

Rauman kaupunki
Rauman kaupunkikonserni

TILINPÄÄTÖS 2023

Täydennysosa
Talousarviotavoitteiden seurantaraportti

Sisällysluettelo

1	Konsernihallinto	1
1.1	Konsernijohto	13
1.2	Määrärahavaraukset	19
1.3	Tarkastustoimi	20
1.4	Vaalit	21
1.5	Konsernihallinnon ulkopuoliset toiminnot	21
2	Konsernipalvelut	24
3	Työllisyyden hoito	41
4	Sivistysvaliokunta	55
5	Tekninen valiokunta	83
6	Taseyksiköt	108
6.1	Ruoka- ja puhtauspalvelut –taseyksikkö	108
6.2	Pienvenesatamat-taseyksikkö	122
7	Liikelaitokset	126
7.1	Rauman Vesi- ja viemäriliikelaitos	126
7.2	Rauman Seudun Jätehuoltoliikelaitos	137
8	Tytäryhteisöt	147
8.1	Rauman Energia Oy –konserni	147
8.2	Rauman Satama Oy	151
8.3	Rauman Meriteollisuuskiinteistöt Oy	155
8.4	Rauman Asunnot Oy	158
8.5	Rauman Oppilaitoskiinteistöt Oy	160

1 Konsernihallinto

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	24 444	20 890	4	20 893	23 774	2 881	113,79 %
Myyntituotot	10	112		112	53	- 59	47,49 %
Maksutuotot	4				- 2	- 2	
Tuet ja avustukset	469	20	4	25	273	249	1 114,08 %
Vuokratuotot	7 677	7 580		7 580	8 292	712	109,40 %
Muut toimintatuotot	16 283	13 177		13 177	15 157	1 981	115,03 %
Toimintamenot	- 5 883	- 11 390	442	- 10 947	- 7 746	3 202	70,75 %
Henkilöstökulut	- 1 387	- 2 003	73	- 1 930	- 1 394	536	72,21 %
Palvelujen ostot	- 3 638	- 7 788	33	- 7 755	- 3 303	4 453	42,58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 87	- 173	1	- 171	- 122	50	70,99 %
Avustukset	- 218	- 470	- 50	- 520	- 1 551	- 1 031	298,32 %
Vuokrat	- 396	- 538	4	- 534	- 527	7	98,65 %
Muut kulut	- 157	- 418	381	- 37	- 850	- 813	2 311,45 %
Toimintakate	18 560	9 500	446	9 946	16 028	6 082	161,15 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Konsernihallinnon toimintakate toteutui vuonna 2023 muutettua talousarviota paremmin siten, että toimintakate oli noin 16,03 miljoonaa euroa ja muutettu TA23 (MTA23) toimintakatteen toteumaprosentti oli 161,15%. Toimintakate ylittyi siten positiivisesti ja siten toimintakate pysyi valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden rajoissa. Kaikkinensa MTA23 talousarvioon nähden toteutui 6,08 miljoonaa euroa enemmän positiivista toimintakatetta. Vuodet 2022 ja 2023 eivät ole vertailukelpoisia, sillä vuoden 2023 luvuissa on mukana myös kaupunkikehitys-palvelualue, mutta vuoden 2022 luvuissa kaupunkikehitys kuului vielä konsernipalvelut-toimialalle.

Toimintatuottoja kertyi noin 23,77 miljoonaa euroa, joka oli budjetoituun nähden noin 2,88 miljoonaa euroa enemmän, toteumaprosentti 113,78%. Myyntituottojen osalta on havaittavissa valtiontulojen pienentyminen johtuen sotien siirtymisestä, siten budjetointi on tältä osin ollut osin ylipositiivinen. Maksutuottojen muutaman tuhannen euron negatiivinen luku johtuu yksittäisten laskujen hyvityksistä. Tukien ja avustusten osalta työllisyydenhoidon korvauksia, hanketukia sekä vaaleista korvaus. Vuokratuottojen suhteen talousarviota positiivisempi toteuma johtuu ennen kaikkea indeksikorotusten vaikutuksista saatuihin vuokratuloihin, budjetoitaessa arvio on ollut matalampi. Muissa toimintatuotoissa näkyy selkeimmin pysyvien vastaavien myyntivoitot noin 1,5 miljoonaa euroa sekä muissa toimintatuotoissa 0,5 miljoonaa euroa, josta suurin osa muodostui ylijäämän palautuksesta Satakunnan pelastuslaitokselta.

Toimintamenojen osalta toteuma oli budjetoitua parempi. Toimintamenojen määrä oli noin 7,75 miljoonaa euroa, toteumaprosentti 70,75% ja säästöä budjetoituun nähden syntyi noin 3,2 miljoonaa euroa. Varattuja määrärahasavarauksia jäi merkittävältä osin käyttämättä. Konsernihallinnon investoinnit toteutuivat alle talousarvion. Keskeinen talousarviomuutos kiinteistöjen myynneissä ja ostoissa koski erityisesti ns. päiväkotit Pikunorssin kiinteistöä. Eri arvopaperit, kaupunkikeskustan turvallisuus ja satama-alue jäivät investoinneista toteutumatta, kyse on osin ollut määrärahasavaraushenkisestä varauksesta. Arvopapereihin liittyvä Satakunnan kasvurahaston toteutuminen siirtyi myöhemmäksi tulevaan.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

1 Konsernihallinto

Rauman kaupunki avasi 31.3.2023 uuden EU-direktiiviin perustuvan Whistleblower –ilmoituskanavan. Ilmoituskanavan tarkoituksena on torjua korruptiota ja edistää eettisyyttä ja samalla kehittää kaupunkiorganisaation toimintaa. Ilmoituskanava on tarkoitettu Rauman kaupungin työntekijöille kaupunkiorganisaatiossa tapahtuvien mahdollisten väärinkäytösten ja epäeettisen toiminnan ilmoittamiseen henkilöllisyys suojattuna. Whistleblower –ilmoituskanavan kautta voi luottamuksellisesti, henkilöllisyys suojattuna kertoa epäillyistä väärinkäytöksistä. Ilmoituskanavaa voi käyttää, jos havaitsee tai epäilee esimerkiksi lahjontaa, korruptiota, virka-aseman väärinkäytöstä, varkautta tai kavallusta tai kaupungin tiedon tai omaisuuden väärinkäyttöä. Aiheena ilmoituksen tekemiseen voi olla myös sellainen lakien, säädösten ja ohjeiden vastainen toiminta, johon puuttuminen kaupungin normaalien prosessien kautta ei ole mahdollista. Sillä otetaan ilmoituksia vastaan vakavista väärinkäytöksistä ja samalla suojataan vakavista väärinkäytösepäilyistä ilmoitettavia työntekijöitä vastatoimilta. Vuonna 2023 Rauman kaupungin Whistleblower –ilmoituskanavaan lähetettiin yksi ilmoitus, joka käsiteltiin ja todettiin aiheettomaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.1.2023 § 7 Karin kampuksen tukipalvelujen tuottamistavasta

Kaupunginhallitus päätti 6.2.2023 § 48 KOY Paranhavan ja KOY Uotilantie 5:n osakkeiden hankinnasta

Kaupunginhallitus päätti 20.2.2023 § 77 hyväksyä Uotilan puukoulun ja –päiväkodin uudisrakennuksen hankintasuunnitelmat

Kaupunginvaltuusto päätti 27.2.2023 § 13 hyväksyä Rauman kaupungin ja Turun yliopiston välisen yhteistyösopimuksen

Kaupunginhallitus päätti 20.2.2023 § 79 Laajan julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen hankinnasta

Kaupunginhallitus päätti 3.4.2023 § 144 hyväksyä sisäisen tarkastusten toimintaohjeen

Kaupunginvaltuusto päätti 24.4.2023 § 32 hyväksyä Rauman kaupungin Hyvinvointiohjelman 2030

Kaupunginhallitus päätti 17.4.203 § 175 irtisanoa Rauman kaupungin ja Rauman Tenniskeskus Oy:n välisen sopimuksen

Kaupunginhallitus päätti 17.4.2023 § 174 sopimuksen tietotekniikkapalvelujen tuottamisesta Satakunnan hyvinvointialueelle vuoden 2023 aikana

Kaupunginhallitus päätti 17.4.2023 § 173 yhteistyösopimuksesta Rauman kaupungin, Rauman Satama Oy:n, Rauman kauppakamarin, Nokian kaupungin, Verte Oy:n ja Tampereen kauppakamarin Nokian Ykkösryhmän välillä

Kaupunginhallitus päätti 8.5.2023 § 215 hyväksyä laaditun kunnossapitoluokituksen (kiinteistösalkutus) päivityksen

Kaupunginhallitus päätti 8.5.2023 § 217 hyväksyä aiesopimuksen Etelä-Satakunnan työllisyysalueen valmistelusta

Kaupunginhallitus päätti 15.5.2023 § 224 hyväksyä HKScan Finland Oy:n ja Rauman Veden välisen sopimuksen veden toimittamisesta ja käytöstä sekä jäteveden vastaanotosta ja käsittelystä

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

1 Konsernihallinto

Kaupunginhallitus päätti 22.5.2023 § 245 hyväksyä lausunnon Liikenne- ja viestintäministeriölle henkilöjunaliikenteen palveluista 2030-luvulla

Kaupunginvaltuusto päätti 29.5.2023 § 55 lakkauttaa ruoka- ja puhtauspalvelut –taseyksikön 31.12.2023 tilinpäätöksen 2023 valmistuttua ja perustaa konsernipalvelut-toimialalle ruoka- ja puhtauspalvelut – nettobudjetoidun yksikön palvelualueeksi 1.1.2024 alkaen

Kaupunginhallitus päätti 12.6.2023 § 282 esittää Liikenne- ja viestintäministeriölle E16-hankkeen toteuttamista

Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 § 298 solmia kaksivuotisen markkinointiyhteistyösopimuksen purjehtija Tapio Lehtisen kanssa

Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 § 297 siirtää talous- ja hallintopäällikkö Henri Seppäsen talousjohtajan virkaan 1.7.2023 alkaen toistaiseksi

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2023 § 64 Rauman Meriteollisuuskiinteistöt Oy: rahoituslainoista ja takausprovisioista

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2023 § 65 Kiinteistö Oy Rauman Sinkokatu 11 rahoituslainasta ja takausprovisiosta

Kaupunginhallitus päätti 26.6.2023 § 310 avata kaupungin vuoden 2022 ostolaskutiedot avoimeksi

Kaupunginhallitus päätti 26.6.2023 § 320 osallistua Satakunnan Kasvurahaston Oy:n osakeantiin ja pääoman sijoittamisesta

Kaupunginhallitus päätti 18.9.2023 § 369 kaupungin sekä vesi- ja viemäriiikelaitoksen välisten lainojen korkojen tarkistuksesta

Kaupunginvaltuusto päätti 23.10.2023 § hyväksyä kaupungin elinvoimaohjelman 2030

Kaupunginvaltuusto päätti 23.10.2023 § hyväksyä Etelä-Satakunnan työllisyysalueen perustamisen, työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja Etelä-Satakunnan työllisyysalueen järjestämissuunnitelman

Kaupunginhallitus päätti 30.10.2023 § 424 hyväksyä Nanun kallion koulun ja valmistuskeittiön uudisrakennuksen hankesuunnitelman ja päiväkotia

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.2023 § 95 kuntatodistusohjelman luottolimiitin nostamisesta 80 miljoonaan euroon

Kaupunginvaltuusto päätti 13.11.2023 § 97 hyväksyä kaupungin ja Pikkunorssi Oy:n välisen liiketoiminnan kauppakirjan ja Pikkunorssin käytössä olevan rakennuksen ja kiinteistön määräalan kauppakirjan

Kaupunginhallitus päätti 20.11.2023 § 459 hyväksyä kaupungin valmisseunnitelman yleisen osan

Kaupunginhallitus päätti 4.12.2023 § 476 hyväksyä kriisiviestintäsuunnitelman

Kaupunginhallitus päätti 4.12.2023 § 480 hyväksyä konsernipalvelut –toimialan ja kaupunkikehityksen toimintasäännön 1.1.2024 alkaen

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

Kaupunginhallitus päätti 4.12.2023 § 483 Rauman Satama Oy:n lainojen korot vuonna 2024

Kaupunginhallitus päätti 4.12.2023 § 485 poistaa myyntireskontrasta ja perinnästä vuoden 2017 vanhentuneet saatavat yhteensä 174 875,91 euroa

Kaupunginvaltuusto päätti 11.12.2023 § 108 hyväksyä kaupungin kotouttamisohjelman

Kaupunginhallitus päätti 14.12.2023 § 497 asettaa talousohjelman laatimiseksi ohjausryhmän

Kaupunginhallitus päätti 18.12.2023 § 505 kaupungin rekrytointipalveluiden palvelutuottajaksi 2023 – 2025 (2026)

Kaupunginhallitus päätti 18.12.2023 § valita Valu Digital Oy:n verkkosivu-uudistuksen toteuttajaksi ja verkkosivuston palveluntuottajaksi

Kaupunginhallitus päätti 18.12.2023 § 509 hyväksyä kaupungin järjesty yhteistyön linjaukset – Suomen vaikuttavinta järjestöjen avustustoimintaa ja pelisäännöt järjestöjen avustustoimintaan 2024

Kaupunginhallitus päätti 18.12.2023 § 510 vastaanottaa vuonna 2024 17-19 kuntapaikan tarvitsijaa, jotka voivat olla oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, tilapäistä suojelua saavia henkilöitä tai ilman huoltajaa tulleita alaikäisiä lapsia ja nuoria.

Keskeisimmät määrärahamuutokset käyttötaloudessa vuoden 2023 aikana:

KV § 13
27.2.2023

Vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosan talousarviomuutos Konsernihallinnon osalta Rauman kaupungin ja Turun yliopiston välisen sopimuksen sopimusvelvoitteen hoitamiseksi 1 250 000 euroa.

KV § 100
27.11.2023

Vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosan talousarviomuutos Konsernihallinnon osalta budjetoinnin laskentateknisen erehdyksen oikaisemiseksi 90 000 euroa.

Vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosan talousarviomuutos Sivistysvaliokunnan osalta Varhaiskasvatuksen maksutuottojen vähenemä 90 000 euroa
Varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen ylitykseen 300 000 euroa
Palvelusetelikulujen ylitykseen 310 000 euroa.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Ukrainan kriisi on heijastunut erityisesti kustannustason yleiseen kasvuun vaikkakin inflaatio on hidastunut erityisesti energiahintojen yleisen madaltumisen myötä. Hyvinvointialue osaltaan työllisti eri toimialoja yhdyspinnan ja palveluiden rakentamisen kautta, mutta myös tiettyjen palveluiden ylläpitämisen kautta.

Ukrainan projektikoodille on koko kaupungin tasolla kirjattu vuoden 2023 loppuun mennessä -266 065 euroa (toimintakate). Koronapandemian vaikutuksia on seurattu kaupunkitasoisesti kirjanpidon projektitunnuksella (500 000). Vuodelle 2023 kirjattiin koronapandemiasta aiheutuvia kustannuksia koko kaupungin osalta 16 472,06 euron edestä.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Rauman kaupunki liittyi Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) koordinoimaan Kohti hiilineutraalia kuntaa (Hinku) toimintafoorumiin vuonna 2013. Samalla kaupunki sitoutui päästövähennys tavoitteeseen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä (CO₂) 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.

Hinku-kunnaksi ryhtyminen on edellyttänyt, että Rauman kaupunki ottaa kasvihuonekaasupäästö-näkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossään. Kaupungin on tullut vähentää oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä mm. lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä ja parantamalla energiatehokkuutta. Tämän lisäksi kunnan on tullut liittyä työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton väliseen sopimukseen, jossa sitoudutaan Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Rauma sai ympäristöministeriöltä avustuksen ilmastosuunnitelman laatimiseksi. Ilmastosuunnitelma valmistuu vuoden 2024 aikana.

Rauman kaupunki on aktiivisesti kehittänyt yhdyspintaa Satakunnan hyvinvointialueelle sekä muodostanut hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden rakenteet.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Rauman kaupunki avasi 31.3.2023 uuden EU-direktiiviin perustuvan Whistleblower –ilmoituskanavan (ks. tarkemmin kohta olennaiset tapahtumat).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2023 oli hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen ensimmäinen toimintavuosi kaupungille ja samalla vuosi oli uuden kaupunkistrategian ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Vuoden 2023 lopulliset taloudelliset tiedot olivat ennakoitua paremmat. Tämä turvaa siirtymää uudenlaisen kaupungin toiminnan ja talouden arkeen, silti on tarve talouden oikaisuun ja toimenpiteitä tehtävä. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa merkittävästi vuoden 2024 ja tulevien vuosien talouspohjaan valtionosuuksien muuttuessa merkittävästi lopullisten sotekustannusten siirtymälaskelmien valmistuttua. Hyvinvointialue on merkittävä vuokralainen Rauman kaupungille: kiinteistöjen vuokraus tulee lainsäädännöllisistä syistä yhtiöittä soveltuvin osin.

Kaupungin rakennusten ja alueiden kunto edellyttää edelleen investointeja tulevaisuudessa: merkittävät, erityisesti sivistystoimialaan liittyvät rakennusinvestoinnit vaativat mahdollisimman hyvää vuosikatetta, jotta kaupungin lainamäärä kasvu huomioiden olisi kohtuullinen. Kaupungin strategian edistäminen vaatii myös taloudellisia panostuksia toiminnan ohjautumisen lisäksi. Kaupungin ottolainojen määrään vaikuttaa merkittävästi investointien omarahoitusosuuteen. Lainamäärän kasvaessa on nykyisessä korkoympäristössä riskinä merkittävä korkokustannusten kasvu.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Käynnissä seuraavat asiat:

1. Puteus-Yhtiöt Oy:n kanssa käynnissä oleva riita käräjäoikeudessa
Puteus antanut lausuman joulukuussa, käräjäoikeus ei vielä pyytänyt kaupungilta vastinetta.
2. Puteuksen kanssa myös toinen ajankohtainen asia eli sivistystoimen tilat Kaivopuistossa; uhattu vuokrasopimusten purulla, mikäli tiloja ei korjata. Tammikuun alussa AVI:n tarkastus
3. Karin kampus/vaativukset Hartela ja Sähkö Oy Turku, pääurakoitsija ja sähköurakoitsija sekä jotkin muut urakoitsijat vaatineet kaupungilta korvauksia urakkaan liittyen, summa tällä hetkellä n. 4-5 miljoonaa euroa. Tulee aktiiviseksi viimeistään, kun urakka valmistuu.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

1 Konsernihallinto

HKScan Oyj:n kiinteistön ja Logentin kiinteistön väestönsuoja-asia, johon haettu sopimuksellista ratkaisua Rauman kaupungilla on antolainoja ja takauksia tytäryhteisöille.

Kaupunginjohtajan kanssa on 2021 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden rahapalkan suuruudesta erokorvauksesta.

Tiedossa ei ole muita konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa olevia olennaisia, tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Kaupunki on aktiivisesti sääntöjen päivittämisellä huolehtinut sääntöjen ja organisaation ajantasaisuudesta:.

Sisäistä tarkastus hoidetaan sisäisin järjestelyin sekä tarvittaessa ulkopuolisia kumppaneita käyttäen kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa. Kaupunginhallituksen tehtävänä on valvoa, että valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat ja kaupungin palveluksessa olevat henkilöt suorittavat tehtävänsä voimassa olevia säännöksiä ja määräyksiä noudattaen sekä toimivat kaupungin etujen mukaisesti.

Kaupungin toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta. Johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta vastaa kukin toimielin ja vastuhenkilö.

Kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja muuta toimintaa säätelevien säädösten lisäksi toimintaa ohjaavat kaupungin hallintosääntö sekä toimialakohtaiset ja liikelaitoskohtaiset johtosäännöt. Säännönmukaisen toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä ei ole raportoitu puutteita säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa.

Kaupungin sisäisessä tarkastuksessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa. Lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus, ei ole tiedossa.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Vuoden 2023 aikana talouden seuranta ei ole tietosisällön osalta ollut kaikilta osin ajan tasaista johtuen uudesta taloushallinnon tietojärjestelmän käyttöönotosta, mutta vuoden 2023 tilinpäätös saatiin laadittua ajoissa. Vuoden 2022 tilinpäätöksen valmistuminen venyi loppukevälle 2023. Talouden toteutumista on pyritty seuraamaan erityisesti loppuvuonna kuukausittain kaupunginhallituksessa ja valiokunnissa. Laajemmin on talouden ja toiminnan seuranta toteutettu osavuositarkastuksien yhteydessä kolmen kuukauden välein. Palkkamäärärahojen osalta haastoi budjettitekniset haasteet, selvittely valmistui vuonna 2024 alkupuolella.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Riskienhallinnan toteuttamisesta, raportoinnista ja valvonnasta on raportoitu puolivuotisraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupungintasoinen ja kattava kaikkien riskien arviointi, hallinta ja raportointi edellyttää edelleen kehittämistyötä muun muassa tietojärjestelmien hyödyntämiseksi prosessissa. Riskienhallinnan eteen on vuoden aikana tehty kehitystyötä.

Työtapaturmien ja vahinkojen kirjaamisessa on käytössä HaiPro-ohjelmisto, josta saadaan ajankohtaista tietoa vahinkojen määrästä. Samalla tietojärjestelmällä tehdään myös tietoturvailmoitukset.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 17.12.2018 § 542 Rauman kaupungin riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelma täydentää ja konkretisoi kaupunginvaltuuston hyväksymiä riskienhallinnan perusteita.

Kaupungin vakuutukset on kilpailutettu vakuutusmeklarin toimesta vakuutuskaudelle 2022 – 2025.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Omaisuuden hankinnassa tehdään valmistelutyö kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti ja konsultoidaan hankintapalveluja ja lakimiehiä tarpeen sitä edellyttäessä. Kaupunginhallitukselle ei ole raportoitu puutteita omaisuuden hankinnan ja luovutuksen valvonnassa.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Sopimustoiminnan tai –valvonnan puutteista ei ole raportoitu. Sopimukset on pääosin kirjattu kaupungin sopimuksenhallintajärjestelmään. Valmistellaan uuden tietojärjestelmän käyttöönottoa sopimushallinnan tehostamiseksi: järjestelmästä on tehty hankintapäätös, mutta käyttöönottoprojekti ei ole vielä alkanut.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Rauman kaupungin sisäisen tarkastus on järjestetty asianmukaisesti. Kukin toimiala ja palveluyksikkö laatii säännöllisesti riskikartoituksen – ja arvion. Sisäistä tarkastusta on suoritettu sisäisen tarkastuksen suunnitelman mukaisesti. Kaupunginreviisorin tehtävää ei ole täytetty vuonna 2023 vaan sisäiseen tarkastukseen liittyviä tehtäviä on tarvittavilta osin tilattu ulkopuolelta.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta tuli voimaan 1.1.2020. Laki tulee edistämään tiedonhallinnan yhdenmukaisuutta, tietoturvaluottuutta ja kunnan digitalisointia. Tiedonhallinnan kokonaisuutta on lähdetty kehittämään Raumalla ja se on myös osa tietotilinpäättöstä. Tietotilinpäättös itsessään on julkinen asiakirja, mutta sen liitteet ovat salaiset koskien tietosuojaan- tai tietoturvaan liittyviä raportteja, tunnuslukuja sekä kehittämisehdotuksia. Tietotilinpäättös laaditaan kerran vuodessa tilinpäättöksen yhteydessä. Tunnusluvut ja raportit toimitetaan puolivuositain ja tarvittaessa.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Toiminnalliset tavoitteet ovat edenneet pääosin suunnitellusti

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Aktiivinen tapahtuma- ja kulttuurikaupunki	
Keskustan kehittämissuunnitelma -projektin aloittaminen ja koordinointi	
Arviointi: Keskustan kehittämisessä mukana olevat tahot kutsuttu elokuussa järjestettyyn keskustelutilaisuuteen. Keskustan kaupallisen kehittämisen sopimus kilpailutettu vuodelle 2024 ja kilpailutuksen voitti Rauman Yrittäjät/Rakastunut Raumaan. Sopimus tehtiin rahoituksen osalta ns. kolmikantamallilla, jossa valittu toimija sitoutuu hankkimaan osarahoituksen itse sekä omalla rahoituksella että ulkoisen rahoituksen turvin (esim. markkinointitulot tm.) Vanhan Rauman kaavaluonnos kommentoilla.	Käynnissä
Mittarit	Uusi keskustan kehittämismallin muodostaminen ja kolmikantarahoitus valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100
	Kehittämissuunnittelun kumppanin valinta (valintaprosessin valmiusaste %): Tavoite 100, Toteuma 0
	Projektisuunnitelman valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 0
	Suunnitelman eteneminen ja mittarointi valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 0
Elinvoimainen - Kansainvälisesti vetovoimainen yrityskaupunki	
Monimuotoinen yritys- ja arkielämä - Rauman International House –mallin toiminnan kehittäminen ja laajentaminen	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

<p>Arviointi: International House avattiin maaliskuun lopussa ja vuoden loppuun mennessä siellä on ollut yhteensä 251 yhteydenottoa ja 230 käyntiä sekä 69 kävijää ryhminä. Lisäksi tehty Kauppakamariyhteistyötä marraskuussa vahvistamaan elinkeinoelämän tietoisuutta IH:n palveluista sekä jalkauduttu yrityksiin kertomaan palvelusta. Lisäksi palvelusta on jaettu tietoa sekä kaupungin tiedotuskanavissa että International Housen omissa somekanavissa sekä eri verkostoissa. Hankkeista LOVE WORK -hanke ei saanut haettua rahoitusta. Syksyllä haettiin yhteensä n. 300te EU-rahoitusta AMIF23-1725 - Yhdessä monikulttuurisessa Etelä-Satakunnassa - hankkeeseen, josta päätös saadaan alkuvuoden 2024 aikana. International House Rauma on mukana valtakunnallisessa Talent Boost -verkostossa, jonka toimenpideohjelman myötä luotu Satakuntaan Työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tiekarttaa ja Work & Study in West Coast Finland - verkkosivusto.</p>		Käynnissä
Mittarit	Kontaktien määrä, kpl: Toteuma 550	
	Kansainvälisten asukkaiden määrän kasvu, %: Tavoite 8,5, Toteuma 0	
	Kansainväliset yhteishankkeet eri tahojen kanssa (esim. SAMK, WinNova), Hankkeiden määrä: Toteuma 1	
	Ulkomaalaisten työttömyysaste: Toteuma 7,2	
	Ulkomaalaisten asukkaiden % -osuus kokonaisväkiluvusta: Toteuma 6,5	
<p>Monimuotoinen yritys- ja arkielämä - 'Business Rauma' -toimintamallin käyttöönotto</p>		
<p>Arviointi: Business Rauma -toimintamallia rakennettu ja koostuu mm. yritysten segmentoinnista, Invest In -toiminnan proaktiivisesta toimintatavasta, yritysten tavoitettavuuden parantamisesta sekä aktiivisesta kontaktoinnista, viestinnästä sekä eri tilaisuuksien järjestämisestä (mm. yritysten aamukahvit). Rauman kaupungin elinkeinoelämäpalvelut on ottanut käyttöön oman visuaalisen ilmeen, joka kattaa sekä työvoimapaalvelut että invest in ja kasvupalvelut. Lisäksi on julkaistu markkinointivideo, joka laajentaa ulkomaisten ja kotimaisten investoijien näkemystä kaupungin tarjoamista elinkeinoelämän mahdollisuuksista. Yrityskannan segmentointi aloitettu. Elinkeinoelämämarkkinointimateriaalia alettu kokoamaan erityisesti ulkomaisia investoreita varten mutta materiaali palvelee myös kotimaisia tahoja. Business</p>		Käynnissä
Mittarit	Toimintamallin käyttöönotto, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 20	
	Yrityskontaktit segmenteittäin, toteutuma suhteessa segmentoinnissa asetettuun tavoitteeseen %: Tavoite 100, Toteuma 0	
	Kuntien IMAGO-tutkimuksessa sijoitus kaikkien kuntien joukossa, suhdeluku: Toteuma 36	
	EKK:n tutkimuksessa Rauman seutukunnan sijoitus: Tavoite 1, Toteuma 2	
	Toimintamallin konseptointi ja yritysten segmentointi, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 70	
	Kuntabarometrin elinkeino-politiikan kokonaisarvosana: Tavoite 12, Toteuma 3,36	
<p>Pitovoimainen - Viihtyisä merikaupunki</p>		
<p>Saaristo Master Plan -hankkeen toteutus</p>		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

Arviointi: Saatu valmiiksi:		Käynnissä
Viitat, suunnittelu- ja asennustyöt sekä vanhojen viittojen ja opasteiden purku- ja muut reittien ja alueiden kunnostustyöt (Kylmäpihlaja ja Kuuskajaskari).		
Esteettömyyskartoitukset Kuuskajaskarin ja Syväraumanlahden laitureihin (reittiliikenne, myös pienvienelaituri Kuuskajaskarissa).		
Vaativan esteettömän reitin suunnittelu Kuuskajaskariin yhdessä Metsähallituksen kanssa – toteuttavat keväällä 2024.		
Alueiden siivous- ja kunnostusurakoiden tilaus ja valvonta. (Kylmäpihlaja ja Kuuskajaskari).		
Rakenteiden, reittien ja ympäristön inventointi ja kartoitus (retkeilyreitiselvityksen ja maastokäyntien perusteella tiedetään, mitkä ovat säilytettäviä ja ylläpidettäviä rakenteita ja reittejä ja millaisia säännöllisiä ylläpito- ja hoitotoimia ne tarvitsevat (koko saaristo)		
Saariston markkinointi- ja viestintäkokonaisuuteen liittyvät työt, some-viestintä, sisällöntuotanto sekä kehittämissuunnitelman toteuttamiseen liittyvä viestintä (jatkuvaa työtä)		
Mittarit	Saavutettavuuden parantaminen: Tavoite 100, Toteuma 5	
	Saariston kokonaisvaltaisen kehittämisen edistyminen: Tavoite 100, Toteuma 20	
	Projektiorganisaation perustaminen: Tavoite 100, Toteuma 100	
	Saaristossa toimivien yritysten määrä: Tavoite 8, Toteuma 3	
	Kohteiden konseptointien valmiusaste: Tavoite 100, Toteuma 15	
	Reitti APP:n käyttöönotto: Toteuma 10	
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki		
Osallistavan budjetoinnin toimintamallin kehittäminen		
Arviointi: 2023/65 ehdotusta ja 2022:59 ehdotusta		Käynnissä
Mittarit	Saatujen ehdotusten määrä, kpl: Tavoite 125, Toteuma 65	
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä		
Joulukaupunkihankkeen toteutus ja kehittäminen		
Arviointi: Pitsikaupungin joulu käynnistyi lauantaina 25.11.2023 Raumalla ja jatkui loppiaisena yli 7.1.2024 asti. Kauppatorille rakentui tunnelmallinen Joulutori, Tammelan tonttumaa houkutteli lapsiperheitä ja Joulevangeeljum-musiikinäytelmä 15.–16.12. Joulutorille rakentui 10 mökin kokonaisuus, valaistusta lisättiin Savilanpuistoon sekä joulutorille, Tammelan tonttumaa jatkoi edellisen vuoden yhteistyökumppaneiden kanssa ja Jouluevangeeljumien näytöksiä lisättiin edellisestä vuodesta. Joulukuun matkailutilaston mukaan joulukuussa Raumalla majoittuneiden määrä kasvoi 30% ja erityisesti vapaa-ajan matkailijoiden osalta (54,5%). Majoituskapasiteetin täyttöaste oli 38%, jossa kasvua 33%.		Käynnissä
Mittarit	Joulutoritoteutus, %: Tavoite 100, Toteuma 100	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
1 Konsernihallinto

	Joulun hotellikapasiteetin ja täyttöasteen suhde, %: Tavoite 100, Toteuma 38	
	Tuottaja ja projektinvetäjä, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työkyvyn, työturvallisuuden ja osaamisen kehittämisen tukeminen		
	Arviointi: Riskiarvioinnit tulisi päivittää vuotuisesti ja silloin kun toiminta on muuttunut. Asiassa on ohjeistettu esihenkilöitä. Keskitettyihin koulutuksiin on osallistuttu kokonaisuutena arvioiden hyvin, aikaisemmin osallistumisprosentti on ollut noin 70% luokkaa. Esihenkilökoulutuksiin on osallistuttu noin 75% osallistuvuudella, mutta tilanteen kehittymistä seurataan. Sairaspoissaolujen määrät olivat laskussa.	Käynnissä
Mittarit	Osaamisen kehittämiseen osallistuminen, %: Tavoite 100, Toteuma 70	
	Sairaspoissaolot, pv, toteutuma 25 503	
	Riskiarvioinnit tehty, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
Osaavan työvoiman saanti ja sitouttaminen		
	Arviointi: Sähköinen perehdytystyökalu Intro on hankittu ja yhdessä toimialojen kanssa siihen on luotu erilaisia mallipohjia, koulutus esihenkilöille on pidetty. Työelämäkeskusteluja varten on hankittu, otettu käyttöön ja koulutettu esihenkilöt OSS-alustasta. Tehtävänkuvauksiin liittyen on kartoituksessa koko kaupungin tasolla näiden ajantasaisuus: tavoitteena on, että tehtävänkuvaukset olisivat 100% tehty, esimerkiksi henkilövaihtuvuus on saattanut tehdä sen, ettei kaikissa yksiköissä kaikilta osin tehtävänkuvaukset ole välttämättä ajantasaiset. Rekrytoinneissa on ollut havaittavissa jossain määrin valtion toimet työnhakemiseen ohjaavuudessa.	Käynnissä
Mittarit	Tehtävänkuvaukset, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
	Rekrytoinnit, hakijamäärä/avoinna oleva työpaikka, kpl	
	Perehdytysprosessi luotu, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
Esihenkilötyön 'malli' ja työkalut - leadership, johtamisjärjestelmä		
	Arviointi: Aikaisemmin saatuja tyhy-kyselypalautteita on käsitelty työyksiköissä ja seuraava työhyvinvointikysely (tyhy-kysely) on tulossa myöhemmin (vuoden 2023 tyhy-kyselyn keskiarvon koko kaupungin osalta oli 4 (paras= 5, heikoin 1). Lisäksi toimialoilla ja yksiköillä on ollut mahdollista käyttää ns. jatkuvaa tyhy-palautetta lyhyen aikavälin työhyvinvoinnin edistämiseen ja kartoittamiseen Muutoksia tuloksien välillä seurataan toiminnan ja ilmapiirin kehittämiseksi. Perehdytysprosessia on edistetty hankkimalla Intro sähköinen perehdytystyökalu, toimialoja on osallistettu mallipohjien luomisessa ja esihenkilöt on koulutettu sen käyttöön. Kehityskeskustelulomake OSS-alustalla on luotu ja käytössä ja siihen liittyviä koulutuksia on pidetty. Esihenkilövalmennuksiin on osallistunut noin 75% esihenkilöistä.	Käynnissä
Mittarit	Tyhy-kysely, jatkuva tyhy palaute, ka. koko kaupunki: Tavoite 3,9, Toteuma 4,0	
	Perehdytysprosessi luotu, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
	Esihenkilövalmennuksiin osallistuminen, osallistumis-%: Tavoite 100, Toteuma 75	
Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous		
Talouden puolivuosisraportissa raportoidaan vuosikatteen riittävyys poistoihin.		
	Arviointi: Koko kaupungin osalta vuosikate riitti poistoihin.	Käynnissä
Mittarit	OVK2 1-6 kk,	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

Kilpailutettujen hankintojen kustannusvaikutus	
Arviointi: Kaupungin ostolaskudata on julkaistu kaupungin internetpalvelussa. Siten kaupungin hankintoja voidaan arvioida kokonaisuutena. Lisäksi kaupungin hankintaohjelma on valmistelussa ja pyritään tuomaan piakkoin päätöksentekoon. Mittaria ei ole voitu yksiselitteisesti mitata.	Käynnissä
Mittarit	Voittaneen tarjouksen ja kalleimman hintaero, %: Tavoite 7
Investointisuunnitelmien priorisointi kokonaisuhyödyn (panos-tuotto) laskelmien perusteella.	
Arviointi: Investointien osalta on tarkoitus kartoittaa tarkemmin Nanunkallion ja Uotilan hankkeiden rahoituksellisia kustannuksia ja kokonaistaloudellisuutta ulkopuolisen kumppanin avustamana.	Käynnissä
Mittarit	Investointilaskelmissa kokonaisuhyöty ja elinkaarikustannus arvioitu, kpl: Tavoite 3, Toteuma 0
Toimintatulojen kasvattaminen.	
Arviointi: Toimintatuottojen kokonaisuuteen vaikuttaa moni asia. Erityisesti isona konsernihallinnossa vaikuttavana tekijänä on maan ja kiinteistöjen myyntien kokonaisuus. Lainsäädännöllisiä muutoksia on tapahtunut esimerkiksi varhaiskasvatusmaksuissa, jolloin tulototeuma tulee olemaan lainsäädännön seurauksena pienempi. Maksuja ja taksoja on pyritty toimialoilla soveltuvien osin päivittämään vuodelle 2023. Sote-toimintojen siirtyessä pois kaupungilta, väheni toimintatuottojen määrä.	Käynnissä
Mittarit	Toimintatuottojen kasvu edellisestä tilinpäätöksestä, %: Tavoite 2,5, Toteuma 0

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023	TA 2023 muutokset	MTA 2023	Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
700100	Eri arvopaperit	-700 000	0	-700 000	0	0	700 000	0
700300	Atk yhteiset hankinnat	-150 000	0	-150 000	-15 234	10,16	134 766	0
700409	Lakarin pistoraide	0	0	0	0	0	0	19 207
700412	Kaupunkikeskustan turvallisuus	-50 000	0	-50 000	0	0	50 000	0
700500	Maa-alueet	-700 000	-90 000	-790 000	-347 955	44,04	442 045	1 498 454
700511	Kiinteistöjen myynnit ja ostot	150 000	-4 863 745	-4 713 745	-4 472 254	94,88	241 491	82 000
700515	Satama-alue	-50 000	0	-50 000	0	0	50 000	0
700517	Järviluoto	-700 000	0	-700 000	-52 881	7,55	647 119	10 468
700518	Järviluoto, louhinta	-50 000	0	-50 000	-57 268	114,54	-7 268	0
701	Kaupunginhallitus	-2 250 000	-4 953 745	-7 203 745	-4 945 592	68,65	2 258 153	1 610 129

3. Riskien arviointi

Operatiiviset - ICT

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Tietojärjestelmien tietoturvallisuus		Järjestelmien käytön tietoturvallisuutta ja tietosuojaa seurataan sekä toimitaan aktiivisesti turvallisuutta luoden	3	3	9

Ulkopuolista rahoitusta saavien projektien toteutuminen

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	68	23		23	37	14	163,25 %
Myyntituotot	4	2		2	2		80,75 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	64	20		20	35	15	173,08 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 69	- 91	9	- 82	- 90	- 8	109,87 %
Henkilöstökulut	- 67	- 35	9	- 26	- 45	- 20	177,29 %
Palvelujen ostot	- 1		- 25	- 25	- 45	- 20	179,22 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Vuokrat							
Muut kulut		- 57	25	- 32		31	0,40 %
Toimintakate	- 1	- 68	9	- 59	- 53	6	89,41 %

Konsernin johto

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	23 982	20 797	4	20 801	23 665	2 864	113,77 %
Myyntituotot	6	40		40	51	11	128,58 %
Maksutuotot	4				- 2	- 2	
Tuet ja avustukset	13		4	4	166	162	3 922,64 %
Vuokratuotot	7 678	7 580		7 580	8 292	712	109,40 %
Muut toimintatuotot	16 281	13 177		13 177	15 157	1 980	115,03 %
Toimintamenot	- 2 238	- 4 982	- 1 546	- 6 528	- 6 298	229	96,49 %
Henkilöstökulut	- 766	- 1 542	- 90	- 1 632	- 1 444	188	88,49 %
Palvelujen ostot	- 944	- 2 812	- 1 264	- 4 076	- 2 243	1 833	55,04 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 49	- 118	- 50	- 168	- 102	66	60,58 %
Avustukset	- 71	- 1	- 50	- 51	- 1 330	- 1 279	2 633,09 %
Vuokrat	- 340	- 491		- 491	- 479	12	97,56 %
Muut kulut	- 68	- 19	- 92	- 111	- 701	- 590	632,87 %
Toimintakate	21 744	15 815	- 1 541	14 273	17 366	3 093	121,67 %

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

Kaupunginhallituksen kehittämismäärärahat

	TA 2023	TP 2023	Erotus
1030 KORKEAKOULUTUS SEKÄ TUTKIMUS JA KEHITYS (T&K&I)			
500030 ROKL-yhteistyö	30 000	-1 621	31 621
500038 Pyhäjärvi-Instituutti	32 000	32 000	0
500049 MKK (Merenkulun koulutuksen ja tutkimuksen)	30 000	0	30 000
500050 Vesi-Instituutti	15 000	0	15 000
500132 Satafood-yhteistyö	5 000	5 000	0
500139 OKL ja SAMK, opiskelijajärjestöt	9 000	9 000	0
500230 Turun Yliopiston automaatiotekniikan lahjoitusprofessori	20 000	19 550	450
500203 Kesäteekkari kampanja	50 000	46 509	3 491
Yhteensä	191 000	110 438	80 562
1031 YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN TOIMINTAEDELLYTYKSET			
500001 Ravakka (LOISTO-ohjelma)	66 000	66 000	0
500002 Kaupallisen keskustan kehittäminen	54 000	54 000	0
500141 Omistajanvaihdos, Satakunnan yrittäjät	12 000	10 681	1 319
500167 Selkämeren/Pyhäjärven kalatalousohjelma	13 000	12 980	20
500186 Kasvun portaat maaseutuyritysten neuvonta	3 000	0	3 000
500233 Pitsikaupunki kesäyrittäjä -ohjelma	10 000	2 761	7 239
520009 Ympärivuotisesti elinvoimainen Rauma		4 839	-4 839
Yhteensä	158 000	151 261	6 739
1032 MUUT KEHITTÄMISHANKKEET			
500169 Omistajapolitiittiset selvitykset	5 000	0	5 000
500170 HINKU ja julkiset hankinnat	20 000	14 452	5 548
500225 Henkilöliikenteen kehittäminen		3 000	-3 000
500226 Henkilöjunaliikenteen kehittäminen	20 000	23 136	-3 136
KH:n käyttöön	30 000		30 000
Yhteensä	75 000	40 588	34 412
1033 LOUNAISRANNIKKOYHTEISTYÖ			
500163 Loura perusrahoitus	10 000	0	10 000
500171 Loura-hankeyhteistyö	20 000	0	20 000
500206 Pohjoinen kasvuvyöhyke	10 000	0	10 000
500222 Pohjoinen kasvuvyöhyke hankeyhteistyö	5 000	0	5 000
Yhteensä	45 000	0	45 000
1034 SEUTUKAUPUNKIYHTEISTYÖ			
500192 Seutukaupunkiyhteistyön perusrahoitus	5 000	0	5 000
500231 Seutukaupunkiyhankeyhteistyö	5 000	231	4 769
Yhteensä	10 000	231	9 769
1035 KH:N KEHITTÄMISHANKKEET			
500 234 Yhteiskunnall. Yritysten liiketoim. Edellytysten vahvistaminen jakamaton		3 000	47 000
	50 000	3 000	47 000
	50 000		
1036 SEUTUYHTEISTYÖ			
500207 Eurajoen vesistöohjelma	20 000	20 000	0
Yhteensä	20 000	20 000	0
Yhteensä	549 000	325 518	223 482

OKL, Rauma -yhteistyö

Hanke on sisällytynyt Rauman kaupungin Turun yliopistolle vuonna 2023 maksamaan yhteistyösopimuksen mukaiseen summaan.

Pyhäjärvi-instituutti:

Rauman kaupungin rahoitusosuutta on käytetty Pyhäjärvi-instituutin toteuttamaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan, jonka tavoitteena on Rauman seudun a) elintarvikealan yritysten toimintaedellytysten kehittäminen ja b) Rauman seudun vesiensuojelun kehittäminen sekä c) Rauman seudun bio- ja kiertotalouden edistäminen. Määrärahaa on käytetty ensisijaisesti kehittämis- ja tutkimushankkeiden valmisteluun ja hankkeiden kuntarahoitusosuutena. Sopimus Rauman kaupungin rahoituksesta Pyhäjärvi-instituutille koski vuosia 2020-2022, uusi rahoitussopimus laadittiin alkuvuodesta 2023.

MKK:

Viimeisin sopimus Rauman kaupungin rahoituksesta Turun yliopiston Brahea-keskuksen merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen Rauman toimipisteelle oli voimassa 2020-2022

Vesi-instituutti:

Rahoitusvarausta ei käytetty vuonna 2023

Satafood-yhteistyö:

Satafood Kehittämisyhdistys ry on vahva ruoka- ja elintarvikeketjun toimija, jolla on asiantuntemusta myös biomateriaalien ja sivuvirtojen osa-alueilta. Satafood on aktiivisesti mukana ruokaketjun eri kehittämishankkeissa, joissa on mukana raumalaisia yrityksiä. Satafood ja kaupunkikehitys järjestivät yritysten vastuullisuusraportointiin liittyvän tilaisuuden toukokuussa-2023.

Turun yliopiston tekniikan alan lahjoitusprofessori:

Rauman kaupunki sitoutui vuonna 2021 viiden vuoden ajaksi Turun yliopiston tekniikan alan lahjoitusprofessorin rahoitukseen. Lahjoitusprofessorin teemaksi muodostui Automaatiotekniikka. Rauman kaupungin ohella lahjoittajina toimii 13 keskeistä teknologiayritystä. Tammikuussa 2023 automaatiotekniikan professorina aloittava Rafal Jastrzebski esittäytyi ohjausryhmälle. Ainejärjestöjen kanssa valmisteltu Satakunnan Sata Tekniikan Mahdollisuutta-tilaisuudet toteutettiin tammikuussa-2023 Raumalla ja Eurajoella.

Kesäteekkarikampanja:

Kesäteekkarikampanja toteutettiin vuonna 2023 seitsemättä kertaa. Rauman kaupunki tarjosi Raumalla toimiviin teknologiayrityksiin kesätöihin tuleville 30 DI- ja arkkitehtiopiskelijalle asuntoedun sekä bussi –tai polkupyöräedun. Kampanjaan liittyi Kesäteekkarilounas-verkostoitumistapahtuma. Kampanjaan liittyi Kesäteekkarilounas-verkostoitumistapahtuma.

Ravakka

Vuonna 2023 käynnistyneen LEADER Ravakka ry:n uuden Luotsi -ohjelman julkinen kokonaisrahoitus on 4 831 700 euroa, josta EU:n osuus on 2 077 631 euroa, valtion 1 787 729 euroa ja kuntien osuus 966 340 euroa. Luotsi -ohjelman painopisteitä ovat Älykkäästi yhdessä, Elinvoimaa elinkeinosta, Mahdollisuuksia matkailusta ja Virkistävää vapaa-aikaa. Luotsi strategiasta rahoitetaan Rauman keskusta-alueen ulkopuolella olevia yleishyödyllisten yhdistysten, julkisten organisaatioiden ja mikroyritysten hankkeita. Kesällä 2023 alkanut hankehaku alkoi vilkkaana ja LEADER Ravakka ry:n hallitus käsitteli ensimmäisiä hakemuksia syksyllä. Yritystukien ja yleishyödyllisten investointien päätöksenteko käynnistyi ELY-keskuksissa myös loppuvuoden 2023 aikana.

Kaupallisen keskustan kehittäminen

Rauman Yrittäjät Ry/Rakastunut Raumaan haki avustusta keskustan kaupallisen kehittämiseen. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa varattiin myönnettäväksi 54 000 euroa, joka myönnettiin vuodelle 2023. Sopimuksen tarkoituksena on tukea kaupallisen keskustan alueen elinvoimaisuutta, tapahtumia sekä vetovoimaa kävijöiden silmissä. Pää tavoitteena on kaupunkikeskustan ympärivuotisen houkuttelevuuden kasvattaminen ja merkityksellisempien ja näkyvämpien tapahtumien organisointi. Tavoitteena on myös, että Rauman kaupungin ja Rauman Yrittäjät ry:n välinen sopimus synnyttää uudentyyppistä yhteistyötä ja synergiaetuja.

Yhteistyöryhmä, joka koostuu Rauman Yrittäjien, kaupungin viestinnän ja markkinoinnin, kulttuurin ja kaupunkikehityksen edustajista, kokoontui säännöllisesti. Yhteistyöryhmän tehtävänä on koordinoida ja seurata toimintasuunnitelman toteutumista ja kehittää yhteistyössä uusia tapoja ja yhteisen toiminnan muotoja kaupunkikeskustan ympärivuotisen houkuttelevuuden, viihtyisyyden ja elinvoimaisuuden edistämiseksi. Yhteistyöryhmän koollekutsujana toimii kaupunkikehitysjohtaja.

Seurantapalaverit pidetään kahdesti vuodessa. Tavoitteiden toteutumisen arviointi tehdään aina yrittäjiltä saadun toimintasuunnitelman ja sopimuksessa mainitun raportointivelvollisuuden (toteutuneet asiat) sekä kävijämäärien ja saadun palautteen (kuntalaiset, matkailijat) perusteella.

Sopimuksessa sovitun kaltaisesti tuki maksettiin kahdessa erässä, ensimmäinen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ja toinen osa, kun ensimmäisen vuosipuoliskon raportointi oli toimitettu.

Kaupunki on nimennyt yhdyshenkilön yrittäjähdistyksen hallituksen kokouksiin.

Omistajanvaihdos:

Satakunnan Yrittäjien toteuttamassa sukupolven- ja omistajanvaihdosneuvonnassa opastetaan muun muassa yrityksen myynnin ja ostamisen suunnittelussa sekä sukupolvenvaihdokseen valmistautumisessa. Palvelu on maksutonta ja tarkoitettu yrittäjille, joille yritystoiminnan jatkajan löytäminen on ajankohtaista viiden vuoden sisällä sekä yrityksen ostamisesta ja yritystoiminnan aloittamisesta kiinnostuneille. Ajalla 1.1.-31.12.2023 oli yhteensä 38 neuvontatapahtumaa 19 asiakasyritykselle Raumalla.

Selkämeren/Pyhäjärven kalatalousohjelma:

Kalatalouden uusi EMKRV-ohjelmakausi aloitti toimintansa 2022, jolloin ensimmäiset investointitukihaut avautuivat, mutta hakemusten käsittely hallintoviranomaisessa alkoi vasta vuoden 2023 alussa.

Kalaleader-toiminta uudella ohjelmakaudella toteutuu Lännen Kalaleader-nimen alla. Lännen Kalaleaderiin kuuluvat Satakunnan kuntien ja kaupunkien lisäksi Pyhäjärvi, Uusikaupunki ja Pöytyä Varsinais-Suomesta. Kalaleaderin puheenjohtajana toimii ammattikalastaja Jarno Aaltonen Raumalta.

Kalaleader toiminta, rahoitus ja neuvonta on tarkoitettu elinkeinokalatalouden kehittämiseen. Lännen Kalaleader edistää toimialueensa kalataloutta rahoittamalla yleishyödyllisiä kehittämis- ja investointihankkeita, jotka ovat Älykäs, ketterä, sininen -strategian mukaisia. Strategian painopisteet ovat Uudistuva kalatalous, Hyvinvointi ja osaaminen ja Tulevaisuuden toimintaympäristö. Rahoitus Lännen kalaleaderin toimintaan saadaan Euroopan meri- kala ja vesiviljelyrahastosta (EMKVR) sekä toiminta-alueen kunnilta vuosimaksuina. Strategian toteuttamiseen on varattu yhteensä 1,4 miljoonaa vuosille 2022–28, ja tästä EMKVR-rahoitusta on 1,05 miljoonaa.

Kasvun portaat maaseutuyritysten neuvonta

Rahoitusvarausta ei käytetty vuonna 2023

Pitsikaupungin kesäyrittäjät -ohjelma

Rauman kaupungin kesätyöseteleitä oli vuonna 2023 jaossa yhteensä 350 kappaletta.

Kesätyöseteliohjelmassa nuoret hakevat itse kesätyöseteliä käyttöönsä kolmen viikon ajaksi. Tavoitteena on helpottaa nuorten kesätyöllistymistä, sillä kesätyöseteli tarjoaa 400 euron tuen nuoresta syntyviin palkkakustannuksiin. Vuonna 2023 kesätyöseteleitä oli haussa yhteensä 350 kappaletta. Seteleitä haettiin nuorten toimesta noin yli 550 kertaa. Kesätyöseteleitä koskevia sopimuksia syntyi 337 kappaletta, joista 323 haettiin maksatukseen. Lisäksi pilotointiin Eezy Pikaduuni -kokeilu, jossa haussa oli yhteensä 50 kesätyötuetta paikkaa. Pikaduunikampanjaan tuli noin 100 hakemusta ja yhteensä 5 henkilöä työllistyi sen kautta. Pitsikaupungin kesäyrittäjäohjelmaan haki vuonna 2023 yhteensä 31 nuorta, joista 27 toimi kesäyrittäjänä koko kesän ajan. Pitsikaupungin kesäyrittäjäohjelman tavoitteena on kannustaa nuoria työllistämään itsensä yrittäjänä sekä näkemään yrittäjyyden positiivisena uramahdollisuutena myös jatkossa. Pitsikaupungin kesäyrittäjäohjelma on kaupunkikehityksen kehittämä kesäyrittäjäohjelma, joka sisältää nuorille räätälöidyn sparrauksen ja mentoroinnin koko kesän ajalle.

Rauman kaupunki toteutti Kansainvälisyyden hyödyntäminen ulkomaisen työvoiman saatavuudessa – hankkeen yhdessä Uudenkaupungin ja Laitilan kanssa. Hankkeen aikana rakennettiin mm. ”Yhden oven malli” -konseptia, joka on suunnattu kv-osaajille ja kv-osaajia rekrytoiville yrityksille ja julkisille organisaatioille. Maaliskuussa 2023 avattiin verkostomaisen kehittämistyön tuloksena International House Rauma Osana Rauman kaupungin kaupunkikehityksen palvelualueen työvoimayksikköä.

- Tarjoaa palveluita alueella asuville ja muuttoa suunnitteleville vieraskielisille.
- Edistää alueen houkuttelevuutta työperäisen maahanmuuton näkökulmasta.
- Luotu tarvelähtöisesti yhteistyössä alueen verkostojen kanssa tukien Rauman kaupungin strategiaa tavoitteita osaavan työvoiman pysyvyyden ja saatavuuden osalta.

•Palvelukokonaisuus:

- Neljä palvelupolkua:
  - Kansainvälisen rekrytoinnin suunnittelevan yrityksen palvelut.
  - Alueelle muuttoa suunnittelevan kansainvälisen osaajan palvelut.
  - Alueella asuvan vieraskielisen palvelut.
  - Lakisääteiset kotoutumista edistävät palvelut.

•Toiminnan Aloitus ja Yhteistyö:

- Aloitti toimintansa maaliskuussa 2023.
- Yli 300 palvelukontaktia sen jälkeen.
- Tiivis yhteistyö maakunnallisesti ja alueellisesti.
- Osana valtakunnallista Talent Boost -verkostoa.
- Mukana luomassa Satakuntaan Työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton tiekarttaa ja Work & Study in West Coast Finland -verkkosivustoa.

•Rahoitus ja Tavoitteet:

- Pohjois-Savon ELY-keskuksen määrärahalla tuotetaan kansainvälisille osaajille suunnattua valmennusta.
- Tarjotaan yritysvalmennusta kansainvälisten rekrytointien tueksi.
- Järjestetään alueellisia törmäyttämistilaisuuksia, tapahtumia ja viestintää kansainvälisten osaajien tukemiseksi.

Ympärivuotisesti elinvoimainen Rauma:

Ympärivuotisesti elinvoimainen Rauma -hankkeessa toteutettiin vuoden 2023 aikana digitaalisuutta koskeva selvitys sekä toteutettiin ensimmäinen tapahtumapilotti hiljaisempaan vetovoimakautteen Raumalla.

Tapahtumapilotti Art After Work perustui hankkeen työpajoissa käytyyn kehitystyöhön ja se järjestettiin lokakuussa 2023.

Hankkeen opintomatka ympärivuotisuuden kehittämisen oppimistyötä varten toteutettiin syksyllä Salon Mathildedaliin sekä Halikon kurpitsaviikoille.

Työpajoja järjestettiin vuoden yhteensä 5 kappaletta, joista yksi oli Sustainable Travel Finland (TF) teemainen valmennuspäivä matkailualan yrittäjille.

Omistajapoliittiset selvitykset:

Vuonna 2023 määrärahaa ei käytetty.

HINKU:

Raumalaisille yrityksille on tarjottu mahdollisuutta saada näkemys oman yrityksen ympäristövaikutuksista CO2-päästötaseen avulla sekä laskelma omasta energia- ja materiaalitehokkuudesta. Laskelman avulla yritys voi parantaa toimintaansa ja tuotteidensa suunnittelua, kustannustehokkuutta sekä riskienhallintaa. Päästöjen ja kustannusten laskennalla vaikutetaan yritysten imagoon ja kilpailukykyyn. Laskelmat on toteuttanut Senior & Sons Oy yhteistyössä Rauman kaupunkikehityksen kanssa. Toisena vaihtoehtona yrityksille on tarjottu Ilmastositoumusta kaupungin kanssa yhteistyössä Ilmastoviisas kunta ja pk-yrityshankkeen kanssa. Raumalla on HINKU-tunnuksen käyttöoikeuden saaneita yrityksiä vuoden 2023 lopussa 89 kappaletta.

Henkilöliikenteen kehittäminen:

Rauman kaupungin uuden joukkoliikenteen liikennöintisopimus astui voimaan 1.1.2023.

Liikennöintisopimuksen palvelutaso kasvoi huomattavasti edeltäviin vuosiin verrattuna. Kuluvana vuonna tehtiin myös kehittämisselvitysraportissa mainittuja toimenpiteitä joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvattamiseksi. Liikenteen käynnistyessä toteutettiin alennuskampanja, jonka tavoitteena oli houkutella Covid-19 pandemian jälkeen matkustajia takaisin uudistuneen joukkoliikenteen käyttäjiksi. Alkuvuodesta kilpailutettiin Rauman Gyyt:n visuaalinen ilme, jonka pohjalta suunniteltiin aikataulujulkaisut, matkakorttipohjat, ajoneuvojen ilme sekä muuta markkinointiin liittyvää materiaalia. Joukkoliikenteen ilmeen tuottajaksi valikoitui Hansdotter Oy. Kesällä toteutettiin joukkoliikenteen toinen markkinointikampanja, jonka tarkoituksena oli kasvattaa entisestään joukkoliikenteen näkyvyyttä, sekä edistää kestävä matkaketjua. Liikennöintisopimuksen mukaisen kaluston ilmeen yhtenäistämisen valmistelu aloitettiin kilpailutuksella, jonka palveluntuottajaksi valikoitui Grano Oy.

Henkilöjunaliikenteen kehittäminen:

Vuonna 2023 hankittiin selvitys henkilöjunaliikenteen käynnistämistä Alkutieto Oy:ltä. Työn tarkoitus on selvittää tarvittavat toimet, joilla voidaan käynnistää henkilöjunaliikenne Rauman ja Tampereen välille. Työn alkuosassa selvitetään henkilöjunaliikenteen edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Toisessa osassa esitetään valitun ratkaisun toimeenpanoon ja liikennepalvelun käynnistämiseen tarvittavat toimet aikatauluineen.

Kaupunginhallitus päätti 22.5.2023 § 245 antaa lausunnon Liikenne- ja viestintäministeriölle henkilöjunaliikenteen palveluista 2030-luvulla. Lausunto valmisteltiin yhteistyössä Rauman kauppakamarin kanssa.

Seutukaupunki erillishankkeet:

Rauman kaupunki päätti (Kaupunginhallitus 276 § 24.5.2021) sitoutumisesta kolmen seutukaupunkien

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

teemaverkostohankkeen omarahoitusosuuksiin. Vuoden 2023 aikana on oltu mukana Seutukaupunkien innovaatioekosysteemiverkoston kehittäminen-hankkeessa. Hankkeen koordinaattorina toimii Iisalmen kaupunki ja Rauma on mukana hankkeessa verkostokumppanin roolissa. Rauma liittyi myös Raahen vetämään kansalliseen vetyverkostoon.

Loura-perusrahoitus

Eri teemojen valmisteluryhmät valmistelivat ja laativat käytännön toimenpide-ehdotuksia LOURA-yhteistyön sisällöiksi marraskuussa 2022 pidetyn Lippulaivaristeilyn tulosten pohjalta. Teemoina ovat matkailu, meriteollisuus, saavutettavuus (fyysinen ja digitaalinen) sekä osaava työvoima ja työllisyys. Teemaryhmien esitykset hyväksyttiin ja LOURA:n koordinointi- ja vetovastuuresurssien pohdinta jäi Turun kaupungin pormestari Arven tehtäväksi.

Loura-hankeyhteistyö

Loura-kaupunkien hankeyhteistyöhön varattua määrärahaa ei käytetty vuonna 2023.

Pohjoinen kasvuyöhyke

Pohjoinen kasvuyöhyke on eteläisen Suomen kaupungit yhdistävä strateginen yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on edistää alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä talouskasvua ja kilpailukykyä. Pohjoisen kasvuyöhykkeen yhteistyöverkostoa koordinoi Turun kaupunki.

Vuoden aikana käynnistettiin keskustelut ja selvitystyö Pohjoisen kasvuyöhykkeen ja Suomen kasvukäytävän verkostoyhteistyömahdollisuuksista mm. pidettiin yhteinen työpaja toukokuussa.

Seutukaupunkiyhteistyön perusrahoitus

Seutukaupunkiyhteistyön perusrahoitukseen varattua rahoitusta ei vuoden 2023 aikana käytetty.

Määrärahavaraukset

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintamenot	- 512	- 3 429	1 519	- 1 911	- 13	1 897	0,70 %
Henkilöstökulut	- 478	- 114	100	- 14	- 13	1	94,01 %
Palvelujen ostot		- 3 120	1 319	- 1 801		1 801	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		- 50	50				
Muut kulut	- 34	- 145	50	- 95		95	
Toimintakate	- 512	- 3 429	1 519	- 1 911	- 13	1 897	0,70 %

Tarkastustoimi

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintamenot	- 200	- 234	62	- 172	- 99	73	57,78 %
Henkilöstökulut	- 137	- 153	54	- 99	- 23	76	23,05 %
Palvelujen ostot	- 51	- 69	3	- 67	- 67	- 1	101,03 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1	- 2	1	- 1		1	26,50 %
Vuokrat	- 11	- 10	4	- 5	- 9	- 4	173,78 %
Muut kulut							
Toimintakate	- 200	- 234	62	- 172	- 99	73	57,78 %

Tarkastustoimen vuoden 2023 toimintakate alitti budjetoidun toteutuen 57,78 %:sesti.

Tarkastuslautakunta antoi 30.5.2023 arviointikertomuksen vuodelta 2022. Arviointikertomus käsiteltiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.6.2023. Arviointikertomuksesta annetut lausunnot käsiteltiin 2.10.2023 kaupunginhallituksessa ja hyväksyttiin 23.10.2023 kaupunginvaltuustossa. Tarkastuslautakunta ja kaupunginhallitus pitivät yhteisen iltakoulun 11.9.2023, jossa käsiteltiin keskeisiä arviointikertomuksessa esiin nousseita asioita.

Tilintarkastajan tilintarkastuskertomus vuodelta 2022 annettiin 30.5.2023. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimi vuonna 2022 JHT, KHT Sari Isaksson BDO Audiator Oy:sta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 19.6.2023 vuoden 2022 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille tilikaudelta 1.1.2022 – 31.12.2022.

Kaikkia Rauman kaupungin toimielimissä toimivia sidonnaisuusilmoitusvelvollisia on pyydetty tarkistamaan ja ilmoittamaan sidonnaisuutensa sekä pitämään sidonnaisuustiedot jatkuvasti ajan tasalla ja päivittämään tiedot, jos sidonnaisuuksiin on tullut muutoksia. Rauman kaupungin hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset kaupunginvaltuustolle tiedoksi vuosittain. Sidonnaisuusilmoitusrekisteri vietiin tiedoksi kaupunginvaltuustolle 11.12.2023.

Vuoden 2023 aikana tarkastuslautakunta on perehtynyt eri toimialojen toimintaan asiantuntijoiden kuulemisilla ja dokumenttien tarkasteluilla arviointisuunnitelman ja työohjelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta päätti hankkia vuoden 2023 arviointikertomuksen laadinnan arvioinnin tukipalveluna BDO Oy:ltä.

Hallintosäännön mukaan 1.1.2023 alkaen tarkastuslautakunnan kokouksissa esittelijänä on toiminut tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määrittellään kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
1 Konsernihallinto

Vaalit

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	86	70		70	72	2	103,18 %
Myyntituotot		70		70		- 70	
Tuet ja avustukset	86				72	72	
Toimintamenot	- 84	- 202		- 202	- 108	94	53,59 %
Henkilöstökulut	- 65	- 159		- 159	- 79	80	49,85 %
Palvelujen ostot	- 14	- 40		- 40	- 24	17	58,66 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1	- 2		- 2	- 2		90,95 %
Vuokrat	- 3				- 3	- 3	
Toimintakate	3	- 132		- 132	- 36	96	27,33 %

Vuonna 2023 järjestettiin eduskuntavaalit. Budjetointi toteutettiin edellisinä vuosina järjestettyjen kuntavaalien ja aluevaalien tilinpäätöstietojen mukailten. Oikeusministeriö on suorittanut kaupungin 72 000 euron kertakorvauksen vaalien toimittamisesta.

Konsernihallinnon ulkopuoliset toiminnot

Konsernihall ulkopuol toiminnot	TP 2022	TA 2023	TA 2023 muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP2023-MTA2023)	Tot.%
Myyntituotot	0	0	0	0	2 324	2 324	0
Maksutuotot	0	0	0	0	-4 763	-4 763	0
Tuet ja avustukset	305 469	0	599	599	649	50	108,42
Vuokratuotot	-360	0	0	0	-3 994	-3 994	0
Muut toimintatuotot	2 604	0	-467	-467	351 743	352 209	-75353,8
TOIMINTATUOTOT	307 713	0	132	132	345 959	345 827	261849,96
Henkilöstö, palkat ja palkkiot	126 158	0	4 330	4 330	361 962	357 632	8358,71
Palvelujen ostot	-2 627 751	-1 746 100	0	-1 746 100	-1 082 925	663 175	62,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 082	0	0	0	-23 100	-23 100	0
Avustukset	-147 528	-469 290	0	-469 290	-222 558	246 732	47,42
Vuokrat	-41 452	-38 000	0	-38 000	-34 847	3 153	91,7
Muut kulut	-55 553	-197 500	398 010	200 510	-786 233	-986 743	-392,12
TOIMINTAKULUT	-2 781 208	-2 450 890	402 341	-2 048 549	-1 787 699	260 850	87,27
TOIMINTAKATE	-2 473 495	-2 450 890	402 473	-2 048 417	-1 441 740	606 677	70,38

1060 Vahinkokust ja korva	TP 2022	TA 2023	TA 2023 muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP2023-MTA2023)	Tot.%
Muut toimintatuotot	0	0	-467	-467	0	467	0
TOIMINTATUOTOT	0	0	-467	-467	0	467	0
Palvelujen ostot	-30 555	-25 000	0	-25 000	-5 150	19 850	20,6
Avustukset	-855	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	0	-100 000	398 010	298 010	0	-298 010	0
TOIMINTAKULUT	-31 410	-125 000	398 010	273 010	-5 150	-278 161	-1,89
TOIMINTAKATE	-31 410	-125 000	397 544	272 544	-5 150	-277 694	-1,89

1061 Kunnallisverotus	TP 2022	TA 2023	TA 2023 muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP2023-MTA2023)	Tot.%
Vuokratuotot	-360	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	-360	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-904 997	-1 000 000	0	-1 000 000	-437 602	562 398	43,76
TOIMINTAKULUT	-904 997	-1 000 000	0	-1 000 000	-437 602	562 398	43,76
TOIMINTAKATE	-905 357	-1 000 000	0	-1 000 000	-437 602	562 398	43,76

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

1 Konsernihallinto

			TA 2023			Poikkeama	
1062 Avustukset (KH)	TP 2022	TA 2023	muutokset	TAM 2023	TP 2023	(TP2023-MTA2023)	Tot.%
Palvelujen ostot	-587	0	0	0	-25 000	-25 000	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-480	0	0	0	0	0	0
Avustukset	-146 172	-469 290	0	-469 290	-220 620	248 670	47,01
TOIMINTAKULUT	-147 239	-469 290	0	-469 290	-245 620	223 670	52,34
TOIMINTAKATE	-147 239	-469 290	0	-469 290	-245 620	223 670	52,34
1063 Osuudet kuntayhteisöille	TP 2022	TA 2023	TA 2023	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.%
			muutokset			(TP2023-MTA2023)	
Palvelujen ostot	-692 157	-642 900	0	-642 900	-538 087	104 813	83,7
Muut kulut	0	0	0	0	-108 822	-108 822	0
TOIMINTAKULUT	-692 157	-642 900	0	-642 900	-646 909	-4 009	100,62
TOIMINTAKATE	-692 157	-642 900	0	-642 900	-646 909	-4 009	100,62
1064 Joukkoliikenne (KH)	TP 2022	TA 2023	TA 2023	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.%
			muutokset			(TP2023-MTA2023)	
Tuet ja avustukset	305 469	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	305 469	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-929 212	0	0	0	0	0	0
Avustukset	-501	0	0	0	0	0	0
Muut kulut	-325	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-930 038	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-624 569	0	0	0	0	0	0
Joukkoliikenne siirtynyt 1.1.2023 Tekniselle toimialalle.							
1065 Jäsenmaksut ja muut erillisvaraukset	TP 2022	TA 2023	TA 2023	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.%
			muutokset			(TP2023-MTA2023)	
Muut toimintatuotot	2 604	0	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 604	0	0	0	0	0	0
Henkilöstö, palkat ja palkkiot	126 158	0	0	0	211 006	211 006	0
Palvelujen ostot	-70 243	-78 200	0	-78 200	82 251	160 451	-105,18
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 602	0	0	0	-17 400	-17 400	0
Avustukset	0	0	0	0	-285	-285	0
Vuokrat	-41 452	-38 000	0	-38 000	-35 912	2 088	94,51
Muut kulut	-55 228	-97 500	0	-97 500	-40 316	57 184	41,35
TOIMINTAKULUT	-75 367	-213 700	0	-213 700	199 344	413 044	-93,28
TOIMINTAKATE	-72 763	-213 700	0	-213 700	199 344	413 044	-93,28
1066 Entisen soten tulot ja menot	TP 2022	TA 2023	TA 2023	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama	Tot.%
			muutokset			(TP2023-MTA2023)	
Myyntituotot	0	0	0	0	2 324	2 324	0
Maksutuotot	0	0	0	0	-4 763	-4 763	0
Tuet ja avustukset	0	0	599	599	649	50	108,42
Vuokratuotot	0	0	0	0	-3 994	-3 994	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	351 743	351 743	0
TOIMINTATUOTOT	0	0	599	599	345 959	345 360	57764,83
Henkilöstö, palkat ja palkkiot	0	0	4 330	4 330	150 956	146 626	3485,99
Palvelujen ostot	0	0	0	0	-159 337	-159 337	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	-5 700	-5 700	0
Avustukset	0	0	0	0	-1 653	-1 653	0
Vuokrat	0	0	0	0	1 065	1 065	0
Muut kulut	0	0	0	0	-637 094	-637 094	0
TOIMINTAKULUT	0	0	4 330	4 330	-651 762	-656 093	-15051
TOIMINTAKATE	0	0	4 929	4 929	-305 803	-310 733	-6203,83

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

1 Konsernihallinto

1065	Jäsenmaksut ja muut erillisvaraukset	TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama	Tot-% 2023
4090	Sairausvakuutuskorvaukset	0	861	-861	0
4110	Kuel-maksut	0	-23 410	23 410	0
4120	Muut työeläkemaksut	0	-129	129	0
4160	Työttömyysvakuutusmaksut	0	7 933	-7 933	0
4170	Muut sosiaalivakuutusmaksut	0	225 751	-225 751	0
4150	Muut henkilösivukulut	0	233 684	-233 684	0
	Tasaus tilinpäätökseen				
4340	Asiantuntijapalvelut	-3 000	-689	-2 311	22,97
	Securitas, liputus				
4342	ICT-palvelut	-1 200	128 142	-129 342	-10678,47
	Tasaus tilinpäätökseen				
4349	Tietoliikennepalvelut	0	-1 223	1 223	0
	Ranakalaisten koulun yhteys				
4381	Jätehuolto	0	-1 438	1 438	0
	Ranskalaisten koulu Satamakatu 17				
4382	Siivouspalvelut	0	-3 263	3 263	0
	Ranskalaisten koulu Satamakatu 17				
4416	Sisäiset ravitsemuspalvelut	-34 000	-11 830	-22 170	34,79
	Ranskalaisten koululaisten ruokailu				
4470	Muut palvelut	-40 000	-27 447	-12 553	68,62
	Rauman Tenniskeskus (19 090,91)				
	Securitas (1 360,70)				
	Teosto (6 934,14)				
	Rauman Oppilaitoskiinteistöt (61,14)				
4550	Puhdistusaineet	0	-165	165	0
4551	Siivoustarvikkeet	0	-106	106	0
	Ranskalaisten koulu Satamakatu 17				
4570	Lämmitys (Satamakatu 17)	0	-13 170	13 170	0
4571	Sähkö (Satamakatu 17)	0	-3 658	3 658	0
4572	Vesi (Satamakatu 17)	0	-183	183	0
4600	Muu materiaali	0	-118	118	0
	Ranskalaisten koulu Satamakatu 17				
4730	Avustukset yhteisöille	0	-285	285	0
	Rauman Kaatuneitten Omaiset ry				
4820	Rakennusten ja huon vuokrat	-38 000	-35 912	-2 088	94,51
	Ranskalaisten koulu Satamakatu 17				
4940	Muut toimintakulut	-21 000	0	-21 000	0
4943	Jäsenmaksut	-46 500	-31 738	-14 762	68,25
4947	Muut julkiset kulut	-30 000	-8 577	-21 423	28,59
	GT Mussiikuluvat, Kopiosto				
4960	Pyöritykset	0	-1	1	0
	TOIMINTAKULUT	-213 700	199 344	-413 044	-93,28
	TOIMINTAKATE	-213 700	199 344	-413 044	-93,28

2 Konsernipalvelut

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	1 077	809	15	824	1 267	443	153,80 %
Myyntituotot	621	524		524	672	148	128,31 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	433	280	15	295	549	254	186,23 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	23	5		5	46	41	913,56 %
Toimintamenot	- 10 290	- 8 928	- 311	- 9 239	- 8 232	1 007	89,10 %
Henkilöstökulut	- 4 876	- 4 154	- 57	- 4 211	- 3 972	239	94,32 %
Palvelujen ostot	- 4 725	- 3 896	- 209	- 4 105	- 3 653	452	88,98 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 68	- 201	- 3	- 203	- 63	140	31,08 %
Avustukset	- 30				- 1	- 1	
Vuokrat	- 543	- 504	- 5	- 509	- 495	13	97,41 %
Muut kulut	- 49	- 173	- 38	- 211	- 49	162	23,02 %
Toimintakate	- 9 213	- 8 119	- 297	- 8 415	- 6 966	1 450	82,77 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuosien 2023 ja 2022 tiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia keskenään (vuoden 2022 luvuissa mukana kaupunkikehitys). Konsernipalvelut-toimiala pysyi valtuuston sitovien erien (toimintakate ja toimintamenot) puitteissa alittaen budjetoidun.

Konsernipalvelut –toimialan toimintakate toteutui budjetoitua paremmin. Toimintakate oli 6,97 miljoonaa euroa ja toteutumaprosentti 82,77 %. Säästöä muutettuun talousarvioon nähden syntyi 1,45 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen kertymä oli 1,27 miljoonaa euroa ja toteutumaprosentti oli 153,8 %. Tuloja kertyi budjetoitua enemmän noin 0,44 miljoonaa euroa. Tulot sisältävät hyvinvointialueelta laskutetut ICT-kustannukset 0,27 miljoonaa euroa. Lisäksi sisäisten tulojen (keskitetysti hoidettavat tehtävät liikelaitoksille), toteutuma on 0,15 miljoonaa euroa talousarviota parempi.

Toimintamenojen osalta toteuma oli budjetoitua parempi. Toimintamenojen määrä oli noin 8,23 miljoonaa euroa, toteumaprosentti 89,10% ja säästöä budjetoituun nähden syntyi noin 1 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut toteutuivat budjetoitua alempana, henkilöstökulujen toteuma oli noin 3,97 miljoonaa euroa, toteumaprosentti 94,3%, säästöä budjetoituun nähden syntyi noin 0,24 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen budjetoitua alhaisempi toteutuma johtui pääosin eläköitymisistä keskellä toimintavuotta ja vakansseista, joissa henkilö on ehtinyt olla vain osan vuotta työ- tai virkasuhteessa, mutta palkkavaraukset on ollut koko vuodelle. Henkilöstöohjauksessa päälähtömiesten palkkoja oli budjetoitu sekä tunti- että kuukausipalkkoihin. Tästä johtuen henkilöstöohjauksen tuntipalkat ovat jääneet 0,16 miljoonaa euroa alle budjetoidun.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

2 Konsernipalvelut

Palvelujen ostoihin käytettiin noin 3,65 miljoonaa euroa, säästöä budjetoituun nähden syntyi noin 0,45 miljoonaa euroa. Markkinoinnin kehittämisen kokonaisuus siirtyi pääosin vuodelle 2024, jonka johdosta määrärahaa jäi käyttämättä noin 0,12 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen määrärahavarouksista siirrettiin talousohjaukselle 100 000 euroa talous- ja palkkahallinnon järjestelmien uudistuksen käyttötalouden kustannuksiin sekä tieto- ja asianhallintapalveluihin 56 000 euroa sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon ja digitoinnin aloittamiseen. Lisäksi siirrettiin n. 56 000 euroa työyhteisön kehittämiseen ja osallistavaan budjetointiin liittyviä varauksia henkilöstöohjaukseen ja talousohjaukseen.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa syntyi säästöä noin 0,14 miljoonaa euroa. Menokohtaan oli budjetoitu arkistotilojen hyllymäärän lisääminen (HVA-muutos, ammattiopiston vanhat arkistot), johon ei ollut tarvetta suunnitellussa laajuudessa. Muissa kuluissa syntyi säästöä noin 0,16 miljoonaa euroa. Menokohtaan oli budjetoitu TA23- valmistelussa HVA-muutokseen liittyvä toimintamenovaraus n. 150.000 euroa, joka ei konkretisoitunut.

Konsernipalvelut -toimialan kaikkien palvelualueiden (henkilöstöohjaus, talousohjaus, tiedonohjaus) toimintakate toteutuma oli budjetoitua parempi. Henkilöstöohjaus -palvelualueen toimintakate oli 74,95%, talousohjaus -palvelualueen toimintakate oli 91,44% ja tiedonohjaus - palvelualueen toimintakate oli 82,79%.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Koronaviruspandemian kustannuksia seuraavaa projektikoodia ei ole käytetty lainkaan aikavälillä 1.1 - 31.12.2023, eikä siten ole syntynyt suoria kustannuksia konsernipalveluissa. Epäsuoria kustannuksia on saattanut syntyä esimerkiksi yksittäisistä sairaspöissaoloista. Eduskuntavaaleissa otettiin huomioon terveysturvallisuus. Myöskään Ukrainan kriisistä ei ole kustannuskirjauksia ko. asiaa seuraavalle projektikoodille aikavälillä 1.1. – 31.12.2023, eikä siten ole syntynyt suoria kustannuksia konsernipalveluissa. Ukrainan kriisi on vaikuttanut epäsuorasti vaikuttaen maailmanlaajuisesti energia- ja hintakriisin kautta energian hintaan, korkomenojen kasvuun sekä tavaroiden ja palveluiden hintojen kasvuun.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Koronapandemia vaikutti vielä vuoden 2023 aikana jossain määrin henkilöstöön sairauspoissaoloina ja mahdollisina muina työyhteisöjen sosiaalisina haasteita. Henkilöstön jaksamiseen, yhteisöllisyyteen, saatavuuteen (lisä- ja varahenkilöstö) ja työturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Konsernipalveluiden henkilöstö on omalta osaltaan pyrkinyt edistämään kaupungin HINKU-tavoitteiden toteutumista.

Ukrainan sodan myötä varauduttiin mm. sähkökatkoihin ja erilaisiin kyber- ja muihin kriiseihin päivittämällä kriisi- ja valmiussuunnitelmat. Ukrainan kriisi on lisännyt henkilöstön turvattomuuden tunnetta.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Muilla ei-taloudellisilla asioilla tarkoitetaan muun muassa sitä, miten kaupunki huolehtii korruption ja lahjonnan torjumisesta sekä ihmisoikeusasioista. Kyseisiin asioihin liittyviä huomioita koskien konsernipalveluita ei ole tuotu esille vuoden 2023 aikana toimialajohdolle tai sisäiseen tarkastukseen.

EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpano valmisteltiin ja toteutettiin vuoden 2023 aikana. Ko. lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiansa turvallisesti. Direktiivi velvoittaa mm. kunnat, joiden työ- tai virkasuhteessa olevien henkilöiden määrä on säännöllisesti yli 50, perustamaan sisäisen ilmoituskanavan.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueen toteutumisella 1.1.2023 alkaen on ollut vaikutusta kaupungin palveluprosessien rajapintoihin, taloudelliseen liikkumavaraan ja henkilöstömäärään; konsernipalvelut-toimialan hyvinvoinin ja terveyden - ryhmä on koordinoanut kaupunkitasoisesti hyvinvointialueen ja kaupungin yhdyspintatoimintoja, joissa on edelleen epäselvyyttä ja tiedonkuluin haasteita.

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen muodostumiseen 1.1.2025 alkaen valmistaudutaan operatiivisella tasolla (mm. henkilöstösiirrot, palveluprosessit, tukipalvelut ym.) vuoden 2024 aikana.

Digitalisaation eteneminen kiihtyy, mikä edellyttää tekoälyn käyttöön, tietosuojan ja -turvaan liittyvien asioiden hallinnan ja valvonnan tehostamista. Valtion ohjaamat toimet ja vaateet muun muassa taloushallinnon tietojen sekä prosessien digitalisoimiseksi haastavat kehittämään aktiivisesti tietojärjestelmiä sekä prosesseja.

Erityinen haaste tulevaisuudelle on osaavan työvoiman saanti ja kaupungin kannalta ns. avainhenkilöiden sitouttaminen kaupunkiorganisaatioon.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Tiedonohjaus-palvelualueella IT-kehittämispäällikkö vie eteenpäin tiedonhallintalain vaiheittaista toimeenpanosuunnitelmaa, työ jatkui v. 2023. Tiedonhallintalain tarkoituksena on varmistaa viranomaisen tietoaisteiden yhdenmukainen, laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely. Tärkeää on julkisuusperiaatteen toteuttaminen entistä paremmin. Lain tavoitteena on kiinnittää enemmän huomioita tietoaisteiden turvalliseen ja tehokkaaseen hyödyntämiseen sekä edistää tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta. Tiedonhallintalaki myös edistää osaltaan digitaalisen yhteiskunnan kehittymistä.

EU:n saavutettavuusdirektiivin tavoitteena on mm. tuotetun materiaalin saavutettavuus ja ymmärrettävyys riippumatta henkilön mahdollisista fyysistä tai motorisista rajoitteista. Saavutettavuusdirektiivin edellyttämä kaupungin tuottaman materiaalin saattaminen direktiivin edellyttämälle tasolle on käynnistynyt jo vuonna 2020; kaupunkitasoisen kehitystyön koordinoitua on jatkettu vuonna 2022.

Mahdolliset oikeudenkäyntiasiat on huomioitu konsernihallinnon käsittelyn yhteydessä.

Konsernipalvelut-toimiala on toiminnallisesti mukana ja/tai vastaa sen vastuulle määritellyistä kaupunginhallituksen päätöksillä tehdyistä sopimuksista.

Konsernipalvelut-toimialan lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Toimialan palvelujen tuottamisessa ja päätöksissä noudatetaan kunnallis- ja hallintolainsäädännön lisäksi kaupungin hallinnon vahvistamia ohjeita ja säännöksiä. Sääntöjen ja ohjeiden ajantasaisuuteen ja päivittämiseen on kiinnitetty huomioita. Konsernipalvelujen näkökulmasta haaste on siinä, miten laaditut ohjeet ja määräykset saadaan jalkautettua toimialoille siten, että toimintatavat olisivat yhtenäiset ja ohjeiden mukaiset. Hallintosääntöä on päivitetty 1.1.2024 alkaen kaupunginvaltuuston päätöksellä 13.11.2023 §94.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Tavoitteiden toteutumista ja tuloksellisuutta seurataan säännöllisesti konsernipalveluiden johtoryhmässä. Vuositason talouden ja toiminnan tiedot sekä talouden ennuste on esitetty osavuositarkastuksissa. Palvelualueet ovat toteuttaneet toimintaansa talousarvion puitteissa, ja toimialan talousarvio on useina vuosina myös alitettu.

Kaupungin varojen käyttöä valvotaan säännöllisesti kaupunginhallitukselle toimitettavin kuukausi- ja osavuositarkastuksin sekä jatkuvana prosessina vastuuhenkilöiden johdolla. Taloushallinnon järjestelmämuutos on aiheuttanut lisätyötä ja -selvityksiä talouden seurantietojen ja tunnuslukujen oikeellisuuden varmistamiseksi sekä kirjanpidon ajantasaisuuden edistämiseksi. Järjestelmämuutoksen aiheuttamien lisätöiden takia vuoden 2022 tilinpäätös valmistui vasta toukokuussa 2023.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Hallinto- ja toimintasäännöissä päätöksenteon rajat on selkeästi vastuutettu. Konsernipalvelut-toimialan kustannuspaikkojen hyväksyjät päättää kaupunginhallitus vuosittain.

Riskienhallinnan toimintatapa, -ohjeet ja -työkalut on määritelty. Kehitettävää on erityisesti riskienhallinnan seurannassa ja jalkautamisessa, riskienhallinnassa on päällekkäisyyksiä muun muassa yleisen kuntalain näkökulman riskienhallinnan sekä tietosuojan ja tietoturvan riskien hallinnoinnissa sekä raportoinnissa. Tietotekniikan hyödyntämistä tulisi lisätä mahdollisuuksien mukaan.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Rauman kaupunki on mukana monissa yhteishankintasopimuksissa. Vuonna 2017 hyväksytyä hankintaohjetta noudatetaan niin tavaroiden kuin palvelujen hankinnassa. Kaupungin hallinto- ja toimintasäännön mukaan sopimuksilla on vastuuhenkilönsä. Konsernipalveluiden lakimies tekee kaupungin vahingonkorvausanomuksiin liittyvät päätökset. Konsernipalveluiden hankintahenkilöstö ohjeistaa hankinnoista vastaavia tahoja. Lisäksi sisäisen valvonnan ohjeistuksissa on asiaan liittyviä huomioita.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Konsernipalvelut-toimialalla palvelualueiden vastaavilla on vastuu omien sopimustensa seurannasta ja valvonnasta hallinto- ja toimintasäännön mukaisesti. Sopimushallinnan käyttöönoton valmistelua on tehty vuoden 2023 aikana jatkuen vuonna 2024.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Toimialan sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien asianmukainen hoitaminen hyväksytyllä tavalla. Toimintaperiaatteina ovat rehellisyys, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja ammattitaito. Tavoitteiden toteutumisesta, merkittävistä avoimista riskeistä, sisäisen valvonnan tilasta sekä muista organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmää koskevista asioista informoidaan säännöllisesti kaupungin johtoa.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Riskin kuvaus	Riskin vaikutuksen arviointi	Riskien hallinnan ja toimenpiteiden seuranta ja raportointi
Riskit on kartoitettu vuoden tietosuojaprojektin (2017–18) loppuraportissa sekä tietosuojan 2023 vuosiraportissa.	Taloudelliset ja toiminnalliset riskit	Toteutetaan raporttiin sisältyvää kehittämissuunnitelmaa. Toimialojen raportointia tulisi edelleen kehittää.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Toiminnalliset tavoitteet ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Hyvinvointialueen (HVA) toimintaan sekä työllisyysreformiin 2025 liittyen on tehty avustavaa- ja yhteistyötä omien normaalien työtehtävien ohella.

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Kansainvälisesti vetovoimainen yrityskaupunki	
Kaupungin vaikuttamistoimenpiteiden jäntevöittäminen -koulutuksen toteuttaminen	
Arviointi: Vaikuttamisen koulutuskokonaisuus toteutettiin kevään aikana Ellun Kanat Oy:n fasilitoimana. Vaikuttamisen pelikirjaa työstettiin yhdessä kaupungin johtoryhmän sekä kaupunginhallituksen ja - valtuuston kanssa. Vaikuttamisen pelikirja valmistui 9.5.2023. Vaikuttamisen materiaalikokonaisuus täydentyi vielä eduskuntavaalien jälkeen elokuussa vaikuttajakartalla.	Valmis
Mittarit	Koulutuksen toteutus, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100
Rauma.fi-verkkosivuston englanninkielisen sisällön lisääminen	
Arviointi: Verkkosivustolla on aktiivisesti ylläpidetty englanninkielistä sisältöä ja julkaistu englanninkielisiä ajankohtaisjuttuja.	Valmis
Mittarit	Englanninkielisten sivujen lukumäärä, kpl: Tavoite 200, Toteuma 498
	Englanninkielisten ajankohtaisjuttujen määrä, kpl: Tavoite 45, Toteuma 130
Pitovoimainen - Kutsuva paluumuutto- ja etätyökaupunki	
Asiakaslähtöinen palveluprosessien kehittäminen	
Arviointi: Sähköinen perehdytystyökalu Intro on hankittu ja yhdessä toimialojen kanssa siihen on luotu erilaisia mallipohjia. Työelämäkeskusteluja varten on hankittu, otettu käyttöön ja koulutettu esihenkilöt OSS-alustasta. Asianhallinnan uutta palvelukonseptia on suunniteltu mm. asianhallintaryhmän toimesta. Kirjaamojen sijaistukset kesäaikana toteutuivat aiempia vuosia paremmin resurssimuutoksista huolimatta. Tietopyynnön ja tarkastuspyynnön eroa tarkennettu ja päivitetty myös TOS:sia ja verkkosivuja tämän mukaisesti. Ohjeistettu kirjaamaan erillisinä 1.7. alkaen, eli ei enää koontikortteja. Parantaa pyynnön tilanteen seurantaa huomattavasti. Ei vielä prosessikuvausta. Vuoden aikana on toteutettu asiakastytyväisyyskyselyt liittyen mm. työterveyspalveluiden kehittämiseen, kaupungin verkkosivujen uudistukseen sekä digiverkostohankkeeseen, jossa laaditaan ns. tiekarttaa kaupungin digitalisaatio kokonaisuudesta. Loppuvuodesta toteutettiin kaupungin henkilöstölle kysely konsernipalveluiden tuottamien tukipalveluiden toimivuudesta; kyselyn pohjalta koostettiin kehittämistoimenpidelistaus, jota on aktiivisesti lähdetty toteuttamaan.	Käynnissä
Mittarit	Asianhallinnan uusi palvelukonsepti, %: Tavoite 100, Toteuma 20
	Tietopalvelupyynnöiden prosessi, %: Tavoite 100, Toteuma 30
Digitaalisuuden ja robotiikan hyödyntäminen palveluprosessien kehittämisessä	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

<p>Arviointi: Sähköisiä lomakkeita on työstetty aktiivisesti. Osa lomakkeiden siirroista odottaa vielä julkaisua. Tunnistautumissyistä kaikkia lomakkeita ei voida sähköistää. Diaarikorttien digitointi oli digitoinnin testauserä ison arkistoaineisto määrän digitoinnin kilpailutuksen valmistelussa. Pilotointi aiheutti uudenlaisen pohdinnan digitoinnin toteuttamisesta.</p> <p>Sähköisen arkiston hankintaa koskevat neuvottelut käytiin ja sopimus allekirjoitettiin. Vuonna 2023 joulukuussa järjestelmä käyttövalmis ja kartoitettiin etenemisjärjestystä. (projekti vuoden 2025 loppuun).</p> <p>Digitiekartan valmistelu aloitettiin syyskaudella ottaen osaa Kuntaliiton ja FCG:n vetämään hankkeeseen. Hanke päättyy keväällä 2024.</p> <p>Otettiin käyttöön kaupunginvaltuuston sähköinen kokousjärjestelmä.</p> <p>Sopimushallinnan käyttöönoton valmistelua on tehty vuoden 2023 aikana jatkuen vuonna 2024.</p>		Käynnissä
Mittarit	Sähköinen tilaus- ja hankintaprosessi, %: Tavoite 30, Toteuma 0	
	Sähköisen arkiston suunnittelu ja vaiheittainen toteutus, %: Tavoite 50, Toteuma 10	
	Sopimusprosessin digitaalisuus, %: Tavoite 30, Toteuma 10	
	Paperiaineistojen digitointi, hm: Tavoite 150, Toteuma 9	
	Sähköisten lomakkeiden käyttöönotto, kpl: Tavoite 100, Toteuma 60	
Tiedolla johtamisen kehittäminen		
<p>Arviointi: Ma. kehitysjohtajan ohjaamana tiedolla johtamisen työryhmä teki kevään 2023 aikana selvitystyötä eri vaihtoehtoisista johdon työpöytä -tyyppisistä sovelluksista. Näiden pohjalta syntyi alustava määrittely ja ehdotus tiedolla johtamisen mallintamisesta pilottina yhdellä järjestelmällä (nykyisin käytössä olevalla Opiferus-ohjelmakokonaisuudella). Kokonaisuutta ei kuitenkaan vielä edistetty, koska haluttiin ensin resursoida UNIT4 -järjestelmän toimivuuden turvaaminen. Erityisesti raportoinnin osalta on kartoitettu muiden UNIT4-käyttäjien käyttämiä ratkaisuja.</p> <p>Osana tietojohdantamista edistettiin edelleen nykyisen talouden toiminnanohjausjärjestelmä UNIT4:n eheyttämistä ja toiminnallisuuksien kehittämistä, käyttöönottoprojekti saatiin päätökseen vuoden 2023 lopussa. Kaupunginhallitus teki 26.6.2023 310§ päätöksen kaupungin ostolaskutietojen avaamisesta, ostolaskutiedot vuodelta 2022 avattiin kaupungin verkkosivuilla 12.1.2024. Vertailu- ja kustannustiedon kartoittamiseksi tehtiin yhteistyötä Vertikal Oy:n kanssa.</p>		Käynnissä
Mittarit	Johdon työpöydän määrittely ja mallinnus, %: Tavoite 100, Toteuma 50	
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki		
Järjestöyhteistyösuunnitelman ja -toimintamallin laadinta		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

<p>Arviointi: Järjestöyhteistyön linjaukset ja pelisäännöt järjestöjen avustustoimintaan hyväksyttiin kaupunginhallituksessa joulukuussa 2023.</p> <p>Linjauksissa määritellään kaupungin järjestöavustusten keskeiset periaatteet ja kuvataan vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmat. Näin pyritään helpottamaan järjestöjen, virkamiesten ja päätöksentekijöiden työtä vaikuttavan järjestöyhteistyön mahdollistamiseksi. Tavoitteena on tehdä Raumalla Suomen vaikuttavinta järjestöjen avustustoimintaa. Tämä tarkoittaa järjestöjen toimintaedellytyksien kehittämistä.</p> <p>Merkittävä osa työtä on lisätä tietoa mm. järjestöiltojen ja järjestöihin jalkautumisen kautta, kannustaa ja ohjata järjestöjä yhteistyöhön sekä vahvistaa järjestöjen kunnan ulkopuolisten rahoituskanavien monipuolisuutta.</p> <p>Vuoden 2024 aikana on kaksi hakuaikataulua toiminta-avustuksiin, syksyn haku aika koskee vuotta 2025. Jatkossa toiminta-avustuksia haetaan aina kerran vuodessa, syksyisin tulevalle vuodelle. Kun kaikki hakemukset saapuvat samaan aikaan, mahdollistaa se vaikuttavuuden arvioinnin ja sitä kautta tasapuolisten esityksien tekemisen päätöksenteon tueksi. Myös järjestörahoituksen koordinointi on vaikuttavampaa, kun hakemukset saapuvat samaan aikaan.</p> <p>Kumppanuussopimuksissa on jatkuva haku, niitä solmitaan järjestöjen kanssa, joiden toiminta katsotaan olennaisesti tukevan kaupunkilaisten hyvinvointia. Kumppanuussopimuksien tekeminen aloitetaan keväällä 2024, kun uudet linjaukset ja pelisäännöt ovat tulleet yhdistyskentälle tutuksi.</p> <p>Hankeavustuksilla järjestöjä kannustetaan hakemaan kunnan ulkopuolisia rahoituksia, hankeavustuksiin on jatkuva haku. Muita avustuksia ovat kohdeavustukset ja kevytavustukset.</p>		Valmis
Mittarit	<p>Yhdistysavustusten kokonaisuus; kriteerit ja mittarit, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 80</p> <p>Kunnan ja yhdistysten yhteistyöverkoston rakenteet, roolit ja pelisäännöt, valmiusaste %: Tavoite 80, Toteuma 70</p> <p>Järjestöyhteistyösuunnitelma ja -toimintamalli laadittu, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100</p>	
Hyvinvointiohjelman toteuttaminen		
<p>Arviointi: Hyvinvointiohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.4.2023.</p> <p>Hyvinvointityö on vahvasti poikkihallinnollista kaikilla kunnan toimialoilla, verkostoissa tapahtuvaa työtä sekä organisaatorajat ylittävää toimintaa. Hyvinvointityön rakenteet ja yhdyspinnat tunnistettiin ja yhteistyötä edelleen kehitettiin. Myös järjestöyhteistyön linjaukset valmistuivat tukemaan kunnan hyvinvointityötä. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) ohjausryhmä kokoontui 8 kertaa ja useissa eri työryhmissä kehitettiin kuntalaisten toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä edistäviä toimintoja. Kuntalaisten hyvinvointia tukevia toimintoja vuonna 2023 olivat erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin, mielenterveyden edistämiseen, ehkäisevään päihdetyöhön ja eri ikäisten liikkumiseen liittyvät sekä arjen turvallisuutta edistävät kampanjat ja tapahtumat.</p> <p>Vuonna 2023 Rauman hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli HYTE –kerroin oli 67/100, ollen hieman pienempi vuoteen 2022 (69/100) verrattuna. Tulostilastiedot kuitenkin osoittavat positiivista kehitystä. Tällä pistemäärällä Rauman kaupunki saa vuonna 2025 HYTE:n kannustinrahaa 730 000 euroa..</p>		Käynnissä
Mittarit	HYTE-kerroin: Tavoite 80, Toteuma 67	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

	Kuntalaisten hyvinvointia tukevien toimintamallien käyttöönotto ja vahvistaminen, kpl: Tavoite 5, Toteuma 6	
	HYTETU -rakenteiden vakiinnuttaminen, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100	
	Yhdyspintojen määrittely eri toimijoiden välillä, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 70	
	Hyvinvointiohjelman käsittely, hyväksyminen ja toimeenpano, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100	
Osallisuuden, suvaitsevuuden ja avoimuuden lisääminen		
	Arviointi: Rauman kaupunki mahdollisti kuntalaisten ja eri verkostojen osallistumisen kehittämistyöhön monin eri tavoin vuonna 2023. Strategiatyöhön liittyvien ohjelmien valmistelut sisälsivät kyselyjä, vuoropuheluja, työpajoja ja äänestyksiä. Rauman kaupunki sai osallistavasta strategiatyöskentelystä kansainvälisen Facilitation Impact Award 2023 - palkinnon.	Käynnissä
	Osallistuvan budjetoinnin kautta kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin ja niiden toteutuksiin. Toteutettuja ideoita oli yhdeksän ja rahaa käytettiin n. 68 000 euroa.	
	Rauman kaupunki osallistui alueelliseen Kestävän kasvun Satakunta -hankkeeseen, jossa valtakunnallinen palvelutietovaranto ja Lähellä.fi-verkkopalvelu saatiin paikallisten yhdistysten käyttöön palvelujen kuvaamisessa. Nämä auttavat löytämään merkityksellistä toimintaa, lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallistumismahdollisuuksia.	
	Lakisääteiset neuvostot ja parlamentit kokoontuivat säännöllisesti ja vaikuttivat aktiivisesti kunnan hyvinvointityötä edistäviin toimenpiteisiin.	
	Organisoitiin eduskuntavaalit.	
	Kuntamatch-sovellusta ei päätetty ottaa käyttöön. Hyvinvointikysely toteutettiin loppuvuodesta 2022, seuraava tehdään syyskaudella v. 2024.	
Mittarit	Lakisääteisten neuvostojen osallistaminen, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
	Kuntamatch-sovelluksen pilotointi, %: Tavoite 100, Toteuma 0	
	Hyvinvointikyselyn suunnittelu ja toteuttaminen, %: Tavoite 100, Toteuma 0	
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä		
Markkinoinnin kehittämisohjelman laatiminen ja toteuttaminen		
	Arviointi: Kehittämisohjelma on käynnistetty markkinointiyhteistyökumppanin kilpailutuksella, ja kumppani on valittu joulukuussa. Markkinoinnin vuosikelloaineisto on toimitettu yhteistyökumppanille, joka työstää sen monipuolisesti käytettäväksi kokonaisuudeksi. Markkinointisuunnitelma laaditaan vuoden 2024 aikana. RaumaAppia ei ole otettu käyttöön.	Käynnissä
Mittarit	RaumaAppin käyttöönotto, %: Tavoite 100, Toteuma 0	
	Markkinoinnin vuosikello käytössä, %: Tavoite 100, Toteuma 0	
	Markkinointisuunnitelma laadittu, %: Tavoite 100, Toteuma 0	
Kaupungin markkinointikumppanuus -toimintamallin käynnistäminen		
	Arviointi: Markkinointiyhteistyökumppanuus kilpailutettiin syksyllä 2023. Kumppaniksi valittiin Kumppania Oy, jonka kanssa yhteistyö käynnistyi joulukuussa.	Valmis

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
2 Konsernipalvelut

Mittarit	Markkinointiyhteistyökumppani valittu ja yhteistyö käynnistetty, %: Tavoite 100, Toteuma 100	
Yhteistyö paikallisten ja valtakunnallisten vaikuttajaviestijöiden kanssa		
Arviointi: tammikuussa kaupunki oli Lukon yhteistyökumppanina Somestarat jäällä - tapahtumassa, johon osallistuneet 32 somevaikuttajaa sitoutuivat kukin viestimään vähintään yhden päivituksen Rauman kaupungista. Osa teki useita päivityksiä. Toteutettu matkailuvaikuttajayhteistyö Finnlinesin kanssa, nuorisotapahtumissa Tik-Tok-tähtiyhteistyötä eri vaikuttajien kanssa sekä jaettu aktiivisesti vaikuttajasisältöjä, kuten esim. Bella Table -ruokavaikuttajavierailu ja Merja Mähkä -vierailu.		Valmis
Mittarit	Vaikuttajayhteistyösopimusten määrä, kpl: Tavoite 10, Toteuma 40	
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Työhyvinvoinnin kehittäminen.		
Arviointi: Vuoden 2023 työhyvinvointikyselyn (TYHY) keskiarvo koko kaupungin osalta oli 3,8 (paras = 5, heikoin = 1) ja konsernipalvelut -toimialan osalta (sis. ruoka- ja puhtauspalvelut) keskiarvio oli 3,7 (vuoden 2022 ka oli 3,6). Työhyvinvoinnin kehittäminen etenee positiiviseen suuntaan.		Valmis
Viime vuodet ovat olleet konsernipalveluiden henkilöstölle erittäin kuormittavia johtuen mm. koronaepidemian aiheuttamista lisätehtävistä, hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautumisesta sekä uuden talousjärjestelmän käyttöönottoon liittyvistä haasteista. Konsernipalvelut -toimialan johtoryhmä on käynyt TYHY-kyselytulokset vuosittain läpi; tehnyt kehittämissuunnitelmat ja määritellyt työhyvinvointiin kytkeytyvät painopisteet. Vuoden 2023 TYHY-tulosten perusteella on määritelty yhteiset kehittämistavoitteet vuodelle 2024: 1. tiedonkulun varmistaminen, 2. työkyvyn ja yhteishengen ylläpitämisen huomiointi ja 3. asioiden käsittelyn avoimuus. Talousjärjestelmän uudistamisprojektin tueksi on rekrytoitu määräraikaista henkilöstöä sekä ostettu ulkoista asiantuntija- ja tukipalvelua. Talousohjaus- palvelualueen kokonaisvastuun osalta on tehty kuluneen vuoden aikana tehtävämuutoksia ja henkilöstöjärjestelyitä. TYHY-tilaisuuksia on järjestetty palvelualueittain.		
Mittarit	Säännölliset TYHY-tilaisuudet, kpl: Tavoite 1, Toteuma 4	
	TYHY-kysely, ka: Tavoite 3,8, Toteuma 3,7	
Tiedonhallintalain toteuttaminen		
Arviointi: Kaupungin työntekijät ovat osallistuneet vuoden 2023 aikana Tiedonhallintalautakunnan ja EduHousen järjestämiin koulutuksiin tiedonhallintalain sisällöstä ja vaatimuksista. Tiedonhallintalain vaatimuksia on otettu huomioon mm. järjestelmien päivityksissä. Kaupungin asiakirjajulkaisuuskuvaus valmistui ja julkaistiin.		Valmis
Mittarit	Tiedonhallintamallin kuvaus, %: Tavoite 70, Toteuma 15	
	Tiedonhallintalain koulutukset, kpl: Tavoite 7, Toteuma 3	
Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous		
Taloushallintojärjestelmän toiminnallisuuden varmistaminen ja kehittäminen.		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

Arviointi: Yhdessä järjestelmätoimittajan ja palvelukeskuksen kanssa on tunnistettu haastekohtia, ratkaistu niitä sekä edistetty vuoden 2023 aikana. Käyttöönottoprojekti saatiin päätökseen vuoden 2023 lopussa. Tukisopimus jatkui loppuvuodesta lähtien tuntiperusteisena, Raumalta lähetettyjen tukipyyntöjen määrä väheni merkittävästi vuoden 2023 loppua kohti mentäessä. Kansallisen, taloushallinnon toimija Monetran UNIT4-käyttöönottoja seurataan oppimisen sekä hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Kehittämistä tarvitaan muun muassa erityisesti raportoinnissa.		Käynnissä
Mittarit	Käyttäjäkoulutukset osallistujamäärä, hlö: Tavoite 150, Toteuma 20	
	Kehittämistoimenpiteet toteutumisprosentti, %: Tavoite 100, Toteuma 60	
Vaihtoehtoisten palvelutuotantotapojen ennakointi.		
Arviointi: Kaupunginvaltuusto päätti tammikuussa Karin kampuksen ruoka- ja puhtauspalvelun tuotantotapamuutoksesta. Päätöksen mukaisesti Karin kampuksen ruoka- ja puhtauspalvelut hankitaan ulkoiselta toimijalta ehdolla, että uimahallin siivous ei ole omaa tuotantoa kalliimpaa. Kevään 2023 toteutetun kilpailutusprosessin tuloksena kaupunginhallitus valitsi Karin kampuksen tukipalveluiden tuottajaksi ISS Oy:n. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa ruoka- ja puhtauspalvelut - taseyksikön 1.1.24 alkaen siten, että ruoka- ja puhtauspalvelut ovat jatkossa konsernipalvelut - toimialan yksi operatiivinen palvelualue. Osallistuttu TE2025 reformin on valmisteluun.		Valmis
Mittarit	Selvitykset, kpl: Tavoite 2, Toteuma 2	
Voimavarat - Aktiivinen ja kansainvälinen verkostokumppanuus		
Aktiivinen toiminta verkostoissa; painopisteenä hyvinvointialue, some- ja viestijävaikuttajat		
Arviointi: Konsernipalveluiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -tiimin vastuulla on koordinoita kaupunkitasoisesti lakisääteisten ikäihmisten ja vammaisneuvoston sekä ehkäisevän päihdetyön toimielinten toimintaa. Toimielimet on nimetty ja ne ovat kokoontuneet säännöllisesti järjestökoordinaattorin ohjaamana. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden palveluverkosto HYTETU-ohjausryhmä on nimetty ja se on toiminut aktiivisesti hyvinvointipäällikön ohjaamana. Myös alueellisten toimijoiden ja valtakunnallisten organisaatioiden (mm. ARA, Sininauhaliitto) kanssa on verkostoiduttu aktiivisemmin. Some- ja viestijävaikuttajien kanssa on tehty yhteistyötä mm. Somestarat jäällä - tapahtumassa, matkailun yhteydessä sekä nuorisotapahtumissa.		Valmis

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Konsernipalveluilla ei ole investointimäärärahoja.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen
Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Eläköitymiset	Huomioidaan riittävän aikaisin kehityskeskusteluissa, ennakoivassa tehtäväkuvatarkastelussa ja koulutussuunnitelmissa.	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9
Laitteiden käyttö, mm. etäkäyttö ja oma toimintatapa	Noudatetaan tietoturva- ja tietosuojaohjeita.	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9
Osaavan työvoiman saanti	Henkilöstösuunnittelulla pyritään ennakoimaan tulevat osaamistarpeet, tehokkaat rekrytointitoimenpiteet	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9
Tietojärjestelmien haavoittuvuus / vanheneminen / käyttöönottojen epäonnistuminen	Tehokas, systematisoitu seuranta ja nopea reagointi tarvittaessa, selkeät vastuumäärittelyt	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9
Vaaralliset työyhdistelmät realisoituvat	Henkilöstösuunnittelulla pyritään ennaltaehkäisemään vaaralliset työyhdistelmät.	Toteutetaan hallintatoimenpiteitä.	2	2	4

Strategiset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Työllisyysalueen muodostamiseen liittyvät toiminnalliset ja taloudelliset riskit	Aktiivinen seuranta ja ennakoivat toimenpiteet omassa organisaatiossa, aktiivinen tiedottaminen.	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9

Taloudelliset - Rahoitus

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Negatiiviset suhdannevaihtelut	Aktiivinen elinkeinopoliittinen toiminta ja seuranta, kurssi- ja rahoitusmarkkinoiden aktiivinen seuranta ja reagointi.	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Rahoitusriskikokonaisuus: korkoriski, valuuttakurssiriski, maksuvalmiusriski, takauriski	Lainasalkkua hajautetaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin lainoihin sekä vaihtuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin lainoihin, Lainanotto keskittynyt kotimaisiin luottolaitoksiin, Ulkomaankaupan osuus pieni kaupungin ostoissa, Aktiivinen maksuvalmiussuunnittelu, Takauksien suunnittelu ja vastavakuudet	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	3	3	9
Varautuminen häiriö- ja poikkeustilanteisiin ruoka- ja puhtauspalvelussa.	Laitteiden säännöllinen huolto ja uusiminen ennen käyttöön päättymistä. Keittiöiden laitteet on luetteloitu, niiden huoltotoimenpiteet kirjataan ja sen perusteella arvioidaan uusimistarve. Keittiölaitteiden työsuojelun riskiarviointi on tehty. Häiriötilanteisiin esim. veden ja sähkön saannin vaarantuessa on varauduttu valmiussuunnitelmassa.	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	2	3	6

Vahingolliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilövahingot työtehtäviä hoidettaessa	HaiPro, suojavarusteet, riittävä työturva- ja -terveyskoulutus	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	2	2	4
Luonnonilmiöiden aiheuttamat vahingot	Ennakoivat kiinteistöjen huoltotoimenpiteet; aktiivinen epäkohtien huomiointi ja ilmoittaminen vastuutaholle (tekninen toimiala)	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä.	2	2	4

Ulkopuolista rahoitusta saavien projektien toteutuminen

Hankkeen nimi	Sanallinen kuvaus hankkeen etenemisestä
<p>Asumisneuvoja –projekti</p>	<p>Yleistä Avustus perustuu lakiin asumisneuvonnan tuesta kunnille vuosina 2023–2027. Asumisneuvonnalla tarkoitetaan työtä, jonka tavoitteena on asumisen turvaaminen ennaltaehkäisemällä ja ratkaisemalla asumisen ongelmia sekä opastamalla asumiseen liittyvissä asioissa.</p> <p>Asumisneuvonta on todettu onnistuneeksi ennaltaehkäiseväksi palveluksi muun muassa vuokravelkojen, asumisen häiriöiden ja häättöjen vähentämisessä sekä asumisen jatkumisen turvaamisessa. Asumisneuvonta on kustannustehokasta palvelua, joka tuo säästöjä niin kunnille, vuokratyöyhtiöille kuin valtiolle, ja auttaa asukasta ennen kuin ongelmat kärjistyvät.</p> <p>Rahoitus Kaupunginhallitus on hyväksynyt hankkeen vuosille 2023 - 2027; hankerahaa haetaan erikseen vuosittain. Vuoden 2023 kokonaiskustannukset olivat 8140 €; ARA asumisen, rahoittamisen- ja kehittämisen keskuksen osuus oli 80 %, 6512 € ja Rauman kaupungin 20 %, 1628 €.</p> <p>Työntekijät Rauman kaupungilla on hankkeessa yksi kokoaikainen työntekijä, joka aloitti tehtävässä määräaikaisena 1.11.2023</p> <p>Tavoite Ensimmäisen toimintavuoden tavoitteena on Rauman asumisneuvonnan organisoiminen ja mallintaminen sekä asumisneuvonnan palveluiden tuottaminen Rauman kaupungin alueella. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa Rauman kaupungin asuntotoimisto tuottaisi asumisneuvonnan koko kaupungin asukkaiden osalta. Toiminnalle luodaan viestinnän ja markkinoinnin sekä palveluun ohjautumisen kanavat. Tavoitteena, että palvelua tarvitsevat löytävät palvelun tai saavat ohjausta palveluun riittävän varhaisessa vaiheessa. Hankkeessa tehdään yhteistyötä yksityisten vuokranantajien ja isännöitsijöiden sekä seurakunnan ja paikallisten yhdistysten kanssa. Alueelle voi olla jatkossa järkevää järjestää yhteinen alueellinen asumisneuvonnan palvelu. Toimintavuoden tavoitteena on alueen asumisneuvonnan tilan ja tarpeen kartoittaminen jatkotoimenpiteitä varten.</p>

<p>Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus</p>	<p>Yleistä Yhteiskunnallisten yritysten ja muiden yhteisötalouden toimijoiden tuottamat innovaatiot ekologisiin kysymyksiin, kiertotalouteen, alueiden elinvoimaisuuteen, sosiaali- ja terveyspalvelualalle sekä työmarkkinoiden murrokseen ovat olennainen voimavara yhteiskunnalle. Yhteiskunnallisten yritysten strategian mukaan yhteiskunnallisilla yrityksillä on kuitenkin tarpeita, joita ei tunnisteta yleisissä yritystoimintaa tukevilla strategioissa, politiikkaohjelmissa eikä yrityspalvelu- ja rahoitusjärjestelmässä. Tarvitaan toimenpiteitä, jotka lisäävät sektorin liiketoiminta- ja vaikuttavuusosaamista sekä tunnettuutta.</p> <p>Valtakunnallinen koordinaatiohanke toteuttaa osaltaan yhteiskunnallisten yritysten strategiaa, jonka tarkoituksena on parantaa yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytyksiä, lisätä uusien yhteiskunnallisten yritysten määrää sekä kehittää niiden osaamista. Yksi strategian keskeisimmistä tavoitteista on työllistää osatyökykyisiä ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevia.</p> <p>Rahoitus Hanke toteutetaan yhteistyössä Valo - valmennusyhdistyksen kanssa ja rahoitus on haettu Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) - kokonaisuudesta ajalle 1.1.2023-31.12.2027. Rauman kaupungin rahoitusosuus hankkeessa 3000 € vuodessa.</p> <p>Työntekijät Valo-valmennusyhdistys on palkannut hankkeeseen yhden osa-aikaisen aluetyöntekijän.</p> <p>Tavoite Aluetyöntekijöiden tehtävä on alueellisesti ja paikallisesti edistää yhteiskunnallisten yritysten ja yhteisötalouden toimijoiden (yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat) toimintaedellytyksiä ja osaamisen kehittymistä. Neuvonnan ja ohjauksen lisäksi hanke järjestää alueilla mm. kiihdyttämötoimintaa, jossa toimijoita tuodaan yhteen ratkomaan yhdessä jonkin suuremman yhteiskunnallisen tai sosiaalisen kysymyksen ratkaisuja ja hankkimaan siihen rahoitusta tai muita toiminnan edellytyksiä.</p>
--	---

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
2 Konsernipalvelut

Palvelualueet

Tiedonohjaus

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	321	232	6	238	602	364	252,48 %
Myyntituotot	304	232		232	316	84	136,09 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	18		6	6	286	279	4 433,60 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	- 1						
Toimintamenot	- 4 107	- 4 336	- 150	- 4 486	- 4 119	367	91,81 %
Henkilöstökulut	- 1 378	- 1 570	- 82	- 1 652	- 1 633	19	98,86 %
Palvelujen ostot	- 2 400	- 2 217	- 62	- 2 278	- 2 155	124	94,58 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 32	- 121	- 1	- 122	- 34	88	27,97 %
Avustukset					- 1	- 1	
Vuokrat	- 294	- 290	- 4	- 294	- 291	3	98,91 %
Muut kulut	- 2	- 139		- 139	- 5	135	3,35 %
Toimintakate	- 3 786	- 4 104	- 143	- 4 247	- 3 517	731	82,79 %

Henkilöstöohjaus

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	525	388		388	408	20	105,17 %
Myyntituotot	123	108		108	112	4	103,49 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	402	280		280	254	- 26	90,66 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot					42	42	
Toimintamenot	- 3 228	- 2 580	- 6	- 2 586	- 2 056	530	79,49 %
Henkilöstökulut	- 1 672	- 1 372	19	- 1 354	- 1 115	238	82,40 %
Palvelujen ostot	- 1 418	- 1 023	- 24	- 1 048	- 803	245	76,64 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 17	- 63		- 63	- 17	46	26,89 %
Avustukset							
Vuokrat	- 106	- 112		- 112	- 109	2	97,84 %
Muut kulut	- 15	- 10		- 10	- 11	- 1	111,90 %
Toimintakate	- 2 703	- 2 192	- 6	- 2 198	- 1 647	550	74,95 %

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
2 Konsernipalvelut

Talousohjaus

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	198	189	8	197	256	60	130,22 %
Myyntituotot	165	184		184	245	61	133,12 %
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	10		8	8	9	1	109,92 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	24	5		5	3	- 2	57,41 %
Toimintamenot	- 1 877	- 2 011	- 156	- 2 167	- 2 058	109	94,96 %
Henkilöstökulut	- 1 115	- 1 212	6	- 1 206	- 1 224	- 18	101,46 %
Palvelujen ostot	- 627	- 656	- 122	- 779	- 695	84	89,20 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 6	- 17	- 1	- 18	- 12	6	66,10 %
Avustukset							
Vuokrat	- 100	- 102	- 1	- 103	- 95	8	92,63 %
Muut kulut	- 29	- 24	- 38	- 62	- 33	29	53,05 %
Toimintakate	- 1 679	- 1 822	- 148	- 1 970	- 1 802	169	91,44 %

Kaupunkikehitys (siirtynyt 2023 alkaen Konsernihallinnon palvelualueeksi)

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	33						
Myyntituotot	29						
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	4						
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 1 077						
Henkilöstökulut	- 711						
Palvelujen ostot	- 279						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 12						
Avustukset	- 30						
Vuokrat	- 43						
Muut kulut	- 2						
Toimintakate	- 1 045						

3 Työllisyyden hoito

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	26	350	- 321	29	6	- 23	19,99 %
Myyntituotot					1	1	
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	26	350	- 321	29	8	- 21	28,60 %
Vuokratuotot					- 3	- 3	
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 2 942	- 3 714	874	- 2 840	- 2 945	- 105	103,71 %
Henkilöstökulut	- 149	- 1 281	873	- 408	- 69	339	16,92 %
Palvelujen ostot	- 9		1	1	- 10	- 11	-1 026,52 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 15	- 10		- 10	- 14	- 4	138,83 %
Avustukset	- 2 764	- 2 286		- 2 286	- 2 842	- 556	124,31 %
Vuokrat	- 2				- 10	- 10	
Muut kulut	- 2	- 137		- 137	- 1	135	0,87 %
Toimintakate	- 2 916	- 3 364	553	- 2 811	- 2 939	- 128	104,56 %

Palkkatukityöllistäminen

Palkkatukityöllistäminen	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	2023 TAM	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	26 099	350 000	-321 257	28 743	5 745	-22 999	20,0 %
Myyntituotot	0	0	0	0	867	867	0,0 %
Tuet ja avustukset	26 099	350 000	-321 257	28 743	8 220	-20 523	28,6 %
Vuokratuotot	0	0	0	0	-3 343	-3 343	0,0 %
Toimintamenot	-2 819 132	-3 412 360	740 232	-2 672 128	-2 807 533	-135 406	105,1 %
Henkilöstökulut	-149 248	-1 147 410	739 085	-408 325	-69 042	339 283	16,9 %
Palvelujen ostot	-9 170	0	951	951	-8 263	-9 214	-868,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 303	-10 000	0	-10 000	-13 883	-3 883	138,8 %
Avustukset	-2 641 626	-2 118 076	0	-2 118 076	-2 705 564	-587 488	127,7 %
Vuokrat	-2 039	0	0	0	-9 594	-9 594	0,0 %
Muut kulut	-1 746	-136 874	196	-136 678	-1 187	135 491	0,9 %
Toimintakate	-2 793 033	-3 062 360	418 976	-2 643 384	-2 801 788	-158 404	106,0 %

Muu työllistäminen

Muu työllistäminen	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	2023 TAM	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintamenot	-122 800	-302 066	134 266	-167 800	-137 700	30 100	82,1 %
Henkilöstökulut	0	-134 066	134 266	200	0	-200	0,0 %
Palvelujen ostot	0	0	0	0	-1 500	-1 500	0,0 %
Avustukset	-122 800	-168 000	0	-168 000	-136 200	31 800	81,1 %
Toimintakate	-122 800	-302 066	134 266	-167 800	-137 700	30 100	82,1 %

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2023 alkuvuoden aikana työvoimayksikkö organisoitiin uudelleen. Rauman kaupungille rekrytoitiin työvoimapäällikkö, joka aloitti maaliskuussa 2023. Lisäksi työllisyydenhoidon päivittäisasioita hoitava työllisyyskoordinaattori jäi eläkkeelle vaiheittain keväällä 2023. Uusi työllisyyskoordinaattori aloitti heinäkuussa 2023. Myös työvoimasihteerin tehtävää on järjestelty kevään 2023 aikana uudelleen ja tehtäviä hoitaa Rauman kaupungin sisäisenä määräaikaisena tehtäväsiirtona uusi työllisyysihteerin 50% työaikaosuudella huhtikuusta 2023 alkaen. Tehtävien laajan uudelleenorganisoinnin vuoksi ja huomioiden samanaikainen hyvinvointialueuudistus, on Rauman kaupungin työllisyyden hoidossa ollut käynnissä siirtymävaihe, jonka johdosta työllisyyden hoidon kehittämiseen päästään viiveellä.

Työmarkkinatuen kaupungin maksuosuus on kasvanut ja vuoden 2023 toteuma on 2 323 639€. Verrattuna vuoden 2022 toteumaan 2 242 545€, on kasvua n. 80.000€. Budjetointi vuodelle 2023 on ollut erittäin optimistinen (1,7 miljoonaa euroa) suhteessa vuoden 2022 toteumaan. Työmarkkinatuen kuntamaksut on kirjattu Työllisyyden hoidon avustuksiin. Työmarkkinatuen saajien kokonaismäärä on laskenut vuoden 2023 aikana Raumalla n. 3,7%. Vuonna 2023 työmarkkinatuen saajien määrä oli 676 ja vuonna 2022 727.

Työmarkkinatuen kuntamaksujen kasvua selittää työmarkkinatuen saajien osallistumisen suhteellinen väheneminen sellaisiin työllistymistä edistäviin palveluihin, mm. kuntouttavaan työtoimintaan, jotka vaikuttavat kuntamaksuihin. Raumalla laskua 2023 vuoden aikana n. 8,7%. Rauman kaupungin oma työllistäminen on pysynyt kutakuinkin entisellä tasolla, mutta pitkäaikaistyöttömien osallistuminen TE-toimiston ja Hyvinvointialueen erikseen ja yhdessä järjestämiin palveluihin on vähentynyt. Tämä selittyy osaksi asiakkaiden toimintakykyyn liittyvillä tekijöillä ja osin mm. hyvinvointialueuudistuksen organisoitumisella, joka on vaikuttanut mm. kuntouttavan työtoiminnan määrään koko maakunnassa. Tämä on todennettavissa mm. koko maakunnan kuntien kuntamaksuosuuksien seurannalla, kun koko maakunnassa kuntamaksun ovat kasvaneet n. 800.000€:lla.

Palkkatukilain uudistus tuli voimaan 1.7.2023, jonka jälkeen Valtiolta haettavan palkkatuen määrä on palkkatukiudistuksen vaikutuksesta laskenut vuoden 2022 387.000€:sta vuoden 2023 347.000€:een. Muutos johtuu hieman aikaisempaa pienemmästä työllistettyjen määrästä sekä pienellä viiveellä tuen käytön kohdentamisessa muuttuneista käytänteistä, sillä tuen määrän muutos kohdentuu erityisesti heinäkuun jälkeiseen aikaan. Vuoden 2023 loppua kohden tuen kuukausimäärä on palautunut vuoden 2022 kuukausitasolle.

Työllisyydenhoidon toimintaa kehitetään ja terävöitetään vuodelle 2024. Tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen ja ennaltaehkäisy. Työttömyysturvan kokonaisuudistukseen liittyy myös työttömyysturvan kuntamaksujen uudistus, joka nostaa kuntien maksuosuuksia porrasteisen mallin mukaan. Jatkossa kuntien vastuu katkeaa vain työssäoloehdon täyttävällä työllä ja työllistymistä edistävien palveluilla ei ole vaikutusta maksuosuuteen. Lisäksi palkkatuettu työ ei todennäköisesti kerrytä työssäoloehtoita. Tämä edellyttää työllisyyden edistämässä uudenlaisten toimien käyttöönottoa, joita ollaan rakentamassa mm. osana työllisyysuudistusta. Kunnat saavat kohonneisiin työttömyysturvakustannuksia myös valtionosuuskompensaation, joka toimii ns. kannustavana rahoitusmallina työllistymisen edistämiseksi ja työttömyysturvamenojen hillitsemiseksi.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Aiemmin Covid19-pandemia tilanne ja hieman myöhemmin Ukrainan sota on tehneet markkinoista epävarmoja ja heikentäneet työllisyydenhoidon toimintaedellytyksiä. Molemmilla on ja on ollut pidemmällä ajanjaksolla vaikutusta pitkäaikaistyöttömien kovan ytimen työllistämisen mahdollisuuksiin. Raumalla asuvien ukrainalaisten ja TE-toimistossa työnhakijoina tilapäisen suojelun statuksella olevien suora vaikutus työllistämiseen ja työmarkkinatuen kuntaosuuteen on vähäinen. Toki heidän osaamisensa ja työpanoksensa ovat käytettävissä työmarkkinoilla. Korona-epidemian vuoksi tilapäisesti työmarkkinatukea saaneiden yrittäjien vaikutus ei enää näy kuntien maksuosuuksissa.

Hyvinvointialueen valmistelu heijastui palkkatuettujen henkilöiden ja mm. kuntouttavan työtoiminnan määrään. Vuoden 2022 aikana soten eri yksiköissä oli vielä työllistettyjä, mutta vuoden 2022 aikana tämä hiipui, koska HVA-valmistelussa ei ollut tietoa, miten palkkatukiasiat Hyvinvointialueella hoituisivat ja yksiköiden esimiehet olivat varovaisia työllistämisen suhteen. Tilanne on jonkin verran korjaantunut vuoden 2023 aikana. Hyvinvointialueen vastuulle 2023 vuoden alusta siirtyneen kuntouttavan työtoiminnan organisoituminen tapahtui vaiheittain vuoden 2023 aikana, mutta kuntouttavan työtoiminnan määrässä ei olla uudistuksen vaikutuksesta päästy vuoden 2022 tasolle.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Työnhakijoiden työkyvyn ylläpito ja työllistymisen edistäminen ovat tärkeitä. Työllisyydenhoidon toimenpiteet ovat panostusta laajempaan yksilöiden ja perheiden hyvinvointiin. Työnhakijan työllistäminen lisää myös muiden perheenjäsenten hyvinvointia ja samalla ehkäisee laajempaa huono-osaisuutta ja syrjäytymistä.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Työllisyydenhoidon toimenpiteillä parannetaan yksittäisten kuntalaisten ja perheiden toimeentulon edellytyksiä ja hyvinvointia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pitkäaikaistyöttömien määrä on Raumalla hieman laskenut, mutta pitkäaikaistyöttömistä aiheutuvat kustannukset ovat hieman kasvaneet. Palvelutarpeet ovat monialaisia ja monen kohdalla painottuvat myös laajasti sosiaali- ja terveyspalveluihin mm. työkyvyn tuen ja kuntoutustarpeisiin. Pitkään työttömänä olleiden tilanteeseen pystytään pitkällä aikavälillä vaikuttamaan mm. turvaamalla toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sovittamalla jatkossakin yhteen työllisyys- ja sote-palvelut. Lisäksi tarvitaan uusia malleja nopeampaan siirtymään työmarkkinoille sekä tunnistamalla nopeammin asiakkaiden palvelutarpeet ja ohjaamalla oikeiden palveluiden ja etuuksien piiriin erityisesti ne asiakkaat, joita ei voida työllisyyden palveluilla välittömästi auttaa.

Työllisyyden yleinen kehitys on ollut pidemmällä aikavälillä myönteinen, mutta vuoden 2023 loppua kohden yleiset näkymät ovat hieman heikentyneet. Vuoden 2024 alkupuolella työllisyyden yleinen kehitys voi olla vielä hieman negatiivinen, mutta pidemmällä tarkastelulla on odotettavissa myönteistä kehitystä. Koronan ja Ukrainan sodan pitkäaikaisvaikutukset heijastuvat jossain määrin työllisyydenhoidossa pitkään.

TE-uudistuksen valmistelua on tehty Raumalla pitkäjänteisesti ja uudistus etenee suunnitelmallisesti myös Rauman vastuukuntana valmistelemalla Etelä-Satakunnan työllisyysalueella. Rauman kaupungin työllisyydenhoitoa on vahvistettu työllisyyskoordinaattorin lisäksi työvoimapäälliköllä ja -sihteerillä (50%). TE-uudistuksella tavoitellaan työvoimapaalvelun ja työllisyydenhoidon tehostamista sekä synergiaetuja kuntien elinvoiman ja yrityspalvelujen kanssa. Työttömyysturvan kuntamaksut tulevat voimakkaasti kasvamaan työttömyysturvan kokonaisuudistukseen sisältyvällä kuntien kannustavan työttömyysturvan rahoituksen uudistuksella. Tämä tuo kunnille poikkileikkaustilanteen mukaisen lisäyksen valtionosuuteen kattamaan kasvavia kuluja, mutta tuo myös kunnille runsaasti lisää vastuuta työttömyysturvamenoista sekä mahdollisuuden vaikuttaa työllistämiseen TE-palveluiden siirtyessä kuntien vastuulle.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Vuonna 2023 ei ole ollut työllisyydenhoitoon kohdistuvia oikeudenkäyntejä.

TE-hallinnon (valtion) palkkatuen myöntämisen ehtojen muuttuminen 1.7.2023 aiheutti uudelleenjärjestelyjä palkkatuen hakemisen ehtojen muututtua, mutta palkkatuen tasossa ei ole tapahtunut isoa muutosta.

Työllistävillä järjestöillä on myönnetty työllisyydenhoidon varoista avustusta vuonna 2023, kuten aikaisempinakin vuosina ja avustuksia on myönnetty myös vuodelle 2024. Avustuksen piirissä ovat Rauman Sedun Katulähetys ry ja Rauman Seudun Työnhakijat ry sekä Valo-valmennusyhdistys. Vuodelle 2024 myönnetyt avustukset ovat hieman vuotta 2023 pienemmät. Seurannassa ja maksatuksessa käytetään Rauman kaupungin yleistä ja täsmennettyä ohjeistusta. Vuoden 2024 aikana järjestöjen avustustoimintaa tullaan uudelleenorganisoimaan yleisen järjestölinjauksen mukaisesti ja vaikuttavuuteen kiinnitetään aikaisempaa enemmän huomiota.

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Kaikkia lakien edellyttämiä säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä on toiminnassa noudatettu.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Tavoitteiden toteutuminen ei ole pelkästään Rauman kaupungin työllisyydenhoidon vastuulla, vaan siihen vaikuttaa myös ulkoiset tekijät kuten TE-toimiston ja Hyvinvointialueen palvelujen saatavuus ja yhteistyön sujuvuus. Työmarkkinatuen maksuosuuden ylitys on merkittävin poikkeama ja se on aiheutunut suurelta osin toimintaympäristön muutoksista johtuvista syistä. Erityisesti 2023 hyvinvointialueuudistus ja pidemmällä aikajänteellä Ukrainan sota ja Korona-pandemia.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Sekä omaa että tuettavien toimijoiden toiminnan toteutusta ja vaikuttavuutta arvioidaan aktiivisesti ja säännöllisin määräajoin.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana:

Kirjallinen arviointi:

Työllisyydenhoidolla ei omaisuuden hankintaa eikä luovuttamista.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Työllisyydenhoidolla ei ole vuonna 2023 ollut varsinaista sopimustoimintaa.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Toteutettu tarpeen mukaisesti ja kaupungin ohjeistusten mukaisesti.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Tietosuoja estää Rauman kaupungin TE-toimiston pitkäaikaistyöttömien tietojen saannin vielä vuonna 2024. Tästä johtuen asiakkaita ei ohjaudu palvelujen piiriin riittävän varhaisessa vaiheessa. Kunnalla on vastuu työmarkkinatuen maksuosuuden maksamisesta, mutta työhallinto on ensisijaisessa vastuussa työttömien palveluista ja tietojärjestelmistä, tämä hankaloittaa kunnan tekemää työtä. Tilanne muuttuu TE-uudistuksen myötä v. 2025.

Rauman kaupungin työllisyydenhoidossa noudatetaan tarkasti tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää ohjeistusta.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Työttömyysaste on hieman noussut joulukuusta 2022 (9,1%) joulukuuhun 2023 (9,4%). Nousua on tapahtunut laajasti koko Satakunnassa ja Suomessa ja Raumalla kasvu on suhteellisesti pienempää. Kaupungin osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä on ollut vuonna 2023 (676) vähemmän henkilöitä, kuin vuonna 2022 (727). Kaupungin maksuosuus on kuitenkin hieman kasvanut, koska tuen piirissä olevat ovat osallistuneet palveluihin aiempaa vähemmän mm. hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksesta. Myös pitkäaikaistyöttömien määrä on hieman laskenut. Rauman kaupungin oma työllistäminen vuonna 2023 91 henkilöä ja vuonna 2022 95 henkilöä. Tähän vaikuttanut eniten palkkatukiudistus, joka on sopeuttamisvaiheessa laskenut omaa työllistämistä kesällä 2023.

Työllisyydenhoidon varoin (n. 370.000€) tuettavien järjestöjen toiminnassa on ollut henkilöitä tavoitetta enemmän, mutta työllistymistä edistävässä palveluissa mm. kuntouttavassa työtoiminnassa ja palkkatuetun työn määrässä on tapahtunut laskua. Rauma-lisään varattu määräraha on vajaakäytöllä, jonka vuoksi rekrytointikannustinta tulee uudistaa vuoden 2024 aikana vastaamaan työttömyysturvan uutta kannustinmallia.

Oppilaitos- ja järjestöyhteistyössä on onnistututtu turvaamaan melko hyvin työvaltaisen oppimisen mahdollisuuksia, jolla lisätään merkittävästi palveluiden ja työllistämisen työllistymisvaikuttavuutta. Yhteisiä hankkeita tarvitaan lisää ja niitä onkin rakentumassa vuodelle 2024. Maahanmuuttajia työllistämistoimia on kyetty hieman lisäämään. Työllisyysuudistukseen liittyen ja mm. Rauman kaupungin nettisivu-uudistukseen liittyen työllisyyspalveluiden viestintää tulee kehittää ja lisätä.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
3 Työllisyyden hoito

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Monipuolinen työ- ja opiskelukaupunki	
Aktiivinen oppilaitosyhteistyö kaupungin yksiköissä työllistettävien osaamisen kehittämiseksi	
Arviointi: Arviointi: Rauman kaupungille työllistetyille tehty oppisopimuksia/osaoppisopimuksia ollut 10 kpl ja 4 opinnollistamista mm. näyttöjä suorittamalla. Tuettavien työllistävien järjestöjen kautta opinnostamista Rauman seudun katulähetyksellä 33 tutkinnon osaa ja 5 koko tutkintoa sekä Rauman seudun työnhakijoilla 22 osatutkintoa ja 3 koko tutkintoa. Yhteensä järjestöt: 55 tutkinnon osaa ja 8 koko tutkintoa.	
	Valmis
Mittarit	Aktiivinen oppilaitosyhteistyö kaupungin yksiköissä osaamisen kehittämiseksi, opinnollistamisen määrä: Tavoite 10, Toteuma 14
	Oppisopimusten ja osaoppisopimusten, tutkintosuoritusten sekä osatutkintojen määrä/vuosi: Tavoite 15, Toteuma 14
Kaupunki edistää koulutustarjonnan vastaamista työelämän tarpeisiin ja käy säännöllistä vuoropuhelua Rauman seudun yrittäjien ja yritysten, TE-toimiston sekä oppilaitosten kanssa alueen koulutus- ja työvoimatarpeista. Yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa edistetään tarpeen mukaisten koulutusalojen, tutkintojen ja osatutkintojen toteuttamista oppilaitoksissa.	
Arviointi: Osallistutaan DIAK:in AMIF-hankkeen ohjausryhmään. DIAK osallistuu Rauman AMIF-hankkeen ohjausryhmään. Näissä yhteinen konteksti on maahanmuuttajien yhteiskuntaorientaatio.	
	Valmis
Mittarit	Yhteishankkeiden määrä: Tavoite 0, Toteuma 1
Elinvoimainen - Aktiivinen tapahtuma- ja kulttuurikaupunki	
Työllisyydenhoidon eri palveluista tiedottaminen ja työnhakijoiden aktivointi	
Arviointi: Tiedottamista, tapahtumien järjestämistä sekä yhteishankkeita kehitetään ja lisätään.	
	Valmis
Mittarit	Työnhakijoiden infotilaisuudet yhteistyössä yhdyspintoimijoiden kanssa määrä: Tavoite 1, Toteuma 2
	Rekrytapahtumiin osallistuminen/määrä: Tavoite 2, Toteuma 1
	Työllisyydenhoidon verkostotapahtumat/määrä: Tavoite 0, Toteuma 0
Työllisyydenhoidon palvelujen aktiivinen hyödyntäminen ja tunnetuksi tekeminen Rauman kaupungin organisaatiossa	
Arviointi: Työllistetty 11 kulttuurialoilla kaupunkiorganisaatiossa, joista 2 oppisopimuksella. 6 velvoitetyöllistettyä.	
	Valmis
Mittarit	Palkkatukea käyttävien yksiköiden määrä: Tavoite 0, Toteuma 14
Elinvoimainen - Kansainvälisesti vetovoimainen yrityskaupunki	
Kaupunki aktiivisilla toimilla pyrkii saamaan työntekijöiden kansainvälisyysasteen samalle tasolle kaupungin väkiluvun suhteen kanssa vuoteen 2030 mennessä ja edistää maahanmuuttajien osaamisen kehittämistä.	
Arviointi: Työllistettyjä maahanmuuttajia 16, joista 2 opinnollistettu.	
	Valmis
Mittarit	Koulutuksen järjestäjien kanssa toteutettavat tutkinnot ja osatutkinnot trainee-ohjelman kautta työllistetyille: Tavoite 10, Toteuma 0
	Kaupungin tarjoamat kansainväliset harjoittelu- ja työpaikat trainee-ohjelman avulla: Tavoite 2, Toteuma 0
Talouden ja työllisyystilanteen jatkuvaa seuraaminen ja tilanteen mukainen reagointi	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA

3 Työllisyyden hoito

Arviointi: Arviointi: Työttömyysaste joulukuussa 2023 9,4% (12/2022 9,1%). Rauman kaupungin osarahoittaman työmarkkinatuen saajia vuonna 2023 676 ja vuonna 2022 727 henkilöä. Koko vuosi Lukua seurataan kuukausittain ja tilanteeseen pyritään reagoimaan työllistämistoimilla ja mm. kuntouttavan työtoiminnan paikkoja tarjoamalla Rauman kaupungin yksiköissä. Työnvälitystilaston mukaan yli 12kk työttömänä olleiden kokonaismäärä määrä joulukuun 2023 lopussa Rauman kaupungissa 466 henkeä (2022 sama ajankohta 483). Pitkäaikaistyöttömien määrästä siten suurin osa on myös maksuosuuslistalla. Pitkäaikais/rakennetyöttömien työllistäminen ja uuden valuman pitkäaikaistyöttömyyteen estäminen on siten työllistämistoiminnan kärkihanke jatkossakin.		Valmis
Mittarit	Kelan työmarkkinatuen maksuosuuden kasvun hillitseminen/vähentäminen aktiivitoimien avulla.: Tavoite 0, Toteuma 0	
	Työttömyysaste ja pitkäaikaistyöttömien määrä: Tavoite 0, Toteuma 0	
Pitovoimainen - Kutsuva paluumuutto- ja etätyökaupunki		
Etätyömahdollisuuksien hyödyntäminen palvelujen tehostamiseksi		
Arviointi: Etätyömahdollisuutta ja TEAMS-palavereja hyödynnetään tarkoituksenmukaisella tavalla.		Valmis
Mittarit	Etätyömahdollisuuksien lisääminen suunnitelmallisesti / oman työn suunnittelu: Tavoite 1, Toteuma 1	
	Etätyön hyödyntäminen työllisyydenhoidon verkostotyössä esim. Teams-palaverit: Tavoite 1, Toteuma 1	
Rauman kaupungin työllisyydenhoidon palveluiden markkinointi		
Arviointi: Rauman kaupungin nettisivuilla ajantasainen tieto työllisyyspalveluista. Rauman kaupungin nettisivu-uudistuksen yhteydessä työllisyyden nettisivujen sisällöt käydään läpi vastaamaan uutta rakennetta. Tiedotetaan osana Kaupunkikehityksen uutiskirjettä. Työllisyysuudistukseen liittyvää viestinnän rakennetta kehitetään ja tiedotetaan uudistuksen mukaisesti palveluista.		Valmis
Mittarit	Viestintä Rauma-lisästä ja kansainvälisen rekrytoinnin palveluiden markkinointi: Tavoite 1, Toteuma 1	
	Ajantasaiset työllisyydenhoidon nettisivustot ja sosiaalisen median hyödyntäminen: Tavoite 1, Toteuma 1	
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki		
Ehkäistään syrjäytymistä		
Arviointi: Arviointi: Tukityöllistettyjen määrä Rauman kaupunki 91 ja työllistävissä järjestöissä Määrä on hieman pienempi vuoden 2022 seurantajaksoon nähden. Rauman kaupungilla palkkatuella työllistettyjen määrä 2022 95. Rauman seudun katulähetys 5 ja Rauman seudun työnhakijat 9 = 15 työllistettyä. Työllistettyjen määrä työllisyyden varoista avustettavissa järjestöissä on pudonnut huomattavasti ja tästä keskustellaan järjestöjen kanssa tavoitteellisesti koskien vuotta 2024.		Valmis
Mittarit	Työllistettyjen määrä avustusta saavissa järjestöissä: Tavoite 40, Toteuma 15	
	Palkkatukityöllistettyjen määrä: Tavoite 95, Toteuma 91	
Tiedotetaan aktiivisesti Rauman kaupungin työllisyydenhoidon tarjoamista palveluista		
Arviointi: Tiedotetaan aktiivisesti mahdollisuuksista mm. työnantajaverkostoissa sekä nettisivujen kautta. Tehostamistoimia tarvitaan mm. Somen sekä verkostojen osalta.		Valmis
Mittarit	Erilaiset infotilaisuudet ja muu tiedottaminen esim. paikallislehdissä: Tavoite 0, Toteuma 0	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
3 Työllisyyden hoito

Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä		
Tuemme ja kannustamme yrityksiä ja kaupungin yksiköitä palkkaamaan nuoria		
Arviointi: Alle 30-vuotiaita työllistetään Rauman kaupungin yksiköissä palveluntarpeen mukaisesti sekä huomioiden yksiköiden tarpeet. 17 alle 30-vuotiasta työllistetty Rauman kaupungin yksiköihin v. 2023. Rauma-lisän käyttö n. 13.000€/30.000€. Myönteisiä Rauma-lisäpäätöksiä 10 kpl		Valmis
Mittarit	Rauma-lisän käyttö/vuosi: Tavoite 30, Toteuma 10	
	Nuorten aikuisten työllistymismahdollisuuksien tehostaminen/työllistettyjen määrä: Tavoite 20, Toteuma 17	
Annamme nuorille mahdollisuuden tutustua Rauman kaupunkiin tarjoamalla heille kesätöitä		
Mittarit	Omien kesätyöntekijöiden määrä/vuosi	
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö		
Koulutusmahdollisuuksien aktiivinen tarjoaminen henkilöstölle ja palkkatukityöllistetyille		
Arviointi: Kaupungin työllistämässä on opinnollistamista pyritty tukemaan ja lisäämään. Oppisopimuksia ja opinnollistamisia ollut 14 kpl.		Valmis
Mittarit	Työllistettyjen henkilöiden osaamisen kasvattaminen/opinnollistaminen/määrä: Tavoite 10, Toteuma 4	
	Tehostamme oppisopimuksen käyttöä rekrytoinnissa/määrä : Tavoite 15, Toteuma 10	
	Tuetaan kaupungin henkilöstön osaamista koulutus suunnitelman mukaisesti/määrä : Toteuma 0	
Uusien työntekijöiden hyvä perehdytys		
Mittarit	Perehdytysohje työllistettyjä palkkaaville yksiköille	
Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous		
Työllisyyspalvelujen aktiivinen hyödyntäminen ja uusien työllisyydenhoidon aktiivitoimien sekä yritys yhteistyön kehittäminen		
Arviointi: Palkkatukityöllistettyjen määrä on 91 henkilöä. Vuoden 2022 kokonaismäärään (95) verraten määrä hiukan pudonnut, mutta suhteessa suureen määrään hyvinvointialueelle siirtyneisiin työllistämisyksiköihin, pudotus on todella vähäinen. Tukityöllistetyistä 27 on velvoitetyöllistettyjä. Työllistämispalkkoihin budjetoidun summan kehitystä ei pysty päättelemään palkkatukityöllistämisen kustannuspaikan seurannasta (1500), koska palkkasummat on vyörytetty työllistävien yksiköiden kustannuspaikoille. Koko vuodelle budjetoitu valtiolta saatavan palkkatuen tuottoennuste on n. 363 184. Kun valtiolta on vuoden 2023 loppuun mennessä haettu n. 347.000€, alittuu tuotto-odotus tästä johtuen. Alitus liittyy erityisesti valtion palkkatuki uudistukseen 1.7.2023.		Valmis
Avustusta saavien järjestöjen vaikuttavuuden tunnuslukuja seurataan neljännesvuosittain. Kehittämisen kohteena on rahoituksen kytkeminen tuloksiin vuoteen 2024 ja 2025 mennessä.		
Rauma lisää on myönnetty n. 13.000€ 30.000€:n määrärahasta		
Mittarit	Palkkatukityöllistettyjen määrä/vuosi: Tavoite 95, Toteuma 91	
	Myönnetty Rauma-lisät/määrä/vuosi: Tavoite 30, Toteuma 10	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
3 Työllisyyden hoito

	Avustusta saavien järjestöjen palvelujen vaikuttavuuden seuranta: Tavoite 0, Toteuma 1	
Talouskehityksen ja työllisyydenhoidon budjetin aktiivinen seuranta		
<p>Arviointi: Arviointi: Pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset heijastuvat kuntatalouteen mm. kuntien osa-rahoittaman työmarkkinatuen maksujen kautta. Vuoden 2023 toteuma on 2 323 639€ (2022 n. 2.2 m€). Tilanteeseen osaltaan vaikuttavia tekijöitä on avattu kuvauksessa talouden ja toiminnan toteumasta sekä poikkeamista.</p> <p>Palkkatuella työllistettyjen määrä on vuonna 2023 91 kpl (64 tukityöllistettyä + 27 velvoitetyöllistettyä). Tuella työllistettävien määrän ennustetaan ylittävän edellisen vuoden määrän 95 kpl. Tukityöllistämässä tulee jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että työllistämistä kohdennetaan pitkäaikaistyöttömiin. Tällä saadaan vaikuttavuutta kunnan maksusuuteen. Valtiolta haettavaa palkkatukea haettu v. 2023 363.184€.</p> <p>Rauman työttömyysasteen keskiarvo v. 2023 8,5 ja v. 2022 8.7%. Joulukuussa 2022 9,1% ja joulukuussa 2023 9,4% Työttömyysasteen kehitys on melko neutraali vuositasolla ja vuoden lopun tilanteessa lievästi heikompi yhteneväisesti yleisen työllisyyskehityksen kanssa. Työttömyysasteen merkittävään pitkäaikaiseen alenemiseen voidaan vaikuttaa pitkäaikaistyöttömyyteen tehokkaasti vaikuttamalla. Työttömyysastetta voidaan pitää kuitenkin verrattain hyvänä.</p> <p>Työllisyyden hoidon budjetti toteutuu pääosin suunnitellun mukaisesti. Merkittävin poikkeama syntyy Rauman kaupungin työmarkkinatuen osarahoittamassa työmarkkinatuen maksusuudessa, jossa toteuma 2,3m€ ylittää budjetoidun 1.7m€ huomattavasti. Kaupungin työmarkkinatuen maksusuutta on budjetoitu realistisemmin vuodelle 2024. Budjetin valmistelussa vuodesta 2025 eteenpäin tulee huomioida kasvavat kuntavastuut työttömyysturvan maksusuuksissa. mutta myös valtionosuuden kasvu.</p>		Valmis
Mittarit	Pitkäaikaistyöttömyyden kasvun ja kulujen hillintä/Kustannusten €-määrä: Tavoite 0, Toteuma 2,3	
	Rauman työttömyysasteen kehittyminen: Tavoite 8,6, Toteuma 8,5	
	Työllisyydenhoidon budjetin toteutuminen suunnitellun mukaisesti: Tavoite 0, Toteuma 0	
	Palkkatukityöllistettyjen määrä/vuosi: Tavoite 95, Toteuma 91	
Voimavarat - Aktiivinen ja kansainvälinen verkostokumppanuus		
Järjestöjen kanssa tehtävä työllisyydenhoidon yhteistyö on aktiivista		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
3 Työllisyyden hoito

<p>Arviointi: Rauman kaupunki on myöntänyt toiminta-avustusta työllistävälle järjestöille vuodelle 2023 käyttösuunnitelman mukaan yhteensä 370.006 euroa. Avustus kohdentuu Rauman seudun katulähetys ry:lle, Rauman seudun työnhakijat ry:lle ja Valo-valmennus-rylle, joka toteuttaa alueella Valo-valmennusta.</p> <p>Yhdistysten toimintaa seurataan vuosineljänneksittäin ja he raportoivat toiminnastaan. Toimintaa ohjataan yhteisellä palaute- ja kehittämiskeskustelulla säännöllisesti. Toiminnan rahoitusta on tavoitteena kehittää jo vuodelle 2024 ja tulevaisuudessa tulosperusteiseen suuntaan, ottaen huomioon kuntien kasvavat työttömyysetuuskien maksuosuudet ja niihin vaikuttamisen muutokset työllistymisperusteisiksi.</p> <p>Vuodelta 2023 järjestöistä on raportoitu seuraavat toiminnalliset luvut:</p> <p>Rauman seudun katulähetys ry: Jalkautuvassa valovalmennuksessa 22 henkilöä Palkkatuetussa työssä 5 henkilöä Pajalla työkokeilussa 16 ja yksilöllisessä kuntouttavassa työtoiminnassa 14 Ryhmämuotoisessa kuntouttavassa 24 henkilöä Nuorten työpajahankkeessa 18 henkilöä Etsivän nuorisotyön kautta tavoitetut ja palveluissa 64 henkilöä UPPO-hankkeen kautta 16 henkilöä ja DIGI-hankkeen kautta 369 henkilöä. Yhteensä 548 henkilöä.</p> <p>Rauman seudun työnhakijat ry: Työkokeilu 55 Palkkatuki 9 Osatutkinnot 22 Kokotutkinnot 3 Palkkatuen edelleensierrot 6 Kuntouttava työtoiminta 30 10 aloittanut suomen kielen opinnot 7 opiskelijaa työharjoittelussa Yhteensä 111 henkilöä.</p>		Valmis
Mittarit	Järjestöjen kanssa yhteistyössä kehitetään pitkäaikaistyöttömille ja osatyökykyisille tarjottavia työvoimapalveluja/uusien palvelujen määrä: Tavoite 1, Toteuma 1 Työllisyydenhoidon varoin tuettavien järjestöjen työllistämistoimenpiteissä olevien määrä/vuosi: Tavoite 400, Toteuma 659	
Tiivis yhteistyö seudullisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti muiden työllisyydenhoidon toimijoiden kanssa		
<p>Arviointi: Työllisyyden osa-alueella yhteydenpito muihin kuntiin on ollut erittäin vilkasta TE24-uudistukseen liittyvän työllisyysaluevalmistelun sekä kv. rekrytoinnin hankehaun tiimoilta. Etelä-Satakunnan työllisyysalueen valmistelussa mukana olevien kuntien kanssa tavataan sekä virkamies, että luottamushenkilötasoisesti useita kertoja kuukaudessa.</p>		Valmis
Mittarit	Rauman kaupungin työllisyydenhoidon koordinaatioryhmän tapaamiset, eri foorumit, benchmarkkaukset ym. tilaisuuksiin osallistuminen: Tavoite 2, Toteuma 4 Aktiivinen yhteydenpito muihin kuntiin, ELY-keskukseen ja ministeriöihin: Tavoite 1, Toteuma 1	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
3 Työllisyyden hoito

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Hyvinvointialue ja TE-2024 uudistusten aiheuttamat tilapäiset muutokset tehtävien uudelleenorganisointi-vaiheessa	Tiivis vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa mm. kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä. Yhteistyö koko vuoden ajan erityisesti Satakunnan työ- ja elinkeinotoimiston kanssa palveluprosessien ja resurssien turvaamiseksi lähestyttäessä vuodenvaihdetta 2024-2025	Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat nähtävissä vuoden 2024 luvuissa ja merkittävää parannusta ei ole tiedossa hyvinvointialueen yhteistoiminnan resursseihin. Pyritään vaikuttamaan riittävään toteumaan ja palveluohjaukseen. TE-uudistus saattaa aiheuttaa työnhakija-asiakkaiden palveluprosesseihin häiriöitä vuodenvaihteessa vuoden 2024 loppuneljännekseltä alkaen.	2	3	6
Korona pitkittyy ja mahdollinen uusi aalto pysäyttää työllistämistoimenpiteet	Työllisyystoimia toteutetaan maksimaalisesti tilanne huomioiden ja kehitetään tarvittaessa uusia työllisyydenhoidon etäpalveluja.	Ei merkittävää akuuttia vaikutusta. Työmarkkinoiden epävarmuus tästä johtuen vähentynyt.	1	1	1
Koronan uusi aalto pysäyttää työllistämistoimenpiteet	Kehitetään uusia etäkutyryhmiä ja muita etäpalveluja. Jatkuva asiakasseuranta	Noudatetaan hallintatoimenpiteitä	2	2	4

Strategiset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Työllisyyden ja elinvoimatilanteen heikkeneminen	Kaupungin palkkatukipaikkojen aktiivinen hyödyntäminen ja niiden vaikuttavuuden seuranta. Uusien työllisyydenhoidon palvelujen kehittäminen mm. palkkatukisiirtymiin työnetsijän palvelut. Yritysyhteistyön lisääminen ja Rauma-lisän aktiivinen markkinointi.	Työllisyystilanne ja työmarkkinoiden näkymät vuoden 2023 loppupuolella hieman heikentyneet alakohtaisin vaihteluin. Vuodelle 2024 ennustetaan varovaisesti hieman parempiakin näkymiä. Työllisyystilanne Raumalla ollut koko ajan kohtuullisen hyvä.	1	1	1

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Kaupungin työttömyysturva-kustannusten voimakas kasvu.	Käydään TYP-henkilöstön kanssa asiakaslistoja aktiivisesti läpi ja järjestetään yhteistyössä TE-toimiston kanssa työnhakijoille työllisyydenhoidon palveluinfoja aktivoiden heitä opintoihin ja työelämään. Hyödynnetään avustusta saavien järjestöjen työllisyyspalveluja täysimääräisesti ja kehitetään uusia työhön kuntouttavia- ja työnetsintäpalveluja yritysyhteistyön kehittämiseksi.,Kelan työmarkkinatuen maksuosuuden jatkuva seuranta ja sen potentiaaliseen nousuun aktiivinen reagointi työllisyydenhoidon toimenpitein.	Vuoden 2023 työttömyysturvakustannusten nousu, johtuu pääosin työllistymistä edistävien palveluiden määrän laskusta liittyen mm. hyvinvointialueuudistukseen. Jatkossa tarvitaan: -Tehokasta ennaltaehkäisyä yli 100 päivän työttömyyteen sekä pitkäaikaistyöttömien tarkkaa läpikäyntiä sekä polutusta soveltuvien palveluiden avulla työhön tai muulle etuudelle. - Pitkien työttömyysetuudelle tapahtuvien palveluiden ja koulutusten tarkkaa tarveharkintaa - Ohjausta työllistymiseen, työllistymistä edistävien palveluiden sijaan	2	3	6

4 Sivistysvaliokunta

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	7 684	7 014	132	7 146	7 887	741	110,37 %
Myyntituotot	2 575	2 964		2 964	2 927	- 36	98,77 %
Maksutuotot	2 267	2 089	- 90	1 999	2 009	10	100,49 %
Tuet ja avustukset	1 998	1 167	222	1 390	2 092	702	150,55 %
Vuokratuotot	769	710		710	778	68	109,53 %
Muut toimintatuotot	75	84		84	82	- 2	97,47 %
Toimintamenot	- 91 657	- 94 865	- 1 664	- 96 530	- 97 910	- 1 381	101,43 %
Henkilöstökulut	- 48 629	- 49 623	- 1 285	- 50 908	- 52 345	- 1 437	102,82 %
Palvelujen ostot	- 18 864	- 19 222	- 333	- 19 555	- 20 266	- 711	103,64 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 203	- 2 478	- 43	- 2 521	- 2 198	323	87,19 %
Avustukset	- 2 739	- 2 893		- 2 893	- 2 617	276	90,46 %
Vuokrat	- 19 108	- 20 232		- 20 232	- 20 342	- 110	100,54 %
Muut kulut	- 113	- 417	- 3	- 420	- 142	278	33,88 %
Toimintakate	- 83 973	- 87 852	- 1 532	- 89 384	- 90 023	- 639	100,72 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Sivistystoimialan talous toteutui toimintakatteen (=käyttötalouden nettomenojen) osalta 90.023.407 euroa, mikä on 639.577 euroa yli muutetun talousarvion, toteuma 100,7 %.

Sivistysvaliokunta antoi 8.11.2023 kokouksessaan kaupunginhallitukselle loppuvuoden 2023 talousennusteen, jossa euromääräisesti suurimpina ylityksinä todettiin peruskoulujen henkilöstökulut. Tiedossa oli, että budjetointivaiheessa henkilöstömäärärahoihin keskitetysti lasketut palkkatarkistusten vaikutukset oli arvioitu liian alhaisiksi, mutta puuttuvien henkilöstömäärärahojen suuruudesta ei ollut tietoa. Tieto puuttuvista henkilöstömäärärahoista saatiin vasta tilinpäätösvaiheessa, joten talousarviomuutosehdotusta ei voitu tehdä vuoden 2023 puolella. Tämä johti sivistystoimialalla seuraavassa esitettyihin TA2023-ylityksiin. Mikäli palkankorotusmäärärahat olisi saatu täysimääräisinä jo vuoden 2023 talousarvioon, niin sivistystoimiala olisi pysynyt toimintakatteen osalta kokonaisuudessaan talousarviossa. Varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen vaje saatiin laskettua vuoden 2024 talousarviolaskennassa, ja sen perusteella varhaiskasvatuksen henkilöstömäärärahoihin haettiin ja saatiin talousarviomuutoksella lisää 300.000 euroa. Varhaiskasvatuksen osalta tehty talousarviomuutos on euromääräisesti hyvin lähellä nyt laskettua.

Toimintatuotot toteutuivat 7.887.241 euroa, mikä on 741.345 euroa yli muutetun talousarvion, toteutuma 110,4 %. Toimintatuottojen ylitys koostuu lähes kokonaan (702.447 euroa), tukien ja avustusten arvioitua suuremmasta toteutumasta, josta katetaan avustuksia vastaavat toimintakulut.

Tuet ja avustukset –toimintatuotot, toteutuma noin 2,1 M€, sisältää ulkopuolista rahoitusta saavien hankkeiden kyseiselle vuodelle kuuluvat avustukset yhteensä noin 1,4 M€ (talousarvion ylitys noin 445.500 euroa, jota vastaan toimintakulut) nuorten työpajan avustuksen noin 182.000 euroa sekä varhaiskasvatuksen saaman Ukraina-avustuksen noin 183.000 euroa. Avustustuottoihin sisältyvät myös työllistämistuki, jonka toteutuma noin 190.000 euroa.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Myynti- ja maksutuotot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Varhaiskasvatuksen maksutuottoihin tehtiin syksyllä 2023 varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta johtuva talousarviomuutos, jolla pienennettiin tuloarviota 90.000 eurolla, ja maksutuotot toteutuivat noin 9.000 euroa yli muutetun talousarvion.

Toimintakulut toteutuivat 97.910.648 euroa, mikä on 1.380.922 euroa yli muutetun talousarvion, toimintakulujen toteuma 101,4 %.

Sisäisten erien (sisäiset puhtaus- ja ateriapalvelut, sisäiset pääoma- ja ylläpitovuokrat) osuus sivistystoimialan toimintakuluista on noin 27,5 %. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä sisäiset erät toteutuivat 462.676 euroa yli talousarvion, toteutuma 101,7 %. Sisäisten ylitykset toteutuivat lähes kokonaan varhaiskasvatuksessa (Otan päiväkodin käyttöönotto, hoidossa olevien lasten suurempi määrä ja lapsikohtaisten hoitopäivien suurempi määrä).

Perusopetuksen kotikuntakorvausmenojen ja –tulojen netto ylittyi noin 54.000 eurolla, tulojen jäädessä 48.299 euroa alle talousarvion ja menojen ylityyessä 6.061 euroa.

Toimintakulujen osalta suurimmat ylitykset toteutuivat henkilöstökuluissa, peruskoulut- ja varhaiskasvatuspalveluyksiköissä.

Henkilöstökulut toteutuivat 52.344.684 euroa ja olivat 53,5 % koko sivistystoimialan toimintakuluista. Henkilöstökulut ylittyivät koko sivistystoimialalla noin 1,4 miljoonalla eurolla, toteutuma 102,8 %. Ylityksestä yli puolet eli 745.184 euroa syntyi Ulkopuolista rahoitusta saavien hankkeiden / Sivistyksen projektit – palvelualueella. Tätä ylitystä selittää osaksi se, että hankkeiden henkilöstökuluihin oli varattu määrärahaa. Muut kulut – tilille noin 295.000 euroa. Hankkeiden henkilöstökulujen ylitys saatiin täysin katettua avustustuloilla ja muihin kuluihin budjetoiduista määrärahoista.

Loppuosan henkilöstökulujen ylityksestä, 691.542 euroa, selittää täysin jo edellä mainitut liian alhaiset palkankorotuksiin saadut henkilöstömäärärahat. Mikäli vuoden 2023 talousarviossa olisi ollut jo mukana vuodelle 2023 kohdistuneet palkankorotusmäärärahat, sivistystoimialan henkilöstökulut eivät olisi ylittyneet.

Henkilöstökulut ylittyivät peruskoulut- ja varhaiskasvatus –palveluyksiköissä, ja myös pieneltä osin myös koululaisten iltapäivätoiminnassa (joka saatiin iltapäivätoiminnan palveluyksikössä katettua myynti- ja maksutuotoilla).

Peruskoulut –palveluyksikön osalta henkilöstökulut ylittyivät 738.420 eurolla (toteutuma 103,3 %). Tämä ylitys johtuu täysin edellä mainituista liian alhaisista palkankorotuksiin saaduista henkilöstömäärärahoista. Mikäli vuoden 2023 talousarviossa olisi ollut jo mukana vuodelle 2023 kohdistuneet palkankorotusmäärärahat, peruskoulut –palveluyksikön henkilöstökulut eivät olisi ylittyneet.

Valmistava opetus aloitettiin syksystä 2023 alkaen viidellä ryhmällä, kun talousarviossa oli varattu määräraha syksyn kolmelle ryhmälle. Valmistavan opetuksen ryhmien määrä on kasvanut erityisesti ukrainalaisten tulon myötä, mutta heidän lisäksi valmistavaa opetusta ovat kasvattaneet myös muut kansallisuudet.

Varhaiskasvatuksen henkilöstökuluihin haettiin ja saatiin syksyllä 2023 TA-muutoksella lisää 300.000 euroa, joka on euromääräisesti hyvin sama kuin talousarviosta puuttuva palkankorotusmääräraha. Varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ylittyivät noin 404.000 euroa yli muutetun talousarvion, toteutuma 102,7 %. Varhaiskasvatuksen alueella on perinteisesti saatu katetta kasvaneisiin henkilöstökuluihin lasten hoidon tukien vähenemisestä ja näin tapahtui vuoden 2023 osaltakin, kun lastenhoidon tuet jäivät noin 288.000 euroa alle talousarvion. Katetta henkilöstökuluihin saatiin myös Ukraina-avustuksesta noin 183.000 euroa.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sairauslomasijaisuuksiin kirjatut henkilöstökulut pysyivät vuonna 2023 euromääräisesti lähes vuoden 2022 tasolla.

Palvelujen ostot toteutuivat 20.266.537 euroa ja olivat 20,7 % koko sivistystoimialan toimintakuluista. Palvelujen ostot ylittyivät koko sivistystoimialalla 711.086 eurolla, toteutuman ollessa 103,6 %. Palvelujen ostoista on 36 % kaupungin sisäisiä ateria- ja puhtauspalveluja, jotka ylittyivät 334.000 eurolla (ylitykset lähinnä varhaiskasvatuksessa, ateriapalvelut 275.000 euroa ja puhtauspalvelut 59.000 euroa, josta Otan päiväkodin käyttöönotosta puhtauspalvelujen ylitystä 39.000 euroa, ja ateriapalvelujen ylitystä 43.000 euroa). Sisäisten ateriapalvelujen suuri ylitys selittyy seuraavilla: Lapsilukumäärän ja lapsikohtaisten hoitopäivien arvioitua suurempi määrä (noin 172.000 euroa sisältäen Otan päiväkodin), sekä talousohjelmasta pois jääneet varhaiskasvatuksesta ilmoitetut esiopetuslounaat (noin 67.000 euroa). Muuta ylitystä jää noin 36.000 euroa, jonka selityksenä voidaan todeta, että päiväkohtaisten aamupala-lounasvälipala-päivällinen –aterioiden arviointi ajoissa jo talousarviovuotta edeltävän huhtikuun aikana on haastava tehtävä.

Palvelujen ostoihin kuuluva liikuntapaikkatoimen laskutus (toteutuma 1.585.862 euroa) ylitti talousarvion 324.972 eurolla, toteutumaprosentin ollessa 125,8 %. Liikuntapaikkatoimen ylitykseen saatiin Kulttuuri ja liikuntapalveluissa katetta Aineet ja tarvikkeet –tiliryhmän sähkökulujen noin 172.000 euroa talousarviota pienemmästä toteutumasta.

Peruskoulujen oppilaskyyditykset (toteutuma 1.476.286 euroa) ylitti talousarvion noin 168.000 eurolla (toteutuma 112,8 %). Oppilaskyyditysten hintoja nostivat sosiaali- ja terveystoimialan yhteishankintana toteutettujen ajoneuvojen poistuminen oppilaskuljetuksista, vuoden 2022 polttoaineen äkillinen hinnan nousu ja kustannusten nousuun vaikutti myös laki puhtaiden ajoneuvojen hankinnasta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta johtuen varhaiskasvatuksen palvelusetelikuluihin haettiin ja saatiin lisämäärärahaa yhteensä 310.000 euroa, ja palvelusetelikulut pysyivät lähes talousarviossa ylittäen muutetun talousarvion vain noin 22.000 eurolla (toteutuma 2.872.164 euroa).

Avustukset –toimintakulut toteutuivat 2.616.802 euroa eli noin 276.000 euroa alle talousarvion, toteutuma 90,5%. Avustuksista on lastenhoidon tukia 1,4 miljoonaa, joissa alitus oli noin 295.000 euroa. Yksityisen hoidon tuet jäivät noin 193.000 euroa alle talousarvion (yksityiset ryhmäperhepäiväkodit lopettivat toimintansa syksystä 2023 alkaen) ja kotihoidon tuet jäivät noin 102.000 euroa alle talousarvion (lapsia kotihoidon tuella noin 60 vähemmän kuin vuoden 2022 tilinpäätöksessä).

Vuokrakulut ylittivät talousarvion noin 110.000 eurolla, sisäisten vuokrien ylityksen ollessa noin 128.000 euroa (josta varhaiskasvatuksen Otan päiväkodin osuus 134.000 euroa).

Muut kulut toteutuma on noin 278.000 euroa alle talousarvion, johtuen siitä, että siihen on budjetoitu ulkopuolista rahoitusta saavien uusien hankkeiden kuluja noin 293.000 euroa, jotka ovat tilinpäätöksessä kirjattu henkilöstökuluissa.

Muutettu talousarvio on vuonna 2023 ylittynyt seuraavilla palvelualueilla:

- **Varhaiskasvatuksen palvelualueella**, jossa ylitystä toimintakulujen osalta on 478.319,90 euroa, toteutuma 101,84%, ja toimintakatteen osalta 136.142,91 euroa, toteutuma 100,55%. Tähän liittyen **päiväkodit, perhepäivähoito ja avoin - palveluyksikkö on ylittänyt talousarvionsa toimintakuluiltaan 751.680,17 euroa, toteutuma 103,52% ja toimintakatteeltaan 424.017,18 euroa, toteutuma 102,11%**. Varhaiskasvatuksen toinen, Lasten hoidon tuet ja palveluseteli -

palveluyksikkö, alitti talousarvion 287.874,27 eurolla, joka ei aivan riittänyt kattamaan toisen palveluyksikön ylitystä johtuen sisäisten ateriapalvelujen suuresta ylityksestä.

- **Opetuksen ja nuorison palvelualueella**, jossa ylitystä toimintakulujen osalta on 967.436,87 euroa, toteutuma 102,11 % ja toimintakatteen osalta ylitystä on 924.932,58 euroa, toteutuma 102,14%.

Tähän liittyen **peruskoulut- palveluyksikkö** on ylittänyt talousarvionsa toimintakuluiltaan 982.263,62 euroa, toteutuma 102,33% ja toimintakatteeltaan 955.383,69 euroa, toteutuma 102,37%.

Peruskoulut-palveluyksikön ylitykset johtuivat henkilöstökulujen (738.000 euroa), oppilaskyyditysten (168.000 euroa) ja kotikuntakorvausmenojen (54.000 euroa) kasvusta. Henkilöstökulujen ylitys johtuu täysin edellä mainituista liian alhaisista palkankorotuksiin saaduista henkilöstömäärärahoista. Mikäli vuoden 2023 talousarviossa olisi ollut jo mukana vuodelle 2023 kohdistuneet palkankorotusmäärärahat, peruskoulut -palveluyksikön ylitys olisi ollut kokonaisuudessaan noin 150.000–200.000 euroa.

Koululaisten iltapäivätoiminnan osalta toimintakulut ylittyivät 60.999,68 euroa, toteutuma 103,08%, mutta toimintakate pysyi tulopuolen ylityksen johdosta talousarviossa, toteutuma 99,01%.

- **Sivistystoimialan projektien (Ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet)** palvelualueella talousarvio ylittyi toimintakulujen osalta 440.553,37 eurolla, toteutuma 133,38% mutta toimintakate pysyi talousarviossa, toteutuma 97,62%.

Muutettu talousarvio on vuonna 2023 ylittynyt seuraavissa palveluyksiköissä palvelualueen pysyessä talousarviossa:

- **Liikuntapalvelut –palveluyksikkö** ylitti talousarvion toimintakatteen osalta 179.837,94 eurolla (toteutuma 103,08 %), mutta Kulttuuri ja liikuntapalvelut –palvelualue pysyi kokonaisuudessaan talousarviossa, toteutuma 99,84%. Liikuntapalvelut –palveluyksikön ylitys johtui liikuntapaikkatoimen palvelujen 352.000 euron ylityksestä, ja Liikuntapalvelut –palveluyksikön ylitys saatiin katettua Kulttuuri ja liikuntapalvelujen palvelualueen sisältä johtuen sähkökulujen arvioitua pienemmästä toteutumasta.

Muut palvelualueet ja -yksiköt ovat pysyneet talousarviossa.

Sivistystoimialan talous olisi pysynyt kokonaisuudessaan talousarviossa, mikäli vuoden 2023 palkankorotusmäärärahat olisi saatu täysimääräisinä jo vuoden 2023 talousarvioon.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Vuosi 2023 on ollut toimintavuotena ns. normaali vuosi, eikä koronaan liittyviä rajoitteita ole enää ollut. Koronarahoitusta ja sen muodostamia hankkeita on sivistystoimialalla edelleen meneillään, mutta uusia rahoituksia ei enää myönnetä. Hankerahoitus on ollut toimivaa ja sillä on kyetty lisäämään resursssia varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetukseen sekä lukiokoulutukseen.

Perusopetuksessa valtion erityisavustuksella oli palkattu kouluihin resurssiopettajia ja koulunkäyntiohjaajia, tunteja on ohjattu kouluille käytettäväksi samanaikais- ja jakotunteihin sekä tukitunteihin.

Varhaiskasvatuksessa hankerahoituksella oli palkattu erityisavustajia ja lastenhoitajia ryhmiin, joissa on useita eri syistä tukea tarvitsevia lapsia. Samasta hankerahasta palkattiin myös yksi resurssiopettaja tukemaan erityisesti s2 lasten oppimista. Keväällä 2023 koronahanke-avustuksia kohdistettiin äidinkielen resurssiopettajaan sekä matemaattisten aineiden ja englannin/ruotsin tuntiopettajaan tavoitteena tukitoimien tehostaminen ja koronan aiheuttaman oppimis- ja osaamisvajeen paikkaaminen.

Lisähenkilöstöresurssin myötä ryhmäkokoja on voitu pienentää. Korona on näkynyt myös edelleen läpi

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

vuoden koko sivistystoimialalla henkilöstön isoina sairaspöissaoloina sekä tämän myötä kasvaneina sijaismenoina.

Yhteistyörakenteet suhteessa hyvinvointialueeseen ovat olleet vielä jäsentymättömät. Tilanne on vuoden 2023 aikana hiljalleen parantunut mutta haasteita on edelleen. Opiskeluhuollon palvelujen saatavuuteen oltiin tyytyväisiä kevätlukukauden aikana. Syyslukukauden aikana kouluista alkoi kuulua palautetta palvelujen liukumisesta kauemmas ja siitä, että henkilöiden tavoittaminen oli aiempaa hankalampaa mm. puuttuvien yhteystietojen sekä epäselvien vastuiden takia.

Opiskeluhuollon henkilöstön siirryttyä hyvinvointialueelle vuosi 2023 on ollut "saattaen vaihtamisen" aikaa. Asiassa on tehty tiivistä yhteistyötä mm. tietojen siirtämiseen ja vaihtamiseen liittyen, uusien käytännön toimintamallien muodostamiseksi ja suunnitelmallisen yhteistyön, kuten erilaisten yhteisten työryhmien, uudistamiseksi. Hyvinvointialueen rakenteiden keskeneräisyys on tehnyt yhteistyön paikoin haastavaksi. Valtakunnallisen ohjeistuksen puuttuessa luottamuksellisten opiskelijatietojen siirto asianomaiselle hyvinvointialueen opiskeluhuollon henkilöstölle ratkaistiin sivistysvaliokunnan päätöksellä turvataksemme tiedon siirtyminen ja opiskeluhoitohenkilöstön palvelujen saatavuus oppilaille ja opiskelijoille. Koulutuksenjärjestäjän tietojen luovutukseen hyvinvointialueen opetushuollon henkilöstölle kaivataan edelleen Opetushallituksen valtakunnallista selkeää linjaa sekä myös hallintojärjestelmien kehittämistä tähän suuntaan, jotta tarpeellisten ja asiakaspohjaisten luottamuksellisten tietojen siirtämien asianomaiselle opetushuollon henkilöstölle mahdollistuisi palvelujen saantia vaarantamatta.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Ukrainan sodan vaikutukset heijastuivat lisääntyneinä henkilömäärinä palveluiden piirissä, esimerkiksi kasvaneena valmistavan opetuksen määränä. Erityisesti opetuksen ja varhaiskasvatuksen sairaspöissaoloista johtuvat sijaisjärjestelyt ovat merkittävästi kuormittaneet esihenkilöitä ja myös muuta henkilökuntaa.

Varhaiskasvatuksessa alle 1-vuotiaiden määrän kasvaminen näkyi henkilöstön fyysisessä jaksamisessa sekä ryhmän toiminnan sujuvuuden haasteissa erityisesti, jos ryhmään jouduttiin sijoittamaan monta alle 1-vuotiasta lasta.

Syyslukukauden aikana kouluista alkoi kantautua huolta henkilökunnan jaksamisesta ja kuormittumisesta. Syiksi voidaan löytää mm. Vape-ilmiön (sähkökupakka) vaatimat selvittelyt ja oppilaiden kasvava pahoinvointi.

Nuorten työpajan ratkaisemattomat kiinteistön puutteet ja ongelmat aiheuttivat muutoksia toimintaan ja työjärjestelyihin. Tämä vaikutti koko nuorisopalveluiden henkilöstön työhyvinvointiin laskevasti.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Ihmisoikeuksien loukkaamiseen, korrupioon tai lahjontaan viittaavaa ei ole tullut tietoon.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Merkittävänä vaikuttavana tekijänä tulevaisuudessa ovat edelleen voimakkaasti pienentyvät ikäluokat ja palvelurakenteen sopeuttaminen niihin. Vuonna 2022 ja 2023 syntyneet ikäluokat ovat Rauman nykyhistorian pienimpiä. Perusopetuksessa koulunkäyntinsä aloitti syyslukukaudella 50 lasta vähemmän kuin edellisenä syksynä. Alakoulun aloittavien ikäluokkien koko lukuvuotta 2024-2025 lukuun ottamatta on seuraavien vuosien aikana noin 300 tai hieman alle. Vuonna 2019 koulunsa aloitti vielä 400 oppilaan ikäluokka. Oppilasmäärän lasku on merkittävä. Ensivaiheessa pienentyvien ikäluokkien vaikutukset näkyvät, joskin lievempänä, varhaiskasvatuksessa mutta siirtyvät nopeasti alakouluihin. Samanaikaisesti perusopetuksessa on vielä sisällä isoja ikäluokkia, jonka johdosta yläkoulut kasvavat. Eli palvelurakenteita tulee supistaa toisaalla ja kasvattaa toisaalla.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

Myös Ukrainan sodan vaikutukset vaikuttavat oppilasmääriin ja tuen tarpeeseen. Merkittävänä jo olemassa olevana, mutta edelleen kasvavana haasteena on erityislasten / oppilaiden määrän kasvu sekä varhaiskasvatuksen, että perusopetuksen piirissä. Korona-aika on myös osaltaan kasvattanut lasten ja nuorten erityyppistä oireilua, jonka pitkäaikaisia vaikutuksia on vaikea arvioida.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä oli 20.9. tilastointipäivänä 38 oppilasta. Valmistavan opetuksen vuoden jälkeen oppilaat siirtyvät perusopetukseen ja suomi toisena kielenä - oppimäärän opetuksen tarve kasvaa. Talousarvion 2023 saatiin suomi toisena kielenä -opetuksen tuntiopettajan vakanssi. Tilastointipäivän jälkeen syyslukukauden aikana valmistavan opetuksen oppilasmäärä kasvoi ja näyttää todennäköiseltä, että viiden suomi toisena kielenä -opettajan työpanos ei ole jatkossa riittävä. Maahanmuuttajalasten määrän kasvaminen lisännee ainakin erityisopetuksen tarvetta.

B1-kielen (ruotsi) opetusta säätelee uusi tuntijakoasetus 1.8.24 alkaen. Ruotsin kieltä opetetaan yhteensä seitsemän vuosiviikkotuntia vuosiluokkien 6-9 aikana. B1-kielen opetusta tulee järjestää 7. luokalla vähintään kaksi vuosiviikkotuntia. Koska uusi tuntijako koskee kaikkia vuosiluokkia 7–9, B1-kielen opetusta tulee järjestää 8. ja 9. luokalla siten, että 9.-luokkalaiset saavat yhden vuosiviikkotunnin lisää opetusta lukuvuonna 2024–2025. 8. luokkalaiset yhden vuosiviikkotunnin lisää opetusta viimeistään lukuvuonna 2025–2026 ollessaan 9. luokalla. Asetusmuutos lisää kahden seuraavan lukuvuoden aikana kielten opettajien määrää sekä lisää kuljetusjärjestelyjä ja -kustannuksia 9. vuosiluokan viikkotuntimäärän kasvaessa.

Iltapäivätoiminnassa lapsimäärät laskevat vähitellen, mutta lasten erityistarpeet lisääntyvät. Huoltajien etätöyön lisääntyminen näkyyne hieman lasten hoitotarpeen vähenemisenä.

Varhaiskasvatuksen kentällä on edelleen meneillään isoja muutoksia. Selkeänä valtakunnallisena muutostrendinä, joka näkyy myös Raumalla voimakkaasti, on alle 3-vuotiaiden lasten määrän nousu osallistumisessa varhaiskasvatukseen elokuusta 2021 lähtien. Suuntaus jatkui edelleen vuoden 2022 ja 2023 aikana ja Otan päiväkodin väliaikaista käyttöä jouduttiin jatkamaan elokuusta 2023 alkaen. Perhevapaaudistuksen myötä on jo huomattavissa alle 1-vuotiaiden määrän lisääntymistä. Valtakunnallinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jatkui kokeilukunnissa ja päättyi keväällä 2024 (Rauma ei mukana). Kokeilun pohjalta tullaan arvioimaan kaksivuotisen esiopetuksen laajentamista valtakunnallisesti.

Lukio tarjoaa lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen opintoja Winnovan järjestämässä TUVA:ssa yhteistyösopimuksen pohjalta. Tulevaisuudessa TUVA- yhteistyötä tulee kehittää edelleen Winnovan kanssa etenkin kansainvälistä opiskelijoiden kohdalla, sillä keväällä 2023 TUVA:n lukiokurkistusopintojaksoilla opiskeli muutama opiskelija.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pohjoiskehän koululla helmikuussa 2020 tapahtuneen onnettomuuden oikeusprosessi on saatu päätökseen. Hovioikeus totesi viranhaltijat syyttömiksi tapahtuneeseen.

Palveluseteli: sääntökirjan mukaiset palvelusetelit yksityisille päiväkodeille. Pikkunorssin siirryttyä kaupungin päiväkodiksi vuoden 2024 alussa, on jatkossa neljä palvelusetelipäiväkotia.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisä yksityisille ryhmäperhepäiväkodeille ja perhepäivähoitajille (Kelan kautta). Yksityiset ryhmäperhepäiväkodit lopettivat toimintansa, joten syksystä 2023 alkaen yksityisen hoidon tuen kuntalisää on maksettu vain perhepäiväkodeille (perhepäivähoitajat).

Esiopetuspaikkojen osto Päiväkotia Rauman Pikkunorssilta. Pikkunorssin siirryttyä vuoden 2024 alusta alkaen kaupungin päiväkodiksi, esiopetuspaikkoja ei enää osteta kaupungin ulkopuolisilta tahoilta.

Taidelaitosten avustukset; Merimuseo ja Kaupunginteatteri

Koulutuksen järjestäjän (Winnova ja Eurajoen kristillinen opisto) ja työpajan yhteistyösopimus
Iltapäivätoiminnan palvelusopimukset Rauman Freinet-koulun ja Turun yliopiston kanssa.

Konsernin lähipiirin / intressipiirin ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi 4= onnistunut hyvin 3= onnistunut tyydyttävästi 2= onnistunut huonosti 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi: Sisäinen valvonta toimii, toimittu lakien ja päätösten mukaisesti. Lounais-Suomen aluehallintovirastolle toimitettujen hoito- ja koulupaikan osoittamiseen liittyneet oikaisuvaatimukset on ratkaistu kaupungin eduksi. Hankintapäätöksiin liittyen käsiteltiin yksi Kampuksen hankintoihin liittyvä oikaisuvaatimus, jonka valiokunta totesi aiheettomaksi, ja vakituisten työpaikkojen täyttämiseen liittyviä oikaisuvaatimuksia ei ole ollut.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi: Sisäinen valvonta talouden seurannan osalta on ollut edelleen haastavaa talouden toiminnanohjausjärjestelmän raportointiin liittyvistä puutteista johtuen. Tavoitteet pääsääntöisesti toteutuneet, investointikohteissa varhaiskasvatusohjelmiston päivitys jäi vielä hankkimatta, mutta hankintaa edeltävä markkinoilla olevien järjestelmien kartoitus on saatu tehtyä ja hankinta tulee toteutettavaksi vuonna 2024.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi: Jatkuva kiinteistöjen kunnossapito / seuranta, pitkän tähtäimen kunnossapito, väistötilojen kartoittaminen ja päätösten tekeminen riittävän ajoissa ja aikataulun varmistuminen. Tiedon välittäminen henkilökunnalle. Turvallisuussuunnitelmat ja –koulutukset sekä –harjoitukset, turvavälineet ja -merkinnät toiminnassa ja asiakaspalvelussa. Palkkaus, palvelujen uudelleenjärjestely riittävän ja kelpoisen henkilökunnan saamiseksi. IT-tuen henkilöstön lisääminen, tietoliikenneverkon kehittäminen, koulutus, laitehankinnat.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Omaisuuden käyttöarvo: huonosta sisäilmasta johtuva kiinteistö- ja irtaimistohävikki.

Valtionosuuden takaisinperintä: Nanun koulu. Takaisinperinnän uhka on poistunut, Lounais-Suomen aluehallintovirasto 8.6.2021 tekemällään päätöksellä Rauman kaupungin esityksestä jätti perimättä Rauman kaupungin Nanun koulun perustamishankkeeseen myönnetyn valtionosuuden ja siirsi valtionosuuden jäännösarvon käytettäväksi Karin kampuksen rakennushankkeessa. Tämä siirto tehdään vuoden 2024 aikana, kun Karin kampus on valmistunut.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi: Koulukuljetuksiin liittyvät sopimukset: valvonta yhteistyössä liikennesuunnittelijan kanssa. Kuntien väliset sopimukset: valvotaan ja laskutetaan ajallaan ja asianmukaisesti. Lastensuojelulain perusteella laskutettavat (tulo ja meno): valvotaan ja laskutetaan / tarkistetaan saapuvien laskujen oikeellisuus. Varhaiskasvatuspalveluja palvelusetelillä ja yksityisen hoidon kuntalisällä tuottavien yksiköiden lainmukaisuuden valvonta. Osallistutaan Hanselin kilpailutuksiin tarvittavilta osin. Käytössä olevien tai hankittavien ohjelmien tietosuojan varmistaminen.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi: Sivistystoimialan palveluyksiköiden esimiesten velvollisuutena on luoda omaan yksikkönsä ja sen toimintaprosesseihin yksikön kokoon ja toimintaan riittävä ja toimiva sisäinen valvonta noudattaen kaupungin sisäisen valvonnan ohjetta ja toimialan sitä täydentäviä ohjeistuksia. Käytännössä tämä tapahtuu mm. tehtävien, valtuuksien ja vastuun oikealla jakamisella, työ- ja menetelmäkuvauksilla, rekisteritietojen ja ohjelmistojen suojaamisella, raportointivelvoitteiden asettamisella yms. keinoin.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Henkilötietojen käsittelyn ja säilytyksen puutteiden korjaaminen. Käytössä olevien ohjelmistojen tietosuojan varmistaminen (dokumentointi ja sopimukset). Tietoturvaan liittyvän osaamisen ajantasaisuus Varhaiskasvatuksessa tehtiin vaikutusten arviointi Hyvinvointialueen yhdyspintaa koskevien tietojärjestelmien käytön lainmukaisuus, tilanne on epäselvä valtakunnallisella tasolla, esim. Wilma – oppilaitosten työ- ja viestintäjärjestelmä.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Sivistystoimialan toiminnan tavoitteet ovat pääosin toteutuneet ja edenneet suunnitellusti ja ne selviävät tarkemmin alla olevasta tavoitetaulukosta. Sivistystoimialalla oli vuodelle 2023 11 kpl valtuustotason tavoitteita, joista kahdeksan on toteutunut suunnitellusti ja ns. "valmistunut". Kolme tavoitteista on edennyt suunnitellun mukaisesti, mutta ovat luonteeltaan sen kaltaisia, että niiden toteutus ei valmistu yhdessä vuodessa vrt. esim. rakennushankkeet.

Karin kampuksen valmistelu käyttäjätoimialana on edennyt suunnitellusti, joskin hankkeen viivästyminen tuo omia haasteitaan käyttäjätoimialalle. Nuorille suunnatut tapahtumat ovat olleet menestys ja tavoittaneet lukuisan määrän nuoria, tapahtumia toteuttivat nuorisopalveluiden lisäksi myös kansalaisopisto ja kirjastopalvelut. Uudet rakennushankkeet Uotilan monitoimikeskus (koulu, päiväkotiki ja kirjasto) ja Nanunkallio (koulu ja päiväkotiki) ovat edenneet suunnitellusti.

Hyvinvointialueen yhdyspinta sivistystoimialaan on ollut jäsentymätön 1.1.2023 voimaan astuneen muutoksen jälkeen. Tilanteessa on tapahtunut pientä parannusta syksyn 2023 aikana. Selkeät toimintamallit ja -prosessit ovat edelleen kesken.

Nuorisopalveluiden alaisuudessa ja liikuntapalveluiden sekä perusopetuksen yhteisenä ponnistuksena aloitettiin harrastamisen Rauman malli, joka kuuluu osana valtakunnalliseen opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan ja aluehallintovirastojen hallinnoimaan harrastamisen Suomen mallin

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

kokonaisuuteen. Mallissa mahdollistetaan maksuttomia harrastuksia kaikille perusopetusikäisille lapsille koulupäivien välittömään yhteyteen. Rauman harrastamisen malli alkoi syyskuussa 2023. Maksuttomia harrastuskerhoja oli 30 kpl viikossa ja toiminnassa oli mukana noin 350 lasta ja nuorta. Iltapäivätoiminnan Liikkispassi muutettiin harrastepassiksi ja sisältöön lisättiin laajempi harrastamiskokeiluvalikoima. Nuorisopassi laajeni lukion opiskelijoille ja käytössä on sovellus nimeltä Fredo-App. Laajennus Winnovan opiskelijoille on kesken, oppilaitoksen tietosuojaan liittyvien asioiden vuoksi.

Varhaiskasvatuksessa varahenkilöjärjestelmä uudistettiin ja siihen liittyvät rekrytoinnit toteutettiin keväällä 2023. Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen seuranta ja vakiintuminen on edennyt suunnitellulla tavalla. Uimaopetuksen laajennus kunnallisessa esiopetuksessa oleville toteutui 2023. Pilotointi osoitti, että kaikille esikouluryhmille saadaan toteutettua uimakoulut kahden lukukauden aikana.

Syventävien valmennuskurssien (liikunta) sisällyttäminen Raumanmeren peruskoulun opetussuunnitelmaan otettiin käyttöön syyslukukaudella 2023. Yhteistyö seuratoimijoiden kanssa on tiivistä. Valmennuskurssin lajeja ovat jalkapallo, jääkiekko, pesäpallo ja taitoluistelu.

Lukion TUVA-yhteistyö Winnovan kanssa on käynnistynyt syksyllä ja yhteistyössä on kiinnitetty huomiota erityisesti kansainvälistäustaisten opiskelijoiden opintojen järjestämiseen.

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Monipuolinen työ- ja opiskelukaupunki	
E1: Lukion kansainvälisten opiskelijoiden koulutusmallin luonti	
Arviointi: Lukio selvitti kansainvälisen koulutusmallin käynnistämisen mahdollisuuden osana omaa lukiotoimintaa, mutta koulutusmalli kaatui OPH:n antamaan kieltävään lausuntoon. OPH:n tulkinnan mukaan malli ei täyttänyt lukiolain reunaehtoja. Tämän sijaan lukio käynnisti päättyneen lukuvuoden aikana kansainvälisten aineopiskelijoiden palvelun osana Winnovan järjestämää Tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA) (käynnistyi 1.8.2022). TUVA-yhteistyön pohjana on Satakunnassa laadittu kuntien ja ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhteistyösopimus perusopetuksen jälkeiseen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämisestä (sivistysvaliokunta hyväksyi kesäkuussa 2022). TUVA-yhteistyössä lukio on kiinnittänyt erityistä huomiota kansainvälistäustaisten opiskelijoiden lukiokurkistus-opintojen järjestämiseen. Rauman Lyseon lukio toimii Winnovan yhteistyökumppanina tarjoten lukiokoulutuksen opintoja ja niihin valmentautumista TUVA:n opiskelijoille. Näiden opintojen laajuus on 1-30 viikkoa. TUVA:ssa opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja maahanmuuttajien opiskelusuunnitelmiin sisältyy keskeisellä tavalla Suomi toisena kielenä -opinnot. Lukuvuoden aikana tarjottiin koulutusta suomi toisena kielenä opinnoissa parhaimmillaan kuudelle Winnovan TUVA-opiskelijalle.	Valmis
Mittarit	Malli on valmistunut vuoden 2023 aikana
Elinvoimainen - Aktiivinen tapahtuma- ja kulttuurikaupunki	
E2: Vaikuttavuuden ja osallisuuden lisääminen nuorille suunnatulla tapahtumatarjonnalla	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

<p>Arviointi: Nuorisopalvelut: Suunnitellut koulunpääöstapahtuma Out of School ja Pitsiviikon nuorten tapahtuma Youth of Savila toteutuneet suunnitelman mukaan. Elokuussa on tulossa vielä Ota Chill. Out of School osallistujia 535, Youth of Savila arvioitu yleisö määrä 6000. Osana pitsikaupungin joulua järjestettiin nuorille Joulufest!, jossa kävijöitä n. 500. Someseurantaluvut yli 150 000. Nuorilla on ollut kivaa! Kansalaisopisto: syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Rauman Vammaisneuvoston kanssa nuorille suunnattu Näe mut! –tapahtuma, jonka keskiössä oli erilaisuuden huomioiminen.</p> <p>Kirjastopalvelut: elokuussa järjestettiin ensimmäisen kerran Mericon - anime- ja cosplay -tapahtuma, johon osallistui yli 300 nuorta ympäri Suomen. Tapahtuma on tarkoitus järjestää myös 2024</p>	Valmis
Mittarit	Tapahtumat on järjestetty ja nuorilla on ollut kivaa (kävijämäärät, someseuranta)
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki	
P1: Uotilan koulu- ja päiväkodin sekä Nanujärvelän koulun kiinteistöjen edistäminen	
<p>Arviointi: Uotilan puukoulun, päiväkotikiinteistön ja omatoimikirjaston hankesuunnitelma tehty ja se on käsitelty sivistysvaliokunnassa 14.12.22. Uotilan monitoimikeskuksen rakentajaksi valittiin Rakennusliike Lapti Oy ja rakentaminen käynnistyy 2024. Käyttäjät ovat saaneet osallistua hankkeen suunnitteluun useassa työpajassa syksyn aikana. Nanunkallion ja valmistuskeittiön hankesuunnitelmaa valmisteltu tammi- ja helmikuussa ja hankesuunnitelma hyväksyttiin sivistysvaliokunnassa 27.9.23 ja kaupunginhallituksessa lokakuussa. Sivistysvaliokunta liitti hankkeeseen myös päiväkodin, jonka kh myös hyväksyi. Molemmat hankkeet etenevät valmistelultaan aikataulussa, sivistystoimiala vaikuttanut valmisteluun.</p>	Käynnissä

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

Mittarit	Molemmat hankkeet etenevät valmistelultaan aikataulussa, sivistystoimiala vaikuttanut valmisteluun	
P2: Hyvinvointialueen yhdyspinta (yhteistyö) on osaltamme toimiva		
<p>Arviointi: HVA:n yhdyspinta sivistystoimialaan on ollut jäsentymätön 1.1.2023 voimaan astuneen muutoksen jälkeen. Tilanteessa on tapahtunut pientä parannusta syksyn 2023 aikana. Selkeät toimintamallit ja -prosessit ovat edelleen kesken. Sivistystoimialalla on valmius ja tahtotila tiiviiseen yhteistyöhön.</p> <p>Varhaiskasvatus on saanut listan eri palveluista vastaavista henkilöistä. Lähetetty pyyntö yhteistyökäytäntöjen linjaamisesta.. Yhteistyö perhekeskuksen kanssa toimii pääsääntöisesti entisten käytäntöjen mukaisesti</p> <p>Opiskeluhuollon henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle on vaatinut paljon yhteydenpitoa hyvinvointialueen viranhaltijoihin. Yhteistyötä perhekeskus Etelätuulen kanssa on tehty tiiviisti, vaikka monin paikoin toiminta ja asiat ovat vielä vuoden 2023 aikana olleet keskeneräisiä. Kuraattoriresurssi on 2,7 henkilön verran pienentynyt vuodesta 2022. Lasten ja nuorten palveluverkostoa on ajantasaistettu ja opiskeluhuollon ohjausryhmä on aloittanut toimintansa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ohjausryhmän alaisuudessa (kokoontunut 2 kertaa). Kaikkiin verkoston ryhmiin on varmistettu hyvinvointialueelta edustus.</p> <p>Vuoden 2023 koulu- ja opiskelijapsykologien tilanne on ollut niin valtakunnallisesti kuin Satakunnan tasolla haastava, koska palvelua ei kaikkiiin kuntiin ole ostopalveluidenkaan kautta saatu. Psykologitilanne Raumalla on mennyt kuitenkin vuoden 2023 aikana askeleen parempaan suuntaan. Perusopetukseen on saatu yksi hyvinvointialueen oma psykologi lisää ja ostopalveluidenkin kautta edellisvuotta vastaava määrä palvelua. Lukion oltua hetkittäin ilman psykologipalvelua kokonaan, syksyn jälkeen palvelua on ollut saatavilla. Positiivisesta kehityksestä huolimatta, palvelua ei ole edelleenkaan saatavilla mitoitusten mukaista määrää, mikä näyttäytyy palvelun riittämättömytenä ja psykologiasiantuntijuuden puuttumisena yhteisöllisestä työstä.</p>		Käynnissä
Mittarit	Työnjako ja roolit osaltamme muotoutuneet. Yhteistyö (esim. neuvola, opiskeluhoolto, lastensuojelu, perhekeskus, vammaispalvelut) toimii.	
P3: Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tuen seuranta ja vakiintuminen		
<p>Arviointi: Prosessit käynnissä, seuranta tilanteesta tehty kevään 2023 aikana. Tilasto ja arviointi tehty (keskustelu käyty päiväkodinjohtajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien ja konsultoitujen erityisopettajien kanssa). Yleisen tuen arviointikyselyn tulosten pohjata on suunniteltu ja toteutettu lisäkoulutusta yleisen tuen vahvistamiseksi (tukiviittomakoulutus, kuvien käyttö, menetelmien messupäivä).</p>		Valmis
Mittarit	Kolmitasoisien tuen malli on selkeytynyt ja vakiintunut	
P4: Sivistystoimialan palveluista saatavilla laajemmin tietoa englanniksi		
<p>Arviointi: Käännösprosessi on käynnistetty ja toteutunut suunnitelman mukaisesti vuoden 2023 aikana. Käännöstöitä tehtiin opetuksen ja nuorison palvelualueella, opistoissa ja liikuntapalveluissa.</p>		Valmis
Mittarit	Käännösprojekti, minkä lopputuloksena tietoa on saatavilla laajemmin englanniksi ja suunnitelma tietojen ylläpitämiseksi myös englanninkielisenä	
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä		
V1: Karin kampuksen käyttöönotto: irtaimiston hankinnat, organisaatorakenteet, toiminta- ja turvallisuuskulttuurin luonti, kampuksen johtoryhmätyöskentelyn vakiintuminen sekä yhteisopettajuuden ja		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

4 Sivistysvaliokunta

pedagogiikan mallien luonti	
<p>Arviointi: Kampuksen käyttöönoton aikataulu on viivästynyt. Sivistystoimialan toiminnan organisointi Kampuksella etenee suunnitellusti, mutta viivästynyt aikataulu aiheuttaa haasteita hankintojen ym. organisoitumisen kanssa.</p> <p>Toiminta- ja turvallisuuskulttuurin luonti on aloitettu, johtoryhmätyöskentely on vakiintunut ja pedagogiikan mallien luonti on meneillään. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kahden viikon välien ja tarvittaessa. Johtoryhmän johdolla toimii viisi alatyöryhmää, joita ovat toimintakulttuuri- yhteistyö- turvallisuus- pelastussuunnitelma- ja ilme/imago-työryhmät. Työryhmät koottiin ja työskentely käynnistyi syksyllä 2023.</p> <p>Karin kampuksen taideohjelma toteutettiin. Kampukselle sijoitettavia teoksia tilattiin 24 taiteilijalta/taiteilijaryhmältä.</p> <p>Päätökset irtaimisto- ja AV-hankinnoista on tehty valiokunnassa.</p>	
Mittarit	Karin kampus valmiina käyttöön. Saman katon alla monipuoliset ja laadukkaasti tuotetut palvelut, keskustan elävöittäjä
V2: Rauman harrastamisen malli (harrastamisen Suomen malli) konseptointi ja laajennus	
<p>Arviointi: Valtionavustus harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseksi on haettu ja valtionavustusta on saatu 80.000 euroa, lisäksi omarahoitusosuus 25 %. Rauman harrastamisen malli käynnistyi syksyllä 2023 suunnitellusti ja toiminta ollut hyvää. Kerhojen piirissä on jo yli 400 lasta. Rauman malli palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa Harrastaminen koulupäivän yhteydessä- palkinnolla.</p>	
Mittarit	Rauman harrastamisen tuleva malli on nykyistä monipuolisempi laajentuen myös muuhun kulttuuriin
V3: Esiopetuksen uimaopetuksen pilotoinnin jatko ja laajennuksen suunnittelu	
<p>Arviointi: Pilotointi päättyi ja toiminta vakiinnutetaan. Esiopetusryhmien uimaopetus käynnistyy täysimääräisesti vuonna 2024.</p>	
Mittarit	Kaikki esioppilaat osallistuvat uimaopetukseen lukuvuodesta 2024-2025 alkaen. Suunnitelma valmistuu vuonna 2023. Pilotoitu lukuvuonna 2021-2022
V4: Syventävien valmennuskurssien (liikunta) sisällyttäminen Raumanmeren peruskoulun opetussuunnitelmaan	
<p>Arviointi: Sivistysvaliokunta hyväksynyt opetussuunnitelman tammikuussa 2023. Rauman akatemia -mallin mukaisessa toiminnassa tarjotaan liikunnan syventävä kurssi vuosiluokkien 8 ja 9 oppilaille Raumanmeren peruskoulussa. Lajiharjoittelukurssin tavoitteena on syventää oppilaan liikunnallisia taitoja ja tukea oppilaan liikunnallista elämäntapaa. Se on suunnattu tavoitteellista kilpaurheilua harrastaville ja urheiluraan tähtääville nuorille. Toteutetaan yhteistyössä seurojen kanssa. Valmennuskurssin lajeja ovat jalkapallo, jääkiekko, pesäpallo ja taitoluistelu.</p>	
Mittarit	Opetussuunnitelma päivitetty, käytössä lukuvuoden 2023 -2024 alkaessa
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	
H1: Varhaiskasvatuksen suunnitelmallisen varahenkilöjärjestelmän laajennus	
<p>Arviointi: Varahenkilöjärjestelmää on laajennettu ja rekrytointi tehty. Varahenkilöt (8) aloittivat 1.8.2023. Suunnitelma varahenkilöiden käytöstä tehty, vaikutukset sijaisuuksien määrään selviää vasta toimintakauden aikana.</p>	
Mittarit	Järjestelmän laajennus on toteutunut, sijaisuuksien määrä vähentyy

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023	TA 2023		Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
			muutokset	MTA 2023				
704100	Peruskoulun hankinnat	-80 000	0	-80 000	-76 437	95,55	3 563	71 643
704140	Lukion hankinnat	-30 000	0	-30 000	-29 923	99,74	77	26 621
704155	Karin kampuksen irtaimisto	-3 500 000	0	-3 500 000	-1 199 422	34,27	2 300 578	0
704200	Varhaiskasvatukseen hankinnat	-60 000	60 000	0	0	0	0	0
706022	Karin kampus, prosenttitaide	0	0	0	-277 018	0	-277 018	0
706031	Kirjastoauto	0	0	0	0	0	0	369 667
715	Sivistysvaliokunta	-3 670 000	60 000	-3 610 000	-1 582 800	43,84	2 027 200	467 931

Sivistystoimialan MTA2023 irtaimistoinvestoinneista (3.610.000 euroa) toteutui 1.582.800 euroa eli 43,8 %.

Karin kampuksen irtaimistohankinnoista (3,5 M€) toteutui irtokalusteet ja AV-laitteita yhteensä noin 1,2 M€, toteutuma 34,3%. Loput Kampuksen irtaimistohankinnat on vuoden 2024 talousarviossa, yhteensä 1.220.000 euroa ja kuntosali- ja opetusteknologia-laitteiden leasinghankintoja varten on vuodelle 2024 yhteensä 115.000 euron määräraha. Karin kampuksen prosenttitaide – hankinnat (johon Karin kampuksen irtaimistoinvestoinneista 300.000 euron määräraha) toteutui 277.018 eurolla.

Peruskoulujen ja lukion hankinnat toteutuivat talousarvion mukaisesti, peruskoulujen 80.000 euroa toteutui 95,6 % ja lukion 30.000 euroa toteutui 99,7%. Varhaiskasvatukseen TA2023 investointimäärärahan "toiminnanohjausjärjestelmän ja käyttöönotto 60.000 euroa" osalta todettiin jo osavuositarkastuksen yhteydessä, että se ei tule toteutumaan vuoden 2023 aikana, ja tämä investointimääräraha on jo poistettu talousarviomuutoksella vuoden 2023 aikana.

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Todennäköisyys	Suuruus
Erityisen tuen resurssien riittävyys ja kelpoisen henkilökunnan saatavuus perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa	Palkkaus, vakanssit, palvelujen uudelleenjärjestely, yhdyspintatyö	Koulutetun henkilökunnan saatavuus niin vakinaisten kuin sijaisten osalta heikentynyt. Täytetty joitain määräaikaisten toimia ei-kelpoisilla hakijoilla, erityisesti varhaiskasvatuksessa. Haasteita varhaiskasvatukseen erityisavustajien ja perusopetuksessa erityisluokanopettajien ja koulutettujen	3	3	9

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

		koulunkäyntiohjaajien saatavuudessa.			
Henkilötietojen käsittelyn ja säilytyksen puutteet	Koulutus,Sähköisen arkistoinnin/ohjelmien luotettavuus,Paloturvallisuus / asianmukaiset säilytystilat	Varhaiskasvatuksessa arkistointi (lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma /varhaiskasvatussuunnitelma) kirjavaa eri yksiköissä. Perusopetuksen osalta tilanne ennallaan, eri sovellusten riskien arviointi käynnistynyt (Google Workspace) perusopetuksessa ja lukiossa, Luuppi-palvelussa arvioidaan sovellusten soveltuvuus opetuskäyttöön. Lukiossa on käynnistynyt sivistyksen DPIA-työ. Lukiolta yhteistyöhön osallistuu apulaisrehtori. Opistojen osalta kampukselle on tulossa asianmukaista säilytystilaa.	4	3	12
Kiinteistöjen kunto, tilojen/väistötilojen riittävyys, toimivuus ja saavutettavuus. Henkilökunnan jaksaminen epävarmuudessa.	Jatkuva kiinteistöjen kunnossapito / seuranta, pitkän tähtäimen kunnossapito,väistötilojen kartoittaminen ja päätösten tekeminen riittävän ajoissa ja aikataulun varmistuminen,Tiedon välittäminen henkilökunnalle.	Varhaiskasvatuksessa kesän aikana uusi tarve väistötiloille (Karin esiopetus ja iltapäivätoiminta) Ei päätöstä Vesitorninmäen pk:sta → Helkkilälle uudet väistötilat Uotilaan Päiväkotikiinteistöjen kunnan kartoittaminen ja palveluverkkosuunnitelma yhteistyössä tilapalvelujen kanssa aloitetaan. Varhaiskasvatuksessa kaksi tilapäisesti perustettua ryhmää toimimattomissa tiloissa.	3	3	9

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

		<p>Opetus- ja nuorisopalveluissa tilanne ennallaan, perusopetuksen oppilaista noin 30 % käy koulua väistötiloissa. Nuorten työpajan tilanne erittäin haastava. Lukiokiinteistön TTHT-tarkastuksessa ilmenneisiin epäkohtiin on puututtu lukuvuoden 2022-2023 aikana. Musiikkiopiston kiinteistön kunto on heikko, ilmanvaihdon ongelmat tietyissä opetustiloissa aiheuttavat haasteita, mikä puolestaan vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin (oireilu, jaksaminen).</p>			
<p>Puutteellinen it-tuki, verkon toimivuus, digitalisoitumisen edellyttämän laitekannan ja osaamisen riittävyys. Tieran sopimuskumppanuuden onnistuminen. Hallintakeinot: henkilöstön lisääminen, tietoliikenneverkon kehittäminen, koulutus, laitehankinnat. Toimiva yhteistyö ja yhdyspinta Tieraan</p>	<p>Henkilöstön lisääminen, Tietoliikenneverkon kehittäminen, aktiivinen vaikuttaminen Tieraan ja muihin IT-toimittajiin, Koulutus, Laitehankinnat</p>	<p>Varhaiskasvatuksessa tarve it-tukihenkilölle (henkilöstön it-tuki, koneiden hallinta, pääkäyttäjyydet).</p> <p>Perusopetuksessa Tieran it-tuki paremmin käytössä, Cloudpoint Oy:n tekninen pääkäyttäjyys ja tuki opetukselle ja Chromebookkeille parantanut hallintatilannetta, verkot toimineet aiempaa paremmin, laitekannan parantamista jatkettava (1.-3. -luokkalaisten yhteiskäyttökoneet).</p> <p>Lukiossa on tietoliikenneverkkojen toiminnassa ilmenneisiin epäkohtiin puututtu välittömästi epäkohtien ilmaannuttua. Epäkohdista on raportoitu Tieralle.</p>	4	3	12

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

		Opistojen osalta Tieran tukipalveluiden laatu vaihtelee laidasta laitaan. Tietoverkon yhteysongelmia (netti ei toimi, sähköposti ei toimi) on ollut kuluvan vuoden aikana yllättävän monta. Laitehankintaohjeet kaipaisivat kenties selvennöstä = mistä mikäkin laite kuuluu hankkia; esim. dokumenttikameroita ei tilata Tieralta.			
Uuden kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuus ja työnjaon selkeys	Aktiivinen osallistuminen ja vaikuttaminen yhdyspinnassa	Yhdyspinnan toimivuus ja selkeä työnjako on vielä kesken. Keskeneräisiä asioita ovat erilaiset yhteistyökäytännöt ja -prosessit, laskutus sijoitettujen ja vammaisten lasten osalta, liikunnan palveluketjut jne..	4	3	12

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisy- ys	Suuru- us
Kertyneen investointivelan ja tulevaisuuden tarpeiden tuoma paine riittävälle rahoitukselle sekä paineelle tuloslaskelman kautta käytännön toimintaan. Ylläpito- ja pääomavuokrien merkittävä kasvuriski.	Ennakointi ja suunnitelmallisuus, erilaisten rahoitusmuotojen mahdollinen hyödyntäminen, yhteistyömallit	Liittyy kaupungin kokonaisrahoitukseen. Taustalla kaupungin kiinteistömäärän heikko kunto / palvelutuotannon tilatarpeet.	3	3	9
Uuden kunnan taloudellinen pohja sivistystoimialan palveluiden toteuttamiseen	Ennakointi	Koko kaupungin taloushaaste, joka kohdistuu isosti sivistystoimialaan. Talousohjelman	4	4	16

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSSA
4 Sivistysvaliokunta

		puutteellisuus ja toimimattomuus talouden seurannassa, hallinnassa ja analysoinnissa vaikeuttaa ja tuo isoja riskejä toimialan talouden hallintaan.			
--	--	---	--	--	--

Vahingolliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisy- ys	Suuru- us
Turvallisuusuhat, tartuntataudit, kemikaalit ja tapaturmariskit, maailman tapahtumat	Turvallisuussuunnitelmat ja –koulutukset sekä –harjoitukset, turvavälineet ja -merkinnät toiminnassa ja asiakaspalvelussa. Varautuminen ja toiminnan mahdollinen joustavuus.	Koronakäytänteet ovat osin jääneet joillakin päälle (joustavuusvaatimus, poissaoloherkkyys), vaikka tauti on siirtynyt normitautien joukkoon. Yksiköiden turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. Turvallisuusvalvojan tutkintoja suoritetaan toimialalla. Lukiossa järjestetään vuosittain turvallisuuskoulutuksia. Syksyn alussa jokainen 1. vsk:n ohjausryhmä suorittaa rakennuksen turvallisuuskävelyn poistumisharjoitus ja sisälle suojautumisen harjoitus.	3	4	12

Ulkopuolista rahoitusta saavien projektien toteutuminen
Sivistystoimialan projektien (Ulkopuolista rahoitusta saavat hankkeet)

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	1 423	940		940	1 390	450	147,81 %
Myyntituotot					4	4	
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	1 423	940		940	1 386	446	147,38 %
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 1 730	- 1 320		- 1 320	- 1 760	- 441	133,38 %
Henkilöstökulut	- 1 660	- 971		- 971	- 1 716	- 745	176,77 %
Palvelujen ostot	- 44	- 49		- 49	- 25	24	51,80 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 15	- 2		- 2	- 10	- 9	598,96 %
Avustukset							
Vuokrat	- 10	- 3		- 3	- 7	- 3	189,34 %
Muut kulut	- 2	- 295		- 295	- 2	293	0,66 %
Toimintakate	- 307	- 379		- 379	- 370	9	97,62 %

palvelualueella talousarvio ylittyi toimintakulujen osalta 440.553,37 eurolla, toteuma 133,38% mutta toimintakate pysyi talousarviossa, toteutuma 97,62%.

Varhaiskasvatuksen hankkeet /kp 4000

520456 Tasa-arvohanke 2022-2023 ja 520465 Tasa-arvohanke 2023-2024:

- Tasa-arvoisen, yhdenvertaisen oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen Rauman varhaiskasvatuksessa. Hankerahoituksella palkatulla henkilöstöllä on vaikutettu merkittävästi lasten kasvun ja oppimisen tukemiseen. 2022-2023 palkattiin lastenhoitajia ryhmiin, joissa on useita tukea tarvitsevia tai s2 -lapsia. Palkattiin avustajia tehostetun tai erityisen tuen lapsille, joilla tuen toteuttaminen edellyttää henkilökohtaista avustamista. Varhaiskasvatuksen sosionomi palkattiin vuoropäiväkotiin mahdollistamaan matalan kynnyksen palvelua perheiden kasvatuksellisissa haasteissa. Hankesuunnitelmassa ollutta varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ei rekrytoinnin kautta saatu hankkeeseen palkattua. Muilta osin hanke toteutui suunnitellusti ja päättyi joulukuussa 2023. Jatkohankkeelle 2023-2024 palkattiin lastenhoitajia ryhmiin, joissa on useita tukea tarvitsevia tai s2 -lapsia. Palkattiin avustajia tehostetun tai erityisen tuen lapsille, joilla tuen toteuttaminen edellyttää henkilökohtaista avustamista. Palkattiin varhaiskasvatuksen resurssiopettajia toteuttamaan tukea samanaikaisopetuksena tai yhteisopettajuutena.

520458 Tuen uudistaminen 2022-2023:

- On edistetty varhaiskasvatuslaissa määriteltyä tuen toteuttamisessa Rauman varhaiskasvatuksessa. Hanke on toteutunut suunnitellusti ja päättyi kesäkuussa 2023 saakka. Hankkeeseen palkattiin varhaiskasvatuksen opettajia ja erityisavustajia tuen toteuttamiseksi arjen pedagogiikassa inklusion mukaisesti. Varhaiskasvatuksen eri ammattiryhmille järjestettiin koulutusta tuen uudistukseen liittyen.

520463 Valssin perusaskeleet kuntoon:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen digitaalisen laadunarviointijärjestelmän (Valssi) käyttöönoton tukemiseen sekä kansallisesti yhtenäisten laatuksiteerien jalkauttamiseen osaksi varhaiskasvatustoimijoiden omaa laatutyötä ja laadunarviointia.
- Kolmen kunnan yhteishanke (Rauma, Eurajoki ja Eura)

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

- Hankkeeseen palkattiin hankekoordinaattori elokuussa 2023 suunnittelemaan sekä toteuttamaan Valssin käyttöön ottaminen osaksi laadun arviointia kaikissa kolmessa kunnassa. Hanke on sisältänyt myös koulutuksia henkilöstölle.

Perusopetuksen hankkeet /4004

520447/520455 Sitouttava kouluyhteistyö (Sata-SKY)

- Hanke on osa valtakunnallisesti toteutettavaa kouluakäymättömyyden ennaltaehkäisemiseen ja koulupoissaoloihin puuttumiseen tähtäävää toimintaa. Raumalla hankkeeseen on palkattu koordinaattori, joka ohjaa satakuntalaista yhteistyötä. Samanimistä hanketta kulkee kaksi rinnakkain. Hankkeen ensimmäinen osa (520447) on päättynyt 31.7.2023 ja toinen jatkuu vuodelle 2024. Kokonaisuus on toteutunut suunnitellusti.

520449 Lukemalla lukijaksi

- Lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria vahvistettiin Nanun koululla tehtävään palkatun samanaikaisopettajan avulla. Hankkeesta hankittiin myös paljon lukemiseen liittyviä materiaaleja koululle. Hanke aloitettiin elokuussa 2021 ja se jatkui kesäkuuhun 2023 saakka. Hanke sai puoli vuotta jatkoaikaa alkuperäiseen hankeikaan. Muilta osin se toteutui suunnitellusti.

520454 Oppimisen tuki ja inklusio

- Hankkeessa pilotoitiin konsultoivaa erityisopetusta, koulutettiin opettajia oppimisen tuen asiasisältöihin sekä järjestettiin ihmeelliset vuodet ryhmänhallintamenetelmään liittyvää koulutusta. Hanke oli Porin kaupungin hallinnoima ja päättyi 31.1.2023.

520457/520466 Tasa-arvoa edistävät toimenpiteet esi- ja perusopetuksessa

- Hanke on jatkoa edeltäviin samanimisiin hankkeisiin. Rahoitus on kohdennettu edeltäjänsä tavoin ohjaus- ja opetusresurssiin oppilaiden ja opetuksen tasa-arvoisuuden saavuttamiseksi. Hankkeella on ollut huomattava vaikutus tuntikehykseen/ opetustuntien määrään. Hanke 520457 päättyi 31.8.2023 ja toiminta jatkui samansisältöisenä uudessa hankkeessa 520466. Sekä päättynyt että alkanut hanke ovat toteutuneet suunnitellusti.

520459/520467 Perusopetuksen kerhotoiminta

- Hanke on useamman vuoden jatkumo, jonka rahoitusta on käytetty perusopetuksen koulujen monipuolisen kerhotoiminnan järjestämiseen. Hanke 520459 päättyi kesäkuussa 2023 ja toimintaa jatkettiin uudella hankkeella 520467 siitä eteenpäin. Hankkeet ovat edenneet suunnitellusti.

520460 Inklusiivinen Satakunta

- Tämä Porin kaupungin hallinnoima hanke toteutettiin kokonaisuudessaan vuoden 2023 aikana. Sen sisältönä oli oppimisen tuen koulutukset perusopetuksessa, inklusiivisuuden lisääminen opetuksessa, psyykkisesti oireilevien lasten kohtaaminen opetustilanteissa sekä ihmeelliset vuodet ryhmänhallintamenetelmän koulutukset perusopetuksen opettajille. Hanke toteutui suunnitellusti sekä sisällöllisesti että taloudellisesti.

520461 Koronan vaikutusten tasoittaminen perusopetuksessa

- Koronaviruksen vaikutusten tasaamiseen tarkoitetulla avustuksella on jatkettu edeltävää samannimistä hanketta kohdentaen opetukseen lisäresurssia vuoden 2023 ajan. Hanke on toteutunut suunnitellusti ja se jatkuu vielä kevään 2024.

520464 Yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittäminen

- Hankkeessa on toteutettu yhteisöllisen opiskeluhoollon ja kouluhyvinvoinnin kehittämistyötä. Hankkeeseen on palkattu koordinaattori, joka edistää ja suunnittelee hankkeen sisältöjä sekä järjestää täydennyskoulutusta. Hanke on aloitettu vuoden 2023 alussa ja se on saanut jatkoaikaa 31.7.2024 saakka. Hankkeen jatko-osalle on jo myönnetty rahoitus. Hanke etenee suunnitellusti.

501376 Oppimisanalytiikka avuksi oppimiseen

- Tämä Ruskon kunnan hallinnoima hanke aloitettiin kesäkuussa 2023 ja se jatkuu vuoden 2025 loppuun saakka. Hankkeessa parannetaan digitalisaation edellytyksiä ja kokeillaan modernien teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä perusopetuksessa. Hanke ei tuo perusopetukseen rahoitusta, se keskittyy tuomaan tietotaitoa.

Lukion hankkeet /kp 4006

520450 100Digi (Pori hallinnoi)

- Hanke tuli päätökseensä. Hankkeella kehitettiin Satakunnan laajuisesti lukiodien ohjelmisto-osaamista. Vaikutukset ja hankkeen tuntimääräinen kuormittavuus Raumalla olivat marginaaliset, koska lisäarvo oli mitätön.

520452 Pysy giäles fölis

- Hanke päättyi. Hankkeella palkattiin Rauman Lyseon lukioon äidinkielen resurssiopettaja tukemaan koronan aiheuttaman oppimis- ja osaamisvajeen paikkaamista äidinkielessä ja muissa tekstien laadintaa vaativissa aineissa. Hankkeen avulla saatiin kehitettyä uusia tukimuotoja äidinkielen opetukseen sekä tiivistettyä erityisopettajien ja aineenopettajien antaman tuen yhteensopivuutta.

520462 Räknetä, ja paohata engelska ja ruatti

- Hanke etenee suunnitellusti. Hankkeella on palkattu Rauman Lyseon lukioon matemaattisten aineiden sekä englannin ja ruotsin tuntiopettajat. Lisähenkilöstöresurssin myötä ryhmäkokoja on voitu pienentää ja tarjota monipuolisempaa tukea sitä tarvitseville. Hankerahan tavoitteena on paikata koronan aiheuttamaa oppimis- ja osaamisvajetta.

Kirjastopalvelujen hankkeet /kp 4010

520646 Lukumaan lumo (LULU)

- Hanke etenee suunnitellusti. Hankkeella on palkattu hankekoordinaattori, joka on järjestänyt tapahtumia ja koulutusta Raumalla ja auttanut toteuttamaan ohjelmaa muissa hankekunnissa. Hankkeen lastentapahtumiin ja koulutuksiin on syyskaudella 2023 osallistunut Raumalla yli 1500 lasta ja aikuista. Hanketoiminta jatkuu syksyyn 2024 saakka.

Liikuntapalvelujen hankkeet /kp 4012

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

520642 Seniori kulkee - pilleripurkin sulkee

- Iäkkäiden kulkemisen parantaminen yhteisöllisen toiminnan ja terveysliikunnan pariin. Tavoitteena on mahdollistaa toimintakyvyltään heikentyneiden, pienituloisten iäkkäiden osallisuutta ja terveysliikunnan harrastamista sekä ehkäistä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Lisätään ohjattuja ryhmiä erityisesti tasapainoja tehostettuja kuntosaliryhmiä, joilla voidaan ehkäistä ikäihmistä kaatumisista aiheutuvia kustannuksia. Hanke on päättynyt. Toimintamalli jäi voimaan. Noin 30 vertaisohjaajaa liikuttaa kuntosaleilla noin 300 ikäihmistä.

Nuorisopalvelujen hankkeet /kp 4014

520643 Etsivä nuorisotyö 2022-2023 ja 520647 Etsivä nuorisotyö 2023-2024

- AVI on vuodesta 2010 asti myöntänyt vuosittain avustusta etsivään nuorisotyöhön. Avustuksella katetaan kolmen etsivän nuorisotyöntekijän palkkakuluja. Etsivään nuorisotyöhön on vuoden 2023 aikana ohjautunut 209 nuorta, joista 174 nuorten kanssa on syntynyt asiakkuus.

520648 Harrastamisen Rauman malli

- Hanke on alkanut elokuussa 2023 ja se jatkuu heinäkuun loppuun 2024 saakka. Hankkeen kautta järjestetään maksuttomia, koulupäivän jatkumona toteutettavia harrastekerhoja perusopetusikäisille. Tavoitteena on mahdollistaa mieleinen harrastus kaikille raumalaisille lapsille. Hanke on vuoden 2023 osalta edennyt suunnitellusti.

520644 Verkostot voimavaraksi Satakunnassa

- AVI on vuodesta 2017 lähtien myöntänyt avustusta nuorisopalveluille Verkostot voimavaraksi hankkeelle. Avustusta käytettiin perusnuorisotyön alueellisen koordinaattorin palkka- ja toimintakuluihin. Viimeinen hankekausi päättyi 31.8.2023 eikä uutta hankehakua enää tehty.

Palvelualueet

Talous- ja hallinto

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	20				26	26	
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	18				25	25	
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	2				1	1	
Toimintamenot	- 841	- 1 041	- 25	- 1 067	- 1 035	31	97,08 %
Henkilöstökulut	- 699	- 835	- 25	- 860	- 839	21	97,54 %
Palvelujen ostot	- 54	- 122		- 122	- 99	23	81,01 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 13	- 14		- 14	- 12	1	89,33 %
Avustukset							
Vuokrat	- 69	- 71		- 71	- 79	- 8	111,17 %
Muut kulut	- 6				- 7	- 7	6 687,91 %
Toimintakate	- 821	- 1 041	- 25	- 1 067	- 1 010	57	94,67 %

Varhaiskasvatus

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	1 697	1 307	- 13	1 294	1 636	342	126,44 %
Myyntituotot	74	50		50	198	148	395,61 %
Maksutuotot	1 494	1 257	- 90	1 167	1 177	9	100,81 %
Tuet ja avustukset	128		77	77	258	181	336,51 %
Vuokratuotot	1				2	2	
Muut toimintatuotot	1				2	2	
Toimintamenot	- 23 846	- 24 879	- 1 048	- 25 927	- 26 405	- 478	101,84 %
Henkilöstökulut	- 13 830	- 14 353	- 732	- 15 085	- 15 489	- 404	102,68 %
Palvelujen ostot	- 5 410	- 5 614	- 313	- 5 927	- 6 169	- 242	104,08 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 212	- 244	- 2	- 246	- 280	- 34	113,88 %
Avustukset	- 1 554	- 1 712		- 1 712	- 1 417	295	82,78 %
Vuokrat	- 2 798	- 2 904		- 2 904	- 3 004	- 100	103,46 %
Muut kulut	- 42	- 52	- 1	- 53	- 46	7	86,53 %
Toimintakate	- 22 148	- 23 571	- 1 061	- 24 633	- 24 769	- 136	100,55 %

Päivähoito	Lapsia hoidossa 31.12.			Hoitopv yht./v			Hoitopv/lapsi/v		
	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Kunnalliset hoitopaikat									
Päiväkodit (pl. vuoroahoito)	988	1 018	1 046	163 981	167 057	176 238	166	164	168
alle 3-v.	187	198	200						
3-5 v.	550	564	539						
6-7 v.	251	258	311						
Ryhmäperheph	0	8	8	946	348	1 294		44	162
alle 3-v.	0	8	7						
3-5 v.	0	0	1						
6-7 v.	0	0	0						
Perheph	78	64	57	11 423	10 145	9 406	146	159	165
alle 3-v.	40	28	32						
3-5 v.	38	36	25						
6-7 v.	0	0	0						
Vuoroahoito (Papinpellon pk)	126	118	107	19 819	14 427	17 601	157	122	164
alle 3-v.	24	31	32						
3-5 v.	75	57	52						
6-7 v.	27	28	19						
Koululaiset	4	2	4	234	115	117	59	58	29
Kunnalliset hoitopaikat yht.	1 196	1 210	1 222	196 403	192 092	204 656	164	159	167
Alle 3-v.	251	265	271						
3-5 v.	663	657	617						
6-7 v.	278	287	330						
Koululaiset	4	2	4						

Esiopetuksessa olevat lapset	Kunnalliset	Yksityiset päiväkodit		Yhteensä
		syksy	syksy	
Lukukausi 2017 - 2018	376	56		432
Lukukausi 2018 - 2019	366	44		410
Lukukausi 2019 - 2020	338	30		368
Lukukausi 2020 - 2021	339	29		368
Lukukausi 2021 - 2022	298	38		336
Lukukausi 2022 - 2023	302	37		339
Lukukausi 2023 - 2024	349	50		399

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Lasten hoidon tukien ja palvelusetelin piirissä olevat lapset (Kelasto kk-keskiarvo)

	TP 2021	TA2022	TP2022	TA 2023	TP 2023
Yksityisen hoidon tuki	69	73	52	70	36
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	65	70	48	69	36
Kotihoidon tuki	313	333	297	303	236
Osittainen hoitoraha	43	46	42	42	48
Joustava hoitoraha	56	52	53	52	55
Palveluseteli	284	300	299	303	307

Lasten hoidon tuet tukimuodoittain yhteensä €/vuosi

Tukimuoto	TP 2021	TA2022	TP2022	TA 2023	TP 2023
Yksityisen hoidon tuki	140 333	165 000	112 580	154 000	85 574
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	193 749	255 500	155 982	222 000	117 529
Kotihoidon tuki	1 085 162	1 173 000	1 101 180	1 125 100	993 735
Osittainen hoitoraha	56 832	65 000	57 241	60 500	66 741
Joustava hoitoraha	136 709	140 000	128 978	137 500	153 037
Harkinnanvarainen yksityisen hoidon tuki	12 818	13 500		12 900	
Lasten hoidon tuet yhteensä	1 625 603	1 812 000	1 555 961	1 712 000	1 416 615
josta:					
Yksityisen hoidon tuet yhteensä	346 900	434 000	268 562	388 900	203 103
Kotihoidon tuet yhteensä	1 278 703	1 378 000	1 287 399	1 323 100	1 213 512
Palveluseteli	2 168 996	2 475 448	2 449 517	2 850 140	2 872 164
Yhteensä	3 794 599	4 287 448	4 005 478	4 562 140	4 288 780

Lasten hoidon tuet: tuki €/lapsi/kk (lasten lukumäärä Kelasto kk-keskiarvo)

	TP 2021	TA2022	TP2022	TA 2023	TP 2023
Yksityisen hoidon tuki	169	188	180	183	210
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	248	304	271	268	269
Kotihoidon tuki	289	294	309	309	351
Osittainen hoitoraha	110	118	114	120	108
Joustava hoitoraha	203	224	203	220	211

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Opetus ja nuorisopalvelut

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	2 548	2 580	54	2 634	2 676	43	101,61 %
Myyntituotot	1 906	2 067		2 067	1 981	- 85	95,87 %
Maksutuotot	279	277		277	310	34	112,20 %
Tuet ja avustukset	322	220	54	274	318	44	116,13 %
Vuokratuotot	22	17		17	38	21	227,73 %
Muut toimintatuotot	19				29	29	14 615,22 %
Toimintamenot	- 44 675	- 45 564	- 219	- 45 783	- 46 750	- 967	102,11 %
Henkilöstökulut	- 24 174	- 24 522	- 206	- 24 728	- 25 502	- 774	103,13 %
Palvelujen ostot	- 9 928	- 9 839	- 11	- 9 849	- 10 085	- 236	102,40 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 964	- 1 014	- 2	- 1 017	- 974	43	95,78 %
Avustukset	- 74	- 63		- 63	- 75	- 12	119,43 %
Vuokrat	- 9 489	- 10 072		- 10 073	- 10 059	13	99,87 %
Muut kulut	- 47	- 53		- 54	- 55	- 2	103,31 %
Toimintakate	- 42 127	- 42 983	- 166	- 43 149	- 44 074	- 925	102,14 %

Peruskoulujen kalenterivuositteiset oppilasmäärät

(Virallisten tilastointipäivien 20.9. keskiarvona)

(Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat mukana luvuissa, vaikka eivät ole perusopetuksen oppilaita)

	TP2020	TP2021	TP2022	TP 2023
Esiopetus koulussa (kaikki erityisen tuen pienryhmässä)	5	1	0	0
1-6 luokat	2131	2123,5	2073	2015,5
joista erityisen tuen pienryhmissä	201	209	208	199,5
Kari	29	31,5	35,5	34,5
Nanu	58	59	57,5	55
Pohjoiskehä (2019 kevääseen asti Malmi)	100	114	115	110
Uotila	14	4,5	0	0
7-9 luokat	1133	1138,5	1147,5	1179
joista erityisen tuen pienryhmissä	77	82	87	107
Hj. Nortamo	10	8,5	12	15,5
Raumanmeri	5	7,5	7	7,5
Nanu	28	29	30	30
Naula	34	37	38	54
Oppilaita yhteensä	3269	3262	3220,5	3194,5
Oppilaita ilman esioppilaita	3264	3261	3220,5	3194,5
Tehostetun ja erityisen tuen ja pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä (20.9. tilastointipäivien tilanne)				
Oppilaista tehostetun tuen piirissä	400	415	422	439
Oppilaista erityisen tuen piirissä	386	394	400	393
Oppilaista pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä	90	86	82	82
joista vaikeasti vammaisia	14	11	10	18
ja muita vammaisia	76	75	72	64

Koululaisten iltapäivätoiminta	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Omana toimintana/lapsia yhteensä	403	426	390	367
Avustus yhteistyötahoille/lapsia yhteensä	99	62	60	73
Iltapäivätoiminta yhteensä	502	488	450	440
Kesätoiminta/kesäkerhot	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kesäkerhot/lapsia yhteensä	124	130	120	147

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
4 Sivistysvaliokunta

NUORISOPALVELUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
TOIMINTA				
Nuorisovaltuuston ja lasten parlamentin kuulemi	38	26	25	35
kv-toiminta	6	52	20	16
NUORISOKÄYNTI				
Nuorten käyntikerrat ohjatussa toiminnassa	6 561	5 768	10 000	16332
Nuorisotilakäynnit	5 786	8 642	11 000	12 836
NUORTEN TYÖPAJA				
Työpajatoiminnassa nuoria	108	114	150	114
Pajajaksoja	160	176	190	*
Pajakakson jälkeen heti sijoittuneet	101	103	120	95
Etsivässä työssä tavoitetut nuoret	127	131	150	174
NUORISOPALVELUJEN AVUSTUKSET	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Nuorisopalvelujen jakamat kohde- ja toiminta-avu	14 000	14 000	15 000	14 300
Nuorisopalveluiden avustuksen saajien lukumää	11	11	12	12

Kulttuuri ja liikunta

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	1 410	1 540	92	1 632	1 535	- 97	94,07 %
Myyntituotot	519	772		772	665	- 106	86,21 %
Maksutuotot	22				19	19	
Tuet ja avustukset	90	5	92	97	92	- 5	95,15 %
Vuokratuotot	728	687		687	713	26	103,71 %
Muut toimintatuotot	51	77		77	46	- 30	60,57 %
Toimintamenot	- 12 458	- 13 152	- 341	- 13 493	- 13 378	116	99,14 %
Henkilöstökulut	- 2 838	- 3 037	- 294	- 3 331	- 3 150	181	94,57 %
Palvelujen ostot	- 2 611	- 2 717	- 8	- 2 724	- 3 020	- 296	110,85 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 757	- 795	- 38	- 832	- 614	218	73,81 %
Avustukset	- 1 109	- 1 116		- 1 116	- 1 121	- 4	100,40 %
Vuokrat	- 5 134	- 5 475		- 5 475	- 5 454	21	99,62 %
Muut kulut	- 9	- 12	- 2	- 14	- 18	- 4	131,37 %
Toimintakate	- 11 049	- 11 611	- 249	- 11 861	- 11 842	19	99,84 %

KULTTUURI- JA MUSEOPALVELUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Museokohteiden käyntimäärä	17 780	20 645	18 000	23 065
Rauman museon opastukset	72	158	100	226
Rauman taidemuseon käyntimäärä	10 169	9 529	9 000	9 994
Rauman taidemuseon opastukset	26	76	30	73
Posellin käyttö/tilaisuuksien lkm	133	204	160	177
Posellin maksutuotto (€)	13 157	22 891	20 000	24 503
Rauma-salin käyttö/tilaisuuksien lkm	78	200	100	94
Rauma-salin maksutuotto (€)	16 894	36 948	20 000	34 237

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

Rauman kaupunginteatteri	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Katsojat	19 798	30 758	34 000	33 349
Esityskerrat	111	151*	190	207
Täyttöaste %	82	71	74	71
Menot €	2 000 082	2 355 000	2 300 000	2 526 000
Kaupungin avustus Rauman Kaupunginteatterin kannatusyhdistys r.y.:lle	681 000	681 000	701 000	701 000

* Pandemian vuoksi peruttiin 43 esitystä

Raumanmeren Merimuseo	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Käyntimäärä	7232	8862	10 000	10 360
Menot €	283975	335322*	285 000	358 823
Kaupungin avustus Raumanmeren Merimuseo	129 000	129 000	149 000	149 000

* Rauman merimuseolla käynnistyi vuonna 2022 avolaitostyömaa, jonka toiminta järjestetään yhteistyössä Huittisten vankilan kanssa. Uusi toimintamuoto vaikuttaa sekä museon menoihin että tuloihin.

KULTTUURI JA LIIKUNTA -PALVELUALUE	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kulttuuripalveluiden jakamat kohde- ja toim	112 270	110 053	112 270	106 600
Kulttuuripalveluiden avustuksen saajien luk	45	42	45	46
Liikuntapalveluiden jakamat kohde- ja toimi	113 730	108 211	138 600	139 068
Liikuntapalveluiden avustuksen saajien luku	31	28	40	39

KIRJASTOPALVELUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lainat	660 904	663 182	700 000	666 730
Lainat/asukas	16,9	17,1	18	17
Lainat/henkilötyövuosi	20 442	21 114	21 500	21 335
Kävijöiden lukumäärä	276 887	308 999	250 000	327 597
Käyntejä/asukas/vuosi	7,1	8,0	6,3	9
€/asukas	61,4	69,3**	61	71
Taloudellisuusluku*	1,8	1,7	1,8	2

* Taloudellisuusluku = aineisto- ja henkilöstömääräraha yhteensä jaettuna lainaus- ja kävijämäärän yhteenlasketulla luvulla

** kirjaston sisäiset vuokramenot nousseet 39,4% vuodesta 2021

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
4 Sivistysvaliokunta

LIIKUNTAPALVELUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
UIMAHALLI				
Tuotot	296 125	398 581	663 000	467 582
Kulut	1 233 325	1 709 708	2 034 653	1 965 798
Käyttäjiä	93 393	120 422	160 000	145 055
Aukiolopäivät, kpl/vuosi	195	262	290	299
JÄÄHALLI				
Tuotot	153 049	193 020	165 000	184 272
Kulut	811 090	1 531 335	1 525 470	1 639 771
Käyttäjiä	34 481	32 236	40 000	32 509
Aukiolopäivät, kpl/vuosi	279	245	230	238
HARJOITUSJÄÄHALLI				
Tuotot	49 777	53 749	65 000	59 038
Kulut	293 941	373 516	394 330	422 548
Käyttäjiä	28 643	33 460	35 000	34 094
Aukiolopäivät, kpl/vuosi	218	230	220	226
TALVIHARJOITTELUHALLI				
Tuotot	54 207	72 705	75 300	62 672
Kulut	493 357	687 686	711 360	722 837
Käyttäjiä	83 774	123 907	100 000	143 268
Aukiolopäivät, kpl/vuosi	353	346	340	341

Lukio, kansalaisopisto ja musiikkiopisto

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	586	646		646	624	- 22	96,62 %
Myyntituotot	76	75		75	79	4	104,86 %
Maksutuotot	472	555		555	503	- 52	90,55 %
Tuet ja avustukset	17	2		2	14	12	680,10 %
Vuokratuotot	18	7		7	26	19	389,07 %
Muut toimintatuotot	2	7		7	3	- 4	43,26 %
Toimintamenot	- 8 107	- 8 910	- 30	- 8 940	- 8 582	359	95,99 %
Henkilöstökulut	- 5 428	- 5 906	- 27	- 5 933	- 5 649	284	95,21 %
Palvelujen ostot	- 817	- 882	- 2	- 884	- 869	16	98,24 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 243	- 410	- 1	- 410	- 307	103	74,83 %
Avustukset	- 2	- 2		- 2	- 4	- 2	252,33 %
Vuokrat	- 1 608	- 1 706		- 1 706	- 1 739	- 33	101,93 %
Muut kulut	- 8	- 5		- 5	- 14	- 9	280,76 %
Toimintakate	- 7 521	- 8 265	- 30	- 8 295	- 7 958	337	95,94 %

LUKION OPISKELIJAMÄÄRÄT				
Painotetut syksyn/kevään keskiarvot				
	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Rauman lukio	648	641	666	641
Valmistava opetus / tuva	8	4	0	0
Yhteensä	656	645	666	641

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
4 Sivistysvaliokunta

KANSALAIPIOPISTO	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Opetustunnit yhteensä	12 383	15 030	15 400	14 924
Normaali opetus	10 039	13 079	13 400	13 168
Taiteen perusopetus	1 679	1 756	1 650	1 612
Avoin korkeakouluopetus	0	0	0	0
Maksullinen palvelu ja työllisyyskoulutus	91	24	100	39
Kaupungin henkilöstön koulutus	55	155	250	105
Hankkeet ja projektit	519	16	0	0
Opiskelijat	4 175	4 462	4 800	4 665
Kurssilaiset	10 347	11 355	13 400	10 861
Kurssit	719	773	780	735
Toimipisteet	50	47	50	50
MUSIIKKIOPISTO	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Viikkotuntimäärä	514	514	500	515
Vuosiviikkotuntimäärä	17 993	17 990	17 500	18 025
Oppilasmäärä	665	671	730	666
<i>soitinoppilaat</i>	438	433	420	442
<i>musiikin varhaiskasvatus</i>	129	144	180	138
<i>muut</i>	93	88	120	81
<i>maksullinen palvelutoiminta</i>	6	6	10	5

5 Tekninen valiokunta

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	31 620	33 854	52	33 906	34 748	842	102,48 %
Myyntituotot	3 035	3 068		3 068	3 623	554	118,06 %
Maksutuotot	550	685		685	383	- 302	55,98 %
Tuet ja avustukset	125	335	52	387	427	40	110,33 %
Vuokratuotot	27 386	29 332		29 332	29 939	607	102,07 %
Muut toimintatuotot	523	434		434	376	- 58	86,65 %
Toimintamenot	- 50 169	- 45 980	- 1 192	- 47 173	- 46 212	961	97,96 %
Henkilöstökulut	- 9 356	- 9 204	- 203	- 9 406	- 9 650	- 244	102,59 %
Palvelujen ostot	- 10 616	- 9 455	- 1 443	- 10 898	- 11 143	- 245	102,25 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8 894	- 8 467	465	- 8 002	- 6 957	1 045	86,94 %
Avustukset	- 138	- 141		- 141	- 148	- 8	105,45 %
Vuokrat	- 5 655	- 5 375	- 2	- 5 377	- 5 045	332	93,83 %
Muut kulut	- 15 510	- 13 340	- 9	- 13 349	- 13 268	81	99,39 %
Toimintakate	- 18 550	- 12 126	- 1 141	- 13 266	- 11 463	1 803	86,41 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2022 alusta käyttöön otetun taloushallintojärjestelmän ongelmat haastoivat toimialan talouden seuranta ja suunnittelua edelleen vuonna 2023. Luotettavien toteumaraporttien saaminen ohjelmasta sekä kirjanpitoaineiston jälkeensä jääneisyys tuottivat edelleen haasteita.

Toimintatuotot toteutuivat talousarvioon nähden 102,5 %:sti. Vuoteen 2022 verrattuna tuottoja nosti erityisesti hyvinvointialueuudistukselle ulosvuokrattujen tilojen vuokratuotot. Maksutuotot toteutuivat edellisvuotta pienempinä, mikä johtuu pääsääntöisesti vuotta 2022 huomattavasti pienemmistä rakennusvalvontatuotoista. Rakentaminen on edelleen hyytynyt vuonna 2023, mikä näkyy rakennusvalvontamaksuissa. Myöskään yksittäisiä suuria rakennuslupakohteita ei ole osunut vuodelle 2023. Toisaalta puunmyyntituotot toteutuivat oleellisesti talousarviota suurempina, kuten toteutuivat myös vuokratuotot. Tästä johtuen tuotot ylittivät talousarvion noin 842 000 euroa.

Henkilöstökulut ylittivät talousarvioon varatun määrärahan noin 244 000 euroa, toteumaprosentin ollessa 102,6 %. Ylitys selittyi lähes yksinomaan KVTES palkkatarkoituksella kesäkuun alusta (4,1 % + 467 € kertaerä). Vastoin vuoden 2023 talousarvio-ohjeistusta ja toimialoille ilmoitettua tietoa keskitettyä talousarviosiirtoa ei toimialoille tehty korotusten kattamiseksi. Toimialoille ei myöskään annettu aikaa tehdä itse sisäisiä talousarviosiirtoja vaan asiasta ilmoitettiin vasta tammikuussa 2024. Erittäin haasteellinen alkutalvi näkyi poikkeuksellisen korkeina talvikunnossapidon ylityökustannuksina, mikä osaltaan nostaa henkilöstökuluja.

Palvelujen ostojen toteumaa nostaa mm. vuoden 2023 alusta tekniselle toimialalle siirtynyt joukkoliikenne, joten vertailu vuoteen 2022 ei ole mielekäästä. Lisäksi rakennusten purkuja tehtiin lähes miljoonalla eurolla, joka näkyy pääsääntöisesti palvelujen ostoihin, joka ei heijastele todellista inflaatiokehitystä. Tämä osaltaan selittää ylitystä. Poikkeuksellinen talvi aiheutti lähes 400 000 euron ylityksen avaruskustannuksiin. Kokonaisuutena talvikunnossapito ylitti talousarvion noin 350 000 euroa.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

5 Tekninen valiokunta

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kustannukset pienenevät vuoteen 2022 verrattuna lähes 1,9 M€. Merkittävää muutosta selittää huomattavasti vuotta 2022 alhaisempana toteutunut sähkön hankintahinta. Toisaalta kylmemmästä talvesta johtuen lämmityskustannukset toteutuivat paljon vuotta 2022 suurempina. Muihin aineisiin ja tarvikkeisiin ei talousarviokehityksessä varattu lainkaan indeksikorotusta, mikä näkyi ylityksenä muualla tiliryhmän erissä, vuosi-inflaation pysyessä edelleen korkealla tasolla. Esimerkiksi poltto- ja voiteluaineiden toteuma oli 124,5 % ja muun materiaalin tilin 216,1 %. Muut kulut- ja vuokrat -tiliryhmien toteumat alittivat selvästi talousarvion.

Toimintakatteen toteuma vuonna 2023 oli 86,4 %. Alhaiseen toteumaan vaikuttaa erityisesti talousarviota merkittävästi korkeammat tuotot sekä kulujen alittuminen. Teknisen toimialan palvelualueiden budjetin mukaisen toimintakatteen ylittivät Kaavoitus sekä Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut. Toisaalta Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut palvelualueen kulut alittivat budjetoidun. Toimintakatteen ylitys selittyy budjetoitua selkeästi pienemmillä rakennusvalvontatuotoilla. Myös kaavoituksessa tuotot jäivät ennakoitua pienemmiksi. Huomioiden palkankorotusten vaikutuksen toimintakuluihin, palvelualueen toimintakulut toteutuivat kokonaisuutena suunnilleen talousarvion mukaisina. Toimintakulutasolla budjetti ylittyi Aluepalvelujen palvelualueella (noin 115 000 euroa).

Olenaiset tapahtumat toiminnassa:

Hallintopalvelut: Vuoden 2023 alusta toimintansa aloitti Rauman seudun jätehuoltolautakunta, joka toimii Rauman ja Eurajoen alueen yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Lautakunta koostuu molempien kuntien luottamushenkilöedustajista.

Tilapalveluita työllisti vuoden 2023 aikana merkittävästi suuret tilainvestointihankkeet. Vuoden aikana valmistui isoista hankkeista Rauman uusi paloasema. Lisäksi PTS-ohjelmaa toteutettiin VRM-määrärahojen puitteissa suunnitelmallisesti. Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueuudistusta lähdettiin toteuttamaan käytännön tasolla tilapalveluiden toimesta tiloja vuokraamalla hyvinvointialueelle. Yhteistyö on käynnistynyt hyvin, vaikkakin hyvinvointialueen taloudellinen tilanne heijastuu kaupungin ja HVA:n väliseen yhteistyöhön mm. vuokranalennuspyyntöjen kautta.

Henkilöstövaihdoksia ei ollut tilapalveluiden toimihenkilöissä lainkaan vuoden 2023 aikana. Työntekijöistä jäi eläkkeelle muutamia henkilöitä vuoden aikana. Karin Kampuksen kiinteistöhuoltoa varten perustettiin tekninen tiimi, jonka johdosta vakanssipakettiin lisättiin uusia toimia, sekä tehtiin nimikemuutoksia nykyisiin toimiin syksyllä 2023. Rekrytoinnit toteutettiin suunnitellusti loppuvuonna 2023 ja kaikki toimet on nyt täytetty.

Vuoden 2023 talousarvioon saatiin syksyllä 2022 lisättyä kaksi uutta toimihenkilötehtävää; kiinteistöpäällikkö sote- ja pela-kiinteistöjä hallinnoimaan, sekä tekninen asiantuntija rakennuttamiseen hankinta- ja arkistointiasioita järjestelemään. Molemmat toimet julistettiin haettavaksi alkuvuonna 2023 ja niihin saatiin hyvin hakemuksia, sillä teknisen asiantuntijan toimeksi haki 27 henkilöä ja kiinteistöpäällikön toimeksi 23 henkilöä. Tilapalveluihin saatu lisätoimihenkilöresurssi on helpottanut toimihenkilöiden työkuormaa ja erityisesti hankintojen osalta on pystytty nostamaan merkittävästi tasoa teknisen asiantuntijan työpanoksen johdosta. Tekninen asiantuntija on myös vastannut tarpeettoman irtaimiston realisoinnin käytännön toimista, minkä vuoksi tuottamatonta ja tarpeetonta irtaimistoa on kyetty muuttamaan rahaksi vuoden 2023 aikana. Tilapalvelut osallistui keväällä 2023 kolmannen kerran kesäteekkarikampanjaan, kun kesätöihin haettiin arkkitehti-/DI- tai insinööriopiskelijaa. Tähän tehtävään tuli jälleen hakemuksia 31 kappaletta ympäri Suomen.

Kiinteistösalkutus päivitettiin neljäntenä vuotena peräkkäin keväällä 2023 ja salkutuksen pohjalta kunnossapitoa, sekä korjausinvestointeja ohjattiin palveluntuotannon kannalta tärkeisiin rakennuksiin (B-

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

luokka). Salkutuksen pohjalta purettiin 13 rakennusta vuoden 2023 aikana yhteensä noin 20 000brm2 verran. Vuoden 2023 aikana ei myyty yhtään rakennusta.

Aluepalvelut: Merkittäviä suunnitteluhankkeita olivat ELY -vetoinen Mt 1960 Pyhärannantie jalankulun ja pyöräilyn väylän suunnittelu ja ELY -vetoinen ”Valtatien 8 parantaminen välillä Rauma – Eurajoki” ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA – ohjelma) ja yleissuunnitelman laatiminen, johon osallistuimme. Alueellinen peruskunnostus ja uudiskohteet toteutuivat suunnitelmien mukaan. Merkittävinä kadunrakennushankkeina valmistui Karin kampusta ympäröivien katujen Aittakarinkatu, Alfredinkatu, Karisuonkatu ja Sahankatu. Rakentaminen sisälsi mm. uusia jk+pp väyliä, pysäköintijärjestelyjä mm. Karin kampuksen saatto- ja linja-autoliikenteelle, korotettuja katuosuuksia, keskisaarekkeita, kivitöitä ja vihertöitä puuistutuksineen. Samalla uusittiin myös katuvalaistusta.

Aluehallintovirastolta saatiin lupa Kanaalin ruoppaukseen ja ruoppausmassojen välivarastointikentän rakentamiseen sekä jätettiin lupahakemus Aluehallintovirastolle Pitkäjärven laskuojan tulvapadon - ja pumppaamon rakentamisesta.

Joukkoliikenteen osalta uudistettu ja palvelutasoltaan aiempaa parempi paikallisliikenne Rauman Gyyt aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa.

Liikkumisenohjauksen valtionavustusta saanut Rauman seudun kävelyn, pyöräilyn ja kestävien matkaketjujen edistämishjelma valmistui.

Henkilöstön osalta merkittäviä muutoksia olivat katutarkastajan viran perustaminen ja rekrytointi sekä YT – menettelyn käynnistyminen korjaamopalveluiden ulkoistamiseksi.

Kaavoitus:

Vuonna 2023 lainvoiman sai yhteensä 5 asemakaavaa. Asemakaavat olivat Kairakadun pohjoispää (01-104), Anderssonintie (02-319), Tehtaankatu (02-322), Fåfånga (03-079) ja Aronahde-Nanu (05-031).

Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut: Useimpia yritystonttivarauksia on jatkettu ja hankkeet odottavat suhdanteiden kohentumista ja parempaa ennustettavuutta. Rakennusvalvonnan vähäisempi lupamäärä asuin- ja yritysrakentamisen osalta heijastuu myös maksutuottoihin (mittaustoiminnan rakennusvalvontamaksut). Toimitusmaksuissa on myös jälkeensä jääneisyyttä heijastuen yritystonttien vuokrausten vähäisyyteen. Toisaalta hieman lisätuottoja toimintamaksuihin on saatu omakotitonttien ensikertaisen lohkomiskustannuksen perimisellä tontin myynnin yhteydessä.

Loppuvuodesta 2023 käyttöön otettiin uusi sähköinen tonttihakupalvelu (Trimble tontti). Testikäytössä on myös maanvuokrasopimusten sähköinen allekirjoitusmenettely, jonka toivotaan jatkossa säästävän aikaa ja tuomaan joustavuutta sopimusten laadintaan. Hankittiin myös drone (Dji Mavic Air 3) kuvauskäyttöön. Kaupungin omaa dronea on mahdollista käyttää ilmakuvaukseen, jonka avulla voidaan tuottaa esim. tonttimarkkinointimateriaalia, työmaaseurantaa, kaavahankkeiden visualisointia yms.

Paikkatietopalveluissa Trimble Cloud paikkatietojärjestelmän uudistus on edistynyt merkittävästi vuoden 2023 aikana ja suurin osa vanhan ohjelman käyttäjistä on saatu koulutettua ja siirrettyä uuden ohjelman pariin. Loppuvuodesta 2023 ohjelman taustalla pyörivä vanhentunut palvelin päivitettiin uuteen ja asennettiin konesaliin. Varsinainen ohjelman siirto uudelle raudalle pitäisi tapahtua vuoden 2024 ensimmäisellä vuosineljänneksellä, tämän myötä ohjelman käyttömahdollisuudet parantuvat.

Maastomittaustiimille hankitut uudet ja nykyaikaiset GNSS-mittausvälineet parantavat kaupungin paikkatietojärjestelmään syötettyjen karttatietojen tarkkuutta.

Rakennusvalvonnan tuloihin vaikutti negatiivisesti vielä korona-epidemiasta toipuminen, energiakriisi ja yleisestä maailman tilanteesta johtuva rakentamisen hinta- ja korkotason nousu. Suuria rakennushankkeita ei ole lähtenyt ja kuluttajien varovaisuus näkyy mm. uusien asuinrakennushankkeiden vähäisessä määrässä.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

5 Tekninen valiokunta

Luvanvaraisten rakennushankkeiden määrässä ei ole tapahtunut merkittävää laskua, mutta toimenpiteiden rakennusvalvontatulot olivat pieniä.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tulee valvoa luvallistamiaan sekä rekisteröinti- ja ilmoittelumenettelyyn kuuluvia toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin laatimansa valvontaohjelman mukaisesti. Ympäristönsuojelulain, merenkulun ympäristönsuojelulain, maa-aineslain, vesilain ja jätelain edellyttämän säännönmukaisen valvonnan toteuttamiseksi on laadittu Rauman kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma ja –ohjelma vuosiksi 2023-2026. Vuoden 2023 valvontaohjelma toteutui suunnitellusti ja ohjelman mukaiset tarkastukset suoritettiin. Tarkastuksia suoritettiin tavoitteiden mukaisesti siitä huolimatta, että määräaikaistarkastusten ja muun tavanomaisen valvonnan lisäksi ympäristönsuojelua työllisti mm. lainsäädännön muuttumisen seurauksena uutena velvollisuus toiminnanharjoittajien tiedottaminen jäteraportoinnin muutoksista ja vielä alkuvuodesta öljysäiliöiden poikkeamista koskevat tarkastukset. Lupien ja ilmoitusten käsittelystä sekä valvontaohjelman mukaisista tarkastuksista peritään maksu.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Koronaviruksella ei ole ollut vaikutusta teknisen toimialan toimintaan vuonna 2023.

Vuoden 2023 alussa hyvinvointialueuudistusta lähdettiin toteuttamaan käytännön tasolla tilapalveluiden toimesta tiloja vuokraamalla hyvinvointialueelle. Yhteistyö on käynnistynyt hyvin, vaikkakin hyvinvointialueen taloudellinen tilanne heijastuu kaupungin ja HVA:n väliseen yhteistyöhön mm. vuokranalennuspyyntöjen kautta.

Selvitys ympäristö- ja sosiaalialueista

Rauman kaupunki on sitoutunut kunta-alan energiatehokkuussopimukseen; tähän liittyen toteutetaan energian kulutuksen pienentämiseen vaikuttavia toimenpiteitä (mm. uudisrakentamisen ja peruskorjaustyön yhteydessä selvitetään, onko aurinkoenergian käyttö kohteessa kannattavaa, lisäksi katuvalaistuksen uudistustyö toteutetaan jatkossa LED-tekniikkaa käyttäen ja kiinteistöjen LED valaistusta lisätään.

Vuonna 2023 energiatyöryhmän puheenjohtajana aloitti energia- ja automaatioasiantuntija Matti Lehtonen, jonka johdosta energiatyöryhmän toimintaan tehtiin muutamia muutoksia. Energiatehokkuusinvestointeja toteutettiin ennätysmäärä vuoden 2023 aikana, mikä näkyy määrärahaylityksenä investointien toteumassa. Ylityksen syynä on avustusten maksatuksen siirtyminen vuodelle 2024.

Vuonna 2023 valmistui Rauman uusi paloasema, jonka katolle asennettiin investoinnin yhteydessä vesikatolle aurinkosähköjärjestelmät. Lisäksi aurinkosähköjärjestelmät asennettiin kaupungintalon, pääkirjaston, Raumanmeren koulun ja Isometsän korjaamorakennuksen katoille.

Käynnissä olevissa tilainvestoinneissa Karin Kampukseen, Uotilanrinteen monitoimikeskukseen, Nanunkallion koulun, päiväkodin ja valmistuskeittiön katoille on tulossa aurinkosähköjärjestelmät.

Karin Kampukseen tehtiin rakennussuunnittelun aikana edistysellinen energiasimulointitarkastelu, jolla haettiin paras mahdollinen energiansäästöpotentiaali rakennuksen energiankulutukseen vaikuttavissa asioissa. Vastaavanlainen energiasimulointi/-optimointi tullaan tekemään myös Uotilanrinteen monitoimikeskukseen ja Nanunkallion uudisrakennukseen. Uotilanrinteen monitoimikeskuksen energiatehokkuusratkaisut tulevat olemaan edistyksellisiä. E-luku on 61 (perustaso 100) ja rakennukseen asennetaan maalämpö-/kaukolämpöhybridilämmitysjärjestelmä. Maalämpöä tullaan hyödyntämään myös jäähdytykseen rakennuksessa.

Vuoden 2023 aikana aurinkosähköjärjestelmien lisäksi käynnistettiin lukuisia muita pienempiä energiansäästöinvestointeja, sekä Kortelan koulun öljylämmityksen korvaaminen kaukolämmöllä ja Kylmäpihlajan öljylämmityksen korvaaminen maalämmöllä. Aikaisemmin suunnittelussa on jo vuosia ollut Kaaron koulun öljylämmityksen korvaaminen hakelämmitysjärjestelmällä. Näille kolmelle kohteelle haettiin loppuvuonna 2022 ARA:lta avustusta öljylämmityksestä luopumiseen, jota myönnettiin ARA:n 8.11.2022

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

5 Tekninen valiokunta

päätöksen mukaisesti 35 % arvioidusta investointisummasta eli maksimissaan yhteensä 371 665 €. Näistä Kylmäpihlajan majakan maalämpöjärjestelmä valmistui vuoden 2023 aikana.

Elohopeavalaisimia korvattiin LED-valoilla investointiohjelman mukaisesti.

Korvattiin vanhaa autokalustoa kahdella täyssähköisellä pakettiautolla.

Rauman kaupunki on Hinku-kuntana sitoutunut tavoittelemaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Hinku-hanke on vastuutettu yhdessä konsernipalveluille ja tekniselle toimialalle.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Toimialan toiminnoissa on kiinnitetty huomiota mm. harmaantalouden toimintaan seuraavasti: Toiminnassa noudatetaan lakien ja hallintosäännön määräyksiä, hankinnat perustuvat kilpailutukseen. Lisäksi urakoiden kilpailutuksessa varmistetaan, että yritys (ml. aliurakoitsijat), jonka kanssa sopimus solmitaan, on täyttänyt yhteiskunnalliset velvoitteensa ennen sopimuksen solmimista.

Läpinäkyvyyden lisäämiseksi päätökset hintavertailuineen on päätöksenteon jälkeen luettavissa netistä. Viranhaltijapäätökset on toimitettu tekniselle valiokunnalle tiedoksi, minkä lisäksi ne ovat luettavissa kaupungin nettisivuilta.

Luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden sidonnaisuudet on luettavissa kaupungin nettisivuilla (läpinäkyvyyden lisääminen).

Tiedottamisella, sisäisillä ohjeilla sekä henkilöstön ja luottamushenkilöiden koulutuksella vaikutetaan siihen, että toiminnassa tunnustetaan korruptioon, lahjontaan ja ihmisoikeusasioihin liittyvät epäasiallisuudet.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Teknisen toimialan lähivuosien haasteena tulee määrärahojen pienentyessä olemaan palvelutuotannossa tarvittavien resurssien optimointi, mikä tarkoittaa, että mm. ylläpitokustannusten karsimiseksi tulee luopua tarpeettomista toimitiloista (selvitys yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa). Edellä mainitulla tavalla voidaan varmistaa, että käytettävissä olevat kunnossapitomäärärahat riittävät kiinteistöjen kunnossapitoon. Kaupungin palveluntarjonnan palveluverkko vaikuttaa olennaisesti myös kaupungin kiinteistökuluihin, minkä vuoksi jatkossa on syytä arvioida palveluverkkojen toimipistemäärät ja palveluntarjonnan laatu toimipistekohtaisesti. Palveluverkkopäätösten kautta voidaan myös kaupungin kiinteistö- ja henkilöstökuluja optimoida pitkässä juoksussa. Täytyy muistaa, että varsinainen palvelun tuottaminen on huomattavasti moninkertaisesti arvokkaampaa, kuin mitä toimipisteiden kiinteistökuiluista muodostuu.

Kiinteistösalkutus päivitetään vuosittain tammi-maaliskuun välisenä aikana. Päivityksen tavoitteena on jatkuva kiinteistökannan määrän kriittinen tarkastelu ja taloudellisten resurssien kestävä jakaminen eri kohteiden välillä. Taloudellisten resurssien kaventuessa täytyy myös kiinteistökannan määrää tarkastella kriittisesti, jotta kaupungin ydintoiminnan käytössä olevat suoraomisteiset rakennukset voidaan pitää toiminnan kannalta riittävässä käyttökunnossa.

Tänä vuonna käynnistyy alueurakka eteläisissä kaupunginosissa käsittäen n. 25 % katukilometreistä, Tämän jälkeen noin puolet katujen kunnossapidosta on urakoitu ja puolet tehdään omana työnä.

Ulkovalaistuksen saneerauksen yhteiskaivuukohteet painottuvat jatkossakin Vakka-Suomen Voiman toiminta-alueella sijaitsevien valtion alempiasteisille valaistuille teille.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Määrärahojen pienentyessä huolena on korjausvelan kasvaminen. Korjausvelan hallitsemiseksi täytyy olla valmius luopumiseen myös eli palveluverkkoja, sekä kiinteistökantaa täytyy olla valmis supistamaan, jos yllä- ja kunnossapitoon ei ohjata riittäviä taloudellisia resursseja.

Wihertoimen muutto Isometsälle jatkuu sitä mukaan kuin Isometsältä vapautuu tiloja.

Korjaamopalvelut tullaan ulkoistamaan. On tunnistettu kolme hankintakoria: Raskaat työkoneet, pienkoneet sekä henkilö- ja pakettiautot. Raskaat työkoneet on tarkoitus kilpailuttaa liikkeen luovutuksen periaatteita noudattaen.

Aluepalvelun omajohtoinen urakointi päättyy, jolloin käytännössä kaikki Aluepalvelun rakennusurakat kilpailutetaan. Pienistä korjauskohteista vastaa edelleen katutoimen kunnossapito.

Etenkin teknistä toimialaa on koskenut merkittävästi vuonna 2022 alkanut voimakas materiaalien ja energian hintojen nousu. Aineiden ja tarvikkeiden lisäksi nousevat hinnat heijastuvat myös palvelujen ostoihin. Talousarviokehityksessä tällaiseen hintojen nousuun ei oltu varauduttu. Hintojen nousu näkyy myös vuoden 2023 talousarvion toteumassa.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Turun hovioikeudessa vahingonkorvausasia, jossa valittaja vaatii käräjäoikeuden 23.6.2022 antaman tuomion kumoamista ja Rauman kaupungin velvoittamista maksamaan 56.747 euron vahingonkorvaus runkovesiputken halkeamisen seurauksena valittajan kiinteistölle aiheuttamasta vahingosta. Lisäksi vaatimuksena on käräjäoikeusvaiheen oikeudenkäyntikulut 20.198 euroa (kantajan kulut) sekä kaupungin oikeudenkäyntikulusta kantajien maksettavaksi käräjäoikeudessa tuomittu osuus 5.000 euroa.

Tarkemmin kaupungin yleisessä osiossa.

Tilapalvelut: suunnittelu: ARKdot Oy, 3desing Oy, Suunnittelukonttori Jouni Sjöblom Oy, Arkkitehdit A3 Oy, Arkkitehtitoimisto Küttner Ky, Etteplan Finland Oy, Sweco Rakennetekniikka Oy, Sitowise Oy, WSP Finland Oy, RTC Vahananen Turku Oy, SP-Suunnittelu Oy, Suunnitteluliiga Oy, Suunnittelutoimisto Enertel Oy, Rejlers Finland Oy, Senewa LS Oy, Insinööritoimisto Kivistö Oy, Planneri Oy, Senewa LS Oy, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Ramboll Finland Oy, Geosolver Oy, Taratest Oy, Geo-Master Oy, Geopalvelu Oy, Ramboll Finland Oy. Lasituspalvelut: Klasipaja Lasiapu Oy. Lukot, avaimet, helat ym.: BLC Turva Oy, Rauman Lukitustekniikka Oy. LVV-asennukset: EHT-Group Oy, Eurajoen kiinteistöpalvelu Oy, LVT-Putki Oy, Vesi-Vasa Oy. LVV-tarvikkeet: Ahlsell Oy, DAHL Suomi Oy, LVT-Putki Oy, Onninen Oy, Vesi-Vasa Oy. Maalit ja maalaustarvikkeet: P. Pakarinen Oy, Värirauma Oy, Würth Oy. Piha-alueiden hoito: Vihertec Oy, Vakka-Suomen Pihatyö Oy, Eurajoen Kiinteistöpalvelu Oy, Viherkäine Oy. Rakennusautomaatio: Caverion Suomi Oy, LVI-Säätölaittepalvelu Mäkinen Oy, Schneider Electric Finland Oy. Rakennustarvikkeet ja -työvälineet: Hilti Suomi Oy, Euran Rakennustarvike Oy / Länsirauta Oy, B&B Tools Finland Oy / TOOLS RAUMA, KollanPojat Oy, Würth Oy, Toolsell Oy, Rauman Akku Oy, P. Pakarinen Oy. Asiantuntijapalvelut: Ramboll CM Oy, Rapp Valvontakonsultit Oy, Ainoa Partners Oy, EIKP Oy, Raksystems Insinööritoimisto Oy, Turkoosi 11 Oy, Prepon Oy, Suomen Rakennusterveyspalvelut Oy, Senewa LS Oy, Ilma-Otamo Oy, AFRY Buildings Finland Oy, SP-Suunnittelu Oy, A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy Turku, WSP Finland Oy. Rakennustekniset työt: Lännen Rakenne Oy, Tiiti Rakennus Oy, Peltisepänliike H. Lindfors, NOP Group Oy, Rakennusliike A.K Oy, LUOTO Group Oy, Rakennus JTS Oy, Rakennus Jalonen Oy, Rakennusliike Mattila Kumpp. Oy, Maalausliike Heino Oy, Heikkinen Yhtiöt, Tehokuivaus Oy, TIILIKAARI Oy, HHT-Rakennus Oy, Rakennus Nova Oy, Rakennuspalvelu SuMa, Rauman Länsituuli Oy, Rakennusliike Väätäinen Oy, Hansatec, Puu-Ha Pirkka T:mi, Maalaus- ja saneeraus O.Koivisto Oy. Sprinklerilaitteistojen huolto: Paloff Sammutusjärjestelmät Oy.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Aluepalvelut: P. Pakarinen Oy, HotMix Oy Finland, Rauman Kaivin Oy, Asfalttikallio Oy, Antti Salo, Maa- ja Vesirakennus Lehto Oy, Kaivuu Louhinta P ja R Peltola Oy, Nosto-Elonen Oy, RMR Infra Oy, Yrjölän Kaivin Oy, Kaivuu ja konetyö Heikkilä Oy, Maarakennus Jalonen Oy, Maanrakennus Renfors Oy, Lännen Konepojat Oy, Kaivurityö Samuli Harmaala, LM- Suomet Oy, Jouni Rinko, Toiminimi R Viitama, RAUMANKTK OY, S ja E Toivonen, Sauso Oy, Pipelife Finland Oy, Al Infra Oy, S Business Oy, Lehtilän Kauppapuutarha, Toolsell Oy, Buildie Oy, Plus Katsastus Rauma, InfraMykrä Oy, Rakennuttajatoimisto HTJ Oy, Ramboll CM Oy, Welado Oy, Konepalvelu Vaahtera Oy.

Kaavoitus: Puitesopimukset Ahlman Group Oy ja Maanala Oy (RAUM/273/2020), Porin kaupunki, Satakunnan Museo ja Arkkitehtitoimisto Elo (RAUM/296/2020), Ahlman Group Oy sekä Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy (RAUM/273/2020).

Ympäristö ja kiinteistöt: Trimble Oy

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi 4= onnistunut hyvin 3= onnistunut tyydyttävästi 2= onnistunut huonosti 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Toimialalla on asioiden valmistelussa noudatettu lakien, hallintosäännön, teknisen toimialan ja ympäristötoimen toimintasäännön, hankintaohjeiden ja talousarvion määräyksiä. Valiokunta käsitteli vuoden 2023 aikana 266 asiakohtaa, joista tehtiin 2 oikaisuvaatimusta. Viranhaltijapäätösten osalta ei käytetty otto-oikeutta.

Ympäristö- ja lupalautakunta toimi kaupungin rakennusvalvonta ja ympäristönsuojeluviranomaisena ja vastasi kaupungin kalavesien käytöstä ja hoidosta. Lautakunnan kokouksissa vuonna 2023 yhteensä 81 asiakohtaa. Ympäristönsuojelun asioista ei tehty yhtään oikaisuvaatimusta, eikä yhdessäkään asiassa käytetty otto-oikeutta. Rakennusvalvonnan asioista kahdesta ymplan päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Kolmesta viranhaltijapäätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus ympäristö- ja lupalautakunnalle, mutta yksikään näistä ei edennyt hallinto-oikeuteen. Otto-oikeuksia ei käytetty myöskään rakennusvalvonnan asioiden osalta.

Valtaosa rakennusluparatkaisuista ja erät ympäristönsuojeluviranomaisena tehtävät päätökset on delegoitu viranhaltijoille.

Rauman seudun jätehuoltolautakunta käsitteli kokouksissaa yhteensä 25 asiakohtaa.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Toimialan kuluneen vuoden talousarvio ja tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti suunnitellusti. Toimintatuotot reilusti arvioidun ja toimintakulut alittivat budjetoidun. Toimintakatteen osalta tavoitteet täyttyivät.

Talousarvion toteuma on pyritty viemään joka kuukausi tiedoksi tekniselle valiokunnalle. Uuden taloushallinto-ohjelmiston käyttöönoton ongelmista johtuen tämä ei kuitenkaan aina toteutunut. Talouden toteumaa etenkin investointien osalta on lisäksi seurattu aktiivisesti toimialalla.

Toimialan laskujen hyväksymys- ja sijaiskäytäntöjä päivitetään vuosittain.

Investointihankkeiden toteutumista on selvitelty kohdassa "Talousarvion investointiosan toteutuminen".

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Palvelualueitasoisia riskikartoituksia on päivitetty Haipro -järjestelmään määräväliajoin. Häiriötilanteiden osalta on palvelualueilla varautumissuunnitelmat. Toimialajohtaja vastaa teknisen toimialan ja palvelualue- ja palveluyksikkövastaavat oman palvelu- tai palveluyksikkönsä jokapäiväisestä riskivalvonnasta ja hallinnasta. Tunnistetut riskit on esitetty riskikartoituksessa. Rakennushankkeiden osalta riskien seurannasta vastaa hankkeen projektipäällikkö. Lisäksi isompien rakennushankkeiden seurantaan osallistuu kaksi valiokunnan edustajaa. Riskienhallinnan raportointi uusittiin Rauman kaupungilla syksyllä 2022.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Kiinteistöjen myynti on toteutettu valtuuston ja kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti. Muu omaisuus (metsän myynti, toiminnasta poistetut koneet ja laitteet) on myyty joko perustuen julkiseen tarjouskilpailuun tai huutokauppaan (huutokaupat.com).

Vuonna 2023 kiinteistökauppoja tehtiin 27 kpl, joista 14 kpl kiinteistönmyyntiä ja 5 kpl ostoja, 8 kpl muu saanto.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Sopimusten osalta toimivalta on määritelty hallintosäännössä sekä teknisen toimen toimintasäännössä. Teknisellä toimialalla valmistellaan vuosittain lukuisa määrä mm. urakkasopimuksia, jotka perustuvat joko valiokunnan, toimialajohtajan tai palvelualuepäälliköiden tekemiin päätöksiin. Tarvittaessa on hankinnoissa/sopimusten laadinnassa käytetty konsulttia. Rakennushankkeiden osalta sopimusten noudattamisesta vastaa projektivastaava. Sopimukset säilytetään tiedonohjaus/arkistointisuunnitelmassa määritetyllä tavalla (sähköinen järjestelmä).

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Toimialajohtaja ja palvelualueiden päälliköt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja palvelualueellaan ohjeistamalla alaisiaan yksiöitä.

Palvelualueilla kukin esimies vastaa oman toimintayksikkönsä toiminnan tarkkailusta ja valvoo töiden suorittamista, palveluiden hankintaa ja niiden sopimuksenmukaisuutta sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista. Valiokunnalle raportoidaan sekä talouden että toiminnan toteutumisesta säännöllisesti (kuukausiraportit, puolivuosisraportti ja tilinpäätösraportointi). Valiokunta valvoo toimintaa mm. tiedoksi annettavien viranhaltijapäätösten kautta. Toiminnan valvontaa toteutetaan myös laskujen ja menotositteiden hyväksymisvaltuuksien kautta; laskulla tulee olla sekä tarkastaja että hyväksyjä, jotka eivät voi olla sama henkilö. Tarkastuslautakunta valvoo sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimeenpanoa ja raportoivat kaupunginhallitukselle keskeisistä johtopäätöksistä.

Loppuvuonna 2023 kävi ilmi ylitöiden merkitsemiseen, tarkastamiseen ja hyväksyntään liittyviä epäselvyyksiä. Asian selvittäminen alkoi viipymättä tapauksen tultua ilmi ja se jatkuu edelleen. Tiettyjä korjaustoimenpiteitä valvonnan parantamiseksi pystyttiin tekemään heti.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Vuonna 2020 käyttöön otettu uusi asianhallintajärjestelmä parantaa osaltaan tietoturvaa ja selkeyttää tiedonhallintaprosesseja. Vuosina 2020-2021 toteutettiin tiedonhallintamallin keruu, jossa määriteltiin mm. olemassaolevat järjestelmät, tietovarannot ja tietorekisterit.

Tietotyötä tekeviltä työntekijöiltä on kaupunkitasoisesti veloitettu käymään tietosuojakoulutus.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Talouden osalta tavoitteet pääosin täyttyivät. Toimintatuottojen osalta talousarvio ylittyi reilusti, mutta toisaalta toimintakulujen osalta kasvaneet kustannukset haastoivat. Talousarvion toimintakate kuitenkin alittui reilusti. Toimialan taloutta vuonna 2023 haastoi edelleen korkeat kustannukset yleisen inflaation seurauksena.

Tilojen käyttö on tehostunut, kun tarpeettomia rakennuksia on myyty/purettu. Nanun koulua ja Hj. Nortamon koulun purut päästiin lopulta käynnistämään vuoden 2023 keväällä heti, kun kohteet saivat purkuluvan. Tilapalvelut on hakenut jo purkuluvat Sahankadun entiselle paloasemalle ja käytöstä poistuvalla uimahallilla.

Kiinteistöjen salkutus tarkistetaan vuosittain ja sen myötä kunnossapitotoimenpiteitä on keskitetty tiloihin, jotka tulevat olemaan käytössä myös tulevaisuudessa. PTS-ohjelma on luotu ja se ohjaa suunnitelmallista kunnossapittoa. Jatkossa kunnossapitotöissä korostuvat enemmän kosteus- ja sisäilmaongelmia aiheuttavien vaurioiden korjaaminen sekä vaurioitumisen ennaltaehkäisy.

Katu- ja viheralueiden kunnossapitotyöt ovat jatkuneet suunnitelmien mukaisesti. Investoinnit ovat toteutuneet pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
5 Tekninen valiokunta

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Monipuolinen työ- ja opiskelukaupunki	
Osallistutaan VT 8 nelikaistaistus -hankkeeseen välillä Rauma -Eurajoki sen eri vaiheissa	
Arviointi: Osallistuttu hankeryhmän kokouksiin ja yleisötilaisuuksiin.	
	Käynnissä
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet
Ammatti- ja korkeakouluja rakennetaan, muutetaan ja ylläpidetään aktiivisesti kunkin koulutuksentarjoajan tarpeiden mukaisesti.	
Arviointi: Winnovan Satamakatu 19 ammattikoulun uudisrakennuksen hankesuunnitelman päivitys on käynnissä	
	Käynnissä
Satamakadun B-D osien purku-urakka on valmistunut.	
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet
Rakennetaan uusi Vuorenhontien tieyhteys	
Arviointi: Rakennussuunnittelu käynnissä.	
	Käynnissä
Mittarit	Aloitettu 2023 ja toteutettu 2024 mennessä
Elinvoimainen - Kansainvälisesti vetovoimainen yrityskaupunki	
Asunto- ja yritystonttien kunnallistekniikkaa rakennettu oikeassa suhteessa tarpeeseen nähden	
Arviointi: - Varsinkin pienehköjen yritystonttien kysyntä ollut hyvää ja rakennettu Teodoliitti- ja Statiivitie, yritystontteja 12 kpl, sekä Impivaarantien (jatkossa Ihamaantie) vesihuolto, yritystontteja 2 kpl - Vapaiden asuintonttien määrä on hyvä, eikä uusia asuntokatuja ole toteutettu	
	Käynnissä
Asuintontteja on kohtuullisesti tarjolla kysytyiltä alueilta. Yritystonttien tarjonnan määrä on maltillisempi. Kesäkuussa 2023 saatiin lopullisesti luovutuskelpoiseksi Teodoliittien ja Statiivitien varren yritystontit. Lisää tontteja lähialueelta on tulossa tarjontaan 2024 - 2025 aikana, kun kunnallistekniikan rakentaminen etenee Olkitien ja Impivaarantien sekä Vuorenhontien jatkeen osalta.	
Mittarit	Tarjolla olevien tonttien määrä
Elävän keskustan kehittäminen	
Arviointi: Savilanpuiston terminaalin korjaus- ja muutostyöt valmistuivat toukokuussa 2023.	
	Käynnissä
Kauppakeskukseen ja linja-autoasemaan liittyvä katujen ja katuympäristön yleissuunnittelu käynnissä.	
Nortamon puiston suunnittelu käynnissä.	
Keskuspuiston ml. jääpuiston yleissuunnittelu käynnistynyt.	
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet
Pitovoimainen - Kutsuva paluumuutto- ja etätyökaupunki	
Monipuolinen, kysyntää vastaava tonttitarjonta. Tontteja luovutettavissa monipuolisilta sijainneilta eri kokosiin asumisen ja yrittämisen tarpeisiin.	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
5 Tekninen valiokunta

Arviointi: Erityyppisiä asuintontteja on ollut tarjolla koko vuoden 2023 ajan keskimäärin yli 130 kappaletta. Asuintontteja on varattu tasaisesti. Kaiken kaikkiaan omakotitontteja varattiin vuonna 2023 23 kpl, kerrostalotontteja 3 kpl, rivitalotontteja 1 kpl sekä yritystontteja 10 kappaletta. Vanha-Lahti II on ollut edelleen suosituin asuinalue tonttimenekin kannalta. Uusina tontteina tarjontaan tulivat Lensun asuintontit, joista yksi tontti on varattuna. Ainonkadulta Syväraumasta tarjolle tuli myös 3 uutta asuintonttia, jotka varattiin heti kaikki. Maanvuokrasopimuksia on tehty seuraavasti: 6 omakotitonttia ja 9 yritystonttia on vuokrattu.		Käynnissä
Mittarit	Tonttitarjonta alueittain sekä tonttien menekki	
Tonttihakupalvelun sähköistäminen (Trimble eServices, tonttien sähköinen julkaisu ja haku).		
Arviointi: Tonttihakupalvelu otettiin käyttöön 1.11.2023 alkaen. Palvelua kehitetään käyttökokemusten ja mahdollisten palautteiden myötä.		Valmis
Mittarit	Asuin- ja yritystonttien mahdollisimman helppo löydettävyyttä tontinhakijoiden näkökulmasta. Tavoite, että palvelu käytössä vuoden 2023 aikana. Sisäänajo vuoden 2024 aikana.	
Pitovoimainen - Viihtyisä merikaupunki		
Viihtyisä merikaupunki, mm. Fåfängan kehittäminen		
Arviointi: Kesäteatterin rakennusten perusparannusprojekti käynnistynyt keväällä 2023.		Käynnissä
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet	
Asumisen ohjelma, Kanalikaupunki		
Arviointi: Asumisen ohjelma on valmistui loppuvuonna 2023. Ohjelma toimenpiteineen esitellään kaupunginvaltuustolle alkuvuonna 2024.		Valmis
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet	
Vanhan Rauman ja Rauman saarikohteiden rakennuskantaa ylläpidetään ja kehitetään.		
Arviointi: Kylmäpihlajan majakan linjasaneerauksen 2.vaihe ja ruokasalin laajennus valmistunut toukokuussa 2023. Saaristoinvestoinnin käyttösuunnitelma laadittu ja hyväksytty KH:ssa. Toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus käynnistetty.		Käynnissä
Mittarit	Tehdyt toimenpiteet	
Pienvenesatamat ovat ajanmukaisia ja viihtyisiä		
Arviointi: Syväraumanlahden Koulurannan laituri 5. on uusittu loppuvuonna 2023.		Käynnissä
Mittarit	Asiakaskyselyt, tehdyt toimenpiteet, jatkuva kehitys	
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki		
Yhdyskuntatekniset palvelut laadukkaita		
Arviointi: Vuosi 2023 on väli vuosi.		Valmis
Mittarit	Joka toinen vuosi kunnille tehtävä asukastyytyväisyyskysely	
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä		
Nortamonkadun välillä Karjalankatu-Kuninkaankatu, Kanalinrannan välillä Kanavakatu - Kalliokatu ja Pipanpolun sekä Nortamonpuiston saneeraus		
Arviointi: Länsirannan 2-vaiheen yleissuunnitelma on valmistunut. Katusuunnittelu käynnistetty.		Käynnissä
Mittarit	Toimenpiteet toteutuneet 2023 - 2026	
Keskuspuiston saneeraus		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Arviointi: Keskuspuiston ja jääpuiston yleissuunnittelu käynnissä.		Käynnissä
Mittarit	Toteutuneet toimenpiteet	
Hyväkuntoiset koulu-, päiväkot- ja liikuntatilat houkuttelevat lapsiperheitä ja nuoria aikuisia Raumalle.		
Arviointi: Karin Kampuksen rakennustyöt etenevät ja projekti valmistuu alkuvuonna 2024. Uotilan puukoulun ja -päiväkodin yhteistoiminnallinen hankintamenettely käynnistyi keväällä 2023 ja koulurakennuksen rakentaminen on tarkoitus aloittaa alkuvuonna 2024. Nanunkallion koulun hankesuunnitelma valmistui kesällä 2024. Nanun koulun ja Hj. Nortamon koulun purkutyöt saatiin käyntiin keväällä 2023, kun uusi Nanu-Aron kaava valmistui. Kiinteistöjen PTS-ohjelmaa on toteutettu vuosittain ja myös 2024 useampi koulun, päiväkodin ja liikuntatilan kunto paranee suunnitelmallisten korjausinvestointien johdosta.		Käynnissä
Mittarit	Uusi mittari	
Kanalien kunnostus		
Arviointi: Arviointi: Tehty suunnitelmat, välivarastointikentän sijainnista tehdyn valituksen johdosta toteutus siirtyy vuosille 2024 ja 2025.		Käynnissä
Mittarit	Toimenpiteet toteutuneet 2023 - 2025	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023		MTA 2023	Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
		TA 2023	muutokset					
712000	Vanhojen rakennusten muutostyö	-1 100 000	0	-1 100 000	-1 077 835	97,99	22 165	799 688
712006	Terveystieteiden pääasema	-100 000	-7 000	-107 000	-105 829	98,91	1 171	285 159
712009	Ympäristöterveydenhuolto	-10 000	0	-10 000	-4 185	41,85	5 815	185
712010	Vanha kaupungintalo	-150 000	-27 000	-177 000	-175 219	98,99	1 781	121 547
712011	Energiansäästöhankeet	-380 000	-140 000	-520 000	-494 181	95,03	25 819	29 676
	Tulot	100 000		100 000	112 936			
714003	Rauman paloasema	-3 192 000	259 000	-2 933 000	-2 776 630	94,67	156 370	4 243 892
	Tulot	220 000		220 000	232 600			
716018	Kaunisjärven hyvinvointikeskus	0	0	0	0	0	0	4 242 439
716021	Sote tilajäähdytyslaitteet	-50 000	0	-50 000	-42 407	84,81	7 593	0
718055	Uotilan koulu	-2 100 000	0	-2 100 000	-117 038	5,57	1 982 962	54 180
718056	Nanunkallion koulu	-200 000	0	-200 000	-20 071	10,04	179 930	8 331
718057	Kaaron koulu	-455 000	0	-455 000	-3 461	0,76	451 539	0
	Tulot	245 000		245 000	0			
720006	Jäähalli	-250 000	71 000	-179 000	-177 682	99,26	1 318	283 503
720010	Raatihuoneen pk	-800 000	0	-800 000	-375 827	46,98	424 173	26 675
	Tulot	0		0	25 000			
720022	Sepän talo	0	0	0	0	0	0	49 346
720032	Karin kampus	-28 984 000	0	-28 984 000	-21 366 340	73,72	7 617 660	28 517 049
	Tulot	240 000		240 000	600 000			
721001	Otanlahden huoltotilat	0	0	0	0	0	0	0
721007	Otanlahden urh.keskuksen p-paikan asfaltointi	-60 000	-100 000	-160 000	-141 229	88,27	18 771	0
724015	K:pihlaja,K:jaskari,Reksaari, Selkämeren kans.puisto	-800 000	0	-800 000	-200 280	25,03	599 720	210 091
724016	Kylmäpihlajan majakan korjaus	-450 000	0	-450 000	-414 846	92,19	35 154	309 206
724029	Maauimala	-50 000	0	-50 000	-21 182	42,36	28 818	42 282
724030	Siirtoelementit (ent. matkahuolto)	0	0	0	0	0	0	72 650
724031	Poroholma	-150 000	0	-150 000	-31 615	21,08	118 385	0
724033	Savilanpuiston terminaali	-100 000	-43 000	-143 000	-142 216	99,45	784	0
724034	Kodisjoen hakelämpölaite	-100 000	-10 000	-110 000	-108 740	98,85	1 261	0
750029	Fåfångan alueen kehittäminen (	-50 000	-3 000	-53 000	-52 086	98,28	914	0
	730 Tekva tilapalvelut	-39 531 000	0	-39 531 000	-27 848 899	70,45	11 682 101	39 295 900
708100	Lähdepellon kehittäminen	-20 000	-1 000	-21 000	-20 863	99,35	138	0
708102	Otanlahden liikunta-alueen keh	-255 000	11 000	-244 000	-236 043	96,74	7 957	79 265
708104	Äijänsuon kehittäminen	-350 000	50 000	-300 000	-299 675	99,89	325	198 540
708111	Muiden liikuntapaikkojen kehittäminen	-120 000	-60 000	-180 000	-178 996	99,44	1 005	19 349
	Tulot	0		0	75 000			
708217	Lähiliikuntapaikat	-40 000	0	-40 000	-38 772	96,93	1 228	39 277
708218	Maauimala	0	0	0	0	0	0	19 600
708223	Hevosurheilualaue	-40 000	0	-40 000	-3 583	8,96	36 417	0
732029	Kevyen liikenteen väylät	-50 000	0	-50 000	-28 798	57,6	21 202	32 443
734015	Keskustan kehittäminen	-100 000	30 000	-70 000	-66 404	94,86	3 596	10 891
734021	Katu- ja liikennejärjestelyt	-500 000	219 000	-281 000	-279 437	99,44	1 563	384 978
	Tulot	0		0	5 174			
734023	Katujen päällystäminen	-500 000	-42 000	-542 000	-540 827	99,78	1 173	368 138
734025	Kanalin kunnostaminen	-380 000	0	-380 000	-54 810	14,42	325 190	40 665
734026	Karin kampuksen katualueet	-800 000	-177 000	-977 000	-976 150	99,91	850	275 434
734027	Anderssonintie	-450 000	0	-450 000	0	0	450 000	0
734029	Tukkilahdenkadun hulevesien hallinta	-20 000	-35 000	-55 000	-52 398	95,27	2 602	13 857
734030	Veneväylien ja reittien digitalisaatio	-40 000	-18 000	-58 000	-56 693	97,75	1 307	0
738012	Vanhalahden	-180 000	50 000	-130 000	-123 897	95,31	6 103	361 330
738016	Susivuoren teollisuusalue	-420 000	0	-420 000	-236 824	56,39	183 176	301 105
	Tulot	0		0	21 000			
738028	Koillinen teollisuusalue	-100 000	0	-100 000	-32 396	32,4	67 604	230 701
738039	Vuorenhallontie	-620 000	0	-620 000	-104 481	16,85	515 519	18 669
738105	Länsiranta (Tarvontori/linja-a	-100 000	0	-100 000	-47 691	47,69	52 309	69 038
738109	Nikulanmäki	0	0	0	0	0	0	725 775
738110	Kallionkula (päällysty	0	0	0	0	0	0	169 561
740000	Peruskunnostusohjelma	-1 000 000	-27 000	-1 027 000	-1 025 024	99,81	1 976	477 575
742000	Ulkovalaistusverkko	-700 000	-13 000	-713 000	-712 552	99,94	448	380 611
746000	Puistot ja leikkipaikat	-150 000	13 000	-137 000	-134 052	97,85	2 948	103 868
746003	Keskusta-alueen leikkipuistot	-350 000	0	-350 000	-33 669	9,62	316 331	0
750026	Siltojen korjaukset	-75 000	75 000	0	0	0	0	0
750030	Pohjoisranta koulun liikennetur-	0	0	0	0	0	0	12 824
	vallisuuden parantaminen							
	Venesatamien pysäköintijärjestelyjen							
750031	parantaminen	0	0	0	0	0	0	10 112
	731 Tekva aluepalvelut	-7 360 000	75 000	-7 285 000	-5 284 035	72,53	2 000 965	4 343 606
708006	Latukone (lpt)	0	-240 000	-240 000	0	0	240 000	0
754013	Harjakone	-140 000	140 000	0	0	0	0	0
754404	ATK-hankinnat	-25 000	-3 000	-28 000	-27 300	97,5	700	0
754437	Kuumavesilaitte	0	0	0	0	0	0	0
754442	Kiinteistötraktori	-60 000	0	-60 000	-59 815	99,69	185	0
754444	GNNS-lautanen	0	0	0	0	0	0	20 900
754448	Lumenlevitin	0	0	0	0	0	0	0
754451	Irtokatsomot	-10 000	0	-10 000	0	0	10 000	10 154
754453	Pulpettivene + moottori	-15 000	3 000	-12 000	-11 855	98,79	145	0
754454	Typenoksidin analysaattori	-20 000	0	-20 000	-16 220	81,1	3 780	0
754701	Laskutusjärj.al.autot	-100 000	-85 000	-185 000	-175 363	94,79	9 637	50 729
	732 Tekva irtain omaisuus	-370 000	-185 000	-555 000	-290 553	52,35	264 447	81 783
	Tekva yhteensä	-47 261 000	-110 000	-47 371 000	-33 423 487	70,56	13 947 513	43 721 289

Tilapalvelut:

Vanhojen rakennusten muutostyöt -investointi toteutui pääosin suunnitellusti. Kevään 2023 aikana uusittiin kaupungintalon viereisistä puutaloista (Hattula ja Heinrichs) vesikatot. Lisäksi suurimpina yksittäisinä töinä toteutettiin pääkirjaston julkisivukorjaus- ja –maalaustyöt, jäähallin länsipäädyn metallisandwich-elementtien vaihto sekä Kaaron koulun vanhan osan vesikaton uusintaurakka. Syksyn aikana käynnistyi loput vuoden 2023 projekteista mm. kaupungintalon korttelissa sijaitsevan Tarvonsaaren koulun ent. talonmiehen asunnon vesikaton uusinta. Vuoden 2023 aikana toteutettiin myös Linnavuoren palvelukodin julkisivukorjaukset, Merimuseon sähkötekniikan uusintaa, Vasaraisten koulun salaojien uudistaminen, Sampaanalalan päiväkodin salaojien uudistaminen, Pyynpään koulun lämmönjakokeskuksen uusinta, Kivipään sähkötekniikan uudistamista, Kortelan koulun salaojien rakentaminen puuttuvilta osin ja Vähä-Karin rakennuksen sisäpuoliset korjaukset kosteusvaurioista johtuen. Lisäksi kaupungintalon uuden osan julkisivujen korjaustyötä suunniteltiin pidemmälle ja Vanhasta kaupungintalosta korjattiin muutamia piippuja uudelleen pellittämällä.

Terveyskeskuksen pääasemalla on tehty tiivistyskorjauksia ja hammashoitolan muuttoon liittyviä jälkitöitä alkuvuoden aikana.

Vanha kaupungintalo-investointi kohdentui valtuustosalin uudistamiseen, joka on nyt valmis.

Energiansäästöhankeina vuonna 2023 toteutettiin Kylmäpihlajan maalämpöhanke, sekä kaupungintalon, kirjaston, Isometsän varikon ja Raumanmeren koulun aurinkosähköjärjestelmät. Lukion aurinkosähköjärjestelmän toteuttamiseen ei saatu toimenpidelupaa rakennusvalvonnasta. Määrärahalta suunnitellaan ja valmistellaan myös tulevien vuosien aurinkosähköhankkeita ja muita energiatehokkuusinvestointeja.

Rauman uusi paloasema-projekti valmistui kesäkuun 2023 aikana. Hanke toteutui kustannusarvionsa 9,65 milj.€ alle.

Uotilan koulukeskushanke kilpailutettiin yhteistoiminnallisena KVR-urakkana (neuvottelumenettely). Marraskuussa 2023 saatiin lopulliset tarjoukset. Nanunkallion koulu ja valmistuskeittiö rakennushankkeeseen lisättiin hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen keväällä 2023 erillisenä hankkeena valmisteltu uusi päiväkotisiivitysvaliokunnan, teknisen valiokunnan ja kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti. Hanke siirtyy seuraavana yhteistoiminnalliseen KVR-urakan (neuvottelumenettely) kilpailutusvaiheeseen.

Kaaron koulun maalämpöprojektin osalta kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2023, että maalämpöjärjestelmästä luovutaan ja Kaaron koululle rakennetaan hakelämmitysjärjestelmä. Tämä on tarkoitus kilpailuttaa alkuvuoden 2024 aikana.

Jäähalli-projektissa oli tänä vuonna edessä länsipäädyn elementtien ja ikkunoiden uusinta. Urakka kilpailutettiin keväällä 2023, jonka lopputuloksen perusteella projektin kustannusarvio tarkentui 170 000€ tasoon. Länsipäädyn elementit ja ikkunat vaihdettiin kesän-loppukesän 2023 aikana.

Raatihuoneen peruskorjaus ja uudisrakennushanke on rakennussuunnitteluvaiheessa. Rakennuslupahakemus on jätetty lokakuussa 2023 rakennusvalvontaan. Lupakäsittelyn jälkeen keväällä 2024 on tarkoitus käynnistää rakennus- ja restaurointitöiden kokonaisurakan kilpailutus. Varsinaiset työt alkavat elokuussa 2024.

Karin Kampus-projektin aikataulu on tarkentunut keväällä 2023. Sähkö- ja rakennustöiden merkittävien viivästysten johdosta hankkeen valmistuminen on siirtynyt syyskuun 2023 lopusta maaliskuun 2024 loppuun.

Kylmäpihlaja, Kuuskajaskari, Reksaari-projektille on laadittu investoinnin käyttösuunnitelma keväällä 2023, mikä on hyväksytty KH:ssa kesäkuun 2023 lopulla. Projektin kustannustoteuman kannalta merkittävin asia on Kuuskajaskarin loma-asuntoprojektin eteneminen. Loma-asuntojen rakentaminen jaetaan maanrakennus- ja kvr-urakoihin, joidenka kilpailutus tapahtuu talvella 2023 – 2024. Muut projektille tehtävät työt on käynnissä mm. mittavat saariston retkeilyreittien viitoitusten uusinta aluepalveluiden toimesta. Syksyn 2023 aikana laaditaan Kuuskajaskarin saaren kehittämissuunnitelma. Lisäksi Kuuskajaskarin rakennuksista 13 kuntoarvioitiin syksyllä 2023, jotta tulevana vuosina tarvittavat korjausinvestoinnit voidaan priorisoida ja toteuttaa vaiheittain loogisesti.

Fåfångan kesäteatteri-projekti jatkui purkutöiden jälkeen syksyllä 2023 rakennustöillä, sekä tulee jatkumaan kevään 2024 aikana. Kesäteatterin toimintaa tukevaa rakennuskantaa uudistetaan tämän projektin tiimoilta.

Savilanpuiston terminaalin korjaus- ja muutostyöt matkailupalveluiden käyttöön ovat valmistuneet. Määrärahavaraus ylittyi 43 000€ käyttäjälähtöisistä tarpeista johtuen.

Kodisjoen hakelämpölaitos-projektin hakelaitoksen kattilan ja varavoimajärjestelmän uudistustyöt ovat valmistuivat vuoden 2023 aikana.

Otanlahden urheilukentän ja lukion parkkipaikan uudistaminen käynnistyi loppuvuonna 2023. Asfaltointit ja viimeistelytyöt toteutetaan keväällä 2024.

Aluepalvelut:

Kevyen liikenteen väylät –investointirahalla osallistuttiin ELY:n Mt 1960 (Pyhärannantie) jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitteluun. Suunnittelu jatkuu vuonna 2024.

Keskustan kehittäminen –investointirahalla toteutettiin Vanhankirkonkadun 1. vaiheen ulkovalaistuksen saneeraus sekä käynnistettiin Vähäraastuvankadun katusuunnitelman laadinta.

Katu- ja liikennejärjestelyt -investointirahaa käytettiin mm. hälytysajoneuvojen liikennevaloetuuden suunnitteluun, paikallisliikenteen uusiin pysäkkijärjestelyihin ja Karjalankadun liikennevalojen uusimiseen.

Katujen päällystäminen -investointikohde toteutui suunnitellusti. Investointirahalla päällystettiin mm. Airovahe, Melavahe, Kousavahe ja Antinvahe, Latomäentie ja Laivurinpolku.

Kanalin kunnostaminen -investointikohde ei toteutunut suunnitellusti. Kanalin ruoppausmassojen välivarastointikentän maisematyöluvasta tehtiin oikaisuvaatimus. Sen johdosta maisematyölupaa ei kumottu, mutta kentän rakentamiselle ja ruoppaukselle ei enää kesällä 2023 jäänyt riittävästi aikaa.

Karin kampuksen katualueet -investointikohde toteutui suunnitellusti, kun Aittakarinkatu, Alfredinkatu, Karisuonkatu ja Sahankatu peruskunnostus valmistui ja vastaanotettiin loppuvuonna 2023. Peruskunnostus sisälsi mm. uusia jk+pp väyliä, pysäköintijärjestelyjä mm. Karin kampuksen saatto- ja linja-autoliikenteelle, korotettuja katuosuuksia, keskisaarekkeita, kivitöitä ja vihertöitä puuistutuksineen. Samalla uusittiin myös katuvalaistusta.

Anderssonintie –investointikohde ei toteutunut. Osaltaan siihen vaikutti kaavavalmistelu.

Tukkilahdenkadun hulevesien hallinta –investointirahalla laadittiin suunnitelmat Pitkäjärven tulvapaadosta ja –pumppaamosta sekä laadittiin Aluehallintovirastolle lupahakemus näiden rakentamisesta.

Vanhalahdi –investointikohteella jatkettiin asuntoalueen katujen ja vesihuollon rakentaminen suunnitellusti.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Susivuoren teollisuusalue –investointirahalla rakennettiin Teodoliitti- ja Statiivitie, laadittiin alueellinen hulevesien hallintasuunnitelma (jatkuu 2024), käynnistettiin Ihamaantien ja Olkitien suunnittelu sekä rakennettiin osa Latumajan reitistä uuteen paikkaan.

Koillinen teollisuusalue –investointikohteella käynnistettiin alueen maaperätutkimukset ja rakennettavuusselvitykset (jatkuu 2024).

Vuorenhontie -investointikohteen rakentaminen viivästy, suunnitelmien myöhästyttyä. Urakan tarjouskilpailu käynnistyi vuoden 2023 lopulla. Rakentaminen 2024-2025. Tien valmistuttua voidaan nykyinen Vuorenhontie katkaista rautatien tasoristeuksen kohdalla ja purkaa tasoristeys. Tämä oli ehtona Luostarinkylän eritasoliittymän rakentamiselle.

Länsiranta (Tarvontori / linja-autoasema) –investointikohteella kauppakeskukseen ja uuteen linja-autoasemaan liittyen jatkettiin Kuninkaankatu-Nortamonkatu-Kanalinranta- Tarvontori- Pipanpolku sekä HJ Nortamon puiston suunnittelua. Suunnittelussa huomioidaan myös kulkuyhteys Karin kampukseen.

Peruskunnostusohjelma -investointikohde toteutui suunnitellusti. Merkittävimpinä jatkettiin Syvärauman alueellista peruskunnostusta Merikadulla, Mäkikadulla ja Ylinenkadulla ja aloitettiin Pomppusten alueellinen peruskunnostus Kolmiladontielle, Maakellarintielle, Metsätuomistontielle ja Latomäentielle. Peruskunnostukseen kuului mm. katurakenteen ja kuivatuksen parantamista sekä ulkovalaistuksen uusimista.

Ulkovalaistusverkko –investointikohteella käynnistettiin mm. Vasarainen-Nihattulan ja Kortelan ulkovalaistuksen saneeraus (jatkuu 2024). Lisäksi valmistui mm. Vanhankirkonkadun 1 vaiheen, Otantien, Suokarinkadun, Hitsaajantien, Valajantien ja Poraajankadun ulkovalaistuksen saneeraus (vastaanotot keväällä 2024). Kinnon ulkovalaistuksen saneeraus valmistui ja vastaanotettiin.

Puistot- ja leikkipaikat –investointikohteella mm. asennettiin 27 uutta puistonpenkkiä, uusittiin Kanalinpuiston ulkovalaistusta Kipparinpuiston alueella sekä Tallikedon liikenneympeyrässä, hankittiin Merirauman leikkikentälle uudet leikkivälineet (asennus 2024).

Keskusta-alueen leikkipuistot –investointikohteella käynnistettiin Keskuspuiston ml. jääpuiston suunnittelu.

Siltojen korjaukset –investointikohde ei toteutunut.

Osallistava budjetointi –investointikohteella asennettiin Kaunisjärvenpuiston pöytäpenkkikatokset, uusittiin Maanpään grilli ja asennettiin pöytäpenkki, asennettiin Kodisjoen liikuntavälineet. Lisäksi hankittiin soutuveneet Kanaliin ja järjestettiin opastettu Mnuu Raum – pyöräilyreitti.

Lähdepellon kehittäminen –investointikohteella uusittiin mm. Lähdepellon urheilukeskuksen ulkoliikuntapaikkojen valaistusta

Otanlahden liikunta-alue –investointikohteeseen valmistui mm. täysimittainen ulkokoripallokenttä sekä, tehtiin luonnonnurmikenttien perusparannukset Otanlahden molemmille jalkapallokentille ja hankittiin uudet seiväshyppyvälineistöt.

Äijänsuon kehittäminen –investointikohteella asennettiin Äijänsuonstadionille uudet valonheittimet sekä uusittiin aitausta.

Lähiliikuntapaikat –investointikohteella mm. uusittiin Raumanmeren kentän kumirouhetekonurmi ympäristöystävällisempään Bioflex-tekonurmeen. Lisäksi uimarantojen käyttömukavuutta parannettiin

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

rakentamalla nykyaikaiset WC-tilat Saharantaan ja uusittiin Bergströmin lammen uimalaituri.

Irtaimiston määrärahoilla hankittiin mm. kiinteistötraktori ja pulpettivene sekä kaksi täyssähköistä pakettiautoa. Harjakoneesta saadut tarjoukset ylittivät sille varatun määrärahan ja hankinta siirrettiin vuodelle 2024.

Ratsastusreitit suunnittelu käynnistyi, rakentaminen siirtyy vuodelle 2024.

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset – ICT

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Tietoverkkojen ja ohjelmien toimivuus	Raportointi esimiehelle ja tietohallintopalveluihin.	Tietoverkkojen ja ohjelmien ylläpito on usein teknisestä toimialasta riippumatonta. Huolehditaan ohjelmien ajantasaisuudesta.	2	2	4

Operatiiviset – Vastuut

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Menettelyvirheet	Huolehditaan henkilöstön osaamisesta (koulutukset) ja riittävästä resursseista	Noudatetaan ohjeita ja sääntöjä. Toimialan toimintasääntö päivitetään säännöllisesti ajantasaisuuden varmistamiseksi.	2	2	4
Sopimuskiistat	Raportoidaan osana talouden raportointia	Hyödynnetään tarvittaessa ulkopuolista asiantuntija-apua sopimusasioissa.	2	2	4

Sisäinen valvonta - Muu sisäisen valvonnan kohde

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilötietojen vuotaminen	Koulutus, käyttöoikeudet, ohjeistus, turvasähköpostin käyttö.	Noudatetaan kaupungin ohjeistusta.	3	2	6

Strategiset - Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilöstön rekrytointivaikeudet, pysyvyys ja työtyytyväisyys	Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen. Hyvän työnantajakuvan ylläpito ja parantaminen.	Työtyytyväisyys on ollut kyselyn mukaan pääsääntöisesti hyvää ja vaihtuvuus verrattain pientä. Tehtäviin on pääsääntöisesti saatu hyvin hakijoita. Työtyytyväisyys kysely tehdään vuosittain. Samalla listataan kehitystoimenpiteet.	2	3	6

Vahingolliset - Henkilöstö

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilöstön pitkät sairaspoissaolot	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet, kuten esimies-alais -viestinnän ja -vuorovaikutuksen kehittäminen. Henkilöstön moniosaamisesta huolehtiminen. Työtehtävien jakaminen	Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta ja varahenkilöjärjestelyistä.	3	2	6

Vahingolliset - Onnettomuudet ja vahingot

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Huonokuntoiset kadut	Katujen kunnan tarkkailu. Reagoidaan nopeasti asiakaspalautteisiin.	Katuja ylläpidetään määrärahojen puitteissa. Riskinä on nousseet hinnat, jolloin rahalla ei enää saada samaa kuin edellisinä vuosina. Kunnossapitomäärärahoja pienennettiin vuodelle 2024.	2	2	4
Ilkivalta	Huolehditaan ylläpidosta ja tarkastamisesta; korjataan tehdyt vahingot. Lisätään mm. kameravalvontaa. Tehdään säännöllisiä tarkastuksia	Kameravalvontaa lisätty.	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Tulvat, myrskyt, tulipalo, vesivahinko	Huolehditaan mahdollisimman hyvin ennakkovarautumisesta.	Pyritään varautumaan ennakolta mahdollisimman hyvin.	3	2	6
--	--	--	---	---	---

Vahingolliset - Palveluiden turvallisuus

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Sisäilmaongelmat	Sisäilmaprosessin laatiminen. Valmistuneet ja eteenpäin menevät tilainvestoinnit.	Tilainvestointeja viedään eteenpäin suunnitelman mukaisesti.	3	2	6

Ulkopuolista rahoitusta saavien projektien toteutuminen

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	19	85		85	26	- 59	31,00 %
Tuet ja avustukset	19	85		85	26	- 59	31,00 %
Toimintamenot	- 33	- 177		- 177	- 83	94	46,94 %
Henkilöstökulut	- 14	- 24		- 24	- 22	2	93,10 %
Palvelujen ostot	- 11	- 65		- 65	- 9	56	13,13 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 8	- 33		- 33	- 52	- 19	159,04 %
Muut kulut		- 56		- 56		56	
Toimintakate	- 14	- 92		- 92	- 57	35	61,64 %

Rannikko LIFE- hanke.

Nurmeksen laitumet ovat kaikki valmiina raivauksia myöten. Laiduneläiminä ovat lampaat. Reksaaren laidunaidat valmistuivat kevään 2023 aikana ja lampaat laiduntavat alueella. Raivaukset ovat valmiit. Omenapuumaahan jouduttiin tekemään lammasaita, koska kyyttöjen omistaja sanoutui irti laidunnussopimuksesta metsäkatoasetuksen takia. Omenapuumaassa laiduntaa pohjoisella laitumella nyt lampaat. Eteläisen laitumen sähköpaimenen korvaava lammasaita on tekemättä.

Työt aloittamatta Kylmä Santakarissa ja Katavaloutussa. Ketoloutussa lampaat laiduntavat ja raivauksista noin puolet tehty.

Lampaita laiduntaa Rannikko Life -hankkeen luonnonhoitoalueilla lähes 300.

Unajan Jokisuunkarran ennallistaminen (ruovikon niitto, rantaniityn palauttaminen) haettu rahoitusta vuosiksi 2020-2023.

Hanke eteni suunnitelmien mukaisesti sillä poikkeuksella, että rahaa jäi käyttämättä Jokisuun niittämisen estyessä sateisten sääolojen vuoksi. Loppuraportointi tehtiin ajallaan ja hanke päättyi aikataulun mukaisesti loppusyksystä.

Sammallahdenmäen infran uusiminen

Sammallahdenmäen kiviopasteet ja levähdyspenkit suunniteltiin ja kilpailutettiin keväällä 2023. Kilpailutuksen voitti Loimaan kivi Oy. Uudet opasteet ja penkit asennettiin syksyllä 2023.

Projekti jatkuu vuonna 2024 pysäköintialueen parantamisella ja mahdollisella sisäentulokatoksella.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

Hallinto ja talous

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	2				4	4	
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	2				4	4	
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 1 198	- 696	- 24	- 720	- 645	74	89,66 %
Henkilöstökulut	- 1 121	- 592		- 592	- 535	58	90,26 %
Palvelujen ostot	- 23	- 45	- 24	- 69	- 57	12	82,77 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3	- 7		- 7	- 3	4	38,96 %
Avustukset							
Vuokrat	- 51	- 50		- 50	- 51	- 1	101,61 %
Muut kulut		- 2		- 2		1	2,81 %
Toimintakate	- 1 196	- 696	- 24	- 720	- 642	78	89,17 %

Tilapalvelut

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	27 520	29 547		29 547	29 834	287	100,97 %
Myyntituotot	772	780		780	735	- 45	94,27 %
Maksutuotot					1	1	
Tuet ja avustukset	9						
Vuokratuotot	26 508	28 606		28 606	29 084	477	101,67 %
Muut toimintatuotot	231	161		161	14	- 147	8,67 %
Toimintamenot	- 33 115	- 30 448	- 900	- 31 348	- 30 489	859	97,26 %
Henkilöstökulut	- 2 631	- 2 926	- 19	- 2 945	- 2 908	38	98,72 %
Palvelujen ostot	- 4 283	- 3 887	- 1 370	- 5 257	- 5 567	- 310	105,89 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 6 850	- 6 510	496	- 6 014	- 5 398	616	89,76 %
Avustukset							
Vuokrat	- 4 015	- 3 962	- 2	- 3 965	- 3 445	519	86,90 %
Muut kulut	- 15 337	- 13 163	- 4	- 13 167	- 13 171	- 4	100,03 %
Toimintakate	- 5 595	- 901	- 900	- 1 801	- 655	1 146	36,37 %

Isännöinti

Isännöinti eriytettiin kirjanpidosta kilpailulain neutraliteettisäännösten mukaisesti vuoden 2021 alusta. Samalla astui voimaan uudet kustannuslaskentaperiaatteet ja tarkistettut hinnat. Kustannukset kohdistetaan toiminnolle aiheuttamisperiaatteen mukaisesti, ja kustannuslaskennassa on huomioitu sekä välilliset että välittömät kustannukset ja tuottovaatimus.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

	TP 2021	TP 2022	TP2023
Myyntituotot	373 692	400 334	419768
Toimintatuotot	373 692	400 334	419 768
Henkilöstökulut	-273 006	-286 631	-305 396
Palkat ja palkkiot	-225 421	-247 950	-244 574
Henkilösivukulut	-47 585	-49 223	-60 822
Palvelujen ostot	-68 467	-73 866	-91 766
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 737	-3 709	-2 317
Vuokrat	-6 210	-24 960	-26 022
Muut kulut	-1 232	-1 391	-1 487
Toimintakulut	-352 651	-390 557	-426 987
Toimintakate	21 041	9 777	-7 219

Oheinen tuloslaskelma kattaa isännöinnin toimintatuotot ja -kulut. Tuloslaskelmasta on poistettu asumisneuvonnan toimintatuotot ja -kulut, jotka eivät ole osa myytäviä isännöintipalveluja.

Aluepalvelut

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	3 466	3 440	52	3 492	4 433	941	126,96 %
Myyntituotot	2 220	2 194		2 194	2 833	639	129,12 %
Maksutuotot					1	1	
Tuet ja avustukset	87	250	52	302	390	88	129,18 %
Vuokratuotot	878	726		726	856	130	117,90 %
Muut toimintatuotot	281	270		270	354	84	131,00 %
Toimintamenot	- 9 327	- 11 679	- 184	- 11 863	- 11 978	- 115	100,97 %
Henkilöstökulut	- 3 578	- 3 536	- 125	- 3 662	- 4 056	- 394	110,75 %
Palvelujen ostot	- 2 416	- 5 114	- 23	- 5 138	- 5 131	6	99,88 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 993	- 1 862	- 30	- 1 892	- 1 464	428	77,39 %
Avustukset		- 1		- 1	- 5	- 5	1 063,76 %
Vuokrat	- 1 171	- 1 052		- 1 052	- 1 229	- 178	116,88 %
Muut kulut	- 167	- 114	- 6	- 119	- 92	27	77,04 %
Toimintakate	- 5 861	- 8 239	- 133	- 8 371	- 7 545	827	90,13 %

Vanha johtokeskus

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintamenot	- 3 856	- 22		- 22	- 22		100,00 %
Henkilöstökulut	- 140						
Palvelujen ostot	- 3 583						
Vuokrat	- 133	- 22		- 22	- 22		100,00 %
Toimintakate	- 3 856	- 22		- 22	- 22		100,00 %

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
5 Tekninen valiokunta

Kaavoitus

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	60	52		52	17	- 35	32,71 %
Myyntituotot	2	2		2	4	2	203,36 %
Maksutuotot	59	50		50	13	- 37	26,00 %
Tuet ja avustukset							
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot							
Toimintamenot	- 910	- 1 045	- 44	- 1 089	- 1 105	- 16	101,46 %
Henkilöstökulut	- 671	- 762	- 19	- 781	- 791	- 10	101,34 %
Palvelujen ostot	- 115	- 145	- 25	- 170	- 178	- 9	105,02 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 9	- 24		- 24	- 16	8	66,22 %
Avustukset							
Vuokrat	- 115	- 115		- 115	- 120	- 5	104,48 %
Muut kulut							
Toimintakate	- 850	- 993	- 44	- 1 037	- 1 088	- 51	104,90 %

Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Toimintatulot	553	731		731	434	- 296	59,44 %
Myyntituotot	42	92		92	50	- 42	54,18 %
Maksutuotot	491	635		635	369	- 266	58,08 %
Tuet ja avustukset	9				7	7	
Vuokratuotot							
Muut toimintatuotot	11	4		4	9	5	243,57 %
Toimintamenot	- 1 731	- 1 913	- 40	- 1 954	- 1 889	64	96,71 %
Henkilöstökulut	- 1 201	- 1 363	- 39	- 1 402	- 1 339	63	95,50 %
Palvelujen ostot	- 184	- 200		- 200	- 201	- 1	100,55 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 32	- 31	- 1	- 31	- 23	8	73,69 %
Avustukset	- 138	- 140		- 140	- 143	- 3	102,02 %
Vuokrat	- 171	- 174		- 174	- 178	- 4	102,50 %
Muut kulut	- 6	- 6		- 6	- 4	1	77,50 %
Toimintakate	- 1 178	- 1 183	- 40	- 1 223	- 1 455	- 232	118,96 %

Tunnusluvut

Asunnot:	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kunnan suoraan omistamien asuntojen lukumäärä, 31.12., kpl	90	80	84	87
Kunnan suoraan omistamien asuntojen huoneistoala 31.12., yhteensä h-m ²	3983	4130	4043	4495
Kunnan omistamien asunto-osakehuoneistojen lukumäärä 31.12., kpl	4	4	4	12

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
5 Tekninen valiokunta

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kiinteistöyhtiöitä *	11	11	12*	12*
Asuntoja	1 337	1 277	1 333	1 333
h-m ²	67 705	64 149	67 249	67 249
Liikevaihto	7 280 000	7 668 486	8 300 000	8 336 679
Lainakanta 31.12.	36 935 000	35 840 997	36 500 000	34 375 322
Asuntohakemuksia	1 252	1432	1 400	1 450
Uusia vuokrasopimuksia	365	445	380	389
Käyttöaste	92,4 %	91,6 %	92,0 %	92,2 %
Kaupungin suoraan omistamia asuntoja hallinnollisessa isännöinnissä	n.90	84	n. 90	99

*Kaupunki hankkinut Kiinteistö Oy Uotilantie 5 osakkeet HVA:lta sekä VKL ry:ltä.

Liikenneväylät	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kunnan kunnossapitämät kadut ja tiet, 31.12.,km	277	278	278	278
Kunnan kunnossapitämät kevyen liikenteen väylät, 31.12., km	108	109	110	110
Kunnan kunnossapitämät yksityistiet, 31.12., km	0	0	0	0
Muut yksityistiet 31.12., km	345	345	345	345
Liikennealueiden ylläpito kunnossapitokustannus (€/m ²)				
Saneerattu verkostokilometri (km)	3,0		3,4	3,4
Kunnallistekniikalla varustettuja rakentamattomia omakotitalontontteja, kpl				
- vuoden aikana valmistuneet tontit	9	26	3	0
- vuoden aikana haettavana olleet tontit	80	123	120	123
Kunnallistekniikalla varustettuja rakentamattomia teollisuus/yritystontteja,kpl				
- vuoden aikana valmistuneet tontit	0	11	3	3
- vuoden aikana haettavana olleet tontit	18	15	18	28
Kunnallistekniikan investointimäärärahat € (milj.)	4,3	4,5	6,5	4,6
Puistot ja muut yleiset alueet				
Rakennettujen ja hoidettujen puistojen pinta-ala 31.12., ha	165	165		

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
5 Tekninen valiokunta

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Maa- ja metsätilat				
Peltopinta-ala, 31.12., ha	119	119		
Metsäpinta-ala 31.12., ha	3 870	3 870	3 870	3 870
Metsän vuotuinen hakkuutavoite, m ³	7 760	11 170	8 200	14 810

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
(tilasto toteutuneesta)				
MAAOMAISUUS				
Kaupungin maaomaisuus (ha)	7868	7881	7850	7844
Vuokra-alueet (ha)	730	745	740	740
TONTTIEN LUOVUTUS				
Vuokratut ja myydyt pientalotontit (kpl)	16 + 5	16+6	44	6+9
Vuokratut ja myydyt kerrostalotontit (kpl)	0 + 5	1+1	2	0+1
Vuokratut ja myydyt yritystontit (kpl)	16 + 1	8+3	5	9+4
KIINTEISTÖREKISTERI JA KIINTEISTÖJEN MUODOSTUS	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kiinteistörekisteriyksiköitä kaupungin alueella (kpl)	6473	6489	6430	6526
Lohkottu tontteja (kpl)	60	18	30	33
Lohkottu yleisiä alueita (kpl)	18	6	10	14
KARTASTOT				
Mobiilikeilaus (km)	0	0	0	0
Täydennyskarttoitus	100	25	100	120
TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Rakentamisluvat, ilmoitusmenettely	542	599	580	552
Poikkeamisluvat ja ST -ratkaisut	25	26	30	13
Rakennusvalvonnan tarkastuskäynnit	780	657	680	670
Rakennusvalvontamaksu (t€)	447	294	480	281
TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Ympäristöluvut, maa-ainesluvut yms. ja veloitteet	4	4		3
Rekisteröinnit ympäristönsuojelun tietojärjestelmään	9	1		3
Lausunnot, selvitykset, aloitteet ja kehotukset	63	57		61

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
5 Tekninen valiokunta

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Myönnetyt poikkeamiset ja vapautukset määräyksistä	19	11		10
Vesioikeudelliset riitaratkaisut	0	0		3
Määräykset ilmoitusten johdosta (melu, jätevesi, lannan patterointi ym.)	34	33		36
Tarkastus- ja valvontakäynnit	121	86		127
Tarkastetut velvoitetarkkailuraportit	153	102		154
Saadut ilmoitukset ympäristöhaitasta	17	13		20
Ruoppaukset		25		23
Kalastuslupien myynti	1585	1735		1562
Isorysälupia (kaupallinen kalastus)	6	1		1

6 Taseyksiköt

6.1 Ruoka- ja puhtauspalvelut

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Liikevaihto	12 624	7 464		7 464	7 798	334	104,48 %
Liiketoiminnan muut tuotot	138	26	28	54	85	31	156,77 %
Materiaalit ja palvelut	- 4 106	- 2 886	- 2	- 2 888	- 2 865	23	99,21 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 113	- 1 219		- 1 219	- 1 212	7	99,44 %
Palvelujen ostot	- 1 993	- 1 667	- 2	- 1 670	- 1 654	16	99,05 %
Henkilöstökulut	- 8 383	- 4 460	- 61	- 4 521	- 4 495	26	99,42 %
Palkat ja palkkiot	- 6 732	- 3 566	- 50	- 3 615	- 3 564	51	98,58 %
Henkilösivukulut	- 1 651	- 894	- 11	- 905	- 931	- 25	102,77 %
Eläkekulut	- 210	- 25		- 25	- 21	4	84,88 %
Muut henkilösivukulut	- 1 440	- 869	- 11	- 880	- 909	- 29	103,28 %
Poistot käyttöön ja muista pitkävaik me	- 67	- 78		- 78	- 39	39	50,46 %
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 110	- 640		- 641	- 659	- 19	102,94 %
Liikelylijäämä/alijäämä	- 905	- 574	- 35	- 609	- 175	434	28,79 %
Rahoitustuotot ja -kulut					10	10	
Muut rahoitustuotot							
Peruspääoman korko jäsenkunn							
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)							
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	- 905	- 574	- 35	- 609	- 165	444	27,12 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Talouden toteutuminen 2023

Liikevaihto toteutui 104,48 % ja liikevaihto MTA23 ylitettiin 334 000 eurolla.

- Liikevaihdon kasvu: Otan päiväkodin käyttöönotto budjettikauden sisällä + 40 000 euroa/puhtaus ja ateria + 43 000 euroa. Muu varhaiskasvatuksen ateriamyynti toteutui budjetoitua suurempana + 250 000 euroa

Materiaalien ja palvelujen ostot toteutuivat talousarvion mukaisesti 99,21 %, 23 000 euroa alle MTA23.

Henkilöstökulut toteutuivat talousarvion mukaisesti 99,42 % 26 00 euroa alle MTA23.

Liiketoiminnan muut kulut toteutuivat 102,94 %, 25 000 euroa yli MTA23

Tilikauden tulos toteutui alijäämäisenä – 165 270 euroa (MTA23 -609 000 euroa), alijäämää syntyi 443 730 euroa vähemmän kuin oli talousarvioon budjetoitu.

- Vuoden 2022 tilipäätöksessä taseessa ylijäämä oli 147 063 euroa ja vuoden 2023 tilipäätöksessä taseen ylijäämää tulee olemaan n. 18 207 euroa.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa

Vuoden 2023 alussa kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät Satakunnan hyvinvointialueelle. Kaupunkiin jäävän organisaatioon tehtiin muutoksia vastaamaan nykyistä palvelutuontoa. Tuotanto- ja palveluprosesseja tarkasteltiin jatkuvan kehittämisen periaatteella yhteistyössä ruoka- puhtauspalvelun henkilöstön ja asiakkaiden kanssa eri työryhmissä.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA

6 Taseyksiköt

Taseyksikön toiminnan supistumisen ja ulkoisen myynnin loppumisen johdosta valmisteltiin erillisen kirjanpidollisen taseyksikön purkamista ja siirtymistä konsernipalvelujen toimialan nettobudjetoiduksi palvelualueeksi vuoden 2024 alusta alkaen.

Kaupunginvaltuuston päätti 55§ 29.5.2023

- lakkauttaa ruoka- ja puhtauspalvelut -taseyksikön 31.12.2023 tilinpäätöksen 2023 valmistuttua

- perustaa konsernipalvelut-toimialalle ruoka- ja puhtauspalvelut -nettobudjetoidun yksikön palvelualueeksi 1.1.2024 alkaen

- että ruoka- ja puhtauspalvelut -nettobudjetoidun yksikön vaikutukset hallintosääntöön, konsernipalvelutoimialan toimintasääntöön, kirjanpitoon ja talousarviovalmisteluun tuodaan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi erikseen.

Vuoden aikana tehtiin Karin kampuksen tukipalvelujen kilpailutusprosessi, kaupunginhallitus (466§ 20.11.2023) teki hankintapäätöksen palvelutuottajan valinnasta.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Vuonna 2023 koronapandemia toimenpiteitä ja talouteen vaikuttavia asioita ei enää ollut.

Vuoden 2023 alussa kaupungin sosiaali- ja terveystalouden ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät Satakunnan hyvinvointialueelle, jolloin

- liikevaihto pieneni 12,6 miljoonasta eurosta n. 7,2 miljoonaan euroon, kuntaan jäi 56 %
- henkilöstömäärä väheni 234 henkilöstä n. 125 henkilöön, kuntaan jäi 53 %
- tuotettujen aterioiden lukumäärä väheni n. 20 %, kuntaan jäi 80 %, siivottavien neliöiden määrä pieneni n. 26 %, kuntaan jäi 74 %

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasiosta

Hankinnoissa huomioidaan kestävä kehitys ja ympäristönäkökulmat ja elintarvikehankinnoissa Motivan Vastuullisia elintarvikehankintojen-kriteerejä. Ruuanvalmistuksessa varmistetaan oikean ruokamäärän valmistus sähköisellä tilausjärjestelmällä, sekä kiinnitetään huomiota syntyvän ruokahävikin määrään. Tarjoilusta yli jäänyt ruoka lähetetään avustusjärjestöille.

Ruokahävikin mittaamiseen, tuotettavien ruokamäärien ennakoitua ja hävikistä kertovan datan analysointia varten hankittiin ja otettiin käyttöön Hävikkimestari hävikinhallintaohjelma, joka toimii Aromi 14 tuotannonohjausjärjestelmän kanssa. Ateriapalvelut tiedottaa sivistystoimialan asiakkaille kuukausittain syntyneestä ruokahävikin määrästä ja sen kehityksestä.

Siivoustyössä suositetaan ympäristömerkin saaneita aineita ja välineitä. Vedenkulutus on minimoitu siivouspyyhkeiden täsmä-kostutuksella, koneellisella pyykkihuollolla ja koneellisilla siivousmenetelmillä. Osassa toimipisteistä on käytössä myös kemikaaliton siivous, jossa puhdistustyö suoritetaan hapetetun veden avulla.

Ruoka- ja puhtauspalvelussa on vuoden aikana työskennellyt useita henkilöitä kuntouttavan työtoiminnan ja työllistämistukitoimien kautta.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Koko kaupungin tasoinen riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 17.12.2018. Läpinäkyvyyden ja sitä kautta korruption sekä lahjonnan vastaisen toiminnan edistämiseksi on esimerkiksi tilinpäätösraportointia laajennettu, liittyen selontekoon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja sen arvioinnista.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kampuksen palvelutuotannon käynnistyminen elokuussa 2024 vaikuttaa ruoka- ja puhtauspalvelun tuottamiin ateriamääriin ja hintoihin sekä puhtaanapidon palveluhintoihin. Ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa tehtävä yhteistyö, palvelun käynnistäminen ja laadun valvonta tulevat työllistämään ruoka- ja puhtauspalvelun asiantuntijoita.

Eläköityminen on edelleen suurta ja henkilöstön saatavuus haasteellista. Talousalueella kilpaillaan henkilöstöstä Satakunnan hyvinvointialueen ja yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Lähivuosina koulu- ja varhaiskasvatuksen palveluverkoissa sekä lapsi- ja oppilasmäärissä tapahtuvilla muutoksilla on suora vaikutus ruoka- ja puhtauspalvelun toimintaan.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Taseyksiköllä ei ole ollut oikeudenkäyntejä

Taseyksiköllä ei ole kumppanuus- tai yhteistyösopimuksia

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Toimialan palvelujen tuottamisessa ja päätöksissä noudatetaan kunnallis- ja hallintolainsäädännön lisäksi kaupungin hallinnon vahvistamia ohjeita ja säännöksiä.

Taseyksikön tai viranhaltijan toimintaan tilikauden aikana ei ole kohdistunut kunnallisvalitusta, korvausvaatimusta, syytteeeseen asettamista tai muuta oikeusseuraamusta.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Taseyksikön hallinto; esihenkilöt ja asiantuntijat, ovat seuranneet vuonna 2023 talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumista säännöllisesti. Vuositason talouden ja toiminnan tiedot, sekä taloustietojen ennuste on esitelty osavuosisikatsauksissa.

3. Riskien hallinnan järjestäminen

Yleisarvosana: 5

Kirjallinen arviointi:

Toiminnan riskit

Toiminnan riskit liittyvät päivittäisen toiminnan hallintaan sekä häiriötilanteisiin

- Ateriatuotannon päivittäistä toimintaa ohjataan tuotannonohjausjärjestelmällä, joka on riippuvainen tietotekniikan ja verkkoyhteyksien sujuvasta ja häiriöttömästä toiminnasta, sekä käyttäjien osaamistasosta. Tuotannonohjausjärjestelmän tietotekniikan häiriöihin on varauduttu mm. säilyttämällä edellisten tilausten paperiversiot, kouluttamalla omaa henkilöstöä säännöllisesti, sekä antamalla opastusta tilaaja-asiakkaille
- Ruuanvalmistusta ja siihen liittyvää päivittäistä toimintaa ohjaa elintarvikelainsäädäntö, sekä toimijan toteuttama lain edellyttämä omavalvonta-järjestelmä ja kohdennetut tarkastukset tekee ympäristöterveysvalvonta.
- Keittiöt noudattavat omavalvonta ohjelmaa ja tekevät säännöllisesti päivittäin ohjeistuksenmukaiset mittaukset, tarkastukset, näytteenotot, sekä keittiöiden hygieniasuunnitelman mukaiset toimenpiteet. Ympäristöterveyshuolto tekee säännölliset elintarvikevalvonnan tarkastukset keittiöihin 2–5 kertaa vuodessa, riippuen keittiön toiminnasta. Tarkastusraportit ovat julkisesti nähtävillä Eviran sivuilla; www.oivahymy.fi, sekä asiakkaiden nähtävillä ruokailutilojen läheisyydessä. Häiriötilanteisiin, esim. veden ja sähkön saannin vaarantuessa on varauduttu valmiussuunnitelmassa
- Laitoshuoltajien tehtävien osalta siivoussuunnitelmat ja niihin liittyvät hygieniakäytänteet kuuluvat ympäristöterveydenhuollon valvonnan piiriin
- Uimahallin tiloissa otetaan säännöllisesti pintapuhtausnäytteitä, joiden tuloksia tarkastellaan yhteistyössä terveystarkastajan kanssa
- Muista siivouskohteista otetaan pintapuhtausnäytteitä kuukausittain, oikeiden toimintatapojen varmistamiseksi

Ruoka- ja puhtauspalvelun henkilöstön käyttämistä kemikaaleista on tehty kemikaaliluettelot, sekä selvitetty niiden riskit riskiarvioinnilla, joiden seurantavastuu on palveluesimiehillä.

Riski-arvioinnit on päivitetty vuonna 2023.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöön ja työsuojeluun liittyvät riskit on kartoitettu toiminnan riskien arvioinnin yhteydessä, seurantavastuu on palveluesimiehillä.

Taseyksikön henkilöstön palvelutyö on fyysisesti raskasta, aikataulutettu työpäivä luo henkistä painetta ja kiireen tuntua työhön.

- Yksikössä on käytössä kaupungin PysyFölis ja puheeksi otto-mallien mukaiset toiminnot
- Työterveysneuvotteluja käydään matalalla kynnyksellä
- Yksikössä toimii ergonomian ja työhyvinvoinnin työryhmä, johon kuuluu työntekijöiden edustajia, esimiehet, työfysioterapeutti ja työsuojeluvastuu ja yksikön työsuojeluasiamiehet
- Ruoka- ja puhtauspalvelun johdon, työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyöneuvotteluja käydään säännöllisesti 2 kertaa vuodessa

Talouden riskit

Suurin osa yksikön kuluista muodostuu henkilöstömenoista. Seuraavaksi merkittävimmät menoerät syntyvät elintarvikkeista ja palveluiden ostosta

- Elintarvikkeet kilpailutetaan säännöllisesti noin neljän vuoden välein ja tarjouspyynnöissä määritellään hintojen tarkistusajankohdat. Elintarvikehankinnat tehdään hankintasopimuksien mukaisesti sopimustoimittajilta, joilta ostetaan sopimustuotteita.
- Sopimustuotteet ovat laadullisesti tarkoin määriteltyjä tuotteita, jotka soveltuvat ruokapalvelussa käytössä olevaan reseptiikkaan ja ovat eri asiakasryhmille ravitsemuksellisesti soveltuvia. Ruokalistan pohjana ovat em. tuotteet sisältävä reseptiikka ja tuotteita vastaavat ostohinnat, jolloin pystytään seuraamaan eri aterioiden raaka-ainekustannuksia, sekä tekemään tarvittaessa korjaavia

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA

6 Taseyksiköt

toimenpiteitä. Hanselin elintarvikkeiden puitesopimuskausi päättyy 31.1.2024, uusi puitesopimus Hanselin kanssa on solmittu kaudelle 1.2.2024 - 31.12.2027.

Elintarvikehankintoja tehdään sopimustoimittajilta keskitetysti

- Tilauksia tekevät tulosityksiköiden tuotantokeittiöiden nimetyt henkilöt, vastaanottotarkastukset kunkin työpisteen vastuu työntekijä. Laskujen tarkastuksen suorittaa asiatarkastaja, joka on eri henkilö kuin laskujen hyväksyjä
- ABC-analyyysien mukaan keittiöt hankkivat pääsääntöisesti sopimustuotteita ja tilaukset tehdään sopimustoimittajilta sopimusten mukaisesti.
- Puhtausalan päivittäistuotteet hankitaan Hanselin puitesopimuksen mukaiselta sopimustoimittajalta. Uusi puitesopimus Hanselin kanssa on solmittu kaudelle 2024 - 2026.
- Tilauksia tekevät palveluyksikön palveluesimiehet ja palvelusuunnittelijat, tilausten vastaanottotarkastukset kunkin toimipisteen vastaanottava työntekijä. Laskujen tarkastuksen ja tiliöinnin suorittaa tilauksen tehnyt henkilö, hyväksyjänä toimii palvelupäällikkö

Palveluyksiköiden palvelupäälliköt, palvelusuunnittelijat ja esihenkilöt seuraavat säännöllisesti vastuualueensa kuukausittaisia toteutumaportteja.

Ruoka- ja puhtauspalveluissa vuonna 2023 ei ole käteiskassoja, toimipisteissä on käytössä Ceepos mobiilimaksaminen. Kohteissa ateriamaksut suoritetaan sähköisesti ja niissä on luovuttu käteismaksuista, ruokalipukkeista ja palkasta jälkikäteen veloittavasta maksulomakkeista

Ulkoistetut siivouspalvelut on kilpailutettu pääosin neljäksi vuodeksi kiinteällä hintatasolla, sekä mahdollisuus optioihin 2+2 vuotta hintojen indeksikorotusmahdollisuudella.

Uudet sopimuskaudet ovat tuoneet aikaisempiin vuosihintoihin muutoksia sekä kasvattamalla, että laskemalla niitä. Optiokausia on hyödynnetty lähes kaikkien sopimusten osalta ja niiden hinnankorotukset ovat noudattaneet yleisiä, kilpailutuksissa määriteltyjä hinnankorotusperusteita.

Vahinkoriskit

Ateria- ja palvelutuotannon tehtävien hoitamiseen liittyvien vahinkojen määrään on pyritty vaikuttamaan ennakoivasti. Riskien arviointi on tehty tavoitteiden mukaisesti Haiproon. Mahdollisista vahinkotapahtumista on tehty tarvittavat kirjaukset ja PysyFölis-toimenpiteet.

Mahdolliset asiakkaille aiheutuvat haitat ja sairastumiset pyritään ehkäisemään toimivalla omavalvonnalla ja pintapuhtausnäytteillä, sekä keittiötoiminnan, että puhtaanapidon osalta. Toimintaa valvoo ympäristöterveydenhuolto, jonka kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä.

Ruokien tuottamisen kiertokulku keittiöiden tavaravastaanotosta asiakkaalle asti on hyvin tunnistettu. Koko palveluprosessin aikaisilla lämpötilamittauksilla, ruokanäytteiden ottamisilla, varastolämpötilojen seurannalla, oikein varastoimalla ja ympäristöterveysvalvonnan kanssa tehtävällä yhteistyöllä tuotetaan asiakkaille turvallista ruokapalvelua.

Henkilökunta toimii omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja ympäristöterveysvalvonnan suorittamien Oiva-tarkastusten tulokset ovat olleet hyviä.

Strategiset riskit

Suurimmat riskit liittyvät toimialueille tuotettavien palveluiden laatuun ja määrään liittyvissä muutoksissa. Suurin ennakoitavissa oleva muutos liittyy Karin kampuksen ulkoisen palveluntuottajan toiminnan käynnistymiseen. Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2023 hankintapäätöksen Karin kampuksen tukipalvelujen tuottajan valinnasta. Palveluntuottajaksi valittiin ISS palvelut Oy. Kampuksen toiminta alkaa elokuussa 2024. Palvelutuotannon halunotto-prosessi ISS palvelut Oy:n kanssa on aloitettu alkuvuodesta 2024. Hankintasopimus on neljän vuoden määräaikainen jatkuen sen jälkeen toistaiseksi voimassaolevana. Hinnantarkistukset on sidottu palvelujen tuottajahintaindeksiin, palvelut yrityksille ja julkiselle sektorille.

Siivouspalveluiden oston osalta on noudatettu sovittuja, kiinteästi hinnoiteltuja sopimuskausia. Optiovuosille on sopimusasiakirjoissa määritelty hyväksyttävät hinnankorotusperusteet, joten kustannusten muutokset on siltä osin pystytty ennakoimaan.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 5
Kirjallinen arviointi:
Taseessa oleva omaisuus koostuu investointiohjelman mukaisista hankinnoista.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 5
Kirjallinen arviointi:
Hankinnoissa on noudatettu hankintalakia.
Elintarvikkeet hankitaan Hanselin puitesopimuksen kautta. Kalat, leipomotuotteet ja perunat on kilpailutettu erikseen hankintapalveluiden kanssa. Pienhankinnat, esim. koneet ja laitteet kilpailutetaan Cloudia-järjestelmän kautta. Siivousaineet ja pehmopaperit hankitaan Hanselin puitesopimuksen kautta. Siivouskoneet kilpailutetaan hintaluokasta riippuen joko Cloudia-järjestelmän kautta tai yhdessä hankintapalveluiden kanssa.
Siivouspalveluiden kilpailutus tehdään hankintapalvelujen kanssa yhteistyössä. Kilpailutettavat palvelut on jaettu toiminnan kannalta järkeviin kokonaisuuksiin ja sopimuskausi keskimäärin neljä vuotta + optiovuodet. Hankinnan palvelusopimusta ja laatutasoa valvoo asiaan perehtynyt palvelusuunnittelija.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 5
Kirjallinen arviointi:
Tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen mahdolliset huomiot on otettu vakavasti, sekä tehty tarvittavat toimet. Toimialan sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien asianmukainen hoitaminen hyväksytyllä tavalla. Toimintaperiaatteina ovat rehellisyys, objektiivisuus, luottamuksellisuus ja ammattitaito. Tavoitteiden toteutumisesta, merkittävistä avoimista riskeistä, sisäisen valvonnan tilasta, sekä muista organisaation johtamis- ja hallintajärjestelmää koskevista asioista raportoidaan säännöllisesti taseyksikön ja toimialan johdolle.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Tietotekniikan ja erilaisten ohjelmien lisääntyminen on tuonut mukanaan lukuisia salasanoja, joiden laadimisesta, säilyttämisestä ja käyttämisestä on noudatettu kaupungin tietoturva- ja tietosuojaohjeita. Etätyöskentelyn lisääntyessä on laitteiden oikeanlaisessa kotikäytössä korostettu ja noudatettu työnantajan etätyöohjeita.

Taseyksikön henkilöstö on suorittanut tietoturvan perusteet-sertifikaatin. Uudet työntekijät ohjataan perehdyttämisen yhteydessä suorittamaan ko. koulutus.

Aromi-tuotannonohjausjärjestelmästä on tehty oma tietosuojaseloste.

Hallinnon tiloissa on lukollinen jäteastia hävitettäville asiakirjoille.

Sähköisesti välitettävät henkilötiedot tuovat aina tietosuojariskin. Näiden estämiseksi on pyritty käyttämään suojattua sähköpostiyhteyttä tai sisäisen intran tiimityötiloja.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Vuoden 2023 alussa kaupungin sosiaali- ja terveystalvelujen ruoka- ja puhtauspalvelut siirtyivät Satakunnan hyvinvointialueelle. Ruoka- ja puhtauspalvelun liikevaihto pieneni 12,6 miljoonasta 7,2 miljoonaan ja henkilöstömäärä väheni 47 %:lla. Tuotettujen aterioiden lukumäärä väheni noin 20 %:lla ja siivottavien neliöiden määrä pieneni noin 26 %. Kaupunkiin jäävään organisaatioon tehtiin muutoksia vastaamaan nykyistä palvelutuotantoa.

Tuotanto- ja palveluprosesseja tarkasteltiin jatkuvan kehittämisen periaatteella yhteistyössä ruoka- puhtauspalvelun henkilöstön ja asiakkaiden kanssa eri työryhmissä.

Taseyksikön toiminnan supistumisen ja ulkoisen myynnin loppumisen johdosta valmisteltiin erillisen kirjanpidollisen taseyksikön purkamista ja siirtymistä konsernipalvelujen toimialan nettobudjetoiduksi palvelualueeksi vuoden 2024 alusta alkaen.

Kaupunginvaltuuston päätti lakkauttaa ruoka- ja puhtauspalvelut -taseyksikön 31.12.2023 tilinpäätöksen 2023 valmistuttua sekä perustaa konsernipalvelut-toimialalle ruoka- ja puhtauspalvelut - nettobudjetoidun yksikön palvelualueeksi 1.1.2024 alkaen

Tammikuussa vuonna 2023 kaupunginvaltuusto päätti, että Karin kampukseen hankitaan ostopalveluna ruoka- ja puhtauspalvelut, kahvilatoiminta, vartiointi ja piha-alueiden hoito. Ruoka- ja puhtauspalveluissa valmisteltiin kilpailutuksen asiakirjoja sekä tehtiin Karin kampuksen tukipalvelujen kilpailutusprosessi kaupungin hankintapalveluiden ja PTC Services Oy:n kanssa. Kaupunginhallitus teki marraskuussa 2023 hankintapäätöksen palvelutuottajan valinnasta.

Ruokahävikin mittaamiseen vuonna 2022 hankittu ruoka-hävikkiohjelma saatiin vuonna 2023 käyttöön jokaisen koulun ja päiväkodin keittiöön. Ruokahävikkiä mitattiin jokaisena ateriapäivänä ja kuukausittain hävikin määristä ja kehityksestä tiedotettiin kouluja ja päiväkoteja.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
6 Taseyksiköt

Kehittämistoimenpide	
Pitovoimainen - Aktiivinen, hyvinvoiva ja osallistava kaupunki	
Tavoitteena huomioida kestävän kehityksen periaatteet toiminnassa.	
Arviointi: Ruokahävikki: Lautashävikin määrä kouluissa asiakasta kohti oli 22 grammaa	Valmis
Kemikaaliton siivous: Kemikaaliton siivous käytössä kaikkiaan 8 toimipisteessä, joko kokonaan tai rajatusti osassa kiinteistöä	
Mittarit	Ruokahävikin määrä g/ruokailijaa kohden: Tavoite 20, Toteuma 22
	Kemikaaliton siivousmenetelmän toimitilojen määrä: Tavoite 6, Toteuma 8
Osallistetaan asiakkaita/oppilaat kouluruuan ja ruokalistan kehittämiseen.	
Arviointi: Kehittämisehdotuksia kysyttiin kouluruokailutyöryhmän ja ravitsemus/allergiatyöryhmävälityksellä. Loppuvuonna 2023 järjestettiin asiakastytyväisykysely.	Valmis
Mittarit	Vaikuta ruokalistaan kysely, kpl: Tavoite 2, Toteuma 1
Tilaa-asiakkaiden osallistaminen palvelun sisältöjen kehittämiseen	
Arviointi: Työryhmät: Kouluruokailutyöryhmä Ravitsemus/allergiatyöryhmä	Valmis
Mittarit	asiakaskysely eri asiakasryhmille, tehdyt kyselyt kpl: Tavoite 3, Toteuma 1
	aktiivisten työryhmien määrä ,kpl: Tavoite 2, Toteuma 2
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä	
Ruoka- ja puhtauspalvelun tunnettavuuden ja näkyvyyden lisääminen.	
Arviointi: Instagram: Seuraajien määrä 685.	Valmis
Verkkosivut: - Ateriapalvelut 400/kk - Puhtauspalvelut 30/kk	
Mittarit	Uudistetut ruoka- ja puhtauspalvelun nettisivujen kävijämäärä: Toteuma 430
	Instagram-sivujen seuraajamäärä: Tavoite 800, Toteuma 685
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	
Käytössä olevien ohjelmistojen kokonaisvaltainen hyödyntäminen päivittäisessä työskentelyssä.	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
6 Taseyksiköt

<p>Arviointi: Ruoka- ja puhtauspalveluissa on palveluiden tuottamiseen liittyviä ohjelmia käytössä 9 kpl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aromi tuotannonohjausjärjestelmä - Sensiren omavalvonta - Hävikkimestari, hävikkiohjelma - eRuokalista - Titania - Atop, työmäärämitoitusohjelma - ePuhtaus, siivouksen laadunhallinta - Bem, palvelupyyntöjen lähettäminen - HaiPro - Aditro, matkalaskuohjelma <p>Koulutuksia ohjelmista oli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aromista 4 - Hävikkimestarista 1 - Atopista 2 - Bemistä 1 		Valmis
Mittarit	Ohjelmien koulutukset ja perehdytykset, tapahtumat, kpl: Tavoite 4, Toteuma 7	
	Aktiivisessa käytössä olevien ohjelmien määrä: Tavoite 6, Toteuma 10	
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja osaamisen kehittäminen		
<p>Arviointi: Oppisopimuskoulutus: 4 henkilöä suoritti toimitilahuoltajan ammattitutkinnon 3 suorittaa lähiesihenkilön tutkintoa</p> <p>Omaehtoista koulutusta: AMK restonomiopiskelija</p> <p>Suoritettu tutkinto: YAMK elintarvikeinsinööri</p> <p>Suorittaa tutkintoa YAMK tradenomi</p>		Valmis
Mittarit	Alkavat oppisopimuskoulutukset: Tavoite 4, Toteuma 4	
	Suoritettut ammattitutkinnot: Tavoite 4, Toteuma 4	
Työhyvinvoinnin tukeminen.		
<p>Arviointi: Työryhmien toiminta: Ergonomia- ja Työhyvinvointiryhmät kokoontuivat kevään aikana kerran. Syksyllä ryhmät yhdistyivät ja yhdistetty ryhmä kokoontui kerran. Tuotannon henkilöstölle mahdollistettiin kesäkaudella tiimi- tai työyhteisökohtainen tyhy-iltapäivä. Työterveyshuollon kanssa pidettiin kaksi tapaamista. Toimenpiteet: Tyhy-iltapäivä Työasioiden käsittelyn avoimuutta pyritty lisäämään</p>		Valmis
Mittarit	Tyhy-kysely tulosten perusteella tehdyt toimenpiteet, kpl: Tavoite 4, Toteuma 2	
	Ergonomia-työryhmän toiminta,, tapaamiset kpl: Tavoite 4, Toteuma 2	
	Työhyvinvointi-työryhmän toiminta, tapaamiset kpl: Tavoite 6, Toteuma 2	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
6 Taseyksiköt

Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous	
Palvelujen järjestämisen toimintasuunnitelman laatiminen ja aikataulutus	
Arviointi: Puhtauspalvelut: Siivouksen uudelleen kilpailuttamisen päivitetty suunnitelma ja aikataulutus on valmiina.	Valmis
Mittarit	Suunnitelma ja aikataulutus valmiina, valmiusaste %: Tavoite 100, Toteuma 100

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023	TA 2023 muutokset	MTA 2023	Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
791001	Ruokapalvelun irtaimisto	-300 000	300 000	0	0	0	0	13 695
	Ruoka- ja puhtauspalv yhteensä	-300 000	300 000	0	0	0	0	13 695

Vuonna 2023 ruoka- ja puhtauspalvelussa ei tehty investointihankintoja.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
6 Taseyksiköt

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset – ICT

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilötietojen, tulosteiden ja asiakirjojen käsittely	Arjen tietosuoja todistuksen on suorittanut koko henkilöstö. Aromi-tuotannon ohjausjärjestelmästä on tehty tietosuojaseloste. Lukollinen jätteistä asiakirjojen hävittämiseen. Hyödynnetään tietojen siirtämisessä sisäisen intran tiimityötiloja sähköpostin korvaajana.	Asiakirjojen hävittämiseen käytössä lukollinen jätteistä. Lisätty sisäisen intran käyttöä sähköpostin korvaajana. Uudet työntekijät suorittavat tietoturvakoulutuksen -ja testin sekä nykyiset uusivat tarvittaessa.	2	2	4

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilöstön runsas eläköityminen	Tehdään aktiivista yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa ja tarjotaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja	Henkilöstön keski-ikä 53 v. Eläköityminen edelleen suurta. Eläköitymisiin varauduttu seuraajasuunnittelun kautta ja oppisopimuskoulutuksilla. Työvoiman saanti jatkuu heikkona	3	3	9

Operatiiviset - Toiminta / Prosessit

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Ruokapalvelu tuotanto- ja palveluprosessinhallinta ja siihen syntyvät mahdolliset häiriötilanteet	Päivittäistä toimintaa hallitaan tuotannonohjausjärjestelmällä, joka on riippuvainen tietotekniikan ja verkkoyhteyksien sujuvasta ja häiriöttömästä toiminnasta sekä käyttäjien osaamistasosta.	Tuotannonohjausjärjestelmän häiriöihin varauduttu mm. säilyttämällä edellisten tilausten paperiversiot.	2	3	6

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
6 Taseyksiköt

Strategiset – Johtaminen

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilöstön tapa toimia.	Valvotaan ohjeiden noudattamista. Suoritetaan aktiivista laadunvalvontaa	Toimintatapojen muutoksissa ja sähköisten välineiden ja ohjelmien lisääntyessä henkilöstöä koulutettu ja perehdytetty	2	3	6

Strategiset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Palveluverkossa tapahtuvat muutokset, väistötilat	Asiakasryhmien palveluverkossa tapahtuvat muutokset selvitetään yhteistyöpalaverissa ennen uuden toiminnan alkua.	Asiakasryhmien kanssa pidetty palavereja ja tehty yhteistyötä.	2	3	6

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Elintarvikkeiden yleinen hintatason nousu.	Elintarvikehankinnoissa kuulutaan Hanselin puitesopimukseen, sopimuskausi tammikuu 2024 asti. Tuotannonohjausjärjestelmässä olevaan ruokalistaan ja reseptiikkaan taustalle on määritelty valikoidut sopimustuotteet. Tilauksia tekevät palveluyksiköiden tuotantokeittiöiden ruokapalveluvastaavat. Vastaanottotarkastukset tekevät kunkin työpisteen vastuutyöntekijä. Laskujen tarkastuksen suorittaa asiantarkastaja, joka on eri henkilö kuin laskujen hyväksyjä. Elintarvikeostoja ja sopimustuotteiden hankintaa seurataan säännöllisesti määräajoin sopimustoimittajilta saadulla ostojen ABC-analyysillä.	Hintojen nousu n. 5 % vuoden 2023 aikana	4	4	16

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
6 Taseyksiköt

Keittiöiden laitteiden toimivuus ja kunto, keskeytykset mm. veden – ja sähkösaannissa	Laitteiden säännöllinen huolto ja uusiminen ennen käyttöään päättymistä. Keittiöiden laitteet on luetteloitu, niiden huoltotoimenpiteet kirjataan ja sen perusteella arvioidaan uusimistarve. Keittiölaitteiden työsuojelun riskiarviointi on tehty. Häiriötilanteisiin esim. veden ja sähkön saannin vaarantuessa on varauduttu valmiussuunnitelmassa	Keittiölaitteiden kuntokartoitukset ja uusimiset ovat toiminnassa. Veden- ja sähkönjakelun katkokset on huomioitu varautumissuunnitelmassa.	3	4	12
---	--	--	---	---	----

Vahingolliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilövahingot työtehtäviä hoidettaessa	Työntekijöiden perehdytys ja työsuojelliset toimenpiteet. ,Henkilöstön riskienarviointi tehty Haiproon	Työtapaturmien määrä pysynyt samana. Ruoka- ja puhtauspalvelun ergonomia- ja työhyvinvointityöryhmien toiminta yhdistetty yhdeksi ryhmäksi, jossa isommalla ryhmällä tehdään töitä ergonomian ja työhyvinvoinnin eteen.	2	3	6
Mahdolliset kontaminaatiot, ruokamyrkytykset tai niiden epäilyt	Toimiva sähköinen omavalvontajärjestelmä ja –raportointi jota ympäristöterveysvalvonta valvoo. Oiva-järjestelmän raportointi luettavissa kaupungin ruokapalvelun sivuilta.	Keittiöiden omavalvonta on sähköinen omavalvontajärjestelmä, näin poikkeamiin pystytään reagoimaan aiempaa nopeammin.	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
6 Taseyksiköt

Tunnuslukutaulukot

Puhtauspalvelun vuosihinnat ja siivottavat neliöt, tilinpäätöstiedot 2023								
	Vuosihinta			Siivottavat neliöt		Tuntihinta		
	TP 2022	TA 2023	TOT 2023	TP 2022	TA2023	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Peruskaupunki, oma palvelutuotanto	1 779 800 €	1 898 715 €	1 897 700 €	63 700	63 700	25,37 €	25,86 €	25,86 €
Perusopetus						24,79 €	25,71 €	25,71 €
Varhaiskasvatus						24,91 €	25,71 €	25,71 €
Muut toimitilat						25,67 €	26,35 €	26,35 €
Peruskaupunki, ostopalvelut	1 126 900 €	1 247 460 €	1 257 724 €	45 400	45 400	19,96 €	21,45 €	21,96 €
Perusopetus						18,90 €	18,9 €	19 €
Varhaiskasvatus						17,14 €	20,46 €	20,4 €
Muut toimitilat						24,44 €	25,83 €	26,72 €
Sote, oma palvelutuotanto	2 897 067 €	0	0	54 600	0	26,11 €	0	0
Terveyspalvelut, osastotoiminta						27,89 €	0	0
Terveyspalvelut, avotoiminta						25,76 €	0	0
Vanhusten palveluasuminen						25,79 €	0	0
Muut soten toimitilat						24,19 €	0	0
Yhteensä	5 599 830 €	3 146 175 €	3 155 424 €	163 700	109 100			
Muutos			-43,65 %		-33,35 %			

Ateriapalvelun tunnusluvut tp 2022, ta 2023 ja tp 2023					
Asiakasryhmä	Ateriamäärät tp 2022	Ateriamäärä ta 2023	Ateriamäärä 2023	Ateriamäärä ta/ tp 2023	Erotus % ta/ tp 2023
Terveyspalvelut	106638	0			
Vanhuspalvelut	353483	0			
Sosiaalipalvelut	45530	0			
sosiaali- ja terveystoimiala	505651	0			
Varhaiskasvatus	663481	536 639	680 222	143 583	126,8 %
Peruskoulut	686431	678 680	684 335	5 655	100,8 %
Lukio	119190	117 312	116 064	- 1 248	98,9 %
Iltapäivätoiminta	51043	62 792	51 861	- 10 931	82,6 %
sivistystoimiala	1520145	1 395 423	1 532 482	137 059	109,8 %
Areva-koulu	5802	9940	3 674	- 6 266	37,0 %
Yhteensä	2 031 598	1 405 363	1 536 156	130 793	109,3 %
	Sisäiset tulot tp 2022	Sisäiset tulot ta 2023	Sisäiset tulot 2023	Sisäiset tulot ta/tp 2023	Erotus % ta/ tp 2023
Terveyspalvelut	489 592 €	0			
Vanhuspalvelut	1 344 700 €	0			
Sosiaalipalvelut	185 441 €	0			
sosiaali- ja terveystoimiala	2 019 733 €	0			
Varhaiskasvatus	1 734 396 €	1 550 906 €	1 841 334 €	290 428 €	118,7 %
Peruskoulut	2 134 092 €	2 185 350 €	2 203 559 €	18 209 €	100,8 %
Lukio	370 681 €	377 745 €	373 726 €	- 4 019 €	98,9 %
Iltapäivätoiminta	80 102 €	102 516 €	85 242 €	- 17 274 €	83,2 %
sivistystoimiala	4 319 271 €	4 216 517 €	4 503 861 €	287 344 €	106,8 %
Areva-koulu	19 586 €	34 000 €	11 830 €	- 22 170 €	34,8 %
Yhteensä	6 358 590 €	4 250 517 €	4 515 691 €	265 174 €	106,2 %

6.2 Pienvenesatamat

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % 2023
Liikevaihto	325	335		335	344	9	102,69 %
Liiketoiminnan muut tuotot							
Materiaalit ja palvelut	- 112	- 133		- 133	- 137	- 4	103,00 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 21	- 46		- 46	- 21	25	46,12 %
Palvelujen ostot	- 91	- 87		- 87	- 116	- 29	133,20 %
Henkilöstökulut	- 27	- 35		- 35	- 27	8	76,50 %
Palkat ja palkkiot	- 22	- 28		- 28	- 21	7	74,98 %
Henkilösivukulut	- 5	- 7		- 7	- 6	1	82,62 %
Eläkekulut							68,40 %
Muut henkilösivukulut	- 4	- 7		- 7	- 6	1	83,03 %
Poistot käyttöön ja muista pitkävaik me	- 124	- 142		- 142	- 148	- 6	104,51 %
Liiketoiminnan muut kulut	- 5	- 7		- 7		7	
Liikelijäämä/alijäämä	57	18		18	31	14	176,13 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 15	- 15		- 15	- 16	- 1	107,06 %
Muut rahoitustuotot							
Peruspääoman korko jäsenkunn							
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)							
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	42	3		3	15	13	541,09 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Pienvenesatamat -taseyksikön budjetin mukainen tuottotavoite saavutettiin 102,7 %:sesti vuonna 2023. Venepaikkavuokrien osalta tuottotavoite ei ihan täyttynyt, mutta muita tuottoja kasvatti kätöstä poistettujen laiturien myyminen. Venepaikkamaksuja korotettiin viimeksi vuonna 2021 5 %:lla. Vuodelle 2024 päätettiin tehdä niin ikään 5 %:n korotus.

Vuoteen 2022 verrattuna materiaalien ja palvelujen ostot kasvoivat jonkin verran talousarvion toteuman ollessa 103,0 %:a. Henkilöstökulujen toteuma pysyi edellisvuoden tasolla toteuman ollessa 76,5 %:a. Poistojen toteuma oli 104,5 % eli jonkin verran arvioitua suurempi ja liiketoiminnan muiden kulujen käytön 0 %:a.

Talous on toteutunut pääosin suunnitellun mukaisesti. Taseyksikölle asetettu tavoite liikevaihdon osalta saavutettiin ja liikelijäämää kertyi reilusti talousarviossa ennakoitua enemmän tuottojen toteutuessa talousarviota suurempina ja kulujen selvästi arvioitua pienempinä.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Ei vaikutusta taseyksikön toimintaan.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Otetaan huomioon, että laitureiden jätepalvelut toimivat, tarvittaessa lisätään astioiden tyhjennyskertoja ja pidetään huolta, että veneiden käymäläjätteiden tyhjennyspaikat toimivat. Huolehditaan siitä, että otetaan huomioon myös pienemmät pienvenesatamat suunnittelussa ja toteutuksessa. Romuveneet siirretään ripeästi pois satamista varastoalueelle, jolloin ympäristöriskit pienenevät. Jätteenkeräystä tehostetaan.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Veneilyasiat tulee pitää esillä tiedotusvälineissä ja tiedottaa uusista asioista Rauman kaupungin nettisivuilla.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Rauma on ollut aina merikaupunki ja veneilyharrastus jatkuu kaupungissa voimakkaana. Venepaikkojen hinnoittelun pitäminen kilpailukyisenä saattaa lisätä ihmisten kiinnostusta veneilyyn.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Keskeiset riskit ja epävarmuustekijät ovat arvioitu tarkemmin liitteen Riskit -osiossa.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

-

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi: Noudatetaan lakeja, asetuksia, toimintasääntöä ja Rauman kaupungin valiokuntien, valtuuston ja hallituksen päätöksiä.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi: Tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Ennakoiva varautuminen riskeihin, työturvallisuusriskit otetaan ennakkoon huomioon, laaditaan työturvallisuusasiakirja urakoinnista, urakoitsijoiden töiden valvonta.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Suurimmat investoinnit kilpailutetaan hankintayksikön kautta. Vain vuosisopimusurakoitsijat tekevät vuosittaisia kunnossapitotöitä. Tarpeetonta, vanhaa tai käyttökeltovotonta omaisuutta voidaan myydä huutokaupalla ja lisäksi purkukelpoista omaisuutta voidaan poistaa kuljettamalla ne lainmukaisiin poistopaikkoihin.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4
Kirjallinen arviointi:
Investoinnit kilpailutetaan ja edellytetään tilaajavastuuasioiden toteutumista ja urakoista tehdään urakkasopimukset.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana:
Kirjallinen arviointi:
Taseyksikkö toimii osana teknistä toimialaa. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan toimialan yhteisiä linjauksia ja käytäntöjä.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Sähköisessä varausjärjestelmässä on paljon henkilötietoja (henkilötunnus, osoitteet, puhelinnumerot).

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Valtuuston asettamat tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet.

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023	TA 2023		Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
			muutokset	MTA 2023				
793001	Laituri-investoinnit (KH)	-120 000	0	-120 000	-93 607	78,01	26 393	142 943
743	Pienvenesatamat investoinnit	-120 000	0	-120 000	-93 607	78,01	26 393	142 943

Koulurannan laituri 5. uusittu syksyllä 2023.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
6 Taseyksiköt

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Strategiset - Toimintaympäristö ja muutokset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Asiakkaiden väheneminen	Huolehditaan venesatamien toiminnallisuudesta ja markkinoinnista	Kehitetään venesatamien toimintaa jatkuvasti ja huolehditaan markkinoinnista.	2	3	6

Taloudelliset - Omaisuuden hallinta

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Ilkivalta	Kameravalvontaa lisätään, Vahingot korvataan mahdollisimman pian, Mahdollinen tiedottaminen, jos vakava loukkaantumisen riski.	Kameravalvontaa on lisätty suunnitelmallisesti vuosittain.	2	3	6

Vahingolliset - Henkilöstö

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilöstön sairastuminen: Varahenkilöitä ei ole	Työkyvyn edistämiseen tähtäävät ohjelmat, Seuranta jatkuva	-	3	2	6

Vahingolliset - Onnettomuudet ja vahingot

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Myrskytuhot: Laiturit irtoavat ja aiheuttavat vahinkoa	Tarkkaillaan laiturikiinnikkeiden kuntoa ja uusitaan vanhoja laitureita.	Laitureita uusitaan suunnitelmallisesti vuosittain. Kiinnitysten tarkkailu on osa pienvenesatamien jatkuvaa toimintaa	3	2	6

7 Liikelaitokset

7.1 Rauman Vesi

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % TA 2023
Liikevaihto	11 194	11 661		11 661	10 551	- 1 110	90,48 %
Liiketoiminnan muut tuotot	71	42		42	44	2	103,77 %
Materiaalit ja palvelut	- 4 398	- 4 971		- 4 971	- 3 656	1 315	73,54 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 700	- 2 089		- 2 089	- 1 325	764	63,44 %
Palvelujen ostot	- 2 698	- 2 882		- 2 882	- 2 331	551	80,87 %
Henkilöstökulut	- 1 428	- 1 466		- 1 466	- 1 465	1	99,92 %
Palkat ja palkkiot	- 1 118	- 1 173		- 1 173	- 1 169	4	99,68 %
Henkilösivukulut	- 309	- 293		- 293	- 295	- 3	100,89 %
Poistot käyttöön ja muista pitkävaik me	- 4 163	- 4 314		- 4 314	- 4 002	312	92,78 %
Liiketoiminnan muut kulut	- 85	- 134		- 134	- 55	79	41,08 %
Liikelylijäämä/alijäämä	1 191	818		818	1 417	599	173,13 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 480	- 388		- 388	- 368	21	94,71 %
Muut rahoitustuotot	2	10		10	3	- 7	31,60 %
Peruspääoman korko jäsenkunn							0,00 %
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)	- 340	- 340		- 340	- 340		100,00 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	712	430		430	1 049	619	243,91 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Rauman Veden liikevaihto vuoden 2023 osalta oli 10 551 250 euroa, liikevaihto on pienentynyt noin yhden 5,7 %:a vuodesta 2022, ollen noin 9,5 %:a budjetoitua pienempi. Merkittävä liikevaihdon pieneneminen on ollut seurannassa alkukesästä 2023 lähtien ja samoin selvitystä on pyydetty kaupungin talousohjauksesta. Osittain seurantaa on haastanut kirjanpitoaineiston jälkeenyjääneisyys. Verkostoon pumpattu vesimäärä on hieman kasvanut vuodesta 2023 mutta laskutetun veden määrä on vähentynyt vuodesta 2022. Liikevaihdon muutosta on selvitetty tarkemmin liitteenä olevassa selvityksessä.

Käyttökulut alittivat budjetoidut määrärahat. Tilikauden liikelylijäämä oli 1 416 889 euroa, mikä ylitti budjetoidun tulostavoitteen 598 511 eurolla. Talousarviota selvästi parempaan liikelylijäämään vaikutti sähkökustannusten toteutuminen ennakoitua pienempänä. Tästä johtuen materiaali- ja palveluostot toteutuivat vain 74,0 %:sesti ja alitusta talousarvioon nähden tuli noin 1 315 256 euroa.

Henkilöstökulut toteutuivat 99,9 %:sesti. Korkea toteuma selittyy osaltaan KVATES palkkaratkaisun tuomilla korotuksilla kesäkuun alusta (4,1 % + 467 € kertaerä). Vastoin vuoden 2023 talousarvio-ohjeistusta ja liikelaitokselle ilmoitettua tietoa, keskitettyä talousarviosiirtoa ei liikelaitoksille tehty korotusten kattamiseksi.

Vuoden 2023 aikana haastoi edelleen inflaatio, joka on nostanut merkittävästi materiaalien ja palveluiden

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

7 Liikelaitokset

kustannuksia. Vuonna 2022 käyttöön otetun uuden taloushallintojärjestelmän käytön ongelmat haastoivat edelleen, mikä teki talouden suunnittelusta ja luotettavasta seurannasta haastavaa. Myös kirjanpitoaineiston ajantasaisuudessa on ollut puutteita.

Rauman Veden toimittaman veden määrä on kasvanut hieman vuodesta 2022. Laskutetun veden määrä laski vuodesta 2022 5,9 %:a, näin ollen vuotovesiprosentti kasvoi hieman vuodesta 2022, ollen 22,1 %:a.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Koronaviruspandemialla ei ollut vaikutuksia liikelaitokselle.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Liikelaitoksen merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät jäteveeseen, erityisesti Maanpään jätevedenpuhdistamolla kemiallisesti puhdistettujen jätevesien johtamisesta mereen. Vaikutukset ovat kuitenkin vähäiset, koska lähes kaikki (vuoden 2023 osalta n. 96 %) yhdyskuntajätevedet johdetaan yhteispuhdistamolle puhdistettavaksi. Vaikka Maanpään jätevedenpuhdistamolta suoraan mereen johdettavien kemiallisesti puhdistettujen yhdyskuntajätevesien määrä on erittäin pieni, on puhdistamolla merkittävä asema yhdyskuntajätevesien puhdistamisen kokonaisprosessissa. Asia on todettu myös Maanpään jätevedenpuhdistamon toimintaa koskevassa ympäristöluvassa.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Kertomusvuodelle 2023 asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kiitettävästi.

Verkostoon pumpattu talousvesi täytti koko kertomusvuoden ajan kaikki viranomaisten asettamat vaatimukset.

Talousvettä pumpattiin verkostoon Äyhön vesilaitokselta yhteensä 3 151 045 m³ ja Eurasta ostettiin Lapin alueelle talousvettä yhteensä 2 994 m³, näin ollen vuonna 2023 verkostoon pumpatun talousveden määrä oli 3 154 039 m³. Vuonna 2022 verkostoon pumpattiin 3 035 814 m³ ja Eurasta ostettiin Lapin alueelle talousvettä yhteensä 5 036 m³, yhteismäärän ollessa 3 040 850 m³. Verkostoon pumpatun talousveden määrä kasvoi vuodesta 2022 noin 3,7 %:a (113 189 m³).

Talousvettä laskutettiin yhteensä 2 454 160 m³ Rauman Veden asiakkailta sekä 2 519 m³ Pyhärannan kunnalta. Vuonna 2022 talousvettä laskutettiin yhteensä 2 607 658 m³. Laskutetun veden määrä laski vuodesta 2022 5,9 %:a. Koko vuoden vuotovesiprosentiksi muodostui 22,1 %, tavoitteen ollessa <15 %.

Maanpäänniemen jätevedenpuhdistamolle johdettiin vuonna 2023 jätevettä 5 090 779 m³, keskimäärin 13 947 m³/päivä, mikä on noin 9,7 % enemmän kuin vuonna 2022 johdettu jätevesimäärä 4 641 031 m³

Maanpäänniemen puhdistamolta mereen johdettiin kemiallisesti käsiteltyä jätevettä 198 803 m³, keskimäärin 545 m³/päivä. Vuodesta 2022 kemiallisesti käsitellyn jäteveden määrä kasvoi. Vuonna 2022 mereen johdettiin kemiallisesti käsiteltyä jätevettä yhteensä 59 652 m³. Kemiallisesti käsitellyn jäteveden määrä oli vuonna 2023 noin 3,9 % koko jätevesimäärästä.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talous

Liikelaitoksen aikaisempina vuosina toteutunut liikevaihdon merkittävä kasvu liiketaloudellisesti kannattavasti mahdollistaa liikelaitoksen talouden hoidon siten, että asiakasmaksujen merkittäviä korotuksia ei ole tehty vuosina 2017-2023. Rauman Veden perusmaksua korotetaan vuonna 2024 10 %:lla. Taksoja tulee tarkastella tulevaisuudessa siten, että yleisen hintakehityksen muutokset tulevat huomioiduksi, myöskin taksan rakenteen tarkastelu tulee toteuttaa tässä yhteydessä. Vesihuollon maksujen tulee olla

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

7 Liikelaitokset

sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset. Maksuihin saa sisältyä enintään kohtuullinen tuotto pääomalle.

Tulevina vuosina liikelaitoksen taloudellinen tulos tulee myös nykyisten näkymien mukaan toteutumaan siten että, suunnitellut investoinnit voidaan toteuttaa ilman uuden velan ottoa ja nykyisten velkojen takaisinmaksu toteutetaan suunnitellusti.

Laitokset

Äyhön vesilaitoksella ja Maanpäänniemen jäteveden puhdistamolla on tehty viimevuosina merkittäviä peruskorjaus- ja saneeraustöitä, joilla on varmistettu kyseisten laitosten taloudellinen ja häiriötön käyttö. Vuoden 2023 aikana laadittiin Äyhön vesilaitoksen modernisoinnin yleissuunnitelma, jonka perusteella laitoksen tuotantokapasiteettia saadaan hieman kasvatettua ja toimintavarmuutta parannettua. Vesilaitosinvestoinnin arvioinnin lisäksi tullaan tarkastelemaan myös Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämisen jatkotyöryhmän lopputulemia.

Peruskunnostus

Verkostoja on viimevuosina peruskunnostettu pääsääntöisesti Keskustan ja Syvärauman alueilla, keskustan peruskunnostukset näiden osalta valmistuivat vuoden 2023 aikana. Tulevina vuosina suunniteltuja peruskunnostuksia tullaan tekemään Syvärauman alueella, Otan alueella sekä keskustan alueella. Viime vuosina peruskunnostettavien alueiden määrä on aikaisemmasta hieman suurempi ja osa peruskunnostuksista ollaan suoritettu pelkästään vesihuoltojärjestelmien peruskunnostuksena. Peruskunnostusta tullaan suorittamaan pitkäjänteisesti, kohteiden valitsemisessa vaikutta vesihuoltojärjestelmien kunnon lisäksi katujen kunto.

Uudisrakentaminen

Verkostojen uudisrakentaminen tulee olemaan melko maltillista painottuen kaupungin pohjoisille kaava-alueille. Vuodelle 2024 aikana saadaan valmiiksi Vanha-Lahden alueen loppu osan uudisrakentaminen.

Uudet, yritystoiminnan kehittämiseen liittyvät hankkeet saattavat kuitenkin tuoda tullessaan merkittäviäkin tarpeita toteuttaa vesihuoltoverkoston uudisrakentamista. Yritystoimintaan liittyvää uudisrakentamista tullaan vuonna 2024 tekemään Susivuoren ja Lakarin alueella.

Vesimittarit

Kiinteistöjen talousveden mittaamiseen käytetyt vesimittarit on tarkoitus vaihtaa tulevaisuudessa, nykyiset manuaaliseen luentaan perustuvat vesimittarit on tarkoitus vaihtaa etäluettaviksi vesimittareiksi. Työmäärällisesti vesimittarien vaihto on suuri ja vaihtokampanja tulee ajoittumaan useammalle vuodelle.

Yhteistyö

Vesihuoltoyhteistyö lähikuntien/kaupunkien tulee kasvamaan, kun ylikunnallinen Kuninkaanmännyn Vesi Oy aloittaa vedentoimittamisen Säkylän Ristolaan valmistuvan Kuninkaanmännyn pohjavedenottamon valmistuttua. Myöskin Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämisen jatkotyöryhmä tuo mukanaan uutta yhteistyötä lähialueen kuntien kesken.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus, ei ole tiedossa. Rauman Vedellä on aktiivisena vahingonkorvausvaatimus, tapaus käsiteltiin Satakunnan Vaasan hovioikeudessa vuonna 2023. Ratkaisu asiassa annetaan helmikuun 2024 loppuun mennessä.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Sopimus etäluettavien vesimittarien toimittamisesta Dahl Suomi Oy:n kanssa, voimassa 8.12.2023 - 31.12.2025

Tiedonsiirtoverkko etäluettaville vesimittareille Digita Oy:n kanssa, voimassa toistaiseksi.

Veden toimittamisesta ja käytöstä sekä jäteveden vastaanotosta ja käsittelystä tehty sopimus HKScan Finland Oy:n kanssa, voimassa 1.6.2023 – 31.5.2033.

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi 4= onnistunut hyvin 3= onnistunut tyydyttävästi 2= onnistunut huonosti 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa ja vastaa toimintayksikön hallinnon, talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta. Liikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena yksikön toimintaa ja huolehtii sen hallinnon, talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus, ei ole tiedossa. Rauman Vedellä on aktiivisena vahingonkorvausvaatimus, tapaus käsiteltiin Satakunnan Vaasan hovioikeudessa vuonna 2023. Ratkaisu asiassa annetaan helmikuun 2024 loppuun mennessä.

Tarvittaessa asioiden valmistelussa on käytetty apuna kaupunginlakimiestä ja ulkopuolista lakimiestä.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen talouden ja toiminnan toteutumista on seurattu kaupunginhallituksen ohjeiden mukaan ja toteutumisesta on pyritty raportoimaan johtokunnalle kuukausittain, vuonna 2022 käyttöönotettu uusi talousohjausjärjestelmä on luonut haasteita talouden toteutumisen seurantaan. Talousohjausjärjestelmän haasteet ovat jatkuneet vuoden 2023 aikana edelleen.

Hankinnat on toteutettu johtokunnan päätösten tai viranhaltijoille myönnettyjen delegointivaltuuksien mukaisesti. Viranhaltijapäätökset saatetaan sähköisesti tiedoksi kaikille johtokunnan jäsenille, minkä lisäksi ne on saatettu johtokunnan tietoon esityslistan kohdassa ”tiedoksi merkittävät asiat”. Johtokunta määrittelee laskujen hyväksymisvaltuudet. Laskujen hyväksyjä ja tarkastaja eivät voi olla sama henkilö.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen riskienhallinnasta vastaa liikelaitoksen johtaja.

Keväällä 2018 päivitettyihin liikelaitoksen turvallisuussuunnitelmiin WSP ja SSP (Water Safety Plan ja Sanitation Safety Plan) ja marraskuussa 2018 valmistunut valvontatutkimusohjelma päivitettiin uuteen ”Valvontatutkimusohjelma Rauman Veden vedenjakelualueella 1.1.2022 alkaen” vuoden 2021 aikana. Turvallisuussuunnitelmiin on kirjattu liikelaitoksen toimintaan liittyvät riskit ja niihin liittyvä varautuminen.

Vesihuollon toimintavarmuuden turvaamista mahdollisissa häiriötilanteissa on käsitelty myös koko kaupungin valmiussuunnitelmassa. Rauman Vesi on päivittänyt oman valmiussuunnitelmaansa vuoden 2023 aikana.

Liikelaitosta koskevat vakuutukset on kilpailutettu koko kaupungin vakuutusten kilpailutuksen yhteydessä.

Työtapaturmien ja vahinkojen kirjaamisessa on käytössä HaiPro-ohjelmisto, josta saadaan ajankohtaista tietoa vahinkojen määrästä. Myös kaikki ”läheltä piti” –tilanteet raportoidaan.

Taloudelliset riskit on huomioitu urakkasopimusten laatimisten yhteydessä niin, että ennen ensimmäisen urakkaerän maksamista urakoitsijan tulee toimittaa työaikainen vakuus, ja vastuuaikainen vakuus palautetaan vasta, kun takuutarkastus on suoritettu. Vakuuksien voimassaolosta pidetään seurantarekisteriä.

Toiminnan kannalta välttämättömien laitosten (Äyhön vesilaitos ja Maanpään jätevedenpuhdistamo) peruskorjaus- ja nykyaikaistamistyöt varmistavat omalta osaltaan vesihuollon toimintaa pitkälle tulevaisuuteen.

Kaupungin talousohjausyksikkö vastaa Rauman Veden laskutuksesta sekä laskutuksen osalta tietosuojaan liittyvistä tehtävistä.

Hyväksytty talouden tasapainotussuunnitelma antaa perusteet liikelaitoksen talouden hallintaan.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Omaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta on määräykset hallintosäännössä. Johtokunnan alaisten viranhaltijoiden toimesta kuluneen vuoden aikana toteutetut kiinteän omaisuuden ym. hankinnat ja luovutukset on toteutettu tehtyjen päätösten mukaisesti.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Urakoinnissa riskit pyritään minimoimaan huolellisella kilpailuttamisella, työ- ja takuuajaisilla vakuuksilla ja työmaavalvonnalla. Urakkasopimusten liitteenä olevat maksupostitaulukot laaditaan takapainotteisiksi. Myös muissa sopimuksissa (ml. kaupat) varmistetaan kaupungin saamiset. Sopimukset on arkistoitu kaupungin asiakirjahallintajärjestelmään.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Tilintarkastajat tarkastavat ja arvioivat toimintaa vuosittain. Muu valvonta tapahtuu ”päivittäisvalvontana” normaalin työn ohessa.

Edellä mainitun perusteella sisäisen tarkastuksen voidaan katsoa olevan riittävän tarkalla tasolla.

Kokonaisarviona on, että liikelaitoksen sisäisen valvonnan asianmukaisuus ja riittävyys ovat hyvällä tasolla, eikä sisäisen valvonnan puutteita ole todettu.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Tietosuojadirektiivin (GDPR) mukaiset toimet on toteutettu ja tietosuojaa kehitetään ja seurataan aktiivisesti. Tällä hetkellä ei ole tiedossa mitään erityisiä tietosuojaan tai tietoturvaan liittyviä riskejä.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Talouden toteutumisen osalta tavoitteet täyttyivät osittain. Toimintatuottojen osalta talousarvio jäi selvästi budjetoidusta, mutta liikeylijäämän osalta tavoitteeseen päästiin. Toimintakulujen osalta budjetti alitettiin ja näin ollen talousarvion liikeylijäämä ylittyi. Tavoitteena ollut peruspääoman korko kaupungille 340 000 euroa on suoritettu suunnitellusti. Muiden lainojen korkoa maksettiin velkakirjojen mukaisesti kaupungille 129 895 euroa ja lainoja lyhennettiin suunnitelman mukaisesti.

Valtuustoon nähden sitovat liikelaitoksen kehittämistoimenpiteet ovat edenneet pääpiirteittäin suunnitellusti. Toiminnalliset kehittämistoimenpiteet on saatu vietyä suunnitellusti.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
7 Liikelaitokset

Kehittämistoimenpide	
Elinvoimainen - Kansainvälisesti vetovoimainen yrityskaupunki	
Tulevaisuuden vesihuolto	
Arviointi: Rauman Vesi on ollut mukana Kokemäenjokilaakson alueellisessa vedenhankinta - työryhmässä, nyt työryhmä on tilannut Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnittelun. Työ etenee.	Käynnissä
Lisäksi Rauman Vesi on laatinut yleissuunnitelma Äyhövesilaitoksen laajentamisesta, toteutussuunnittelu on tarkoitus tehdä vuoden 2024 aikana.	
Mittarit	Pidemmän tähtäimen suunnitelmat vesihuollon hoitamiseksi
Pitovoimainen - Kutsuva paluumuutto- ja etätyökaupunki	
Häiriötön vesihuolto	
Arviointi: Vesilaitoksella ei ollut suunnittelemtomia tuotannon keskeytyksiä aikavälillä 1-12/2023.	Valmis
Jätevesiviemäriverkostossa avattuja tukoksia oli aikavälillä 1-12/2023 yhteensä 83 kappaletta.	
Vesijohtoverkostossa vuodonkorjauksia oli aikavälillä 1-12/2023 yhteensä 18 kappaletta.	
Mittarit	Vesijohtoverkostossa vuotokorjauksia alle 40 kpl/v: Tavoite 40, Toteuma 8
	Ei suunnittelemtomia tuotannon keskeytyksiä: Tavoite 0, Toteuma 0
	Jätevesiviemäriverkostossa tukosten avauksia alle 90 kpl/v: Tavoite 90, Toteuma 45
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä	
Helppo asiointi	
Arviointi: Sähköiset asiointipalvelut on otettu käyttöön (Liitoskohtalausunto, Osoitteenmuutos ja vesisopimus).	Käynnissä
Vesimittarien etäluentaprojekti etenee, verkkovalinta on tehty ja vesimittarien kilpailutus on tehty. Asennukset aloitetaan vuoden 2024 aikana.	
Mittarit	Etäluentaprojekti etenee
	Sähköiset asiointipalvelut käytössä
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	
Hyvin voiva henkilöstö	
Arviointi: Vuoden 2023 TYHY-kysely pidettiin syksyllä 2023, TYHY-kyselyn tulokset pysynyt vastaavalla tasolla kuin vuonna 2022, yleisarvosana 3,6 (vuonna 2022 3,9).	Käynnissä
Henkilöstöllä on tarvittavat kortit.	
Mittarit	Hyvä työilmapiiiri, TYHY-kysely: Tavoite 4
	Kaikilla voimassa olevat kortit (vesityökortti, työturvallisuuskortti yms.): Tavoite 100, Toteuma 100
Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous	
Vahva talous	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Arviointi: Talousarvion mukainen käyttökate-% oli 44,6 % ja toteutunut 51,4 %. Ilman kaupunginjohtajavaiheen lisämäärärahaa sähkön talousarvion mukainen käyttökate oli 48,9 %:a.

Käynnissä

Mittarit	Investointien toteutus %: Tavoite 100
	Käyttökate %: Tavoite 108

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023	TA 2023		Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
			muutokset	MTA 2023				
780001	Verkostojärjestelyt	-250 000	0	-250 000	-105 741	42,3	144 259	127 136
780003	Haja-asutuksen vesihuolto	-50 000	0	-50 000	0	0	50 000	12 575
	Tulot				406			
780004	Peruskunnostusohjelma	-2 500 000	23 000	-2 477 000	-1 896 258	76,55	580 742	1 863 105
780048	Nikulanmäki	0	0	0	0	0	0	69 163
780052	Lakari	-20 000	0	-20 000	0	0	20 000	3 725
780058	Vanhalahdi	-100 000	0	-100 000	-46 664	46,66	53 336	565 248
780059	Koillinen teollisuusalue	-250 000	0	-250 000	-1 398	0,56	248 602	0
780060	Länsiranta	-50 000	0	-50 000	0	0	50 000	0
780063	Susivuoren teollisuusalue	-300 000	-120 000	-420 000	-412 553	98,23	7 447	136 888
780064	Karinkampuksen alueen katujen vesihuollon uusiminen	-280 000	97 000	-183 000	-182 233	99,58	767	401 268
780	Verkostot	-3 800 000	0	-3 800 000	-2 644 846	69,6	1 155 154	3 179 108
781003	Vesimittarit (vj)	-150 000	0	-150 000	-19 580	13,05	130 420	19 837
781009	Vesitorin peruskunnostus	-80 000	0	-80 000	-29 482	36,85	50 518	7 616
781015	Veden puhdistamo	-300 000	0	-300 000	-110 275	36,76	189 725	14 870
781025	Tukkuvesiyhtiö Oy	-10 000	0	-10 000	0	0	10 000	0
781026	Äyhön vesilaitos	0	0	0	0	0	0	5 180
781	Vesilaitosinvestoinnit	-540 000	0	-540 000	-159 336	29,51	380 664	47 504
783007	Pumppaamoiden peruskunnostus	-100 000	0	-100 000	-48 178	48,18	51 822	76 410
783011	Jäteveden puhdistamo	-50 000	0	-50 000	-22 163	44,33	27 837	36 940
783021	Kuljetuskaluston uusiminen	-60 000	0	-60 000	-26 769	44,62	33 231	74 998
783023	Poikkeusoloihin varautuminen	-50 000	0	-50 000	0	0	50 000	0
783024	Yhteispuhdistamo	0	0	0	0	0	0	178 362
783025	Aurinkopaneelit	-250 000	0	-250 000	0	0	250 000	0
783	Viemärilaitosinvestoinnit	-510 000	0	-510 000	-97 110	19,04	412 890	366 710
	Rauman Vesi yhteensä	-4 850 000	0	-4 850 000	-2 901 292	59,82	1 948 708	3 593 322

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Jätevesien käsittelyn estyminen	Rauman Vesi on laatinut toiminnan riskikartoitusasiakirjat (WSP ja SSP) vuoden 2018 aikana. Asiakirjoja katselmoidaan vuosittain. Vuoden 2022 aikana Rauman Vesi on teettänyt insinööriyön jätevesiverkoston häiriökorteista.	Rauman Veden valmiussuunnitelma on laadittu vuoden 2023 aikana. Myöskin esimerkiksi sähkön riittävyys on parantunut sitten vuoden 2022 syksyn tilannekuvasta.	2	2	4
Pitkät sähkönmenetykset	Kriittisille kohteille järjestetään varavoimayhteys	Tilanne parantunut vuoden 2023 aikana, mahdollisuudet sähkönsäännöstelyyn on pienentynyt.	3	2	6
Riittämätön henkilöstö	Työtapojen uudistaminen Hyvä johtaminen Sijaisten tehokas käyttö	Henkilöstön saatavuudessa ei ole vuoden 2023 ollut vaikeuksia.	2	2	4
Talousveden laadun heikkeneminen	Rauman Vesi on laatinut toiminnan riskikartoitusasiakirjat (WSP ja SSP) vuoden 2018 aikana. Asiakirjoja arvioidaan vuosittain.	Vesilaitos ja verkosto ovat pääsääntöisesti hyvässä kunnossa, ei merkkejä tilanteissa jossa talousveden laatu heikentynyt.	2	2	4
Talousveden riittämätön määrä	Rauman Vesi on laatinut toiminnan riskikartoitusasiakirjat (WSP ja SSP) vuoden 2018 aikana. Asiakirjat katselmoidaan vuosittain.	Vuoden 2023 lopulla vesijohtoverkoston vuotomäärät kasvoivat poikkeuksellisen suuriksi, vesilaitosta jouduttiin ajamaan hieman normaalia enemmän. Vuotojen paikallistamiseen kiinnitetty huomiota.	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOSA
7 Liikelaitokset

Vesihuoltopalveluihin vaikuttavat poikkeustilanteet	Ohjelmistojen uudistaminen, etätyön kehittäminen, yhteistyöverkoston ylläpitäminen toisten vesilaitosten ja muiden alan toimijoiden kanssa.	Osana kaupungin varautumista vesihuollon poikkeustilanteisiin ollaan varauduttu.	3	2	6
---	---	--	---	---	---

Strategiset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Kustannusten merkittävä kasvaminen	Aktiivinen toimintakentän seuranta ja taksan tarkastaminen tarvittaessa.	Kustannukset ovat kasvaneet kohtalaisen paljon vuoden 2022 alun jälkeen. Kustannusten nousu on hieman helpottanut vuoden 2023 aikana.	2	3	6
Veden käytön merkittävä laskeminen jolla merkittävä vaikutus liikelaitoksen talouteen.	Aktiivinen toimintakentän seuranta ja taksan tarkastaminen tarvittaessa.	Osana vuoden 2022 järjestettyjä energiansäättökampanioita, veden käyttö on laskenut, taksan tarkastusten yhteydessä tulee tarkastella tilannetta.	2	2	4

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Projektien kustannusten kasvaminen	Oikea aikainen valmistautuminen ja kilpailutus.	Kustannukset kasvaneet maltillisesti, nyt hieman merkkejä rakentamisen hiljenemisestä joka voi mahdollisesti hillitä rakentamisen kustannuksia.	2	3	6

Vahingolliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilökohtaisten tietojen tai salassa pidettävien tietojen vuotaminen	Rauman kaupungin tietosujoaohjeiden mukainen toiminta ja riittävän tietosujoasaamisen ylläpito.	Ei muutosta	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Tietojärjestelmien toimimattomuus	Järjestelmiä käytetään suunnitellusti, tietojärjestelmät ovat tietoturvallisia ja henkilöstö huomioi tietosuojan vaatimukset päivittäisessä toiminnassa.	Tietojärjestelmien osalta ei ole tapahtunut muutosta, hyvä yhteistyö toimittajien kanssa ja henkilöstön oikea järjestelmien käyttö.	2	2	4
-----------------------------------	--	---	---	---	---

7.2 Rauman Seudun Jätehuoltoliikelaitos

1. Toiminnan ja talouden toteutuminen 1.1.-31.12.

Sisäiset ja ulkoiset (1000€)	TP 2022	TA 2023	TA 2023 Muutokset	TAM 2023	TP 2023	Poikkeama (TP23-TA23)	Tot % TA 2023
Liikevaihto	3 737	3 968		3 968	4 219	250	106,31 %
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1		1	5	4	485,66 %
Materiaalit ja palvelut	- 2 515	- 2 997		- 2 998	- 3 127	- 129	104,30 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 117	- 84		- 84	- 118	- 34	141,04 %
Palvelujen ostot	- 2 398	- 2 914		- 2 914	- 3 008	- 95	103,25 %
Henkilöstökulut	- 427	- 418		- 418	- 463	- 45	110,72 %
Palkat ja palkkiot	- 351	- 335		- 335	- 372	- 37	111,03 %
Henkilösivukulut	- 76	- 83		- 83	- 90	- 8	109,45 %
Poistot käyttöön ja muista pitkävaik me	- 531	- 422		- 422	- 436	- 14	103,35 %
Liiketoiminnan muut kulut	- 148	- 76		- 76	- 75		99,55 %
Liikelylijäämä/alijäämä	260	56		56	234	178	419,19 %
Rahoitustuotot ja -kulut	- 78	- 72		- 72	- 41	31	56,87 %
Muut rahoitustuotot	2	4		4	2	- 2	57,01 %
Peruspääoman korko jäsenkunn	- 6	- 6		- 6	- 6		100,00 %
Liikelaitoksen korvaus peruspääomasta (kunnalle)	- 70	- 70		- 70	- 70		100,00 %
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	182	- 16		- 16	194	209	-1 222,65 %

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Rauman seudun jätehuoltoliikelaitoksen liikevaihto vuoden 2023 osalta oli 4 218 502 euroa eli huomattavasti talousarviovaiheessa arvioitua parempi. Kasvu vuoden 2022 liikevaihtoon tuli lähes puoli miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen luvuissa näkyy vuoden 2023 alusta myös Eurajoen Luvian alueen jätehuollon toteuma. Alueen jätehuollon järjestäminen siirtyi liikelaitoksen vastuulle vuoden 2023 alusta. Myöskin pakkausjätteen kiinteistökohtainen keräys siirtyi kuntien järjestettäväksi 1.7.2023. Näistä syistä luvut eivät kaikilta osin ole vertailukelpoisia vuoteen 2022.

Käyttökulut ylittivät budjetoidut määrärahat. Tilikauden ylijäämä oli 193 590 euroa, mikä ylitti budjetoidun tulostavoitteen reilusti. Materiaali- ja palveluostot toteutuivat 107,3 %:sesti ja ylitystä talousarvioon nähden tuli noin 129 208 euroa. Ostojen määrään vaikutti ainakin heinäkuussa 2023 käynnistynyt pakkausmateriaalien kiinteistökohtainen keräys.

Henkilöstökulut toteutuivat 110,7 %:sesti. Ylitys selittyy osaltaan KVTES palkkaratkaisun tuomilla korotuksilla kesäkuun alusta (4,1 % + 467 € kertaerä). Vastoin vuoden 2023 talousarvio-ohjeistusta ja liikelaitokselle ilmoitettua tietoa, keskitettyä talousarviosiirtoa ei liikelaitoksille tehty korotusten kattamiseksi. Liikelaitoksille ei myöskään annettu aikaa tehdä itse sisäisiä talousarviosiirtoja vaan asiasta ilmoitettiin vasta tammikuussa 2024.

Johtuen arvioitua huomattavasti paremmista tuotoista, liikelylijäämä toteutui talousarviota parempana - toteuman ollessa 234 397 euroa.

Vuoden 2023 aikana haastoi edelleen nopeasti noussut inflaatio, joka nosti merkittävästi materiaalien ja palveluiden kustannuksia. Vuonna 2022 käyttöön otetun uuden taloushallintojärjestelmän käytön haasteet jatkuivat edelleen, mikä teki talouden suunnittelusta ja luotettavasta seurannasta haastavaa. Myös kirjanpidon ajantasaisuudessa oli selkeitä puutteita.

Rauman seudun jätehuoltoliikelaitoksen vastaanottama jätteiden määrä oli lähes samalla tasolla kuin vuonna 2022, sekäjätteen määrä laski noin 2 %:a.

Sanallinen arviointi koronapandemian sekä hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksista

Koronaviruspandemialla ei ollut vaikutuksia liikelaitoksen toimintaan.

Selvitys ympäristö- ja sosiaaliasioista

Toukokuussa 2018 saatuun uuteen Hevossuon jäteasemaa koskevaan ympäristölupaan on kirjattu täsmennetyt määräykset kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden laadusta ja määrästä.

Jäteaseman alueelle voidaan ottaa vastaan/alueelle sijoittaa ainoastaan ympäristöluvassa sijoitettavaksi hyväksytyjä jätteitä. Uudessa ympäristöluvassa on täsmennetyt määräykset koskien kaatopaikkavesien ja kaatopaikkakaasun käsittelyä, valvonta, tarkkailua ja raportointia. Siinä myös edellytettiin Hevossuon jäteasemalla käytössä olevan tarkkailuohjelman (Lounais-Suomen ympäristökeskus, 11.12.2008, Dnro LOS-2003-Y-546-111) uudistamista. Em. lupamääräyksen johdosta laitos on laatinut yhdessä alan konsultin kanssa uuden tarkkailuohjelman, joka hyväksyttiin vuonna 2020. Vuoden 2023 aikana järjestettiin Hevossuon jäteaseman ympäristöluvan määräaikaistarkastus, tarkastuksessa ei tullut esille merkittävää.

Kaatopaikalle sijoitettavista jätteistä tehdään tarvittaessa kaatopaikkakelpoisuustestit, Poikkeavista tapahtumista pidetään kirjaa ja jäteaseman ympäristö pidetään siistinä.

Kaatopaikka-alueen jätetäyttöä seurataan säännöllisesti. Jäteaseman vaakaohjelmasta selviää kaatopaikalle sijoitettujen jätteiden määrä ja laatu sekä tuontiaika. Täytön etenemistä ja painumia tarkkaillaan säännöllisesti silmämääräisillä tarkasteluilla. Painumien seuranta jatketaan myös pintaeristyksen rakentamisen jälkeen. Muodostuneet painumat korjataan täytemaalla kerran vuodessa. Kaatopaikka-alueen kartoitus tehdään myös kerran vuodessa.

Vanhaan jätetäyttöön on rakennettu kaasunkeräysjärjestelmä sulkemisurakan yhteydessä. Kaasu käsitellään soihutupolttomenetelmällä. Kaasun hyötykäyttöä on suunniteltu, kestävä ratkaisua hyötykäytön osalta ei ole saatu. Nykyisellään kaatopaikkakaasun koostumusta (metaani (CH₄), hiilidioksidi (CO₂) ja happi (O₂)) tarkkaillaan polttoyksikön toiminnan seurannan yhteydessä. Jätelaitoksella on sopimus Sarlin Oy:n kanssa kaasunpoltton huollosta ja seurannasta. Kaasupoltinta uudistettiin vuoden 2023 aikana. Jätepenkereen päästöihin vaikuttaa etupäässä biohajoavan jätteen määrä täytössä. Vuoden 2015 alusta alkaen kaatopaikalle ei ole sijoitettu jätettä, jonka TOC (Total Organic Carbon, orgaaninen kokonaishiili) ylittää 10 % raja-arvon. Päästöt aiheutuvat aikaisemmin kaatopaikalle sijoitetuista jätteistä.

Orgaaninen aines ja biohajoava jäte muodostavat kaatopaikkakaasuja, jotka aiheuttavat hajuhaittoja. Myös suotovesi voi aiheuttaa hajuhaittoja. Hevossuon jäteasemalla ei ole voimakasta hajuhaittaa. Hajuhaittaa on jonkin verran paikallisesti siirtokuormaushallissa. Jätehallin tulevan yhdyskuntajätteen kiertonopeus on hyvä, hallista lähtee viikoittain noin 4-5- kuormaa jätevoimalaan.

Pölypäästöjä syntyy tuulen ja jätetäytön kuivumisen myötä sekä puunmurskauksen yhteydessä.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

7 Liikelaitokset

Siirtokuormaushallin käyttöönotto on vähentänyt ympäristön roskaantumista. Ympäristöön ei juurikaan leviä roskia, kun lähes kaikki jätteet lajitellaan ja kuormataan hallissa. Pienjäteasemalta voi asiakkaalta päästä tuulen mukana ympäristöön jotain jätteitä, mutta roskaantuminen on hyvin pientä. Kaatopaikka-alueen ympärille on rakennettu tuuliaitoja roskien leviämisen estämiseksi. Jäteaseman lähiympäristöä siivotaan säännöllisesti ja jäteaseman ympäristöä voi kuvailla hyvinkin siistiksi.

Siirtokuormaushallin käyttöönoton jälkeen haittaeläimet (lokit ja rotat) ovat lähes hävinneet kaatopaikka-alueelta. Siirtokuormaushallissa esiintyy jonkin verran rottia, joiden torjuntaan on käytetty ulkopuolista palvelun tarjoajaa Anticimex Oy:tä.

Jäteasemalta aiheutuva melu syntyy pääasiassa autoliikenteestä ja hallissa tapahtuvasta lajittelusta ja jätteiden kuormauksesta. Lisäksi melua aiheutuu erilaisista kunnossapitotöistä ja risu- ja puujätteen, betonin sekä huonekalujen murskauksesta. Jäteasemalla syntyvän melun voimakkuus vastaa normaalia teollisuusalueen melutasoa. Melu rajoittuu jäteaseman aukioloaikaan. Jäteaseman melusta ei ole valitettu.

Hevossuon kaatopaikka-alue sijaitsee alueella, jolla ei ole erityistä maisemallista merkitystä. Jäteaseman ympäristö on maa- ja metsätalousaluetta ja jäteasemalle ei ole suoraa näköyhteyttä asutuksesta. Yleisiltä teiltä ei ole myöskään näköyhteyttä kaatopaikalle.

Asianmukaisesti rakennettuna ja hoidettuna kaatopaikka ei aiheuta terveyshaittaa ympäristön asukkaille. Jäteaseman toiminta voi sen sijaan aiheuttaa terveyshaittoja henkilökunnalle. Asianmukaisilla turvavaatteilla ehkäistään mahdollisia terveyshaittoja. Jäteaseman kentällä työskentelevä henkilökunta käyttää henkilökohtaisia suojavaatteita. Muiden henkilöiden altistuminen estetään rajoittamalla sivullisten kulkua ja oleskelua alueella. Ulkopuolisten ei ole sallittua tulla alueelle jäteaseman aukioloaikojen ulkopuolella. Tämän vuoksi alueen sisääntulo- ja kaatopaikka-alue on osittain aidattu. Asiakkaita ei myöskään päästetä vaarallisen jätteen varastoon ilman henkilökunnan valvontaa.

Selvitys ei-taloudellisista asioista

Rauman seudun jätehuoltoliikelaitos hoitaa Rauman kaupungille ja Eurajoen kunnalle lakisääteisesti kuuluvia jätehuollon palveluja.

Kertomusvuodelle 2023 asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kiitettävästi.

Rauman kaupungin alueella on kaupungin järjestämä jätteenkuljetus. Kaupungin järjestämänä on toteutettu sekajätteen, biojätteen ja pakkausjätteen keräys ja kuljetus. Sekajätteen määrä vuonna 2023 oli noin 8 603 tonnia, biojätteen määrä oli noin 905 tonnia ja pakkausjätteenmäärä oli noin 480 tonnia.

Tuottajavastuulain edellyttämää, yksityisen toimijan ylläpitämää hyötyjätteiden keräysverkostoa on täydennetty jätehuoltolaitoksen ylläpitämällä hyötyjätepisteillä, joita kaupungin alueella on 16, sijoittuen pääosin haja-asutusalueille. Hyötyjätepisteissä kerättiin vaihtelevasti lasia, metallia, kartonkia, paperia ja vaatetta. Paperinkeräys hoidetaan tuottajan vastuulla, samoin järjestöt tyhjentävät omat vaatekeräyssäiliönsä. Poistotekstiiliastioiden tyhjennys on järjestetty jätehuollon toimesta Hevossuon jäteasemalle.

Hevossuon jäteasemalle vastaanotettujen jätteiden kokonaismäärä on viime vuosien aikana pysynyt melko tasaisena, mutta sen jakautuminen loppusijoitus-/hyötykäyttöön on oleellisesti muuttunut vuosien saatossa.

Materiaalina hyödynnettäväksi toimitettiin metallia, lasia, pahvia, paperia, haketta, kestopuuta, SER:a, rasvalietettä, kipsilevyä, ikkunalasiasia, styroxia, akkuja, kuormalavoja ja renkaita. Jäteomenat hyödynnettiin paikallisen metsästysseuran riistaruokinnassa. Vuonna 2023 erilaisia jätejakeita toimitettiin materiaalina hyödynnettäväksi yhteensä 4 609,71 tonnia. Jätteen lajittelua ja käsittelyä on kehitetty viimeisten vuosien

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA

7 Liikelaitokset

aikana, erityisesti kipsilevyjen, rakennus styroksin ja ikkunalasin osalta hyötykäyttöaste on parantunut merkittävästi.

Jäteasemalle vastaanotettujen loppusijoitettavien jätteiden määrä on viime vuosien aikana merkittävästi laskenut. Vuonna 2023 jätetäyttöpenkkaan loppusijoitettavia jätteitä oli yhteensä 586 tonnia.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kerättiin, ns. sekalaista yhdyskuntajätettä vuonna 2023 yhteensä 8 603,18 tonnia. Sekalainen yhdyskuntajäte toimitettiin poltettavaksi Lounavoiman jätteenpolttolaitokseen Saloon.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Liikelaitoksella on vakaa taloudellinen tilanne, osaava henkilökunta ja Hevossuon jäteasema on hyvässä kunnossa sekä nykyaikainen, kaikkine tarvittavineen toimintoineen. Näin ollen voidaan todeta jätehuoltolaitoksen perustan olevan kunnossa.

Jätehuoltopalveluiden tarjoaminen (jätehuollon järjestäminen, jätteiden kuljettaminen, hyödyntäminen ja käsittely) on ollut jätehuoltolaitoksen päätehtävä aikaisemmin ja myös tulevaisuudessa.

Jätehuoltopalveluiden tuottamisessa tulee huomioida tulevaisuudessa myös yhteiskunnan digitalisaatio ja sen mukanaan tuomat vaatimukset sekä mahdollisuudet.

Jätteiden kokonaismäärässä ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa merkittäviä muutoksia. Jätejakeiden välistä muutosta on tulevaisuudessa odotettavissa, kun lajittelu ja keräys kehittyvät, jätelaitoksen tulee seurata muutoksia ja huomioida nämä toiminnassaan.

Jätehuoltoalan lainsäädännössä ja toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia ja muutosten määrä ei ole tulevaisuudessakaan vähenemässä, joten muutos tulee olemaan jätehuoltolaitoksen toiminnassa tulevaisuudessakin merkittävässä osassa. Jätehuoltolain muutoksen johdosta vuonna 2024 muutoksia on tulossa biojätteen keräysvelvoitteisiin.

Eurajoki-yhteistyön syventäminen alkoi 1.1.2023, tämän seurauksena Rauman seudun jätehuoltolaitos vastaa tulevaisuudessa koko Eurajoen alueen jätehuollosta ja Rauman seudun jätehuoltoviranomainen toimii myös Eurajoen alueen jäteviranomaisena. Eurajoki-yhteistyö tulee näkymään työkuormassa tulevaisuudessa.

Aikaisemmin jätehuoltolaitoksen suunnitelmissa oli yhdistyminen Lounais-Suomen jätehuolto Oy:n (LSJH) vuoden 2021 alusta, yhdistymisen sijasta päätettiin kuitenkin jatkaa omana liikelaitoksena. Toiminnan jatkamisen edellytyksenä itsenäisenä toimijana oli tarvittavien yhteistyösopimusten tekeminen. Yhdyskuntajätteen käsittelystä jätehuoltolaitoksella on sopimus vuoden 2025 loppuun saakka LSJH kanssa. Sopimus takaa toiminnan nykyisellään mutta toimintalinjoja sopimuskauden jälkeen tulee alkaa suunnitella hyvissä ajoin.

Lähitulevaisuudessa tulee arvioida jätepenkan osittaista tai kokonaan sulkemista. Sulkemisen mukanaan tuomia hyötyjä on esimerkiksi vesien hallinta ja käsittelyn väheneminen. Mikäli sulkemiseen päädytään, tulee jätehuoltolaitoksen sopia muiden toimijoiden kanssa polttoon kelpaamattoman jätteen toimittaminen muualle.

Tiedot oikeudenkäynneistä sekä merkittävistä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksista ja olennaisista kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Yhdyskuntajätteen hyödyntämissopimus Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa vuoteen 2025

Yhdyskuntajätteen kuljetus Jareks Oy:n kanssa vuoteen 2025

Biojätteen keräily ja kuljetus sopimus RTK-Palvelu Oy:n kanssa vuoteen 2024

Biojätteen vastaanottosopimus Gasum Oy:n kanssa vuoteen 2024

Yhteistoimintasopimus poistotekstiilin käsittelyn sekä poistotekstiilin toimitussopimus Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa vuoteen 2024

Sekajätteen kiinteistökohtainen keräys ja kuljetus Rauman kaupungin alueella sopimus RTK-Palvelu Oy:n kanssa vuoteen 2027

Sekajätteen kiinteistökohtainen kerääminen ja kuljettaminen kaupungin omilta kiinteistöiltä sekä aluejätepisteiltä Eurajoella Luvian alueella sopimus L&T Ympäristöpalvelut Oy:n kanssa vuoteen 2027

Pakkausjätteen (kartonki, muovi, metalli ja lasi) keräys ja kuljetus Raumalla ja Eurajoella, sopimukset RTK-Palvelu Oy:n, L&T Ympäristöpalvelut Oy:n ja RaumanKTK Oy:n kanssa vuoteen 2026

Selonteko siitä miten sisäinen valvonta on järjestetty ja sen arviointi

Numeeristen yleisarvosanojen perustelut ovat seuraavat: 5= onnistunut kiitettävästi, 4= onnistunut hyvin, 3= onnistunut tyydyttävästi, 2= onnistunut huonosti, 1= onnistunut erittäin huonosti

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa ja vastaa toimintayksikön hallinnon, talouden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta. Liikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena yksikön toimintaa ja huolehtii sen hallinnon, talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus, ei ole tiedossa.

Tarvittaessa on asioiden valmistelussa käytetty apuna kaupunginlakimiestä.

Epävarmuustekijänä on useamman vuoden ajan ollut kiristyvän jätelainsäädännön mukanaan tuomat vaatimukset ja jätelaitoksen resurssien riittävyys.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Yleisarvosana: 3

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen talouden ja toiminnan toteutumista on seurattu kaupunginhallituksen ohjeiden mukaan ja toteutumisesta on pyritty raportoimaan johtokunnalle kuukausittain, vuonna 2022 käyttöönotettu uusi talousohjausjärjestelmä on luonut haasteita talouden toteutumisen seurantaan, järjestelmän haasteet jatkuivat myös vuonna 2023.

Hankinnat on toteutettu johtokunnan päätösten tai viranhaltijoille myönnettyjen delegointivaltuuksien mukaisesti. Viranhaltijapäätökset saatetaan sähköisesti tiedoksi kaikille johtokunnan jäsenille, minkä lisäksi ne on saatettu johtokunnan tietoon esityslistan kohdassa ”tiedoksi merkittävät asiat”. Johtokunta määrittelee laskujen hyväksymisvaltuudet. Laskujen hyväksyjä ja tarkastaja eivät voi olla sama henkilö.

3. Riskien hallinnon järjestäminen

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen riskienhallinnasta vastaa laitoksen johtaja.

Jätehuollon toimintavarmuuden turvaamista mahdollisissa häiriötilanteissa on käsitelty koko kaupungin valmiussuunnitelmassa sekä Jätehuoltolaitoksen valmiussuunnitelmassa.

Liikelaitosta koskevat vakuutukset on kilpailutettu koko kaupungin vakuutusten kilpailutuksen yhteydessä.

Työtapaturmien ja vahinkojen kirjaamisessa on käytössä HaiPro-ohjelmisto, josta saadaan ajankohtaista tietoa vahinkojen määrästä. Myös kaikki ”läheltä piti” –tilanteet raportoidaan.

Taloudelliset riskit on huomioitu urakasopimusten laatimisten yhteydessä niin, että ennen ensimmäisen urakkaerän maksamista urakoitsijan tulee toimittaa työaikainen vakuus, ja vastuuaikainen vakuus palautetaan vasta, kun takuutarkastus on suoritettu. Vakuuksien voimassaolosta pidetään seurantarekisteriä.

Hyväksytty talouden tasapainotussuunnitelma antaa perusteet liikelaitoksen talouden hallintaan.

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Omaisuuden hankinnasta ja luovutuksesta on määräykset hallintosäännössä. Johtokunnan alaisten viranhaltijoiden toimesta kuluneen vuoden aikana toteutetut kiinteän omaisuuden ym. hankinnat ja luovutukset on toteutettu tehtyjen päätösten mukaisesti.

5. Sopimustoiminta

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Urakoinnissa riskit pyritään minimoimaan huolellisella kilpailuttamisella, työ- ja takuuajaisilla vakuuksilla ja työmaavalvonnalla. Urakasopimusten liitteenä olevat maksupositaulukot laaditaan takapainotteisiksi. Myös muissa sopimuksissa (ml. kaupat) varmistetaan kaupungin saamiset.

Sopimukset on arkistoitu kaupungin asiakirjahallintajärjestelmään.

6. Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yleisarvosana: 4

Kirjallinen arviointi:

Liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Tilintarkastajat tarkastavat ja arvioivat toimintaa vuosittain.

Muu valvonta tapahtuu ”päivittäisvalvontana” normaalin työn ohessa. Edellä mainitun perusteella sisäisen tarkastuksen voidaan katsoa olevan riittävän tarkalla tasolla.

Kokonaisarviona on, että liikelaitoksen sisäisen valvonnan asianmukaisuus ja riittävyys ovat hyvällä tasolla, eikä sisäisen valvonnan puutteita ole todettu.

Selonteko tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvistä riskeistä

Tietosuojadirektiivin (GDPR) mukaiset toimet on toteutettu ja tietosuoja kehitetään ja seurataan aktiivisesti. Tällä hetkellä ei ole tiedossa mitään erityisiä tietosuojaan tai tietoturvaan liittyviä riskejä.

Tiivistelmä valiokunnille/taseyksiköille/liikelaitoksille ja taseyksiköille asetettujen kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta

Talouden toteutumisen osalta tavoitteet täyttyivät. Toimintatuottojen osalta talousarvio ylittyi reilusti, mutta toisaalta myös toimintakulujen osalta tuli ylitystä. Näin ollen talousarvion liikeylitystavoite täyttyi. Tavoitteena ollut peruspääoman korko kaupungille 70 000 euroa on suoritettu suunnitellusti.

Valtuustoon nähden sitovat liikelaitoksen kehittämistoimenpiteet on edennyt pääpiirteittäin suunnitellusti. Toiminnalliset kehittämistoimenpiteet on saatu vietyä suunnitellusti mutta koronaviruspandemia on estänyt tapahtumiin ja yhteistyöhön liittyvien kehittämistoimenpiteiden toteuttamista.

Kehittämistoimenpide	
Pitovoimainen - Viihtyisä merikaupunki	
Ympäristöystävällisyys	
Arviointi: Penkan kaatopaikkakaasun polttimen uusinta on suunniteltu vuodelle 2023, polttimen uusinta pitää sisällään polttimen ja automaation uusinnan. Uusinta aloitettiin vuonna 2023.	Käynnissä
Jätehuoltolaitoksen henkilöstö on aktiivisesti käynyt eri tahojen tilaisuuksissa kertomassa toiminnasta ja kierrättämisestä, lisäksi on osallistuttu eri tapahtumiin ja pidetty pop-up pisteitä alueen kaupoissa.	
Mittarit	Kierrätyksen edelläkävijä, koulutus ja tiedottaminen
	Kaatopaikkakaasun hallinnan kestävä ratkaisu
Valovoimainen - Uudistuva, elävä ja houkutteleva kaupunki - Rauma houkuttelee erityisesti nuoria aikuisia ja lapsiperheitä	
Näkyvä ja näkymätön jätehuolto	
Arviointi: Korttelikeräyksen laajentaminen ei ole vielä edennyt vuoden 2023 osalta, suunnitelmia ja sijoituspaikkojen kartoitusta on tehty.	Käynnissä
Tapahtumat on järjestetty suunnitellusti, jätteen yö ja saariston romukeräys on toteutettu suunnitellusti.	
Sähköiset asiointipalvelut on otettu käyttöön.	
Mittarit	Korttelikeräyksen laajentaminen
	Tapahtumat järjestetään suunnitellusti
	Sähköiset palvelut käytössä
Voimavarat - Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Hyvin voiva henkilöstö	
Arviointi: Rauman kaupungin TYHY-kysely tehdään syksyllä 2023. Työhyvinvointikyselyn tulokset hyviä, yleistilanne vastaava kuin vuonna 2022 3,8 (vuonna 2022 3,9).	
Henkilöstöllä on voimassa tarvittavat kortit.	
Mittarit	Hyvä työilmapiiiri, TYHY-kysely: Tavoite 4
	Kaikilla voimassa olevat kortit (työturvallisuuskortti yms.): Tavoite 100
Voimavarat - Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous	
Vahva talous	
Arviointi: Liikelaitoksen käyttökate-% oli talousarvion mukaan 12,0 %:a, toteutunut käyttökate-% oli 15,9 %:a.	
Mittarit	Käyttökate % talousarvion mukainen: Tavoite 108

2. Talousarvion investointiosan toteutuminen

Projekti	Projekti(T)	TA 2023			Toteuma 2023	Tot-% 2023	Poikkeama	TP 2022
		TA 2023	muutokset	MTA 2023				
790015	Hevossuon jäteas tstorak laajennus	0	-35 000	-35 000	-36 615	104,61	-1 615	0
790022	Kierrätyspisteiden kunnostus	-40 000	-2 000	-42 000	-41 487	98,78	513	11 674
790036	Jäteaseman alueen teiden asfal	-10 000	0	-10 000	-9 792	97,92	208	19 059
790048	Kompostointikenttä	-100 000	49 000	-51 000	-2 400	4,71	48 600	0
790052	Posliinin käsittelylaitteisto	0	0	0	0	0	0	15 405
790053	Risukentän laajennus	0	0	0	0	0	0	33 340
790054	Kaasupoltto	-50 000	0	-50 000	-23 697	47,39	26 303	0
790055	Lajitteluhalli	0	-12 000	-12 000	0	0	12 000	0
	Jätehuoltoinvestoinnit yhteensä	-200 000	0	-200 000	-113 990	57	86 010	79 478

3. Riskien arviointi

Riskin todennäköisyys: 1 Erittäin todennäköinen, 2 Epätodennäköinen, 3 Todennäköinen, 4 Erittäin todennäköinen

Riskin vaikutus: 1 Vähäinen, 2 Kohtalainen, 3 Vakava, 4 Erittäin vakava

Operatiiviset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Laadukkaan jätehuollon järjestämisen estyminen	Hevossuon jäteaseman järjestyksen ja toiminnallisuuden ylläpitäminen ja jatkuva kehittäminen.	Jäteaseman toimintoja on parannettu kokoajan ja näköpiirissä ei ole mitään sellaista tällä hetkellä joka vaarantaisi toimintoja.	2	1	2
Laadukkaan jätekuljetuksen järjestämisen estyminen	Jätehuollon kuljetusten perusteellinen kilpailutus ja aktiivinen keskustelu toimijoiden kanssa	Kuljetusten osalta ei ole merkittävää muutosta tapahtunut, kilpailutuksiin on osallistunut hyvin eri toimijoita. Polttokelpoisenjätteen keräyksestä pidettiin markkinavuoropuhelu.	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Osaavan henkilöstön riittämättömyys	Työtapojen uudistaminen, sijaisten tehokas käyttö ja koulutus.	Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin ja tarvittavia tuuraajia on saatu.	2	1	2
Pitkäkestoiset poikkeustilanteet joilla on vaikutusta jätehuoltopalveluiden hoitamiseen	Kriittisille toiminnoille järjestetään varavoimayhteys	Ei arvioitu	2	2	4
Poikkeustilanteet joilla on vaikutusta jätehuoltopalveluiden hoitamiseen	Ohjelmistojen uudistaminen, etätyön kehittäminen, yhteistyöverkoston ylläpitäminen toisten jätehuoltolaitosten ja muiden alan toimijoiden kanssa.	Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin ja tarvittavia tuuraajia on saatu.	2	2	4

Strategiset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Jätelakiuudistuksen ja tiukentuvien keräysvelvoitteiden tuomat kustannukset ja henkilöstöressurssien lisäykset	Aktiivinen osallistuminen yhteistyöelimiin ja budjetoinnissa varautuminen mahdollisiin lisäkustannuksiin.	Ei arvioitu	2	2	4
Kustannusten merkittävä nousu	Oikeanaikainen kilpailutus, aktiivinen vuoropuhelu eri toimijoiden kanssa.	Hintojen nousu on edelleen jatkunut, ennusteiden mukaan hintojen nousu loivenee lähitulevaisuudessa.	2	3	6

Taloudelliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Projektien kustannusten kasvaminen	Oikea-aikainen valmistautuminen ja kilpailutus.	Hintojen nousu on edelleen jatkunut, ennusteiden mukaan hintojen nousu loivenee lähitulevaisuudessa.	2	2	4

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
7 Liikelaitokset

Vahingolliset

Riski	Hallintatoimenpiteet	Seurantatieto	Vaikutta- vuus	Toden- näköisyys	Suuruus
Henkilökohtaisten tietojen tai salassa pidettävien tietojen vuotaminen	Rauman kaupungin tietosuojaohjeiden mukainen toimita ja riittävän tietosuojaosaamisen ylläpito. Tietojärjestelmät ovat tietoturvallisia ja henkilöstö huomioi tietosuojan vaatimukset päivittäisessä toiminnassa.	Henkilöstö on käynyt tarvittavat tietosuojakoulutukset.	3	2	6
Tietojärjestelmien toimimattomuus	Järjestelmiä käytetään suunnitellusti. Tietojärjestelmät ovat tietoturvallisia ja henkilöstö huomioi tietosuojan vaatimukset päivittäisessä toiminnassa.	Ei arvioitu	3	2	6

8.1 Rauman Energia Oy

Ympäristön ja toiminnan kuvaus

<p>Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus</p> <p>Yhtiön pääliiketoiminnat ovat sähkönjakelu (Rauman Energia Sähköverkko Oy), kaukolämpö, sähköntuotanto sekä edellä mainittuihin liittyvä palveluliiketoiminta. Lisäksi yhtiö myy tietoliikennepalveluita hyödyntäen tietoliikenneverkkoaan. Yhtiö harjoittaa myös liiketoimintaa osakkuusyhtiöitä tai ulkopuolisia kumppanuuksia käyttäen, joista merkittävien on sähköntuotantoyhtiö Omavoima Oy.</p>
<p>Yhtiön rooli ja toiminnalliset rajapinnat Rauman kaupunkikonsernissa</p> <p>Omistajan näkökulma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taloudellinen tulos ja tuloutus kaupungille • paikallisesti vastuullinen toiminta (mm. ympäristövaikutukset, sosiaalinen vastuu). <p>Yhteistyönäkökulma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö kunnallistekniikan ja verkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa. • Yhteistyö HINKU-hankkeessa <p>Asiakasnäkökulma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sähkön, lämmön ja muiden palvelujen (esim. valokuitu) toimittaja kaupungille.
<p>Toimintaympäristön muutostekijät</p> <p>Yhtiöllä on kolme pääliiketoimintaa: sähkönsiirto, kaukolämpö ja sähköntuotanto. Sähkönsiirron ja kaukolämmön kannattavuuden odotetaan pysyvän ennallaan pitkällä aikavälillä. Sähköntuotanto-liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttavat sähkön markkinahinta sekä bio- ja kierrätyspolttoaineiden hinta. Tämän hetken hintaennusteiden perusteella sähköntuotannon tulos tulee heikkenemään nykytasosta.</p> <p>Liiketoimintaamme ja yhtiön taloudelliseen kehitykseen vaikuttavat monet tekijät, kuten yleinen taloustilanne, (talven) lämpötila, sähkön pohjoismainen markkinahinta, sekä polttoaineiden markkinahinnat.</p> <p>Energiatoimiala on erittäin pääomavaltaista liiketoimintaa ja pitkäjänteinen omaisuudenhallinta vaatii merkittäviä vuosittaisia investointeja sähkö- ja lämpöverkkoon.</p> <p>Ympäristöasioiden ja ilmastomuutoksen vaikutukset toimialaan kasvavat edelleen. Päästötön energiantuotanto, energiatehokkuutta edistävät palvelut ja asiakkaiden oma sähköntuotanto vaativat uusia tuotteita ja palveluita ja edellyttävät uudenlaista osaamista henkilöstöltä.</p> <p>Rauman Biovoimalla ja sen (teknisellä) toimivuudella on suuri merkitys yhtiön liiketoiminnalle, sillä se tuottaa lähes kaiken Rauman Energian kaukolämmön sekä merkittävän osan sähkön tuotannosta. Yhtiön ympäristövaikutuksista suurin osa liittyy RBV:n toimintaan.</p> <p>Lyhyellä aikavälillä toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi Ukrainan sodan aiheuttaman energiapulan ja hintojen voimakkaan nousun takia.</p>

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Yhtiön perustehtävänä on tuottaa energiaa - tunnista tuntiin, päivästä päivään. Luotettavasti, vastuullisesti ja tehokkaasti.

Strategiassamme (2025) päämääränä on olla Suomen erinomainen energiayhtiö.

Erinomaisuutta arvioidaan kokonaisuutena valittujen painopisteiden ja tavoitteiden näkökulmasta, joita ovat:

Erinomaisuuden mittarit						
Erinomainen asiakaskokemus	Häiriötön jakelu	Vihreä tuotanto	Edulliset hinnat	Taloudellinen kannattavuus	Tehokas toimintamalli	Erinomainen työpaikka
Brändimielikuva alan parhaita Palvelutyytyväisyys > 9	Sähköverkon SAIDI < 15 min/asiakas Kaukolämmön SAIDI < 5 min/asiakas	Päästötön sähkö > 80% Vihreä kaukolämpö > 80 %	Siirrossa edullisin 20 % Lämmössä edullisin 10 %	Liikevoitto > 6 M€	EFQM-pisteet yli 500	Henkilöstötyytyväisyys paras 25 %

Strategiset painopistealueet 2025

Lisäarvoa asiakkaille - Haluamme tarjota alan parasta asiakaskokemusta

- Kehitämme ja myymme asiakkaillemme uusia lisäarvotuotteita ja –palveluita
- Meiltä saa erinomaista palvelua ja viestimme avoimesti toiminnastamme

Luotettavaa energianjakelua - Perustehtävämme ja tärkein tavoitteemme on häiriötön energianjakelu

- Kehitämme toimitusvarmuutta suunnitelmallisella omaisuudenhallinnalla ja riittäväillä investoinneilla
- Rakennamme säävarmaa sähköverkkoa - mantere kaapeloitu 2025
- Hyödynnämme digitalisaatiota ja verkosto-automaatiota (älykkäät verkot)

Kohti vähäpäästöistä tulevaisuutta - Kannamme vastuuta ympäristöstä ja toimimme aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

- Pidämme lämmöntuotannon kasvihuone-kaasupäästöt nykyisellä alhaisella tasolla
- Investoimme sähköntuotannossa vain päästöttömiin tuotantomuotoihin
- Olemme paikallisesti aktiivinen toimija energiatehokkuuden edistämisessä

Kohti erinomaisuutta

- Tavoitteemme on olla alan tehokkain yhtiö
- Hyödynnämme vahvasti yhteistyöverkostoja ja strategisia kumppanuuksia tehokkuuden ja laadun saavuttamiseksi
- Kehitämme osaamista, prosesseja ja johtamista jatkuvan parantamisen periaattein
- Haemme oppia parhailta ja tavoittelemme erinomaisuutta (EFQM)

Selvitys olennaisista asioista yhtiön liiketoiminnasta ja taloudesta sekä arvio niiden tulevasta kehityksestä

Rauman Energia -konsernin tilikauden tulos oli hyvä ja merkittävästi edellisvuotta parempi.

Liikevaihdoksi muodostui 39,7 miljoonaa euroa (2022: 34,9 miljoonaa euroa), joka oli vähäni budjetoitua suurempi. Liikevaihtoa kasvatti budjetoitua korkeampi sähkön markkinahinta ja edellisvuonna tehty kaukolämmön myyntihintojen korotus. Rauman Energia -konsernin liikevoitto oli 8,8 miljoonaa euroa, mikä oli selvästi budjetoitua parempi. Konsernin tilikauden voitto oli 5,6 miljoonaa euroa. Liikevoitossa ja tilikauden tuloksessa ovat mukana myös osakkuusyhtiöiden tulokset.

Tilikauden aikana Rauman Energia Oy:n sekä pitkä- että lyhytaikaiset lainat säilyivät edellisen tilikauden tasolla. Sähköverkon, kaukolämmön, kuituverkon ja uusien liiketoimintojen käyttöomaisuusinvestointeihin käytettiin konsernitasolla 5,2 miljoonaa euroa. Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella ja konsernin omavaraisuusaste säilyi erinomaisena myös tilikaudella 2023.

Yhtiön selonteko yhtiön riskienhallinnasta myös tietosuoja- ja tietoturvariskit

Sähkökaupan riskit

Rauman Energialla on noin 28 %:n osuus Omavoimasta. Sähkökaupan riskit liittyvät markkinahintojen vaihteluun. Tätä riskiä hallitaan suojaamalla johdannaisilla riskikäsikirjan mukaisesti tavoitteena saavuttaa budjetoitu myyntikate. Menossa oleva Euroopanlaajuinen energiakriisi on nostanut sähköhintaa ja kasvattanut sähkökaupan riskejä.

Sähköntuotanto / markkinahintariski

Rauman Energian sähköntuotanto myydään markkinoille markkinahintaan. Riskinä on markkinahintojen vaihtelu ja se, että myyntihinta voi olla alle tuotantohinnan. Tähän varaudutaan siten, että pääosa tuotannosta (=Rauman Biovoiman ja OL3:n tuotanto) suojataan johdannaisilla riskikäsikirjan mukaisesti tavoitteena saavuttaa budjetoitu myyntikate.

Kaukolämmön osalta taloudelliset riskit liittyvät Rauman Biovoiman (tekniseen) toimivuuteen sekä polttoaineiden hintariskiin.

Tietosuoja ja kyberturvallisuus

Tietosuojadirektiivin (GDPR) mukaiset toimet on toteutettu ja tietosuojaa kehitetään ja seurataan aktiivisesti. Tällä hetkellä ei ole tiedossa mitään erityisiä tietosuojaan tai tietoturvaan liittyviä riskejä.

Osana energia-alan lakisäätöistä varautumissuunnittelua on toteutettu kyberturvallisuuteen liittyvä riskikartoitus ja selvitys. Selvityksen perusteella on laadittu suunnitelma kehitystoimista ja ne on toteutettu. Varautuminen on jatkuvaa toimintaa ja suunnitelmat päivitetään 3 vuoden välein.

EU:n verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS2-direktiivin) tuleviin vaatimuksiin on varauduttu ja alkaneen vuoden aikana kartoitetaan ja suunnitellaan mahdolliset muutostarpeet yhtiön toimintaan.

Rauman kaupungin konserniohjaussäännön huomioiminen

Toimitusjohtaja esittelee tai tuo tiedoksi asioita konsernijaoston kokouksiin.

Rauman kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tavoitteet 2023-2025

Yhtiölle asetetut taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2023. Myös energian hintataso ja energiantuotannon päästöt toteutuivat ennakoitusti ja vihreän lämmön ja päästöttömän sähköntuotannon osuus pysyi korkeana.

Toimitusvarmuuden osalta sähköverkossa olevien häiriöiden määrä oli edellisiä hyviä vuosia korkeampi ja pidemmän aikavälin 15 minuutin tavoitetta ei saavutettu.

Tavoite:				
Mittari tai indikaattori	Toteutuma 2023	Tavoite 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
Liikevoitto	8,8 milj.euroa	5,6 milj.euroa	6,0 milj.euroa	6,0 milj.euroa
Tuloutus omistajalle	0,8 milj.euroa	0,8 milj.euroa	1,8 milj.euroa	1,8 milj.euroa
Investointien suhde poistoihin	130 %	yli 100%	yli 100%	yli100%
Lämmön hinta edullisimman 10 % joukossa	5 %	< 10%	< 10%	< 10%
Sähkön siirtohintaa edullisimman 25 % joukossa	24 %	< 25%	< 25%	< 25%
Sähkösiirron toimintavarmuus (min/asiakas)	31 min/asiakas	15 min/asiakas	15 min/asiakas	15 min/asiakas
Kaukolämmön toimintavarmuus (min/asiakas)	4,9 min/asiakas	5 min/asiakas	5 min/asiakas	5 min/asiakas
Päästöttömän sähkön osuus REO:n sähköntuotannosta	89 %	yli 85 %	yli 85 %	yli 85 %
Uusiutuvien energialähteiden osuus REO:n kaukolämmön tuotannossa	85 %	yli 80 %	yli 80 %	yli 80 %
Rauman Sähköverkkoon kytketty aurinkosähkön määrä yhteensä (REO+asiakkaat)	6,1 MW	yli 4 MW	yli 4,5 MW	yli 5MW

8.2 Rauman Satama Oy

Ympäristön ja toiminnan kuvaus

<p>Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus</p> <p>” Rauman satama tarjoaa kilpailukykyisen toimintaympäristön meriteitse tapahtuvalle ulkomaankaupalle.”</p> <p>Sataman strategia 2023 on kuvaus siitä, miten satamaa kehitetään pitkällä aikavälillä. Se viestii halutusta tulevaisuudesta ja osoittaa keinot sen saavuttamiseksi. Strategiaa tarvitaan sataman pitkäjänteiseen ja johdonmukaiseen kehittämiseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Strategiassa valittu kehittämislinja (-t) otetaan huomioon sataman vuosittaisessa suunnitteluprosessissa.</p>
<p>Yhtiön rooli ja toiminnalliset rajapinnat Rauman kaupunkikonsernissa</p> <p>Kaupunkikonsernissa Rauman Satama Oy edustaa liiketoimintaa, jonka asiakkaina ovat pääasiallisesti kansainväliset varustamot, suuret vienti- ja tuontilaivaajat sekä satamassa toimivat yritykset. Satamayhtiön toiminta on markkinaehtoista ja jatkuvassa kilpailutilanteessa muiden Suomen satamien kanssa.</p> <p>Kannattava toiminta edellyttää toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja asiakaslähtöisiä investointeja. Tällä turvataan omistajalle hyvä tuotto pitkällä aikavälillä.</p>
<p>Toimintaympäristön muutostekijät</p> <p>Rauman satama toimii kilpailuilla markkinoilla, jolloin satamapalvelujen kysyntä riippuu yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja erityisesti vientiteollisuuden laivaustarpeista. Tästä syystä toiminnan volyyymi saattaa nopeasti muuttua suuntaan tai toiseen. Tämä vaihtelu vaikuttaa oleellisesti satamayhtiön taloudelliseen tulokseen, koska suuri osa kuluista on kiinteitä tai hitaasti muuttuvia.</p> <p>Energiahinnan laskusta huolimatta inflaatio on ollut odotuksia sitkeämpää. Suomen metsäteollisuutta rasittaa kysynnän hiipuminen sekä yleinen kustannusten nousu. Kemiallisen ja mekaanisen metsäteollisuustuotteiden globaali markkinanäkymä on tällä hetkellä heikko. Tämä näkyi Rauman Sataman liikennemäärissä kaikissa tavaralajeissa kesäkauden loppuun saakka. Syksyllä liikennemäärät hieman piristivät ja lopputulema oli epävarmuudesta huolimatta positiivinen kokonaisliikenteen ollessa kutakuinkin ennusteen mukainen.</p> <p>Tästä huolimatta Sataman tulee olla valmiina investoimaan infrastruktuurinsa mahdollistaen uusien lastivirtojen käsittelyn. Vihreä siirtymä, päästövähennystavoitteineen, tulee merkittävästi muokkaamaan kuljetusalaa niin maa- kuin merikuljetuksienkin osalta. Satamien tulee olla valmiina tarjoamaan vaihtoehtoisten polttoaineiden käsittelyinfrastruktuuria eri toimijoille, mahdollistaakseen aiempaa ympäristöystävällisemmät kuljetukset. Ensimmäisiä konkreettisia toimenpiteitä tulee olemaan investointi aluksille tarjottavaan maasähköinfraan. Maasähkövalmiuden rakentaminen neljään eri laituripaikkaan eteni vuoden osalta lähes aikataulussa. Valmiiksi hanke saadaan vuoden 2024 ensimmäisen kvartaalin kuluessa.</p> <p>Vuosi 2023 jatkui liikenteellisesti edellisten vuosien tapaan epävarmojen näkymien valossa. Lopputulema oli kuitenkin epävarmuudesta huolimatta positiivinen kokonaisliikenteen ollessa kutakuinkin ennusteen mukainen. Itse asiassa sellun sekä sahatavaran viennin ja raakapuun tuonnin kasvu nosti liikennemäärät lievästi plussalle. Kokonaisuutena satamaliikenne oli yhteensä noin 4,7 miljoona tonnia, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 4,7 prosenttia. Vuonna 2023 Rauman satamassa käsiteltiin 210 000 konttiyksikköä (TEU).</p>

Rauman Sataman strategian toteuttaminen eteni suunnitelman mukaisesti. Viranomaisyhteistyöhön sekä satamayhtiön jatkuvuuden hallintaan panostettiin merkittävästi useamman eri hankkeen kautta.

Järviluodon satamalaajennuksen valmistelua jatkettiin (mm. kaavoitus, sisämaanyhteydet) sekä on pyritty, asiantuntijoiden avustuksella, löytämään ratkaisuja saarien käyttöönottoa estävän lintukolonian varalle.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Tärkeimmät tavoitteet vuodelle 2024 ovat:

1. Satama- ja logistiikkaoperointia tukevien investointien avulla pyritään parantamaan nykyisten asiakkaiden toimintaedellytyksiä sekä hankkimaan uusia asiakkaita.
2. Vuoden aikana jatketaan Petäjäksi alueen kehittämistä ja markkinointia.
3. Vuoden aikana keskitytään luomaan edellytyksiä satama-alueen päästövähennysten sekä energiatehokkuuden aikaansaamiseksi.

Selvitys olennaisista asioista yhtiön liiketoiminnasta ja taloudesta sekä arvio niiden tulevasta kehityksestä

Ahtausalan kuukauden kestänyt lakko vaikutti negatiivisesti helmi-maaliskuussa aiheuttaen noin 200 000 tonnin loven liikennemääriin.

Lähtökohdat vuodelle 2024 ovat hyvät vaikkakin globaali markkinatilanne luo epävarmuutta. Rauman sataman sahatavari liikenne tulee entisestään kasvamaan Metsä Fibre Oy:n suursahan sahausmäärien lähestyessä maksimikapasiteettiaan.

Satama-alueen sekä Järviluodon laajennusalueen kehittämistä jatketaan suunnitelman mukaisesti. Kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden osoittama kiinnostus Rauman seutukuntaa ja -satamaa kohtaan on ollut merkillepantavaa. Uskomme, että tuo mielenkiinto konkretisoituu, vieläpä lähiaikoina, sijoittumishankkeiden muodossa.

Kaupungilta otettujen lähipiirilainojen korkotaso tarkastettiin vuoden 2023 syksyllä. Seniorlainan korko palautui 4 %:iin ja pääomalainojen korkotaso sovittiin 4,25 %:iin. Kummankin lainan korkotaso on toistaiseksi sovittu tarkasteltavaksi vuosittain. Tällä hetkellä voimassa oleva korkotaso on riskitekijä yhtiön investointi- ja tuloksentekokyvyille. Vuonna 2024 lainojen korkomenot tulevat menemään yli lähipiirilainojen verovähennyskelpoisuuden (max. 25 % käyttökatteesta) eli verotuksessa ei saa kaikkia korkoja vähennettyä.

Petäjäs 4-hankkeen poistoilla (noin 450.000 eur/v) tulee olemaan tulevaisuudessa suuri merkitys satamayhtiön tulokseen. Petäjäs 4:sta ei ole vielä päällystetty, joten poistoja ei tultane vielä vuoden 2024 kuluessa aloittamaan. Eli niitä ei ole huomioitu vuoden 2024 budjetissa.

Konsernibudjetti

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto M€	10,8	11,3	11,7	11,9	12,2
Käyttökate %	52,7 %	48,4 %	52,1 %	52,1 %	52,1 %
Liikevoitto %	13,7 %	10,8 %	15,5 %	12,7 %	13,4 %
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,4	1,3	1,8	1,5	1,6

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSSOSA
8 Tytäryhteisöt

Omavaraisuusaste %	54,5	55,8	55,8	55,7	55,6
Investoinnit (rahanmenovuosi) M€	1,9	1,9	6,8	0,9	0,9
Korkojen osuus käyttökatteesta	18,6	17,5	28,1	28,3	27,8

Yhtiön selonteko yhtiön riskienhallinnasta myös tietosuojaja- ja tietoturvariskit
<p>Rauman Satama Oy:n perustamisvaiheessa liiketoiminnan riskienhallinta kartoitettiin yhteistyössä vakuutusmeklarin kanssa. Riskikartoitus on päivitetty joulukuussa 2021 ja merkittäviä muutoksia ei ole ollut.</p> <p>Toiminnan jatkuvuudenhallintasuunnitelmat ovat päivitetty vuonna 2023. Konkreettisina toimenpiteinä satamayhtiö on mm. turvannut kriittisten toimintojen sähkönsaannin poikkeusolosuhteissa. Kyberuhkiin on jo varauduttu ja sitä tullee vielä lisäämään erillisellä tietoturvakartoituksella. Viranomaisyhteistyöhön sekä satama-alueen turvallisuuteen panostettiin merkittävästi useamman eri hankkeen kautta.</p> <p>Rauman Satama Oy:n riskienhallinnan osana toimii myös DNV-GL:n sertifioima organisaation toimintajärjestelmä, joka on rakennettu ISO 9001 (laatujärjestelmä) ja ISO 14001(ympäristöjärjestelmä ja työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä ISO 45001. Sertifioidun järjestelmän tarkoituksena on varmistaa ja parantaa toiminnan laatua, tukea ympäristönsuojelua ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä tasapainossa sosiaalisten ja taloudellisten tarpeiden kanssa, sekä ehkäistä henkilöstön terveyteen kohdistuvia haittoja.</p> <p>Syksyllä DNV Business Assurance Finland Oy Ab suoritti johtamisjärjestelmän auditoinnin, jossa satamakonsernin toiminnan todettiin vastaavan laatu-, työturvallisuus- ja ympäristösertifikaattien (ISO 9001, ISO 45001 ja ISO 14001) vaatimuksia. Aiempaan tapaan toiminnan ja talouden valvontaa toteutettiin sisäisillä auditoinneilla.</p> <p>Rauman Satama Oy:n työturvallisuus on erittäin hyvällä tasolla, kun mittarina käytetään tapaturmattomien päivien lukumäärää. Vuoden viimeisenä päivänä 31.12.2023 yhtiön henkilöstöllä oli takanaan jo hieman yli 3800 päivää ilman poissaoloon johtaneita tapaturmia.</p>

Sanallinen seloste ja arviointi havaituista haasteista ympäristö- ja sosiaalisiin asioihin liittyen

<p>Rauman satama Oy noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa ympäristölupaa ja rakennushankkeisiin liittyviä vesilupien ehtoja. Rauman Sataman uusi strategia painottuu voimakkaasti vastuullisen kasvun tavoitteluun.</p>

Rauman kaupungin konserniohjaussäännön huomioiminen

<p>Rauman Satama Oy:n hallitus ja toimitusjohtaja ovat osallistuneet kaupungin konserni- ja elinvoimajaoston kokouksiin useamman kerran vuoden aikana. Kokouksissa on käyty lävitse satamayhtiön taloutta, investointeja ja strategisia linjauksia.</p>

Satamayhtiötä koskevat olennaiset tapahtumat on raportoitu tilikauden aikana konsernijohdolle. Tarvittaessa on hankittu konsernin ennakkokäsitys.

Rauman kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tavoitteet 2023-2025

Rauman satama-alueen kautta tuloutettiin kaupungille yhteensä n. 5 M€:

- maanvuokrat 1,2 M€
- korot 1,05 M€
- kiinteistövero 0,1 M€
- Rauman kaupungin suorat vuokrasopimukset satama-alueella 2,6 M€

8.3 Rauman Meriteollisuuskiinteistöt Oy

Ympäristön ja toiminnan kuvaus

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus
<p>Yhtiön liiketoiminnallisena toiminta-ajatuksena on hallinnoida, koordinoida ja kehittää Seaside Industry Park Rauma –teollisuuspuistokonseptia. RMTK vuokraa tiloja ja laitteita, huolehtii niiden kunnossapidosta sekä järjestää puiston tarvitsemia yhteisiä palveluja.</p> <p>Rauman kaupunki on ostanut Rauman telakka-alueen STX Finland Oy:ltä. Alueelle on tarkoitus kehittää Seaside Industry Park teollisuuspuistoalueen toiminnan käynnistämiseksi.</p> <p>Tässä tarkoituksessa telakka-alue luovutetaan RMTK:lle käytettäväksi Seaside Industry Park teollisuuspuistoalueen toimintaan siten, että RMTK:n tehtävänä on hankkia Seaside Industry Parkiin vuokralaisia ja edelleen-/alivuokrata kohdetta näille käyttäjille meri-, konepaja- ym. teollisuuden aikaansaamiseksi Rauman telakan entisiin tiloihin ja huolehtia alueen infrastruktuurista ja tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa alueen yhteisten palveluiden, kuten porttivartioinnin jne. hoitamisesta.</p> <p>RMTK omistaa Rauman kaupungin apporttina yhtiöön sijoittamat Materiaalikeskus- ja Lohkotehdas- sekä esikäsitteily rakennukset sekä Rauman Oppilaitoskiinteistöt Oy:ltä ostetut Martinmäen rakennukset. RMTK hallinnoi kaikkea muuta telakka-alueella olevaa Rauman kaupungin omistamaa omaisuutta.</p>
Yhtiön rooli ja toiminnalliset rajapinnat Rauman kaupunkikonsernissa
<p>Omistajan näkökulma:</p> <p>RMTK:n rooli Seaside-kokonaisuudessa on hallinnoida, koordinoida ja kehittää puiston toimintaa seuraavien ydintehtävien kautta:</p> <p>Vastata Seaside-konseptin kehittämisestä</p> <p>Käynnistää Seaside sisäisen yhteistyön malli ja vastata sen toiminnasta</p> <p>Vastata osaltaan Seaside-kokonaisuuden markkinoinnista</p> <p>Vastata alueen yleisestä turvallisuudesta ja ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta.</p> <p>Yhteistyönäkökulma:</p> <p>RMTK toimii yhteistyössä mm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaupunkikehityspalvelut: Seaside ja siellä toimivien yritysten kehittäminen - tekninen toimiala: Seaside infraverkoston ja rakennusten peruskorjaus - Rauman Energia: Seaside sähkö ja kaukolämpöverkoston kehittäminen <p>Asiakasnäkökulma:</p> <p>Vuokrata yrityksille Seaside liiketiloja ja laitteita</p> <p>Ylläpitää ja kehittää Seaside tiloja ja laitekantaa</p> <p>Ylläpitää ja kehittää Seaside keskitettyjä palveluja</p> <p>Määrittellä Seaside yhteiset pelisäännöt/toimintatavat</p>
Toimintaympäristön muutostekijät

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOS
8 Tytäryhteisöt

Lohkotehtaan osalta RMC:n laivaprojektit sitovat tilat 2022 alkaen pitkäaikaisesti RMC:n käyttöön vakauttaen RMTK:n taloutta ja toisaalta rajoittaen tuotantohotellimaisen toiminnan osuutta liikevaihdosta. Tuotantohotelli tarjonnan ylläpitämiseksi on hankittu Martinmäen konepaja.

RMC monitoimihallin toteuttaminen erillisen kiinteistöyhtiön kautta helpottaa RMTK:n rahoitusvastuita ja muuttaa olennaisesti RMTK:n toimintaympäristöä pitkäaikaisena mutta osin itsenäisenä toimijana.

Vuoden 2024 alussa aloitetaan raskassiirtorampin rakennustyöt. Lisäksi pyritään aloittamaan alueen yhteisen väestönsuojan rakennustyöt.

Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet

Strategiset tavoitteet 2023–2025

Mahdollisuudet tehdä alueen kehittämisen edellyttämät uudis- ja korjausrakentamis-investoinnit sekä muut infra-investoinnit.

Älykkään mittarointi- ja monitorointijärjestelmän kehittäminen Canemure- hankkeen puitteissa.

Seaside Industry Campuksen kehittäminen oppilaitosten ja alueen yritysten kanssa.

Alueen aktiviteetin taso säilyy erittäin korkeana RMC:n laivaprojektien myötä. Muiden vuokralaisten toiminnan odotetaan pysyvän viimevuoden tasolla.

RMTK:n liikevaihdon odotetaan pysyvän vuoden 2023 tasolla.

Selvitys olennaisista asioista yhtiön liiketoiminnasta ja taloudesta sekä arvio niiden tulevasta kehityksestä

	2023 B	2023 TP	2022 B	2022 TP	2021 B	2021 TP	2020 B	2020 TP	2019 B	2019 TP
Liikevaihto k€	6.980	8.115	5.492	7.627	5.081	6.343	5.664	6.557	4.533	4.769
Tulos k€	150	129	151	178	33	70	401	396	164	-378

Yhtiön selonteko yhtiön riskienhallinnasta myös tietosuoja- ja tietoturvariskit

RMTK Oy on luonut käyttöönsä ympäristö- ja turvallisuusriskienhallinnan työkaluja, muun muassa pelastussuunnitelman, turvallisuussuunnitelman ja riskienarviointimallin.

Infraan sisältyviä riskejä pyritään välttämään ennakoivalla huoltotoiminnalla ja kuntokartoituksilla.

Vuokratuloihin liittyviä riskejä pyritään välttämään tehokkaalla laskutusmenettelyllä. Vuonna 2023 jää epävarmoja vuokrasaatavia 95 498,50€.

Lainat ovat kiinteäkorkoisia tai korkosuojattuja.

TILINPÄÄTÖS 2023/TÄYDENNYSOS
8 Tytäryhteisöt

Vakuutusten ylläpidossa avustaa vakuutusmeklari.

SeeSafe toimikunta kokoontui yhteensä 11 kertaa. Toimikunnan kokouksissa vuonna 2023 käsiteltiin 5 ympäristövahinkoa, 8 onnettomuutta, 26 tapaturmaa, 8 läheltä piti -tilannetta ja 17 turvallisuushavaintoa.

Rauman kaupungin konserniohjaussäännön huomioiminen

Hallintosääntö on otettu huomioon tytäryhteisölle tarkoitetussa laajuudessa, mm. konserniohjaus.

Rauman kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tavoitteet 2023-2025

Tavoite:					
Mittari tai indikaattori	Tavoite 2023	TP 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	tavoite 2026
Alueella toimivien yritysten määrä	n. 30	n. 30	n. 30	n. 30	n. 30
Vuokra-alueen toimitilojen yms. vuokra-alueiden käyttöaste	90 %	90%	90 %	90 %	90 %
Alueella olevien vuokralaisten työpaikkojen määrä	1000	>1000	1000	1000	1000
Rauman kaupungille maksettava vuokra	220.000 €	260.000 €	220.000 €	220.000 €	220.000 €
Yhtiön liikevaihto	7,0 M€	8,1 M€	6,3 M€	6,3 M€	6,3 M€
Ennakoivat huolto- ja korjausinvestointien määrä	väh. 1,0 M€	n. 2 M€	1,5 M€	1,5 M€	1,5 M€

8.4 Rauman Asunnot Oy

Ympäristön ja toiminnan kuvaus

Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus
<p>Yhtiön tarkoituksena on omistaa ja hallita Rauman kaupungin alueella vuokra-asuntoja.</p> <p>Yhtiön toimintaa ohjaa vahvasti ns. sosiaaliset perusteet asuntojen tarjoamisessa ja omistajan tuottovaateet jäävät taka-alalle. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa.</p> <p>Yhtiö toimii vastuullisesti kaikissa sidosryhmäsuhteissaan ja yhtiön vuokraustoimintaa ohjaa hyvä vuokraustapa ja asiakkaita palveleva toimintakulttuuri.</p>
Yhtiön rooli ja toiminnalliset rajapinnat Rauman kaupunkikonsernissa
<p>Yhtiön pääfunktio on Rauman kaupungin omistamien vuokra-asuntojen hallinnoiminen kiinteistöomaisuuden arvo säilyttäen. Rauman kaupungin oman vuokra-asuntokannan omistamista ja tämän toiminnan mahdollistamaa asuntojen suoraa tarjoamista kuntalaisille pidetään tärkeänä osana talousalueen toimivia asuntomarkkinoita.</p> <p>Asuntotoiminto tekee laajaa yhteistyötä Rauman kaupunkikonsernin eri yksiköiden kanssa.</p>
Toimintaympäristön muutostekijät
<p>Vuokramarkkinoiden kysyntä ja tarjonta ovat keskeiset tekijät liiketoiminnassa.</p> <p>Vuokra-asuntojen pitää olla hyvässä kunnossa ja täyttää vuokraajien kohonneet odotukset asunnon laadun ja varustelutason suhteen. Asuntojen kunnosta huolehtiminen on ykkösprioriteettimme ja tämän toiminnan merkitys on ajan myötä pelkästään korostunut.</p> <p>Riskinä asuntokannassamme on kaupungin reuna-alueiden vetovoiman hiipuminen ja asuntojen jääminen tyhjiksi. Energia- ja pääomakustannusten voimakas nousu asettaa paineita vuokrankorotuksille.</p> <p>Seuraavat seitsemän vuokratallyhtiötä ovat sulautunut 31.12.2021 Rauman Asunnot Oy:ön:</p> <p>AsOy Rauman Jaaritus, KOy Mylly-Sato, KOy Sampaanhaka, KOy Sampaankallio, KOy Paranhava, KOy Rauman Mervi ja KOy Uotilantie 5. Näistä yhtiöistä Rauman kaupungin 100 % omistukseen on tilikauden aikana tullut kaupan/lunastuksen kautta KOy Paranhava sekä KOy Uotilantie 5.</p>
Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet
<p>Yhtiön toiminta jatkuu entisellään. Korke- ja energiakulujen voimakas kasvu asettaa haasteita, mutta vuodelle 2025 on odotettavissa korkojen ja sähkön hinnan palautumista alhaisemmalle tasolle.</p> <p>Yhtiö jatkaa suunnitelmallisten korjausten tekemistä PTS-ohjelmien mukaisesti. Sulautumisten ansiosta pienempiä hankkeita voidaan jatkossa toteuttaa helpommin ilman ulkopuolista rahoitusta.</p>
Selvitys olennaisista asioista yhtiön liiketoiminnasta ja taloudesta sekä arvio niiden tulevasta kehityksestä
<p>Yhtiön rahoitusasema on vahvistunut vaikka 2023 tilinpäätöksen hoitovastikealijäämä oli 116.774,60 euroa. Sulautuneiden yhtiöiden ylijäämä huomioiden tuleville vuosille siirtyy 1.007,625,11 euron ylijäämä.</p>
Yhtiön selonteko yhtiön riskienhallinnasta myös tietosuoja- ja tietoturvariskit
<p>Vuokrahuoneistojen kysyntä ja käyttöasteiden heikkeneminen ovat riskitekijöitä. Vuokralaisten maksukyvyyn heikkeneminen voi johtaa häätöjen lisääntymiseen ja luottotappioiden kasvuun.</p> <p>Nopeasti nousseet korkokulut asettavat edelleen painetta vuokrankorotuksiin.</p>

Rauman kaupungin konserniohjaussäännön huomioiminen

Yhtiö toimii konserniohjauksen tavoitteiden mukaan.

Rauman kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tavoitteet 2023-2025

Käyttöaste on hieman noussut vuonna 2023 ollen 90,9 % kun se edellisenä vuonna 2021 oli 87,9 %:a. Tavoitetta 92,6 % ei kuitenkaan saavutettu, koska Meriraumantie 13-15 peruskorjattujen asuntojen vuokraaminen on varsinkin kaksioden osalta ollut odotettua hitaampaa.

Vuokratuotot eivät riittäneet ylläpito – ja pääomakustannusten kattamiseen täysimääräisesti (alijäämää 116.774,60 euroa) eli tavoite ei toteutunut. Nopeasti kohonneita pääomakustannuksia ei siirretty täysimääräisesti vuokriin.

Investointien rahoittamiseen ei tarvittu kaupungin pääomarahoitusta eli tavoite täyttyi.

8.5 Rauman Oppilaitoskiinteistöt Oy

Ympäristön ja toiminnan kuvaus

<p>Yhtiön toimiala ja toiminnan pääasiallinen tarkoitus</p> <p>Yhtiön toimialana on kiinteistöjen omistaminen sekä vuokraus ja yhtiön pääasiallisena tarkoituksena on tarjota oppilaitoskäyttöön soveltuvia toimitiloja Raumalla toimiville oppilaitoksille.</p> <p>Yhtiön päävuokralaisina ovat Winnova ja Satakunnan Ammattikorkeakoulu.</p>
<p>Yhtiön rooli ja toiminnalliset rajapinnat Rauman kaupunkikonsernissa</p> <p>Yhtiön roolina on eriyttää merkittävä, käytännössä ulkopuolisille vuokrattu kiinteistökokonaisuus omaksi yksikökseen, erilleen kaupungin omasta kiinteistökannasta, tuotto- ja kuluseurannan helpottamiseksi.</p> <p>Yhtiön hallinto järjestetään tilapalveluiden kautta.</p> <p>Yhtiön vuokralaiset ovat osin Rauman kaupungin omistamia yhtiöitä tai kaupungin omia toimialoja.</p> <p>Omistajan näkökulma: Oman palvelutuotannon ja muiden käytössä olevien rakennusten erottaminen.</p> <p>Yhteistyönäkökulma: Rakennukset ovat omissa käsissä, mutta omassa yhtiössään. Yhteistyötä voidaan helposti ylläpitää ja kehittää, ilman vastakkainasettelua omien kaupungin tilatarpeiden suhteen.</p> <p>Asiakasnäkökulma: Yhtiön asiakkaat ovat merkittäviä palveluntuottajia ja vetovoimatekijöitä paikkakunnalla.</p>
<p>Toimintaympäristön muutostekijät</p> <p>Valtakunnalliset ja lainsäädäntöön perustuvat muutokset koulutuspolitiikassa (mm. ammatillisen koulutuksen reformi) vaikuttavat merkittävällä tavalla oppilaitosten tulotasoon ja tätä kautta niiden toimintaedellytyksiin. Toimitilojen supistamista on tehty jo vuosia ja se tulee todennäköisesti jatkumaan myös lähivuosina.</p> <p>Tilikauden aikana on purettu rakennukset Satamakatu 19 B ja D.</p>
<p>Toiminnan kehittäminen – toimenpiteet ja tavoitteet</p> <p>Koska yhtiön toimintana on rakennusten omistaminen ja hallinnointi, liittyvät tavoitteetkin kiinteistöjen hallintaan.</p> <p>Yhtiön omistamat rakennukset pidetään kunnossa hallitusti. Peruskorjauksia toteutetaan vuokralaisten toiveiden pohjalta, vuokratrahoitteisesti.</p> <p>Satamakatu 19 uudisrakennushankkeen suunnittelu on käynnistymässä vuoden 2024 aikana. Hankkeen myötä Satamakadulle on tarkoitus rakentaa noin 5.000 m² uudisrakennus, jonka jälkeen A-rakennus on mahdollista purkaa.</p>

Selvitys olennaisista asioista yhtiön liiketoiminnasta ja taloudesta sekä arvio niiden tulevasta kehityksestä

Yhtiön kassatilannetta pyritään parantamaan vuoden 2024 aikana. Tappioiden pienentäminen vaatii yhtiön poisto-ohjelman muutoksen. Yhtiön toiminta vastaa aikaisempia vuosia.

Yhtiön selonteko yhtiön riskienhallinnasta myös tietosuoja- ja tietoturvariskit

Yhtiössä ei ole päätetty erillisistä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista.

Yhtiön merkittävimmät riskit kohdistuvat yhtiön pääomaisuuteen, eli kiinteistöihin. Yhtiön kaikki tuotot ovat vuokratuottoja tai niihin verrannollisia käyttökorvauksia ja yhtiön asiakaskanta on suppea, sillä vuokralaisia on käytännössä vain kaksi. Merkittävimmät uhkat ovat kiinteistöjen jääminen tyhjilleen tai niiden kunnon heikkeneminen.

Kiinteistöriskit hallitaan oikeasisältöisellä vakuuttamisella, aktiivisella kunnossapidolla sekä peruskorjauksiin ja –parannuksiin myötämielisesti suhtautumalla. Vakuutuksilla voidaan estää yllättävien kulujen syntymistä, kunnossapidolla voidaan hillitä kiinteistöjen kulumista ja peruskorjauksilla pidetään rakennukset hyvässä kunnossa.

Vuokrausriskejä torjutaan aktiivisella yhteistyöllä vuokralaisten kanssa. Yhtiön toiminnan ollessa lähes omakustanneperiaatteista, on vuokralaisella mahdollisuus vaikuttaa omiin kustannuksiinsa sekä tilojen toiminnallisuuteen, paremmin kuin mahdollisissa muissa vuokrasuhteissa.

Yhtiön rekisterit ylläpidetään kirjanpito toimistossa, jonka kanssa on rekisterinhoidosta kirjallinen sopimus. Yhtiön tietojärjestelmät ovat suojattuja, ja niiden ylläpidosta vastaa niin ikään sopimusvelvoitteella kirjanpito toimisto.

Sanallinen seloste ja arviointi havaituista haasteista ympäristö- ja sosiaalisiin asioihin

Yhtiön toiminnasta ei aiheudu ympäristövahinkoja, eikä toiminnasta tule tavanomaisesta kiinteistön ylläpidosta poikkeavia päästöjä. Yhtiön peruskorjauksissa otetaan huomioon energiatehokkuusasiat, saadut energiasäästöt ilmoitetaan Motivalle osana energiatehokkuussopimusta. Yhtiön toiminnassa otetaan huomioon Rauman kaupungin kuulumisen Hinku-kuntiin.

Rauman kaupungin konserniohjaussäännön huomioiminen

Yhtiön hallinto on järjestetty tilapalveluiden toimesta. Yhtiön hallitus koostuu niin virkamiehistä, kuin poliittisesti valituista jäsenistä.

Rauman kaupungin talousarviossa yhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja tavoitteet 2023-2025

Tavoite: Turvalliset ja terveet oppilaitokset -> Yhtiö on toteuttanut laajamittaisia peruskorjauksia ja hanke jatkuu tavoitteen mukaisesti vuonna 2024.

Tavoite: Yhtiön taloudellisen tuloksen, pitkän aikavälin kannattavuuden ja maksuvalmiuden pitäminen hyvällä tasolla, niin että yhtiö pystyy ylläpitämään ja kehittämään kiinteistöjään ilman omistajan lisäsjoituksia. -> Yhtiön maksuvalmius on ollut viime vuosina ajoittain heikko. Yhtiön taloudellinen tulos on ollut perustamisesta lähtien heikko (tappiot). Tästä huolimatta yhtiö on kehittänyt kiinteistökantaa ilman omistajan lisäsjoituksia tavoitteen mukaisesti, eikä yhtiön oma pääoma ole negatiivinen.

Tavoite: Kiinteistöjen hoitokustannusten kehitys – vuokrat kattavat ylläpito- ja pääomakustannukset. -> Kiinteistöjen hoitokustannukset eivät ole nousseet tavanomaista hintakehitystä lukuun ottamatta. Ylläpitovuokrataso on jonkin verran ylläpitovuokria alhaisempi, jonka johdosta vuokria tulee korottaa lähitulevaisuudessa. Pääomakustannukset ovat nousseet merkittävästi viime vuosina, jonka johdosta pääomavuokratasoja tulee tarkastaa. Pääomavuokrien perinnässä on suunnitelmassa siirtyä vuosittain tasattaviin vuokriin.